

Lietuvos Respublikos Seimo *ketvirtoji sesija*

2018 m. birželio 19 d.
187 ir 188 posėdžiai

Stenogramos

102

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IV (PAVASARIO) SESIJA

2018 m. birželio 19 d.

Rytinis posėdis Nr. 187

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. birželio 19 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1596(2) svarstymas	8
Seimo nario A. Syso kalba	9
Seimo nario R. Juškos kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	10
Seimo nario S. Šedbaro kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	11
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1997 pateikimo tęsinys (R. Tamašunienė)	21
Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1807(2), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1808(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 8, 10 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1809(2) ir Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1810(2) svarstymo tęsinys	22
Seimo nario A. Syso kalba	22

Lietuvos Respublikos Seimo narių interpeliacija Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui Kęstučiui Navickui

Seimo nario J. Oleko kalba	27
Aplinkos ministro K. Navicko kalba	28
Seimo nario T. Tomilino kalba	41
Seimo nario J. Razmos kalba	41
Seimo nario K. Mažeikos kalba	42
Seimo nario J. Oleko kalba	43
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1997 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (R. Tamašunienė)	44
Šio nutarimo priėmimas	47
Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo Nr. VIII-1436 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1966 pateikimas (Z. Jedinskis)	48

Vakarinis posėdis Nr. 188

Vyriausybės pusvalandis Energetikos ministro Žygimanto Vaičiūno pranešimas „Gaminantys vartotojai: šiandienos ir ateities energetika“

Energetikos ministro Ž. Vaičiūno kalba	53
Energetikos ministro Ž. Vaičiūno atsakymai į Seimo narių klausimus	55

Redakcinės komisijos Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui Kęstučiui Navickui“ projektui parengti sudarymas	58
Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, iškaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo Nr. VIII-1436 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1966 pateikimo tęsinys	59
Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui Kęstučiui Navickui“ projekto Nr. XIII-2349 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Jarutis)	61
Šio nutarimo priėmimas	63
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairių“ projekto Nr. XIII-2069(2) svarstymas	63
Seimo nario A. Gumuliausko kalba	63
Seimo nario A. Ažubalio kalba	64
Seimo nario S. Tumėno kalba	64
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2167(2) svarstymas	63
Seimo nario A. Anušausko kalba	74
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-884(2) svarstymas	74
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-497(2) svarstymas	76
Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1733(3) svarstymas	77
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1734(2) svarstymo tęsinys	79
Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1735(2) svarstymo tęsinys	80
Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1737(2) svarstymo tęsinys	82
Civilinio kodekso 3.3, 3.153, 3.212, 3.217, 3.219, 3.224, 3.253, 3.254, 3.259, 3.260, 3.261, 3.269 straipsnių pakeitimo, 3.220 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Kodekso papildymo 3.254 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-645 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2123(2), Civilinio proceso kodekso 28, 336, 404, 480, 481, 482, 483, 487, 489, 490 ir 582 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-646 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2124(2), Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 4, 16, 18, 19, 20, 21, 26, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-647 4, 5 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2125(2), Administracinių nusižengimų kodekso 6, 75 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2126(2), Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 7, 12, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 29, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2127(2) ir Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2128(2) svarstymas	82
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-643 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2320 pateikimas (A. Širinskienė)	84
Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2096(2)ES, Administracinių nusižengimų kodekso 79, 479, 480, 589 straipsnių pakeitimo ir 82 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-2097(2), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 49 ir 50 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2098(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 55 straipsnio pakeitimo ir 56 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-2099(2), Darbo kodekso 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2100(2), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22 ir 29 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2102(2), Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 36 ⁴ , 36 ⁸ ir 36 ⁹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2103(2), Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2104(2) ir Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 17, 20, 21, 29, 36 straipsnių pakeitimo ir II dalies II skyriaus papildymo antruoju ¹ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIII-2105(2) svarstymas	84

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1925(2)ES svarstymas	86
Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 2, 5, 8, 10 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ , 5 ² , 10 ¹ , 10 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2520(5)VK svarstymas	87
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 66, 68, 77, 78 straipsnių ir Įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-199(2)ES svarstymas	87
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 34 straipsnio ir Įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3694 svarstymas	88
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1092 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2197(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1093 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2198(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1094 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2199(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 47 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1095 1 straipsnio pakeitimo ir 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2200(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 56, 72 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1098 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2201(2), Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 40, 54 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1099 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2202(2), Kredito unių įstatymo Nr. I-796 49, 60 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1100 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2203(2) ir Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1107 6, 9, 40, 74, 76, 77, 80, 82, 85 straipsnių pakeitimo ir 78 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2204(2) svarstymas	89
Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2074(2) svarstymas	89
Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2230(2) svarstymas	90
Seimo nutarimo „Dėl valstybinės žemės efektyvaus valdymo ir kontrolės“ projekto Nr. XIIIIP-1519(2) svarstymas	90
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2314 pateikimas	91
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2116 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Palionis)	92
Šio nutarimo priėmimas	92
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2115 pateikimas (A. Palionis)	92
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 37, 43, 47, 48, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 68 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ , 56 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIII-592 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2289 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2290 pateikimas (A. Papirtienė)	94
Administracinių nusiųžengimų kodekso 345 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2310 pateikimas (A. Gaidžiūnas)	98
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Kazio Čypo peticijos“ (projektas Nr. PNP-55) priėmimas	99
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Romualdo Simonaičio peticijos“ (projektas Nr. PNP-56) priėmimas	99
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	100

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF	– Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDDF	– Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
LSDPF	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF	– Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG	– Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
TTF	– Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A	– alternatyvus teisės aktas
ES	– su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR	– Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK	– su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 187 STENOGRAMA

2018 m. birželio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, pradedame birželio 19 dienos (antradienio) rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Maloniai kviečiu visus registruotis. Užsiregistravo 92 Seimo nariai.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. birželio 19 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Mūsų darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. E. Gentvilas. Prašau, kolega.

E. GENTVILAS (LSF). Laba diena, gerbiami kolegos!

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, prašome tylos.

E. GENTVILAS (LSF). Frakcijos vardu prašysiu išbraukti iš darbotvarkės 1-4a, 1-4b klausimus, t. y. Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašau išbraukti kompleksinį 2-6 klausimą dėl kultūros įstaigų vadovų kadencijų rotacijų. Kaip matėm, Seimas tuo klausimu yra pasidalinęs beveik lygiai per pusę. Viena kartą Prezidentės veto dėl lygiai tokio paties turinio jau atmetėm. Tiesiog čia nėra kur skubėti, darbotvarkė perkrauta. Manau, visiems būtų sveika dar pamąstyti, ar čia galime rasti bendresnį nutarimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Labas rytas. Ir frakcijos vardu, ir kaip Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkė, aš noriu informuoti kolegas, kurie praeitą kartą... Buvo pateiktas siūlymas išbraukti iš darbotvarkės klausimą, kuris atitinka Statuto 92 straipsnio 1 dalį, t. y. privalomai surinktą 1/3 parašų. 2014 metais Etikos ir procedūrų komisija yra pasisakiusi dėl analogiškos situacijos, kai buvo planuojama išbraukti iš posėdžio darbotvarkės pagal 92 straipsnio 1 dalį pateiktą įstatymo projektą, ir nusprendė, kad tokį projektą įpareigoja ne tik privalomai įtraukti, tokius klausimus, į Seimo posėdžio darbotvarkę, jeigu to reikalauja ne mažesnė kaip 1/3 Seimo narių grupė, bet ir tame pačiame posėdyje juos svarstyti. Kitokių sprendimų Etikos ir procedūrų komisija būtent dėl šios Statuto nuostatos nėra priėmusi ir nėra pagrindo manyti, kad buvusios kadencijos, 2014 metų, ne toks senas sprendimas Etikos ir procedūrų komisijos, svarstančios procedūrinius klausimus, t. y. Statuto nuostatų taikymą mūsų darbe, veikloje, galėtų būti kitoks. Būtent čia buvo kreipimasis, man atrodo, Seimo Pirmininko.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, išgirdome dėl Tėvynės sąjungos, atsiprašau, dėl Liberalų frakcijos siūlymo išbraukti iš darbotvarkės Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimą. Atleiskite, bet tada pritariame bendru sutarimu, kad išgirdome, ir lieka.

Dėl Tėvynės sąjungos siūlymo dėl kultūros įstaigų vadovų kadencijų, darbotvarkės 2-6 klausimas, prašome apsispręsti ir balsuoti. Buvo siūlymas išbraukti iš darbotvarkės. (*Balsai salėje*)

Kolegos, balsuojame dėl Tėvynės sąjungos siūlymo išbraukti iš darbotvarkės 2-6 klausimą dėl kultūros įstaigų vadovų.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 51, prieš – 39, susilaikė 20. Darbotvarkėje lieka.

E. Gentvilas. Prašau, kolega.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš sutinku, kad gerbiama kolegė Rita visiškai teisingai cituoja Etikos ir procedūrų komisijos paaiškinimą, išaiškinimą. Visa tai tiesa, tačiau tuo klausimu yra Konstitucinio Teismo sprendimas, kad procedūriniais klausimais, nepaisant Seimo narių parašų skaičiaus, Seimas vis tiek gali balsuoti. Kaip, beje, darbotvarkės 1-4a klausimą dėl įtraukimo į sesijos darbų programą Seimas, jūs sutinkate, taip pat gali atmesti.

Noriu pasakyti dar vieną precedentą, kuris buvo pripažintas teisėtu praėjusioje kadencijoje, kai Seimo Pirmininkė buvo L. Graužinienė. Taigi, opozicija surinko parašus, kad surengtų neeilinę sesiją, tačiau Seimas, balsuodamas dėl neeilinės sesijos darbotvarkės, jos nepatvirtino ir visi vėl išvažiavome į savo gyvenamąsias vietas. Neeilinė sesija neįvyko, nepaisant to, kad Seimo nariai surinko tinkamą parašų skaičių neeilinei sesijai rengti. Balsuoti gali Seimas bet kada – ar vienoje, ar kitoje stadijoje.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis Eugenijau. Aš kreipiuosi į Seimą tiesiog prašydama ieškoti ir rasti kompromisą. Mes turime kitus būdus – leisti pateikti, o tada priimti vieną ar kitą sprendimą ir galbūt tikrai negaišinti Seimo laiko, o dirbti toliau. Ar sutarsime taip? R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Noriu pasakyti, jūs visai teisi. Buvo Konstitucinio Teismo išaiškinimas dėl laikinųjų komisijų sudarymo, buvo 2006 m. balandžio 4 d. pateiktas nutarimas, tuo tarpu komisija priėmė sprendimą 2014 metais. Taigi, žinodama Konstitucinio Teismo, kuris kalbėjo taip pat ne apie tą straipsnį, o apie laikinųjų komisijų sudarymą... Ir apskritai galima atrasti, kai nori, Konstitucinio Teismo sprendime ir pritaikyti kai kurias nuostatas Seimo priimamiems sprendimams, tačiau ne apie tai buvo klausimas iš esmės.

Aš noriu pasakyti, vis dėlto reikia labai pagalvoti, čia dabar mūsų situacija, bet kiekvienos frakcijos ir Seimo nario gali būti tokia situacija.

PIRMININKĖ. Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Kam rinkti tuos parašus, jeigu čia galioja tik nuo Seniūnų suėigos iki darbotvarkės pradžios. Tai netenka jokios prasmės tas straipsnis.

PIRMININKĖ. Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Jeigu (...) nereikia, mes galime taisyti Statutą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Juo labiau, kolegos, noriu priminti, kad mes padarėme pertrauką iki kito posėdžio. Dabar yra jau kitas posėdis. Gal tikrai tęskime darbą toliau.

Galime darbotvarkę tvirtinti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju. Dirbame. (*Balsai salėje*) Ne- galime. Balsuojame. Kas už šios dienos darbotvarkę, prašome balsuoti.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 75, prieš – 15, susilaikė 23. Darbotvarkė patvirtinta.

10.08 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1596(2) (svarstymas)

Skelbiu darbotvarkės 1-2a klausimą – projektas Nr. XIIIIP-1596(2). Šis įstatymo projektas... Bus sujungti projektai Nr. XIIIIP-955(3) ir Nr. XIIIIP-1596.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1596(2). Svarstymas. Išklausysime komitetų išvadas. Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkę G. Burokienę pateikti komiteto išvadą, tik išvadą, o po to aptarsime pasiūlymus.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir pritarė įstatymo projektui: už – 4, susilaikė 3. Taip pat yra daug pasiūlymų dėl šio įstatymo projekto, (...) Vals- tybės valdymo ir savivaldybių komitete. Siūlome atsižvelgti į tas išvadas.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė jūsų patobulintam įstatymo projektui.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Taip, įstatymo variantui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę pateikti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiami kolegos, komitetas iš esmės pritarė pateiktam įstaty- mo projektui ir pasiūlė pagrindiniam Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui patobulinti

projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kai kurių Seimo narių pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir komitetų pasiūlymus. Balsuota už – 7, prieš – 3, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėją S. Šedbarą pateikti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė šį įstatymo projektą 2018 m. gegužės 9 d. Komitetas pagrindiniam komitetui pateikė šešis pasiūlymus. Į kai kuriuos buvo atsižvelgta, į kai kuriuos buvo atsižvelgta iš dalies, vienam pasiūlymui nepritarta, tačiau tuo metu priimtas Konstitucinio Teismo nutarimas dėl karo tarnybos, ir šiai išvada buvo visais šešiais dalyvavusių balsais pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu D. Kaminską pateikti Antikorupcijos komisijos išvadą dėl svarstomo įstatymo projekto. Antikorupcijos komisijos išvada.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Laba diena. Gegužės 23 dieną buvo svarstyta Antikorupcijos komisijoje ir buvo pritarta. Tuoj, atsiprašau. Sprendimas: „Komisijai projektą įvertinus antikorupcinio požiūriu, siūloma pagrindiniam Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui tobulinti įstatymo projektą atsižvelgiant į Seimo Antikorupcijos komisijos bei Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas ir pasiūlymus.“

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. Yra užsirašę kalbėti keturi Seimo nariai. Pirmąjį kviečiu A. Sysą. Prašom, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, niekada nebuvo didelis valstybės tarnybos šalininkas, net 1998 metais, kai šis įstatymas buvo priimtas ir priimamas. Bet tokia politinė valia buvo, kad tokia tarnyba Lietuvoje atsirado. Aišku, mes visada norime didesnės kokybės iš bet kokios institucijos, kuri dirba. Ko gero, ne valstybės tarnyba kalta, kad yra daug priekaištų valstybės tarnybai, o pirmiausia kalti politiniai sprendimai. Mes, kalbėdami apie viešąjį administravimą, kompetenciją, paslaugas, užmirštame, kad jas atlieka žmonės. Per daug metų valstybės tarnybos atlyginimai, žiūrint paskutinį etapą, beveik 10 metų buvo išaldyti. Praeitais metais šiek tiek buvo pakelti. Aišku, buvo sumažintas finansavimas apskritai tai pačiai kompetencijai kelti, mokymams ir kitiems dalykams. Todėl aš labai abejoju žiūrėdamas ir skaitydamas, ir diskutuodamas dėl šito įstatymo, kad priėmus šias pataisas, kurias siūlo vidaus reikalų ministras, kaip burtų lazdele viskas taip pasikeis. Būkime *biedni*, bet teisingi – valstybės tarnyba pirmiausia nukraujavo todėl, kad buvo labai mažas darbo užmokestis. Kompetentingų žmonių ten pirmiausia neliko todėl, kad jų atlyginimai, kaip sakiau, buvo išaldyti ir nebuvo keliami. Reikalauti iš žmonių, kuriems mokamas mažas atlyginimas, didelės kompetencijos vargu ar išeina.

Juo labiau kad žiūrėdamas į šį įstatymą aš nematau... Noriu priminti ir jums, Seimo nariai, kad vidaus reikalų ministras ir Vyriausybė nevykdo mūsų priimtų įstatymų. Nes iki liepos 1 dienos Vyriausybė turi aiškiai pasakyti, kaip bus dėl bazinio dydžio. O bazinis dydis iš dalies ir lemia darbo užmokestį. Apskritai šiame įstatyme papildomų lėšų... apie jas nekalbama. Taigi bus sutaupyta arba atimta iš dalies žmonių. Sutaupyta, nes bus tušti etatai, arba bus kam nors sumažinta, o viršininkas kam nors pridės atlyginimo. Šiame įstatyme labai daug subjektyvumo.

Apskritai, jeigu mes kalbame apie darbo apmokėjimą bet kurioje sistemoje, tai žmogus, eidamas į darbą, turi žinoti aiškiai, kokį darbo užmokestį gaus. Tai yra pastoviosios ir kintamosios dalių santykis. Šiame įstatyme einama visiškai priešinga kryptimi – užuot didinę pastoviąją, didina kintamąją, t. y. žmogus kiekvieną kartą priklausys nuo to, ar patiks viršininkui, ar nepatiks. Aš manau, pats didžiausias ydingumas šio įstatymo, kad vienasmeniškai viršininkas galės ne procentais padidinti, o kartais, nes normaliai manoma, kad pastoviosios ir kintamosios dalių santykis turėtų būti 70–80 % su 20–30 %. Dabar atsiranda – kartais. Aš manau, tokiems dalykams apskritai negalime pritarti, nes meilė, nemeilė padidės kartais.

Dabar pakalbėkime apie kompetenciją arba specialistų rengimą, tų pačių valstybės tarnautojų. Nenoriu gudrauti per daug. Yra specialistų, kurie siunčia mums, politikams, Vyriausybei, savo atsiliepimus ir siūlymus. Jūs turbūt irgi gavote, gal ne visi skaitėte, yra Lietuvos viešojo administravimo lavinimo institucijų asociacija. Pacituosiu tik tris punktelius, ką rašo apie kadro rengimą. „Iš esmės tai revoliucinis siūlymas, kuris panaikina valstybės vaidmenį ir atima iš jos visuotinai

pripažintą valdymo svertą žmogiškųjų išteklių pagalba tinkamai valdyti valstybę.“ Aš manau, užtenka šito vieno sakinio, kad suprastume, kas bus padaryta.

Antras. „Lietuva bus vienintelė šalis Europos Sąjungoje, neturinti darniai veikiančios ir koordinuotos kvalifikacijos tobulinimo sistemos, kai atsakomybė už valstybės tarnautojų kompetenciją ir mokymo kokybės vertinimą iš valstybinio lygmens nukeliama į atskiros įstaigos ar organizacijos vadovo lygmenį.“

Ir galutinė išvada, kurią padaro asociacija: „Numatyti valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo sistemos pokyčiai gali turėti katastrofiškų padarinių valstybės valdymui.“ Siūloma ne tobulinti nevisiškai veikiančią kvalifikacijos tobulinimo sistemą, o ją sunaikinti. Noriu pabrėžti – sunaikinti, nesukuriant kitos sistemos. Artimiausioje ateityje tai gali sukelti sunkiai įveikiamą nacionalinio lygmens problemą, o sumenkusiam valstybės tarnybos potencialui atkurti reikės milžiniškų pastangų ir finansinių išteklių.

Todėl, gerbiamieji kolegos Seimo nariai, jeigu jau vidaus reikalų ministras siekia šiuo įstatymo projektu ne kokybės, o iš valstybės tarnybos padaryti daug mažų uab'ų, aš tai vadinu *uabizacijos* procesu, tai mano siūlymas – paprasčiausiai tokios valstybės tarnybos apskritai nereikia. Jei gu ministras galvoja, kad, pakvietus savo draugelį į pavaduotojus ar užimti skyriaus ar departamento vadovo vietą, pagerės visa valstybės tarnyba, padidės kompetencijos, pagerės paslaugų kokybė ir viešasis administravimas, aš tuo netikiu. Todėl siūlyčiau nebalsuoti už tokį įstatymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. Žemaitaitį. Remigijus atsisako. Kviečiu R. Jušką. Jūs kalbėsite frakcijos vardu. Septynios minutės.

Mielieji kolegos, jeigu būtų mažiau triukšmo salėje, mes labiau vieni kitus girdėtume. Todėl maloniai prašau.

R. JUŠKA (LSF). Gerbiami kolegos, aš į šį įstatymą žiūriu galbūt šiek tiek neįprastai, nes ne vieną dešimtmetį teko praktiškai jį čiupinėti gyvenime. Ir kas dabar suteikia priešišumą tam tikrą? Tai, kad Vyriausybės programa buvo paskelbta, mes ją turime. Labai gražiai premjeras visuomet pasakydavo, metus laiko iš šitos tribūnos ir viešojoje erdvėje, kad valstybės tarnautojams biudžetininkams bazinis darbo užmokestis, bazinis dydis nedidinamas, nes su nauja reforma, kurios mes čia visi laukiam, bus galimybė visiems biudžetininkams padidinti bazinį dydį, nereikia mokėti daug didesnių atlyginimų pagal nustatytas šakutes.

Kas išeina dabar? Yra itin deklaratyvu, kai padidinom bazinį dydį, didesnį darbo užmokestį visoms jėgos struktūroms, o biudžetininkai savivaldybininkai liko visiškai užmiršti. Ir aš pasakyčiau, kodėl naujasis šitas įstatymas visiškai neveiks. Neveiks teiginys, kad bus mažiau valstybės tarnautojų, ir dėl to galės savivaldybės biudžetininkams padidinti darbo užmokestį pagal naująjį įstatymą, pagal naujas šakutes. Atkreipiu dėmesį, kad savivaldybės finansavimą skirsto pačios. Etatų skaičių, mokesčių fondą nustato taryba. Nustato pagal savo savarankiškas funkcijas. Funkcijų skaičius, skirtas tarybai, nemažėja. Jų apie 80 yra. Jas visas reikia užtikrinti nepriklausomai nuo to, ar gyventojų skaičius mažesnis, ar didesnis. Paslauga turi būti suteikta.

Tai dabar išeis taip: mes biudžetininkams bazinio dydžio nedidiname, savivaldybės taryba nusistato mokesčių fondą ir skirsto. Kas įpareigoja, priėmus šią įstatymą, sumažinti valstybės tarnautojų skaičių? Ogi niekas. Spręs savivaldybės taryba. Ir teiginys, kad sumažės valdininkų, valstybės tarnautojų, ir bus galimybė padidinti darbo užmokestį, neveiks. Aš drįsčiau teigti – priešingas efektas bus. Darbo užmokesčiui skiriamos lėšos padidės, nes iš penkių grupių naujame įstatyme lieka trys grupės. Patenkantys į trečią grupę turės galimybę pagal naujas šakutes didinti koeficientus ir išlaidos šitai armijai išlaikyti dar padidės, priešingai – nesumažės. Kontroliuoti šito proceso naujas įstatymas galimybės neturi ir neturės. Štai koks efektas bus iš naujo Valstybės tarnybos įstatymo ir manyčiau, kad norimų rezultatų tikrai nebus pasiekta.

Dabar galima dar tokius epizodus išskirti kaip rezervas. Liūdna, kai požiūris, kad visi blogi valstybės tarnautojai. Rezerve atsiranda tik tie, kurie niekur netiko, atleisti per etatų mažinimą kitose savivaldybėse. Brangieji, ant žemės gyvename. Kurie atleidžiami darbuotojai? Atleidžiami tie, kurie nelojalūs. Ir čia išvelgiu dar didesnį pavojų, nes kitais metais treji rinkimai. Savivaldos rinkimai – vasario mėnesį, o nuo sausio 1 dienos duodame įrankį dabartiniams savivaldybių vadovams pagal politinį pasitikėjimą, kaip ir administracijos direktoriams, teisę nustatyti tas didesnes

šakutes. Aš manyčiau, žinodamas, kaip praktiškai tai vyksta, kad tai net politinės kampanijos rėmimas už valstybės biudžeto lėšas. Turime savivaldybių pavyzdžių, kur maksimalūs koeficientai, ir rinkimai vykstantys... visiškai ne politines programas skaito biudžetininkai, o tai dešimtys tūkstančių žmonių, o vertina vadovą, ar jis jau maksimalų darbo užmokestį nustatė. Sako, man ta partija nepriimtina, man ta politika nepatinka, bet man šitas vadovas nustatė maksimalias šakutes, maksimalų atlyginimą.

Šitą įrankį mes atiduodame nuo sausio 1 dienos, likus dviem mėnesiams iki rinkimų. Aš manyčiau, kad neteisingas žingsnis, bent jau esu įsitikinęs, kad šito įstatymo priėmimo įsigaliojimas turėtų būti po rinkimų, jeigu mes jo nepatobulinsime, jeigu mes nepakeisime ir priimsime tokį, koks yra pateiktas.

PIRMININKĖ. Nuoširdžiai ačiū. S. Šedbaras. Kviečiu. Frakcijos vardu – septynios minutės.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Dėkoju. Mieli kolegos, iš tiesų nekartosiu, ką kiti kolegos pagal savo atskiras sritis kalbėjo. Su valstybės tarnyba taip pat tiesiogiai dirbu jau daug metų. Ne tiek kaip valstybės tarnautojas, kiek galbūt kaip pirmųjų įstatymų rengėjas.

Kolegos, noriu priminti, kad pirmą kartą mes turėjome pirmą įstatymą 1995 metais, tai buvo Valdininkų įstatymas, buvo pirmas žingsnis, kuris reguliavo mūsų viešąją tarnybą. 1999 metais priimtas dabar galiojantis su daugybe pataisų Valstybės tarnybos įstatymas. Nuo 2002 metų buvo esminiai pakeitimai, sakyčiau, jie buvo ne visai teisingi, buvo žingsnis atgal. Kai kuriais aspektais, kai mes matome šiandien šitas pataisas, jos truputį primena 2002 metų antireformą.

Mieli kolegos, kas nesidomi ta sritimi, aš jums pasakysiu – pasaulyje egzistuoja iš esmės dvi valstybės tarnybos sistemos.

Tai karjeros sistema, kai žmogus, patekęs į valstybės tarnybą po konkurso, daro karjerą. Jei-gu paimsime Prancūzijos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos valstybės tarnybą, aš neišsivaizduoju, ką turi padaryti, nusikaltimą ar labai šiurkštų pažeidimą, kad žmogus būtų išstumtas iš valstybės tarnybos. Į jį yra investuojama, jis yra saugomas kaip nacionalinis turtas, ir jis saugo savo tarnybą ir savo atliekamą darbą pagal tai, kaip yra vertinamas.

Yra amerikietiška sistema, t. y. posto, arba pozicinė, kai didžioji dalis pareigūnų tam tikram laikui pasitelkiama iš privataus sektoriaus, žinoma, mokami galbūt didesni atlyginimai, ir po tam tikro laiko jie grįžta į privatų sektorių.

Aš ne kartą sakiau ir vidaus reikalų ministrui, kai jie rengė šitą projektą ir buvo šiek tiek susižavėję tomis postų sistemos idėjomis: per maža mūsų valstybė, kad mes galėtume porai metų ar penkeriems metams pasitelkti advokatą, mokėti adekvatų atlyginimą ir šitą žmogų grąžinti atgal į privatų sektorių, kai jo nebereikia. Bet galima ir tam tikra mišri, konvergencinė, sistema, ir aš šito tikėjau iš tiesų. Bet šitame projekte, kolegos, to nėra.

Dabar noriu pasakyti dar vieną dalyką. Jeigu paimtume Didžiosios Britanijos ar Prancūzijos valstybės tarnybą, ten vyriausias valstybės tarnybos vadas yra ministras pirmininkas. Galbūt ministras pirmininkas ir neturi laiko kiekvieną dieną užsiimti. Pavyzdžiui, Didžiojoje Britanijoje tam yra specialus ministras, bet formaliai valstybės tarnybai, viešajai tarnybai yra suteikiamas toks statusas, kad ministras pirmininkas yra jų vyriausias vadovas.

Ką mes buvome sukūrę? Aš manau, kad buvome labai gerai padarę, kad prie Vyriausybės arba prie Ministro Pirmininko, nes Ministras Pirmininkas taip pat yra ministras, ir mūsų kolega S. Skvernelis taip pat yra ministras, tik jam yra pavestos dar papildomos ir premjero pareigos... Premjeras nesiklauso, bet jis puikiai žino, studijavo valstybės tarnybą Mykolo Romerio universitete. Šiuo atveju mes matome, kad atsiskakoma Valstybės tarnybos departamentas. Aš sutinku, kad ministras gali šitas funkcijas atlikti, bet vidaus reikalų ministras ir Vidaus reikalų ministerija nėra vien ta sritis, kur dirba valstybės tarnautojai. Valstybės tarnyba dirba visoje šalyje. Aš manau, kad būtų klaida atsiskakinti šitos institucijos. Galbūt jos tiesioginis įvardinimas yra ydingas, bet tokia institucija prie Ministro Pirmininko, manau, privalo išlikti. Tai atitiktų europinę tradiciją.

Toliau. Jeigu šitos valstybės tarnybos pataisų tikslas yra efektyvi valstybės tarnyba, mes vieną kartą turbūt turėtume nustoti vartoti žodį „reforma“. Kiekviena proga, pasikeitus politinei valdžiai, mes kalbame „reformuosime“. Čia du kolegos kalbėjo apie atlyginimus. Taip, tai svarbu,

bet man atrodo, kad žmonės, kurie dirba viešajame sektoriuje, labiausiai gąsdina tas žodis „reforma“. Tik pasikeitė politinė valdžia, jau darysime reformas. Tai turbūt ne reformas reikia daryti, o ieškoti būdų, kaip padaryti efektyvesnį šį viešąjį sektorių. Ar valstybės tarnautojas yra saugus dirbdamas? Ar dabar, kai mes šiuo įstatymu sustipriname tiesioginio vadovo įtaką, bus saugesni valstybės tarnautojai, ar pirmai progai pasitaikius nepasirinks privataus sektoriaus? Pasižiūrėkime, kiek buvo aukštų departamentų ir kitokių tarnybų vadovų atleistų ir kiek jų gražinta atgal į valstybės tarnybą išmokant didžiules kompensacijas. Ar šis metodas veiks? Ar ši patronizacija, kaip ji vadinama pagal teoriją, iš tiesų šiame įstatyme pasiteisins? Kas vertins šitą valstybės institucijos vadovą, kuris laisvai gali nustatyti atlyginimus ir laisvai gali elgtis su valstybės tarnautoju dėl jo tolesnės karjeros? Čia reikia papildomo ir mąstymo, ir saugiklių.

Dabar dar vienas dalykas. Kaip jau minėjau, visą laiką modernios valstybės stebi, kad galėtų viešasis sektorius konkuruoti su privačiu sektoriumi. Mes suprantame, kad tiek mokėti valstybės tarnautojui, kiek gali mokėti D. Mockus, turbūt negalime, bet todėl čia ir yra socialinių garantijų, valstybės tarnautojo saugumo tie dėmenys, kurie didina valstybės tarnautojo konkurenciją ir pasilikimą viešajame sektoriuje. Šiuo atveju, matyt, svarbiausi dalykai yra objektyvi atranka, socialinių garantijų paketas, kuris garantuoja, kad žmogus, tegul ir šiek tiek su mažesniu atlyginimu negu advokatų kontoroje, lieka dirbti ir investavimas į jo kvalifikaciją... Taigi projekte mes iš viso nebematome valstybės tarnautojų mokymo, kvalifikacijos kėlimo. Ačiū Dievui, kad yra dabar įtraukta į projektą komiteto iniciatyva.

Kolegos, aš tikrai raginu šio straipsnio ir šios koncepcijos neatsisakyti. Jei yra problemų dėl mokymo organizavimo, tai čia yra kitas dalykas, bet kvalifikacijos kėlimas ir gebėjimai teikti viešąsias paslaugas žmonėms yra svarbiausi dalykai. Valstybės tarnautojas yra ne dėl to, kad aptarnautų ministrą, valstybės tarnautojas yra dėl to, kad teiktų viešąsias paslaugas mums visiems, visuomenei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusiją baigėme. Kviečiu komiteto pirmininkę. Dabar svarstysime pasiūlymus. Gerbiami kolegos, suvestinį įstatymo projektą jūs tikriausiai turite. Skelbiu, kad dėl 3 straipsnio „Pagrindiniai valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai“ yra gautas G. Skaistės pasiūlymas. Gerbiamoji Gintare, prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Iš principo mano siūlymas buvo, kad atsakomybę prisiimtų valstybės tarnautojas ne tik už savo veiksmus, bet taip pat ir už neveikimą, kadangi neveikimas irgi kartais lemia pasekmes paslaugas gaunančiam žmogui ir dažnai net nuostolius. Mano nuomone, turėtų atsakyti – ne tik prisiimti atsakomybę už savo padarytus veiksmus, bet taip pat ir už delsimą padaryti veiksmus ir panašiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti, nes veiksmai plačiaja prasme apima ir neveikimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių kalbėti už G. Skaistės pasiūlymą nėra. Prašom apsispręsti ir balsuoti.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 37, prieš – 32, susilaikė 31. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl to paties straipsnio A. Syso pasiūlyta „atsakomybės“ sąvoka. Prašom, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, dėl sąvokų yra labai daug ir bus daugiau pataisų, todėl mano siūlymas, kad valstybės tarnautojas atsakytų ne už visas savo veiksmų pasekmes, nes jos gali būti teigiamos. Jam gal premiją skirs, garbės raštą duos, net leis išvykti į atostogas tuo laiku, kai viršininkas nelabai norės. Bet todėl ir siūlau rašyti, kad už neteisėtus veiksmus jis turi atsakyti. Už kitus veiksmus vargu bau, aš nesuprantu, kaip jis atsakys.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritarti. Neigiamos pasekmės gali kilti ir dėl teisėtų veiksmų, todėl netikslinga siaurinti principo apimties. Taip pat žiūrėti komiteto patobulintą keičiamo įstatymo 3 straipsnį, kur yra įtrauktas ir jūsų pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Nuomonė už A. Syso pasiūlymą J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, man labai keista komiteto argumentacija, kad neigiamos pasekmės gali kilti ir dėl teisėtų veiksmų. Pateiksiu garsųjį

pavyzdį. Ministras Pirmininkas turbūt girdi, dėl jo jis apgynė pasienietį, kurio automobilis vijosi kontrabandininkus, nes jie nepakluso, ne tik kad nepakluso, jie taranavo pasieniečių automobilį, buvo, aišku, šūviai į padangas, bet taip jau atsitiko, kad buvo sužeistas vienas kontrabandininkas. Pasienietis veikė teisėtai. Įvyko neigiamos pasekmės – žuvo žmogus. Už tai jį reikia bausti? Ministras Pirmininkas, tuometinis vidaus reikalų ministras, visiškai teisingai apgynė pareigūną, o jūs norite šitą pareigūną nubausti. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, prašome balsuoti už Algirdo... Atsiprašau, nepastebėjau. Nuomonė prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Bet, man atrodo, sutiksime, kad įvertinti reikia tuos veiksmus, nes kitaip, jeigu mes atimame galimybę vertinti, mes atidarome galimybę piktnaudžiauti.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl A. Syso pasiūlymo dėl sąvokos „atsakomybė“, kad valstybės tarnautojas turi atsakyti už savo neteisėtų veiksmų pasekmes.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 42, prieš – 23, susilaikė 37. Pasiūlymui nepritarta.

Seimo Antikorupcijos komisija teikia tokį patį pasiūlymą, tad jo svarstyti nereikia. Jau apsisprendėme svarstydami A. Syso pasiūlymą.

Antroji sąvoka „atvirumas“. A. Sysas. Prašau pateikti pasiūlymą. Dėl sąvokos „atvirumas“ jūs teikiate pasiūlymą.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Apskritai kalbant apie atvirumą, tai kyla klausimas, kaip ir kokiais kriterijais tai bus matuojama, nes, pavyzdžiui, kažkada „MG Baltic“ darė turbūt ir pozityvų, ir negatyvų poveikį, bet dabar vienas drąsiausias Seimo narys nutarė, kad tai yra nepozityvus dalykas, bet praėjo 10 arba 15 metų. Ką mes darysime su tokiais valstybės tarnautojais, kurie tada to laikmečio masteliais priėmė kitokį sprendimą? Aš ir siūlau: sukonkretinkime ir įvertinkime viską, nes tokie nekonkretūs ir sunkiai įvertinami reikalavimai, keliami valstybės tarnautojui, yra ydingi pirmiausia antikorupciniu požiūriu. Išeina užburtas ratas. Kovoju su korupcija ir priimame korupcinius sprendimus.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė, prašom pakomentuoti, nes kolega siūlė išbraukti žodžius „kitokiam požiūriui pozityvioms iniciatyvoms.“

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas siūlo nepritarti, nes visi iš principo turinio elementai yra reikalingi šiuolaikinio valstybės tarnautojo veiklai.

Taip pat noriu pabrėžti, kad dėl principų buvo suformuota darbo grupė, kuri labai intensyviai dirbo du mėnesius, ir jos išvados taip pat yra įtrauktos į šį naują įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, vargu, jei darbo grupė buvo sudaryta, čia yra argumentas. Mes kalbame dabar iš esmės. Seimo Antikorupcijos komisija iš esmės atkreipė dėmesį būtent į šį klausimą ir, beje, ir STT tą patį sakė, jeigu išvadą skaitysite.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Taip. Klausimas yra atviras kitokiam požiūriui. Pozityvios iniciatyvos čia ne tiek svarbu, bet požiūris, kitoks požiūris, gali būti ir negatyvus. Jeigu aš matau, kad kas nors yra ne taip, tai valstybės tarnautojas turi būti atviras jų pasiūlymams? (*Balsai salėje*) Atviras pasiūlymams, kurie, jo manymu, griauja, valstybei ką nors blogai daro? Tai ir siūloma išmesti tą „kitokiam požiūriui“, nes po juo gali slėptis, sakyti, aš atėjau su tokio požiūriu ir turi priimti mano tą požiūrį, nors matai, kad tai prieštarauja ir daugeliui įstatymų, ir mūsų principams, ir taip toliau, ir panašiai. Čia yra kalbama būtent apie tai.

Ir neužmirškime, kad kiekvienas mūsų užrašymas yra tam tikra, sakykime, galimybė gintis tiems žmonėms, kurie savo veiksmais siekia savanaudiškų tikslų, teisminiuose procesuose. Sakys, jeigu kas, o kodėl tu nieko nesakei matydamas, kad čia kas nors ne taip vyksta? Pas mane parašyta – turi būti atviras požiūris. Tą patį kalba ir specialiųjų tarnybų atstovai.

Todėl siūlau A. Syso formuluotei pritarti, nes tai, kas dabar lieka (valstybės tarnautojas turi būti atviras dialogui, bendradarbiavimui ir naujovėms), yra visiškai pakankama, nesukeliant teisinių pasekmių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl A. Syso pasiūlymo dėl sąvokos „atvirumas“, siūlant išbraukti žodžius „kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms“.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 33, prieš – 20, susilaikė 54. Pasiūlymui nepritarta.

Antikorupcijos komisija siūlė pakeisti sąvoką „atvirumas“. Kas iš Antikorupcijos komisijos?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Galiu aš tada.

PIRMININKĖ. D. Kaminskas. Prašau.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Gerbiamasis R. J. Dagys jau faktiškai pasakė principus. Mūsų buvo pasiūlymas vietoj „atviras“ – „tolerantiškas“. Tiesiog tai būtų kaip alternatyva ir toks išplėstinis supratimas, nes apie atvirumą mes jau ką tik diskutavome.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis Dariau, už pateiktą komiteto pasiūlymą. Komiteto nuomonė – nepritarti ir motyvai.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, komiteto nuomonė nepritarti, nes „tolerantiškumas“ yra įtrauktas kaip atskira nauja sąvoka.

PIRMININKĖ. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl Seimo Antikorupcijos komisijos pasiūlymo vietoj žodžio „atviras“ rašyti „tolerantiškas“.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 39, prieš – 13, susilaikė 44. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas dėl sąvokos „efektyvumas“. Seimo narė V. Ačienė teikia pasiūlymą. Arčiau mikrofono, negirdime. Nors rodo, kad mikrofonas veikia, gal tada per šoninį mikrofoną, nes kažkas su technika.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Pasiūlymo tikslas buvo, kad teisės akto nuostatos turi būti aiškios, suprantamos ir pamatuojamos. Įstatymo nuostatose negali būti subjektyvumo. Efektyvumui, kūrybingumui ir...

PIRMININKĖ. Profesionalumui...

V. AČIENĖ (LVŽSF). ...profesionalumui įvertinti tiesiog nėra tokių rodiklių, ir manoma, kad tai gali būti ydinga vertinant valstybės tarnautojo veiklą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti ir žiūrėti komiteto patobulintą keičiamo įstatymo 3 straipsnio variantą.

PIRMININKĖ. Už V. Ačienės pasiūlymą kalba A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, savo kalboje iš tribūnos sakiau, kad šitame įstatyme darbo apmokėjimo srityje yra labai daug subjektyvumo. Kai mes kalbame apie reikalavimus valstybės tarnautojams, to subjektyvumo atsiranda dar daugiau. Valstybės tarnautojas – ne koks konvejeris ar kokia mašina, kur galima tiksliai nustatyti efektyvumą. Tai yra bendražmogiški dalykai, bet kuris viršininkas, jeigu jis žmogiškai žiūri į savo pavaldinius, gali įvertinti žmonių efektyvumą ir kūrybiškumą. Bet kai mes tokiais užrašais parašome, tai aš komitete sakiau kaip pavyzdį: dabar labiausiai linksniojama J. Jasinskio gatvėje esanti įstaiga, kuri baigiasi žodžiu „Baltic“, tai jie labai kūrybiškai dirbo, fantastiškai kūrybiškai. Ir sugebėjo visus vedžioti už nosies – ir saugumą, ir Prezidentę, ir ministrus pirmininkus, ir reikėjo kūrybiškai žiūrėti į šitą procesą 14 metų. Nerašykime tokių apibrėžimų arba reikalavimų valstybės tarnautojams, kuriuos galės kiekvienas trakuoti, kaip jis nori. Turi būti aiškiai pamatuojami dalykai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame dėl V. Ačienės pasiūlymo.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 26, prieš – 5, susilaikė 72. Pasiūlymui nepritarta.

Seimo Antikorupcijos komisija siūlė svarstyti nuostatų tikslingumą ir spręsti klausimą dėl jų atsisakymo ar patikslinimo, komitetas atsižvelgė. Antikorupcijos komisija dar teikia vieną siūlymą dėl tikslingumo, čia atitinkamai taip pat komitetas atsižvelgė. Antikorupcijos komisija taip pat dėl nesavanaudiškumo sąvokos teikė pasiūlymą. D. Kaminskas? Nesavanaudiškumas tai yra 3 straipsnio 2 dalies 7 punktą. Žodį „gerovei“ išbraukti, o vietoj žodžio „gerovei“ įrašyti „interesams“.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Gal pirmininkas.

PIRMININKĖ. Įjungiamo mikrofoną. V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Šiuo atveju – sąvokų klausimas, ir aš iš esmės manau, kad balsavimu išspręsimė, kuri sąvoka tinkamesnė.

PIRMININKĖ. Jūs siūlote balsuoti ir apsispręsti?

V. GAILIUS (LSF). Taip.

PIRMININKĖ. J. Razma siūlo pritarti jūsų pasiūlymui žodį „gerovei“ pakeisti žodžiu „interesams“. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Vis dėlto mes ne viename įstatyme kalbame apie visuomenės interesus, viešųjų ir privačių interesų konfliktus ir t. t. Tas žodis „gerovė“ čia pirmą kartą siūlomas kaip tapatus. Man atrodo, kad tikrai mūsų teisėje kažin ar yra suprantama, kad gerovė ir interesai yra tas pats. Tai kaip visuomenės interesai gali būti ir kokie nors nepatogumai siūlomi žmonėms, bet vardan jų interesų, vardan saugumo tvarkos tas žodis „gerovė“, man atrodo, interpretuojamas siauresne prasme ir aš dėl to siūlau pritarti Antikorupcijos komisijos pateiktai sąvokai kaip tinkamesnei.

PRIMININKĖ. Ačiū. Apsisprendžiame ir balsuojame dėl Antikorupcijos komisijos pasiūlymo išbraukti žodį „gerovei“ ir rašyti „interesams“.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 48, prieš – 10, susilaikė 44. Pasiūlymui nepritarta.

Antikorupcijos komisija siūlė patikslinti 3 straipsnio 2 dalies 9 punktą, o tai yra sąvoką „padorumas“. Ar V. Gailius? D. Kaminskas. Prašom.

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Įstatymo projekte numatyta, kad vienas iš valstybės tarnautojų veiklos principų – padorumas. Iš tikrųjų ši nuostata sudaro sąlygas korupciniam elgesiui, nes suteikia galimybę imti dovanas, pinigus, išskirtines lengvatas ir kt. iš asmenų ir organizacijų visais atvejais, jeigu pastarieji siekia daryti įtaką valstybės tarnautojui, kai jis eina pareigas. Atkreiptinas dėmesys, kad Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje yra numatyta, kad asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, negali priimti dovanų ar paslaugų arba jas teikti, jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą. Taip pat Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.470 straipsnio 5 dalis numato, kad draudžiama priimti dovanas politikams, valstybės ir savivaldybių pareigūnams ir kitokiems valstybės tarnautojams ir jų artimiesiems giminiams, kai tai susiję su politiko, pareigūno ar valstybės tarnautojo tarnybine padėtimi. Todėl yra pasiūlymas tikslinti, kad padorumas... tai yra valstybės tarnautojas privalo elgtis nepriekaištingai, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ar nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, išskyrus numatytas išimtis, kas yra numatyta įstatyme.

PRIMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė nepritarti, nes principo turinys buvo aprobuotas darbo grupės, kurioje buvo ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos atstovų, labai aiškiai išaiškinusių, kaip ir kas veikia.

PRIMININKĖ. Ačiū. R. J. Dagys pritaria Antikorupcijos komisijos pasiūlymui.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiama pranešėja, palikite jūs tą darbo grupę ramybėje. Gal būtų galima išvardinti pavardes darbo grupės, kuri rengė šias pataisas? Išaiškės visiškai negražiai. Aš siūlau dabar kalbėti iš esmės. Man atrodo, Antikorupcijos komisijos formulė yra tokia, kuri nekelia čia jokių problemų, bet tiksliai apibūdina dabartinę įstatymų leidybą, kai tokios išimtys yra numatytos. Ar mes čia norime supriešinti du įstatymus, ar taisysime kitus įstatymus, nes kitų įstatymų kartu nėra pateiktų? Tada šiuo atveju jie prieštarauja kitų įstatymų galiojimui.

PRIMININKĖ. Balsuojame dėl Antikorupcijos komisijos pasiūlymo.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 45, prieš – 5, susilaikė 54. Pasiūlymui nepritarta.

Į dar vieną Antikorupcijos komisijos pasiūlymą komitetas atsižvelgė, o dėl sąvokos „viešumas“ yra A. Syso pasiūlymas. Gerbiamas kolega, prašome pristatyti.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, dar viena deklaracija, kurią vadiname „viešumu“. Noriu priminti, apie tai jau kalbėjo, kad visi valstybės tarnautojai, skirtingai nei Seimo nariai, kurie kartais vis užmiršta, deklaruoja viešuosius ir privačius interesus. Aš manau, kad turint omeny, kad čia kalbama apie tai, kad atvirai būtų vertinami... Turbūt ir mums visiems, ir jūsų padėjėjams, kurie yra valstybės tarnautojai, tenka bendrauti su piliečiais, kurie tik ateina, kai mėnulis būna pilnas. Ir padėkite ranką ant širdies, ar jūs visada būnate atviri bendraudami su jais, ar nebandote įeiti pro kitas duris, pamatę jų vardą telefono ekranėlyje, neatsakyti? Kaip čia bus dėl to viešumo? Ar tikrai nuoširdžiai vieši, ar tik vaidiname katalikus, bet viduje neaišku, kas vyksta? Aš manau, patvirtinkime pirmiausia tvarkas, kaip turi būti viešinamas tas viešumas. Tada galėsime reikalauti iš tų valstybės tarnautojų. Priimdami šią nuostatą, sakykime, darome meškos paslaugą savo padėjėjams, kuriems sakome, tu geriau neik, su tuo nebendrauk, nes anas tikrai šiandien išgėręs kokios nors žolelių arbatos. Gerbiami kolegos, būkime *biedni*, bet teisingi – tai yra gyvenimas, o mes norime viską surašyti į įstatymą. Todėl siūlau išbraukti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti, nes užtikrinant viešąjį interesą viešumas yra vienas iš esminių valstybės tarnautojų veiklos reikalavimų.

PIRMININKĖ. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl A. Syso pasiūlymo išbraukti iš sąvokų viešumą.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 25, prieš – 15, susilaikė 59. Nepritarta.

Dėl 4 straipsnio yra du Seimo Antikorupcijos komisijos pasiūlymai, į juos atsižvelgta. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Dėl 6 straipsnio yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlymas, jam pritarta iš dalies. Ar Teisės ir teisėtvarkos komitetas sutinka su formuote? Dėkoju. Sutinka, nesvarstome. Dėl 7 straipsnio yra gautas R. J. Dagio pasiūlymas. Prašau, kolega.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dabar prieiname jau prie tokių esmingesnių apsisprendimų. Čia jau mūsų politikos požiūrio klausimas, kaip mes valstybės tarnybą matome. Mano pasiūlymo esmė yra, aišku, susijusi su dabar galiojančia tvarka, kuri, mano galva, yra pasiteisinusi. Ne viską mes turėtume pakeisti iš karto arba būtinai reikia keisti tai, kas yra tvarkinga šiuo metu. Buvo numatytos kelių lygių pareigybės: A lygio pareigybės, kurioms būtinas aukštasis universitetinis arba prilygintas išsilavinimas; B – ne žemesnis kaip aukštasis neuniversitetinis arba aukštesnysis išsilavinimas, arba iki 1995 metų įgytas specialusis išsilavinimas ir C lygio pareigybės, kurioms būtinas vidurinis išsilavinimas. Dabar to atsisakoma ir suponuojama, kad viskas, gali ir su viduriniu išsilavinimu lygiai taip pat viską iš principo atlikti, kaip ir A lygiui taikomi kriterijai. Mano galva, mes prarandame tam tikrą objektyvumo dalyką, nes išsilavinimas vis tiek nepriklauso nuo kitų vertinimų, subjektyvios nuomonės. Tai yra įgytas išsilavinimas ir atsisakyti jo, mano galva, būtų tiesiog to principo... Susilpnintume valstybės tarnybą ir motyvaciją siekti aukštesnio išsilavinimo. Nebent manytume, kad išsilavinimo siekimas būtų blogybė valstybės tarnyboje, ir siekiantys valstybės tarnybos turėtų nesiekti aukštesnio išsilavinimo. Čia yra pagrindas, esmė.

O papildoma yra tai, kad stambesnė gradacija nuo 10 iki 20 kategorijos kaip tik ir padaro tuos laiptelius objektyvesnius, bet pagrindinis siūlymas yra dėl šitų trijų pareigybių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas siūlo nepritarti, nes įstatymo projekte atsisakoma pareigybių skirstymo į lygius ir kategorijas, bet vietoje tų siūloma lankstesnė darbo užmokesčio sistema bei naujausiame įstatymo projekte numatytas tik aukštasis išsilavinimas valstybės tarnyboje.

PIRMININKĖ. Už A. Syso... Už R. J. Dagio pasiūlymą nori kalbėti A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, mano kolega Rimantas siūlo paprasčiausiai nekeisti šitos pareigybių sistemos, nes aš nematau, kaip čia, įvedus 10 kategorijų, aukštąjį išsilavinimą ir nedavus darbo užmokesčiui nė vieno cento, kokybė valstybės tarnybos ženkliai pagerės. Man galite pasakoti, sekti... Nuo žodžio „chalva“, „chalva“, „chalva“ man saldžiau nesi-daro, man geriau gabaliuką chalvos duokite. Šiuo atveju dabar mes ir kalbame apie tai, kad mes priimsime, padarysime, bet pagrindo tam nėra. Jeigu mes statome namą, tai turi būti pamatai. Pamatams reikia pinigų. Tiems pamatams nei cemento, nei pinigų, nei smėlio nėra, mes sakome – pastatysime naują valstybės tarnybos namą, kuriame mes laimingai ir ilgai gyvensime. Nė velnio taip nebus, nes sugrius toks namas. Čia kaip trijų paršiukų nameliai. Vienas, tas pats paprasčiausias, kurį nupūtė vėjas, ir yra tas, kurį mes statome. Todėl siūlau pritarti Rimanto siūlymams.

PIRMININKĖ. Ačiū. Seimo nariai apsispręs ir balsuos dėl R. J. Dagio siūlymo. Jis siūlo gana principinę nuostatą – nekeisti esamos situacijos.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 29, prieš – 14, susilaikė 49. Nepritarta.

Seimo nariai A. Papirtienė, T. Tomilinas, G. Vasiliauskas teikia pasiūlymą. Komitetas pritarė iš dalies. Kolegos, ar sutinkate su komiteto formuluote?

A. Papirtienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Šioje stadijoje pritariame komiteto išvadai, tačiau registruosime naujus kompromisinius pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Šioje stadijoje jūs pritariate komiteto nuomonei pritarti iš dalies. Nesvarstome.

Dėl 8 straipsnio 1 dalies yra A. Syso pasiūlymas. Prašau, gerbiamasis kolega. Minutėlę, tuoj mikrofonas!

A. SYSAS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį, kad mes svarstome Valstybės tarnybos įstatymą. Bandžiau tą įrodyti ir komitete, labai gaila, kad komitetas nepritarė. Mes kalbame ir pats straipsnis... Pirmiausia pavadinimas – Valstybės tarnybos įstatymas, straipsnio pavadinimas – valstybės tarnautojų skaičius, pareigybių aprašymai ir sąrašai. Todėl aš ir siūlau, kaip sakė vienas garsus iš Rytų politikas: kotletus – atskirai, muses – atskirai. Šiuo atveju čia būtų kotletai. Išbraukime viską, kas susiję su darbo santykiais.

Tikrai ydingas dalykas, kai mes įrašome visiškai kitaip reguliuojamų darbuotojų kokias nors nuostatas į įstatymą, kuris nereguliuoja jų gyvenimo. Šitas įstatymas reguliuoja valstybės tarnautojų gyvenimą, o ne darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ar gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto, Valstybės pinigų fondo ir t. t. Todėl mano siūlymas ir buvo palikti tik tai, kas priklauso šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė šiam siūlymui, nes turi pasiūlymą dėl keičiamo įstatymo 8 straipsnio dėl pavadinimo patikslinimo savo variante, naujame įstatymo projekte.

PIRMININKĖ. Už A. Syso pasiūlymą – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, man atrodo, sisteminiu požiūriu ir apskritai, jeigu mes svarstome naują įstatymą, negalime į vieną įstatymą kišti dviejų kategorijų, t. y. valstybės tarnautojų, kurių visiškai skirtingi principai, ir vadinamųjų darbo sutartininkų principų. Darbo sutartys yra apibrėžiamos, jų santykiai apibrėžiami individualia sutartimi, kolektyviniais susitarimais, visa kita ir panašiai. Ne valstybės tarnybos. Net atsakomybė kai kurioms dalims yra priskiriama tik specialiu įstatymu, jeigu ką nors pažymime. Dabar mes viską norime sudėti į šitą įstatymą.

Manau, tai yra sistemiškai tikrai negeras dalykas, nes bet kuriuo atveju aš nežinau, kaip, pavyzdžiui, elgsis teismuose žmonės, nes darbo sutartininkų santykius apibrėžia Civilinis kodeksas, Darbo kodeksas, bet ne Valstybės tarnybos įstatymas. Šiuo atveju mes tik sukelsime daugiau sumaišties.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš teoriškai sutinku, kad A. Syso pataisa teisinio švarumo prasme yra labai teisinga. Iš tikrųjų, jeigu valstybės tarnautojai, tai turėtų būti tik valstybės tarnautojai. Bet jeigu mes taip formaliai priimsime jo pataisą, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, maksimalių skaičių niekas nebetvirtins. Deja, nėra šalia lydimą projekto, kad būtų galima tą funkciją įrašyti kitame įstatymo projekte, ir tada pagal darbo sutartis gali *prisidarbinti*, kiek tik nori. Manau, kad tas reguliavimas turi būti, ribiniai skaičiai turi būti nustatyti. O ateityje, teisiškai švarinant mūsų sistemą, vis dėlto tas nuostatas reikėtų iš tikrųjų perkelti į kitus įstatymus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl A. Syso pasiūlymo.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 16, prieš – 10, susilaikė 71. Pasiūlymui nepritarta.

A. Sysas teikia pasiūlymą dėl 8 straipsnio 2 dalies, bet kadangi svarstydami pirmąją, analogišką, mes jau padarėme apsisprendimą, ar sutinka iniciatorius nesvarstyti 2 dalies? Įjungiamo mikrofoną. (*Balsai salėje*)

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aišku, aš galėčiau dar tiek pat argumentų per dvi minutes išsakyti, bet suprantu, kad yra nuostata balsuoti prieš arba susilaikyti. Prieš nebalsuoja, matau, kad siūlymai yra svarstyti. Ir net ponas J. Razma pasakė, kad mes turime padaryti tai. Noriu priminti, kai priimame biudžetą, mes apibrėžiame darbuotojų skaičių ir biudžeto lėšas, kurias mes skiriame darbo užmokesčiui. Negali ten labai mėtytis ir priimti daugiau. Bet yra toks sprendimas, todėl nereikalauju. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū už supratimą. Yra Seimo narės V. Vingrienės pasiūlymas. Jos šiandien nėra plenariniame posėdyje, ji komandiruotėje, tačiau mes turime aptarti jos pasiūlymą dėl 8 straipsnio 6 dalies. Ji siūlė, kad ne mažiau kaip vienas trečdalis valstybės tarnautojų įstaigoje privalo būti jaunesni nei 30 metų. (*Balsas salėje*) Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritariti. Siūlomas teisinis reguliavimas kelia abejonių dėl asmens lygiateisiškumo užtikrinimo ir neįsivaizduojamas jo praktinis įgyvendinimas.

PIRMININKĖ. Prašome balsuoti dėl V. Vingrienės pasiūlymo.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 5, prieš – 20, susilaikė 66. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas V. Vingrienės pasiūlymas: „baigę valstybės tarnautojo karjerą, gali tęsti savo veiklą mentorystės programoje.“ Ponia V. Vingrienė siūlė, kad perduotų savo patirtį valstybės tarnyboje naujiems į valstybės tarnybą atėjusiems tarnautojams. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). ...nepritarti, kadangi mentorystės institutas numatytas keičiamo įstatymo 48 straipsnyje. Ten labai aiški nuostata, kad tik norintys gali tęsti programą, mentorystės programą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, gal galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei nepritarti? Ačiū.

Kitas pasiūlymas dėl 9 straipsnio yra Antikorupcijos komisijos. Ponas D. Kaminskas. Prašom.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Iš tikrųjų straipsnio reikalavimas būti ne vyresniam kaip 65 metų netaikomas politinio asmeninio pasitikėjimo ir pakaitiniams valstybės tarnautojams. Būtent komisijoje keltas klausimas numato lygių sąlygų, stojant į valstybės tarnybą, principų pažeidimą. Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog pagal siūlomą reglamentavimą pakaitinis valstybės tarnautojas, kuriam yra sukakę 65 metai amžiaus, gali dirbti neribotą laiką. Tai laikytina korupcijos rizikos veiksniu bei vertintina valstybės tarnautojo galimos diskriminacijos dėl amžiaus požiūriu. Komisijos pasiūlymas buvo tikslinti – būti ne jaunesniam kaip 18 metų ir ne vyresniam kaip 65 metų. Reikalavimas būti ne vyresniam kaip 65 metų netaikomas politinio asmeninio pasitikėjimo valstybės tarnautojams.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Nuomonė nepritarti, kadangi netikslinga atsisakyti išimties.

PIRMININKĖ. J. Razma pritaria Antikorupcijos komisijos pasiūlymui.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai šį kartą labai kviesčiau įsiklausyti į Antikorupcijos komisijos pasiūlymą, nes mes, jeigu nepriimame Antikorupcijos komisijos pasiūlymo, pasakome, kad pakaitiniu valstybės tarnautoju gali dirbti ir žmogus virš 65 metų. Kitaip sakant, tas žmogus virš 65 gali atlikti visas tas funkcijas to nuolatinio darbuotojo, kurio tuo metu nėra. Tai kaip tada paaiškinsi, kodėl tas nuolatinis darbuotojas, būdamas tokio pat amžiaus, jau nebegali tų funkcijų atlikti? Čia jeigu ar pakaitinis, ar nuolatinis, lygiai tą patį darbą turi atlikti.

Kas kita visuomeninio politinio pasitikėjimo, čia kitu principu priimamas žmogus. Kviečiu pritarti labai logiškai Antikorupcijos komisijos pataisai.

PIRMININKĖ. Prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Iš tikro, jeigu skiriamas pakaitinis, skiriamas įstatymo nustatyta tvarka. Tai kodėl reikia dabar diskriminuoti žmones? Gerbiamas Jurgi Razma, kokio amžiaus jūs esate? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, apsisprendžiame balsuodami dėl Antikorupcijos komisijos pasiūlymo. Balsavo 90 Seimo narių: už – 41, prieš – 4, susilaikė 45. Pasiūlymui nepritarta.

V. Vingrienės pasiūlymas, jos nėra, pristatau: „turėti aukštąjį išsilavinimą ar koleginių išsilavinimą ir būti socialiai atsakingam“. Siūlo įrašyti žodžius „būti socialiai atsakingam“. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritarti, nes valstybės tarnautojo veikla yra orientuota į viešąjį interesą, jo tenkinimą, realizavimą ir užtikrinimą. Neįsivaizduojame, kaip į pareigas priimančias asmuo galėtų patikrinti, o pretendentas patvirtinti savo socialinį atsakingumą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar bendru sutarimu galime pritarti, kad nepritariame, o pritariame komiteto pozicijai? Ačiū.

Antikorupcijos komisijos siūlymas dėl artimo giminaičio sąvokos įvertintas. A. Syso pasiūlymas dėl 9 straipsnio 2 dalies 5 punkto. Gerbiamas Algirdai, mikrofonas jums jau įjungtas, siūlėte išbraukti „kitų įstatymų nustatytais atvejais“.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, vis dėlto įstatymuose turi būti labai aišku ir suprantama, kodėl vienu ar kitu atveju žmogus nepriimamas į tarnybą. Ir tie paskutiniai punktai visada, kai parašoma „kitų įstatymų nustatytais atvejais“, suponuoja tam tikrą subjektyvumą. Jeigu mes perskaitysime visus atvejus, kurie čia surašyti, aš manau, tai yra pakankamai

baigtinis sąrašas, nes ir svarstant komitete vis bandoma buvo aiškinti, kad gali būti dar kažkoks atvejis, bet kai paskaitai ar pirmą punktą, ar antrą, ar trečią, ar ketvirtą, jie visi telpa į tuos. Taip komitete aš ir negavau nė vieno pavyzdžio, kuris leistų man... kad nėra punkto, pagal kurį mes kokio nors nusizengėlio negalėtume priimti į valstybės tarnybą, tiksliau, mes privalėtume priimti į valstybės tarnybą. Todėl ir siūlau, apie tai ne kartą kalbėjo ir Konstitucinis Teismas, kai kreipdavosi dėl tokių neaiškių įrašų, kuriais pasinaudodamas vienas ar kitas vadovas gali išreikšti ne objektyvią tiesą ir objektyvų požiūrį į priimamą žmogų, o labai daug subjektyvizmo, todėl ir siūlau braukti tą 5 punktą.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritari, nes specialiuose įstatymuose gali būti įtvirtinti atvejai, kai bus draudžiama tapti valstybės tarnautoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė, pritarianči A. Syso pasiūlymui, R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ką tik gerbiamas Algirdas pasakė pagrindinius argumentus. Atkreipiu dėmesį, kad ne tik šių institucijų, beveik visų mums konsultacijas teikiančių, ir Valstybės kontrolės, begalė įvairių institucijų atkreipė į tą patį dėmesį, kad neskaidrumo ir kitais atvejais sukelia labiausiai pataisos „kitų įstatymų numatytais atvejais“. Mes kalbame, Valstybės tarnybos įstatymas, mūsų galva, turėtų būti labai aiškus ir skaidrus ir kuo mažiau sukelti abejonių žmonėms, kurie stebi šitą tarnybą. Čia ne šiaip, čia yra valstybės tarnyba tarnautojams. Kadangi faktiškai viskas yra surašyta tuose įstatymuose, punktuose aiškumas yra pakankamas, tai nedarykime patys sau problemų ir galimos motyvacijos kuriam nors pareigūnui, priimančiam į darbą, kad jis pasinaudos kažkokiais kitais įstatymų numatytais atvejais, kas galbūt taikoma ne valstybės tarnybai. Balsuodami apsispręskime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl A. Syso pasiūlymo išbraukti „kitų įstatymų nustatytais atvejais.“ 9 straipsnis – „Priėmimo į valstybės tarnautojų pareigas reikalavimai“. Komitetas siūlė nepritari.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 21, prieš – 5, susilaikė 62. Nepritarta pasiūlymui.

10 straipsnis. Seimo nario R. J. Dagio pasiūlymas. Kolega, prašome, siūlėte pataisyti 10 straipsnio 6 dalį.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vėl ateiname prie tam tikro esminio apsisprendimo. Jeigu kas gerai išiskaitėte ir perskaitėte ir Teisės departamento išvadas, ir visas kitas, mes dabar apsispręsimė dėl to, kas atsakingas už valstybės tarnybą, ją prižiūri. Šitame projekte yra numatyta Vyriausybės įgaliota institucija. Įgaliota reiškia, kad įgaliota dabar, paskui gali ją pakeisti, gali dar kelias įgalioti ir t. t. Tada Valstybės tarnybos departamentas kaip toks praranda pačią prasmę. Jis buvo kurtas tam, kad galimai suvienodintų visoje valstybėje praktiką, kad žinyba nuo žinybos mažiau skirtųsi savo interpretacijomis, kad savivaldybės vienodai interpretuotų, kad visa priėmimo tvarka būtų vienoda, unifikuota – kuo neutralesnė institucija.

Jeigu mes Valstybės tarnybos departamentą išimame iš šito žaidimo, tai palieka tikrai politiškai motyvuotos institucijos kaip tokios. Nežinau, ar tai yra iš tikrųjų geresnis būdas spręsti šitas problemas. Aš manau, kad Valstybės tarnybos departamentą mes galime tikslinti, jeigu ko nors trūksta jo veikloje, bet tai yra esminis dalykas. Tam jis yra sukurtas, kitaip jis neturi jokios prasmės. Negali tik viena ministerija iš savo varpinės į viską žiūrėti. Todėl siūlau apsispręsti balsuojant, bet tas balsavimas tikrai esminis, nes keičia pačią mūsų valstybės organizavimo tvarką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritari, nes siekiant teisėkūros ekonomiškumo netikslinga įstatymuose nurodyti konkrečių įstaigų pavadinimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Sysas pritaria R. J. Dagio pasiūlymui.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Štai paklausau pranešėjos... Bet kituose įstatymuose krūvą prirašome. Svarstysime tuoj keletą įstatymų, kur tiek prirašyta įstaigų pavadinimų, kad nesusėbi perskaityti visų. Kur tas vienodas požiūris?

Šitas toks argumentas, aš suprantu. Kaip ten Šventajame Rašte buvo parašyta? Pirmiausia buvo žodis. Šiuo atveju pirmiausia buvo noras panaikinti Valstybės tarnybos departamentą. Kas truputį ilgiau politikoje, tai puikiai prisimena. Galbūt kai kas jau galėjo užmiršti, bet viskas prasiėjo nuo to, kad ten dirba blogi žmonės, apskritai ilgai dirba, nieko gero nepadarė, nors, noriu

priminti, ten dirbo normalūs žmonės, bet politiniais sprendimais nedidiname atlyginimo, mažiname finansavimą, ir rezultatas toks, kokį turime.

Kai prisidengiama tokiais dalykais... Bet diskusija tęsiasi jau beveik dvejus metus ir dar ketverius tęsėsi praeitoje kadencijoje. Jeigu norime kitą pavadinimą... Aš suprantu, kažkam nepatinka koks nors žmogus ar vadovas ir norime pakeisti, pakeičiame, bet įstaigos pavadinimas turi būti. Ar jūs įsivaizduojate, kad kelios įstaigos užsiims valstybės tarnautojų rengimu – vieni mokyti, kiti kontroliuos, kiti atranką darys? Kurgi ekonomišką? Mes kalbame, kad efektyvumas, paprastinimas, aiškumas, skaidrumas, keikiamės šiais žodžiais kiekviename sakinyje, bet kai ateiname iki esmės, kad įstaiga turi turėti savo pavadinimą, pradedame rašyti „įgaliota institucija“. Ta įgaliota bus vienintelė, kuri vadinsis... Na, pavadinkite kitaip, bet įrašykite pavadinimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame dėl R. J. Dagio pasiūlymo išbraukti žodžius „Vyriausybės įgaliota institucija“ ir įrašyti „Valstybės tarnybos departamentas“.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 23, prieš – 15, susilaikė 45. Pasiūlymui nepritarė.

Dėl 10 straipsnio 6 dalies yra G. Skaistės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Ar kolegė sutinka?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sutinku.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir dar antras jūsų pasiūlymas, jį teikiate kartu su A. Bilotaite. Sutinkate taip pat. Dėkoju.

10 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. 12 straipsnis. R. J. Dagio pasiūlymas pataisyti projekto 11 straipsnio 2 dalį.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš nesuprantu, kodėl komitetas tam nepritarė, nes apskritai, klausant valdančiųjų kalbų ir visa kita, turėtų būti pritarta, iš vienos pusės. 1 dalyje mes kalbame apie tai, kas būna, kai pretendentai surenka vienodą balsų skaičių, ir mes čia esame jau ne vieną kartą diskutavę ir priėmę įstatymus, kad suteikiame tam tikrus bazinius prioritetus baigusiems bazinius karinius mokymus ir atlikusiems alternatyvią krašto apsaugos tarnybą, mes patys sutariame, kad toks prioritetas bus, jeigu bus lygios sąlygos. Kur čia mes matome tą prieštaravimą?

Kitas dalykas, kur gerbiamas T. Tomilinas visą laiką propaguoja tą atvirumą, dalyvavimą priimant visuomenės sprendimus. Yra siūlymas, kad nustatant, svarstant į konkursą... galėtų dalyvauti stebėtojų teisėmis darbuotojams atstovaujančios organizacijos, taip pat ir profsąjungos ar kitos nevyriausybinių organizacijos, kurios tikrai nepakenks viešumui ir galės matyti, kaip vyksta tas konkursas: ar buvo šališkumas, ar dar kas nors. Dabar ką, mes tokiu atveju šitą išbraukdami pasakome, kad tie konkursai bus uždari. Mes patys apie tai visą laiką kalbėjome, todėl aš ir siūlau šitą nuostatą palikti. Nes tai mūsų ne vieną kartą diskutuota nuostata, todėl siūlau palaikyti.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritari, nes Konstitucinis Teismas pripažino siūlomą nuostatą kaip prieštaraujančią Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

PIRMININKĖ. R. J. Dagio pasiūlymui pritaria J. Razma. *(Balsai salėje)*

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Paskaitykite Konstitucinio Teismo išvadą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia kolega Rimantas siūlo pritarti dviem svarbioms nuostatoms, aš manau, kad jos abi tikrai yra vertos dėmesio. Viena nuostata yra dėl skaidrumo, kad būtų leista dalyvauti ir stebėti profesinių sąjungų atstovams. Kas čia blogo, jeigu konkursas sąžiningai vyksta, tegul stebi profsąjungos. Čia ne vienas Seimo narys dabar rūpinasi jų finansavimo gerinimu, kitais dalykais, tai kodėl nesuteikus tokios teisės?

Dėl karinės tarnybos. *(Balsai salėje)* Čia nesiūlomi papildomi balai už karinę tarnybą, kad, sakytum, yra tai, ką Konstitucinis Teismas nagrinėjo, bet kai yra vienodai balų, kokį nors parametą vis tiek turėsime surasti, kam teikiama pirmenybė: ar pagal amžių, ar pagal ką nors, na, karinė tarnyba kaip prioriteto pripažinimas žmogui, kuris pasirengęs ginti tėvynę, manau, yra visiškai normalus dalykas.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Kaip dėl moterų?

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu būtų pridedami kažkokie balai už tai, suprantama. Dabar tai tikrai yra teisiškai tinkamas variantas.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl pasiūlymo, kurį teikia R. J. Dagys, dėl pradinės karo tarnybos. Jeigu baigti baziniai mokymo kursai, vertinti tai kaip prioritetą, jeigu konkurse vienodai įvertinti, ir profsąjungos... dalyvauja.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dalyvauja. Profsąjungos yra įtrauktos kitame straipsnyje.

PIRMININKĖ. Minutėlę. Po balsavimo suteiksiu žodį.

Balsavo 81 Seimo nariai: už – 26, prieš – 9, susilaikė 46. Dėl vedimo tvarkos – A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš tik norėjau atkreipti dėmesį, kad šiam klausimui darbotvarkėje skirtas laikas baigėsi.

PIRMININKĖ. Taip. Ačiū, jūs teisingai pastebėjote. Dar pora minučių iki 11 val. 30 min., nes norėsiu su jumis tartis, ką daryti. Mes pabaigsime galbūt dar šitą straipsnį, jeigu kolegos nieko prieš. Yra Seimo narės A. Armonaitės, jos nematau salėje, pasiūlymas, kuriame ji teigia, jeigu keli pretendentai, dalyvavę konkurse į karjeros valstybės tarnautojo pareigas, buvo įvertinti vienodai, pirmenybė būti priimtam į šias pareigas – neatlygintinai savanoriavusiam nevyriausybinėse organizacijose arba, apie ką jau kalbėjome, dėl nuolatinės privalomosios karo tarnybos. Komitetas nepritarė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, nes lygiai toks pats variantas. Konstitucinis Teismas pripažino, kad siūloma nuostata dėl pirmenybės atlikusiems karo tarnybą nustatymo prieštarauja Respublikos Konstitucijai, taip pat ir dėl savanorystės, nes yra daroma išimtis.

PIRMININKĖ. Už A. Armonaitės pasiūlymą kalba R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Labai gerai, kad mes diskutuojame, kokia valstybės tarnyba, aš dabar ne apie komitetą, jau apie patarėjų korpusą. Konstitucinio Teismo išaiškinimas kalba, kad mes negalime proteguoti priimdami į tarnybą. Šiuo atveju mes kalbame ne apie protegavimą, mes kalbame, ką darome, jeigu kandidatai surenka vienodai balsų. Net į Seimą priimant taikomas anuiteto principas ir t. t., ir panašiai. (*Balsas salėje*) Čia kalba, jokio protegavimo čia nėra. Kai reikia apsispręsti, du surinko vienodai, ką darome? Yra teisinė aklavietė. Kolegė siūlo, kad tie, kurie savanorystės principu dalyvavo, padėjo, turėtų tam tikrą prioritetą. Visi, kurie kalbėjome apie savanorystės principo plėtotę, žalieji daug apie tai kalbėjo, kad būtų taikomos... galbūt diskutavome apie tai, kad iš viso valstybės tarnybai turėtų būti keliamas reikalavimas kažkiek laiko praleisti savanoriaujant, tada kandidatai bent jau matytų tuos žmones, o ne vien tik skaičius. Tokį principą galbūt reikėtų svarstyti ateityje. Bet šiuo atveju kalbame tik apie vieną dalyką: surinko lygiai, kurį renkamės? Kas tada nuspręs? Šiame įstatyme nėra paaiškinta, kam teikiamas prioritetas. Net ir viršininkui tokia galia nesuteikta, nors viršininko teisės visur įdėtos. Taigi aš siūlau pritarti A. Armonaitės siūlymui.

PIRMININKĖ. Kolegos, apsisprendžiame ir balsuojame, ar pritariame A. Armonaitės pasiūlymui. Ji siūlo, jeigu pretendentai įvertinti vienodai, atkreipti dėmesį į jų neatlygintiną savanorišką veiklą nevyriausybinėse organizacijose, taip pat ir į privalomąją karo tarnybą.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 35, prieš – 8, susilaikė 39. Pasiūlymui nepritarė.

Dėl to paties straipsnio yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlymas. Jis taip pat siūlė analogiškai, kaip ir R. J. Dagys. Bet mes dėl to jau balsavome ir apsisprendėme, todėl siūlau nebalsuoti.

Dėl 13 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Ir, kolegos, kaip sakė mano mielas kolega A. Navickas, svarstyti šį klausimą laikas baigėsi. Aš siūlau dabar daryti pertrauką, nes iš 55 straipsnių mes pajėgėme aptarti pasiūlymus dėl 13 straipsnių. Tai skelbiame pertrauką. O pagal situaciją tada svarstysime toliau, kai tik atsiras tam laiko, galbūt vakariniame posėdyje arba galbūt ministro interpeliacija vyks trumpiau. Dėkoju komiteto pirmininkei. Svarstymo pertrauka.

11.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1997 (pateikimo tęsinys)

Skelbiu darbotvarkės 1-4a klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos

darbų programos“ pakeitimo“ projektą Nr. XIIIIP-1997. Kviečiu R. Tamašunienę. Pateikimas. Buvo paskelbta pertrauka tik paskelbus šio nutarimo pavadinimą. R. Tamašunienė, prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Gerbiama pirmininke, kadangi dėl to įstatymo projekto pertrauka jau buvo viena paimta, tai aš frakcijos vardu siūlau pusės valandos pertrauką ir tokiu būdu taip pat užtikrinsiu, kad mūsų klausimas būtų svarstomas tame pačiame posėdyje. Siūlau frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Siūloma pusės valandos pertrauka. Frakcijos vardu, taip, frakcijos. (*Balsai salėje*)

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 63, prieš – 17, susilaikė 5. Pusės valandos pertrauka.

11.32 val.

Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1807(2), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1808(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 8, 10 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1809(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1810(2) (svarstymo tęsinys)

Dirbame toliau pagal mūsų darbotvarkę 1-5a klausimas – Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1807(2). Svarstymo tęsinys. Vyko tuo metu diskusija, liko nekalbėjęs diskusijoje Seimo narys A. Sysas. Maloniai kviečiu diskutuoti.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, mano situacija panaši kaip toj patarlėj, kad kumščiais po muštynių nemojuoja, bet vis tiek dėkoju už tai, kad aš galiu išsakyti savo poziciją dėl šio įstatymo. Į ką pirmiausia norėjau atkreipti dėmesį? Tai, kad Vyriausybės atstovai apskrityse nevykdo politikos formavimo, o prižiūri, kaip tie sprendimai, kuriuos priima Vyriausybė, Seimas, yra vykdomi. Dabar pagal tą reformą, kuri siūloma, einama visiškai kitu keliu – naikinamas pavaldumas. Jie buvo vis dėlto savarankiška institucija, kuri turėjo galias, ir galėjo nurodyti savivaldybių kai kuriems merams, kad nedera vienaip ar kitaip elgtis. Dabar priėmus pataisas ir pakeitus šitą struktūrą vargu bau ar tiesiogiai pavaldūs žmonės galės išreikšti atvirai ir savarankiškai tą informaciją, kurią norėtų.

Kiekvienas, susidūręs su Vyriausybės apskričių atstovais, turbūt aiškiai pasakytų, kad jų krūvis yra didelis, nes jie ir šiandien aptarnauja po vieną apskritį, tai yra 7, 5 rajonai. Vyksta tarybos, komitetų posėdžiai ir jie nespėja faktiškai šiandien dalyvauti visuose posėdžiuose. Siūloma perpus sumažinti, tai yra, tiksliau, perpus padidinti krūvį – vargu bau ar darbo kokybė nuo to pagerės. Kyla klausimas apskritai, ar tada reikalinga tokia tarnyba? Bet mes atsiremiamė į mūsų Konstituciją, kurioje aiškiai parašyta, kad tokia institucija būtina.

Gerbiamieji kolegos, mes turėtume nemažinti šitos tarnybos ir užtikrinti, kad priimti įstatymai, Vyriausybės nutarimai būtų vykdomi kiekvienoje savivaldybėje. Kaip tik kiltų žmonių pasitikėjimas. Pavyzdžiui, ką daryti Širvintų savivaldybei, kai atėjusi nauja merė atleido 30 vadovų? Visi kaip vienas laimėjo teismus, krūva pinigų už pravaikštas išmokėta ir niekas neatsako. Tokių savivaldybių yra ir daugiau.

Ar mes įduodame papildomą ginklą (gal ne ginklą, bet tam tikrą svertą) užtikrinti vykdymą tų įstatymų ir teisėtumą, teisingų sprendimų priėmimą savivaldybėse, ar paprasčiausiai silpniname šitas tarnybas ir sakysime, kad savivalė kai kuriose savivaldybėse bus dar didesnė? Čia esminis dalykas, dėl ko reikėtų tikrai svarstyti, ir kai kalbame apie tai, kad mes sutaupysime, aš manau, šita institucija kaip tik (mes prieš tai Valstybės tarnybos įstatymą svarstėme) viešąją paslaugą teikia. Viešoji paslauga turi būti. Mes matome, kiek neteisingumo, su kuriuo susiduria Lietuvos piliečiai, vienos ar kitos savivaldybės gyventojai, kai jie mums, Seimo nariams, Seimo Pirmininkui, Ministrui Pirmininkui, Prezidentei rašo laiškus, kad vietinė valdžia piktnaudžiauja.

Kur čia sutaupymas? Šiandien ir taip tos institucijos dirba, jau viskas centralizuota. Nei varuotojų, nei sekretorių, nei buhalterių – nieko nėra. Kiek mes čia sutaupysime? Sutaupysime dar penkis vadovus? Bet aš manau, dėl to paslauga, viešoji paslauga, gaunama piliečių, paprasčiau-

siai sumažės. Kur kaštų ir naudos analizė? Dažnai kalbame apie tai, bet kai ateiname iki sprendimų priėmimo, viską numetame ir galvojame, kad vienas ar kitas ministras geriausiai apie tai galvoja. Todėl ir sakau.

Noriu priminti, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas savivaldybių priežiūros instituto veikimas. Jeigu mes eisime ne stiprinimo keliu, o silpninimo, tai paprasčiausiai ir Konstitucija... toks požiūris bus kitose savivaldybėse. Todėl tikrai kviečiu nepritarti šiam įstatymo projektui. Arba reikėtų peržiūrėti Konstituciją. Šiandien jau antras įstatymas, manyčiau, išvis tada tokių tarnybų nereikia, jeigu mes tik fikciją darome parodyti, kad tokia institucija, Konstitucijoje įrašyta, reikalinga, bet funkcijas, žmogiškuosius resursus, pinigus – viską jai mažiname. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Kviečiu komiteto pirmininkę. Yra gauta pasiūlymų dėl Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo. 2 straipsnis. G. Skaistė teikia pasiūlymą pakeisti įstatymo projekto 2 straipsnio 1 punktą. Prašom mikrofoną.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Čia buvo du pasiūlymai užregistruoti. Vienas anksčiau, kitas vėliau. Aš pirmąjį atsiimu.

PIRMININKĖ. Jūs pirmąjį atsiimate? Gerai. Pritariame, kad pirmąjį atsiimate. O antrąjį? Ar dėl antro pasiūlymo būtų 10 Seimo narių, kurie pritaria? Manau, būtų. Tikrai maloniai leiskime G. Skaistei pristatyti pasiūlymą dėl 2 straipsnio 1 punkto. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Esmė. Kolegos, kurie dirbote savivaldybėse, turbūt žinote, kas yra Vyriausybės atstovas ir ką jis iš tikrųjų daro. Vyriausybės atstovas užtikrina, kad būtų laikomasi įstatymų, Vyriausybės nutarimų. Jis yra kaip prokuroras, prižiūrintis įstatymų įgyvendinimą, ar jų yra laikomasi, ar ne. Jis nėra toks Vyriausybės atstovas, kuris įgyvendintų Vyriausybės programą ar panašius dalykus. Jis labiau yra kaip policininkas.

Šiandien, kai mes dabartiniame įstatyme bandome nustatyti, kad Vyriausybės atstovai būtų skiriami Vyriausybės, mes iš karto programuojame interesų konfliktą. Kai Vyriausybės atstovai tarnaus tam tikros politinės jėgos interesams, tai iš esmės tam tikra politinė partija gali pasiskirti policininkus ar prokurorus, kurie prižiūrės, kaip jie tuos įstatymus įgyvendina. Man atrodo, tai yra visiškai ydinga praktika. Jeigu mes norime nepriklausomumo, skaidrumo, aiškumo, kad būtų tikrai laikomasi įstatymų, mes turime užtikrinti ir šitos institucijos nepriklausomumą, todėl mano siūlymas buvo palikti taip, kaip buvo anksčiau, kad Vyriausybės atstovai būtų neskiriami Vyriausybės, kaip dabar siūloma, o kad būtų renkami konkurso būdu. Taip būtų tikrai ir kompetencija užtikrinama, ir didesnis skaidrumas, ir šios institucijos nepriklausomumas nuo vykdomosios valdžios.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Balsavimo rezultatai: už – 2, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Motyvų nėra?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Nėra.

PIRMININKĖ. Už G. Skaistės pasiūlymą nori kalbėti S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, čia yra labai principinis balsavimas – ar mes politizuojame Vyriausybės atstovo tarnybą, ar nepolitizuojame? Ar mes renkames profesionalus, kurie ateina konkurso būdu, ar leidžiame Vyriausybės vadovams paskirti? Man atrodo, visi prisimename, kai buvo politizuotos pozicijos ir kai buvo politinėms partijoms pavaldūs Vyriausybės atstovai, kokia situacija tuomet buvo. Kaip teisingai G. Skaistė pasakė, šiandien Vyriausybės atstovų funkcijos visiškai aiškos, jos nėra atstovaujamosios, pagal funkcijas, kurios išdėstytos įstatyme, tai yra administracinė priežiūra. Bet jeigu pasižiūrėsime neseną premjero interviu „Alytaus naujienoms“, tai premjeras visiškai kitaip įsivaizduoja Vyriausybės atstovų funkcijas (cituoju): „Vyriausybės atstovai turėtų dirbti kaip Vyriausybės atstovai. Žmonės nesupranta, kai jie kalba kaip Vyriausybės atstovai, o pozicijos nesuderinamos su Vyriausybe, atstovaujama netgi priešingai Vyriausybei.“

Gerbiamieji, jeigu mes iš tikrųjų politizuojame Vyriausybės atstovų apskrityse veiklą, tai mes turime ir pakeisti jų funkcijas. Šiandien pagal jų funkcijas jie neturi atstovauti, jie neturi būti politikai ir Vyriausybės ruporai apskrityse. Šiandien jie yra nepriklausomi valstybės tarnautojai. Siūlau palikti tą statutą ir pasisakyti už, kad Vyriausybės atstovai būtų atrenkami konkurso būdu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gal nekurkime mito, kad jie yra nepriklausomi? Jeigu mes esame neati-trūkė nuo realybės, tai aiškiai pastebėsime, kad Vyriausybės atstovai, kurie paskirti, yra paskirti politizuotomis procedūromis, prisidengiant neva kažkokiais konkursais. Man atrodo, kad tai yra neskaidrus politizavimas. Siūloma išskaidrinti tą politizavimą ir aiškiau apibrėžti tą politinę atsa-komybę.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašau jūsų dėmesio, apsisprendžiame ir balsuojame dėl G. Skaistės pasiūlymų, dėl kurių girdėjome argumentus. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 45, prieš – 9, susilaikė 45. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl 4 straipsnio gautas Seimo nario J. Razmos pasiūlymas. Gerbiamasis kolega, prašom pristatyti.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kai dabar formuojame tuos penkis stambesnius savi-valdybių priežiūros darinius regioniniu principu, manau, nėra jokios būtinybės tą daryti mecha-niškai, sujungiant po dvi buvusias apskritis. Čia nėra jokio ryšio su buvusių apskričių kokiais nors formalumais. Vis tiek kiekviena savivaldybė yra prižiūrima to ar kito atstovo. Aš siūlau bent šiek tiek logiškiau atsižvelgti, kiek kuriai savivaldybei yra iki to naujojo centro atstumo, pagal regionus kitais atvejais, kai formuojamos regioninės struktūros, padaryti tą priskyrimą. Pavyzdžiui, Jur-barko savivaldybė, visi suprantame, kad traukos centras ir atstumas atitinkamai mažesnis yra iki Kauno nei iki Klaipėdos, nors dabar ji būtų priskirta Klaipėdos priežiūrai. Plungės, Rietavo savi-valdybėms taip pat arčiau Klaipėda negu kažkur Šiauliai ir t. t. Tiesiog būtų galima logiškiau tas savivaldybes sudėstyti, priskiriant prie atitinkamų naujųjų regionų centrų. Būtų ir mažesni kaš-tai, kai Vyriausybės atstovams ar jų darbuotojams reikėtų važiuoti tiesiai į tas savivaldybes, ir ta struktūra atrodytų racionaliau.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė – nepritarti. Balsavimo rezultatai: už pasiūlymą 2, prieš – 5, susilaikė 2. Pritarti projekto nuostatoms, pagal kurias Vyriausybė Ministro Pirminin-ko teikimu skiria penkias Vyriausybės atstovo, po vieną Vyriausybės atstovą, bei penkias nutolu-sias darbo vietas. Tai bus Vilniuje ir Alytuje, Kaune ir Marijampolėje, Panevėžyje, Utenoje, Klaipė-doje, Tauragėje, Šiauliuose ir Telšiuose.

PIRMININKĖ. Už pasiūlymą kalba E. Pupinis. Prašom, kolega.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų kai neliko dabar tokių formalių apskri-čių, tai tikrai gali būti protingesnis paskirstymas. Aš prisimenu vieną fragmentą, kai buvo kuria-mos apskritys, Ignalinos apskritis, tai Ignalinos savivaldybė labai nenorėjo prie Utenos dėl trau-kos centrų. Iš tikrųjų dabar visai nelogiškai išeina, kai ne tik prie Utenos, bet dar Panevėžys, kur kas arčiau ir patogiau būtų galbūt Vilnius. Lygiai tas pats ir Visaginas, iš jo iš esmės per visą Lie-tuvą važiuoti link Panevėžio, tai galbūt patogiau taip pat būtų Vilnius. Manau, tą perskirstymą būtų galima palikti laisvai, padaryti, perskirstyti po lygiai ir visa problema būtų išspręsta. Taupy-tume ir žmones, nors yra atstovai, bus kažkokie žemesnio lygio senose apskrityse, apskrities cen-truose, kuriuose nebus likę Vyriausybės atstovo. Manau, kad vis dėlto būtų logiška palikti laisvas rankas ir priimti kur kas racialesnį sprendimą.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Tereikia prisiminti, kas inicijavo apskričių sunaikinimą. Taip padėjo pa-grindus sudarkyti regioninę vystymosi strategiją. Tai jeigu mes kalbame apie regionus, apie re-gionų kompetenciją, tai iš tikrųjų reikia žiūrėti į ateitį, ir, ko gero, penki regionai Lietuvoje yra ta perspektyva. Sakykime, logiška tai, kad Vyriausybės atstovai jau irgi prisidėtų prie tų regioninių kompetencijų formavimo, o nebūtų padaryta *bile* kaip. Tuo labiau kad ir kitos valstybinės institu-cijos orientuojasi būtent į tokį požiūrį, ir tai sudarytų bendrą sistemą. Visi kiti siūlymai iš tikrųjų sukeltų tam tikrų prieštaravimų ir dar kartą regioninę politiką įstumtų į aklavietę.

PIRMININKĖ. Nuomonės išsakytos. Prašom balsuoti dėl J. Razmos pasiūlymo.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 39, prieš – 12, susilaikė 51. Pasiūlymui nepritarta. Daugiau pasiūlymų nėra. Dėkoju komiteto pirmininkei.

Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo. Nuomonė už – P. Urbšys. Prašom, kolega.

P. URBŠYS (*MSNG*). Iš tikrųjų šitas įstatymo projektas panaikina mitus apie savarankiškumą, apie politizavimą, nes iš savo praktikos žinau, kad Vyriausybės atstovai buvo skiriami vienos ar

kitos nueinančios politinės daugumos, visiškai neatsižvelgiant į jokią kompetenciją, o atsižvelgiant būtent į politinį lojalumą. Šiuo atveju Vyriausybė, kuri siūlo išskaidrinti tą politinį apsisprendimą skiriant vieną ar kitą Vyriausybės atstovą, aš manau, kad aiškiau ir skaidriau deklaruoja savo siekius ir kels didesnius reikalavimus tiems Vyriausybės atstovams, kuriuos ruošiasi paskirti. Šitas įstatymo projektas kaip tik dar labiau išskaidrina Vyriausybės atstovų veiklą ir pakeičia iki tol buvusią tvarką.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Man ypač keistai skamba motyvai, kai mes kalbame apie tai, kad konkursai į Vyriausybės atstovo vietą yra neskaidrūs, tai *davai*, padarome dar neskaidriau, padarome, kad jie būtų paskiriami tiesiogiai, ir tada problemų nebus. Man atrodo, tas politizavimas iš principo yra labai trumparegiškas dalykas. Kaip minėjau, tai tikrai neužtikrins nei skaidrumo, nei procesų užtikrinimo kontrolės – nieko iš to gero nebus.

Ir ką noriu pasakyti? Mano nuomone, iš principo toks Vyriausybės atstovo traktavimas prieštarauja Konstitucijai. Parašyta Konstitucijoje, kas yra Vyriausybės atstovas, ką jis turėtų daryti. Aš tikrai neatmetu galimybės, jeigu bus priimtas toks įstatymas, kokį jūs dabar esate parengę, tai mes tikrai kreipsimės į Konstitucinį Teismą, kad jis būtų pakeistas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Apsisprendžiame balsuodami dėl... (*Balsai salėje*) Kolegos, nuomonės išsakytos, motyvai išsakyti svarstymo stadijoje. Balsuojame dėl vieno. Jūs norite išsakyti nuomones dabar dėl visų? Gerai, prašom. Gražiname. Kadangi kartu ir lydimieji įstatymų projektai, tai leisime kalbėti keturiems. Iš viso keturi įstatymų projektai. Sutariame? Sutariame. J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai savivaldybių priežiūros sistemoje yra siūlomas žingsnis atgal, tiksliau, siūlomas žingsnis nuo teisinės priežiūros pereiti prie politinės priežiūros. Dabar Vyriausybės atstovus skiriant konkurso tvarka vis dėlto yra ir tam tikri teisinio išsilavinimo reikalavimai, ir kartais konkursai surengiami daugmaž objektyviai, o tiesiogiai skiriant be konkurso, be abejo, bus politinis parinkimas, aiškiai tam atstovui suprantant, kad kai yra atitinkama valdančiųjų politinė dauguma Seime ir savivaldoje ta pati, tai ten per daug prižiūrėti nereikia, kur yra politinių konkurentų dauguma, reikia labai griežtai prižiūrėti. Aišku, kad iškraipoma visa teisinė priežiūra.

O dar gaila, kad nebuvo bent jau racionaliau pažiūrėta, kaip suformuoti tuos stambesnius prižiūrimus savivaldybių darinius, kad iš tikrųjų būtų racionalūs atstumai iki centro ir nebūtų padaroma primityviausiu formaliu jungimu po dvi apskritys.

Projektas tikrai nežinia ką duodantis, gal kokius nors simbolinius sutaupymus ir leidžiantis numatyti, bet tai labai menki sutaupymai, o tie minėti praradimai tikrai yra gerokai didesni.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi svarstome iš karto keturis projektus, tai S. Šedbaras. Jūsų nuomonė.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų pagalvokime labai gerai. Mano kolegė jau minėjo, kas yra Vyriausybės atstovas. Jeigu mes pažiūrėsime Konstitucijos tekstą, jame nėra tokio žodžio „Vyriausybės atstovas“. Čia mes darome klaidą. Vyriausybės skiriami atstovai. Jie gali vadintis kaip norime, ir čia yra didžiausia klaida, kad mes matome, kad čia yra Vyriausybės būtent kaip kolegialios institucijos atstovai.

Man teko dirbti prokuroru ir teko vykdyti savivaldybių prokurorinę priežiūrą. Tai štai šitą funkciją dabar ir perėmė Vyriausybės skiriami atstovai. 1998 metais, jeigu neklystu, Konstitucinis Teismas pasakė, kad šitų pareigų sugretinimas su apskrities viršininku prieštarauja Konstitucijai, nes tai yra nepolitinio pasitikėjimo asmenys. O dar viena byla, kada Ministras Pirmininkas ir Vyriausybė, vadovaujama amžinatilsį A. M. Brazausko, neskyrė konkurso laimėjusio Vyriausybės atstovo, šita byla buvo laimėta ir žmogus Marijampolės apskrityje buvo paskirtas.

Ar mums reikia laiko gaišimo? Man atrodo, kad tikrai, jei nebus veto, bus kreipimasis į Konstitucinį Teismą. Vadovaujantis šitų dviejų Konstitucinio Teismo nutarimų doktrina, man atrodo, kad sprendimai turėtų būti labai aiškūs.

PIRMININKĖ. Paskutinis kalba J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, jau kolegos atkreipė dėmesį į neigiamus aspektus. Aš noriu pasakyti, kad šitas įstatymas yra smūgis demokratijai ir

teisinei valstybei. Pirmiausia būtent teisinės valstybės vienas iš prioritetų – kad būtų visi sprendimai teisėti, neprieštarautų Konstitucijai, neprieštarautų įstatymams. Šiuo atveju Konstitucija aiškiai sako (Konstitucijos 123 straipsnio 2 dalis), ar savivaldybės laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės sprendimus, prižiūri Vyriausybės skirti atstovai. Kaip ir kolega S. Šedbaras sakė, tai nereiškia, kad jie žiūri tik Vyriausybės nutarimų, – jie žiūri įstatymo ir Konstitucijos atitiktį. Tai, kad daromi politinio pasitikėjimo pareigūnai, ne taip, kaip dabar atrenkami konkurso tvarka, yra didelis žingsnis atgal.

Antras žingsnis atgal yra tai, kad iš dešimties atstovų daromi penki ir steigama viena tarnyba, kur visiems atstovams bus vienas vadovas. Jie šiandien, atkreipkite dėmesį, yra nepriklausomi, neturi ant savo galvos jokio vadovo. Jie žiūri tik įstatymo ir Konstitucijos. Dar, vadinasi, bus nurodymų iš viršaus.

Trečias didžiulis minusas – tas sugrupavimas, sucentralizavimas, neva sutaupysime. Nėra ką taupyti. Jau seniai šitos tarnybos nevykdo nei buhalterinės apskaitos patys, viskas yra vykdoma centralizuotai, nei vykdo personalo atranką...

PIRMININKĖ. Ačiū. Laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...nei kiti. Nė vieno darbuotojo...

PIRMININKĖ. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...čia nesumažinsite. Vadinasi, jokio taupymo čia nėra. Noras viską politizuoti ir pasiimti...

PIRMININKĖ. Gerbiamas Juliau, laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...į savo rankas. Tai yra didžiulis smūgis demokratinei ir teisinei valstybei.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas mano kitaip. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Vis dėlto aš prieštaraučiau prieš tai kalbėjusiems, nes smūgis demokratijai būtų, jeigu mes paliktume galioti šitą įstatymą ir toliau.

Dėl taupymo. Sutaupoma tikrai iš esmės beveik 100 %. Ar nekilo klausimas, kodėl Lietuvos savivaldybėse atsirado komitetai? (*Balsai salėje*) Taip, tai būtent, kad yra kiršinama, vilkinama, kai taryba nusprendžia teikti kokį nors svarstymą, neva sugalvojama, kad ne ten yra padėtas kablelis, taškas, o tada kurios nors partijos Vyriausybės atstovas pasisako ir stabdo procesus. Nevilkinime valstybės gyvenimo savivaldybėse. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. XIII-1807 ir kartu lydimųjų, nes išsakėme nuomonę ir dėl jų, o tai būtų Nr. XIII-1808, Nr. XIII-1809 ir Nr. XIII-1810.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 56, prieš – 34, susilaikė 16. Po svarstymo pritarta ir lauksime priėmimo.

J. Sabatauskas – replika po balsavimo.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš tiesiog norėjau sureaguoti į postringavimą, kodėl atsirado komitetai. Komitetai atsirado todėl, kad Konstitucinis Teismas pasakė, kad savivaldybių tarybų rinkimuose gali dalyvauti ne tik partijų iškelti kandidatai. Kadangi nebuvo kito mechanizmo, Seimas priėmė įstatymo pataisas dėl tokio naujadaro. Aišku, tai yra pasekmė to, kad Konstitucijoje yra pasakyta, kad yra politinės partijos ir organizacijos. Vadinasi, realiai mes turime grįžti ir apibrėžti, kas yra politinės organizacijos, kokios jų teisės ir pareigos. Ačiū. Čia tiesiog konsultacija neišmanėliams.

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo – K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Ačiū. Aš ne dėl... Aš dėl balsavimo. Mano neveikė kortelė, tai prašau mano balsą įskaityti už.

PIRMININKĖ. Jūs balsavote už. Ačiū.

Gerbiami Seimo nariai, pradėsime svarstyti kitą darbotvarkės klausimą, ir pirmininkauti kviečiu, perduodu šią poziciją Seimo Pirmininkui V. Pranckiečiui.

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Laba diena, gerbiami kolegos. R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš dėl vedimo tvarkos. Dabar matome švieslentėje, kad yra interpeliacijos projektas, bet buvo atidėtas mūsų klausimas, paskelbta pusės valandos pertrauka,

ir dabar kaip tik tas pusvalandis baigėsi. Galbūt galėtume pateikti savo klausimą? Darbotvarkės 1-4 klausimas, atidėtas po pertraukos.

PIRMININKAS. Gerai, po interpelacijos svarstysime šį klausimą. Ne mažiau kaip pusė valandos.

12.01 val.

Lietuvos Respublikos Seimo narių interpelacija Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui Kęstučiui Navickui

Darbotvarkės 1-6a klausimas – Lietuvos Respublikos Seimo narių interpelacija aplinkos ministrui Kęstučiui Navickui.

Gerbiami kolegos, priminsiu 221 straipsnį – „Interpelacijos nagrinėjimo Seimo posėdyje tvarka“. Interpelacija Seimo posėdyje nagrinėjama taip: interpelacijos pateikėjų atstovo kalba (iki 10 minučių), interpelaciją gavusio pareigūno atsakymas (iki 30 minučių), interpelaciją gavusio pareigūno atsakymai į Seimo narių klausimus (iki 30 minučių); klausimai užduodami tokia pat tvarka kaip Vyriausybės valandos metu. Toliau – diskusija, kurioje žodis paprastai suteikiamas paeiliui pritariantiems ir nepritariantiems atsakymui į interpelaciją Seimo nariams.

Kviečiu J. Oleką, interpelacijos iniciatorių atstovą.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, pone ministre, mes, pasirašę interpelacijos klausimus Seimo nariai, pamatę jūsų atsakymus, matome, kad atsakymuose yra daug nutylėjimų, tam tikrų pagyrų, aprašymų buvusių Vyriausybių ar ministrų veiklos ir baltais siūlais, ir tam tikru pamuilinimu akių bandoma suklaidinti Seimo narius.

Atsakymų tekstas prasideda ode „Baltijos aplinkos forumui“. Pone ministre, mylite savo kūdikį, nes turbūt neša nemažą naudą. Taip, kaip rašote atsakymuose, jūs iš tikrųjų išsisukote nuo kai kurių teisės aktų pasirašymo, pakišdamas kolegą B. Markauską, kuris turbūt negalėjo žinoti, kaip yra pasirašomi įsakymai, susiję su jūsų asmeniu. Bet, kaip rodo pateikta informacija, tai buvo 2017 metais. Tačiau 2018 metais, kai į jus kreipėsi buvęs jūsų viršininkas Ž. Morkvėnas, Baltijos aplinkos forumo direktorius, prašydamas pakeisti galiojantį aplinkos ministro įsakymą dėl galimo paukščių atvežimo iš trečiųjų šalių, čia jau jūs neiškentėte, nerizikavote, kad pasirašytų ar nepasirašytų kas nors kitas, ir kartu su Muitinės departamento vadovu, Valstybinės maisto inspekcijos tarnybos vadovu pasirašėte tuos pakeitimus, kurie atveria kelia atvežti į Lietuvą meldinę nendrinukę. Turbūt nelabai pavyko ir tada, kai jūsų uolus viceministras kreipėsi į Gamtos tyrimo centrą bandydamas gauti pritarimą, kad toks meldinės nendrinukės saugojimas būtų pagrįstas moksliniais teiginiais. Tačiau atsakymas buvo labai aiškus – tiek M. Dagys, tiek akademikas V. Būda labai aiškiai pasakė, kad toks būdas saugoti meldinę nendrinukę nėra tinkamas, ir todėl jie nederina to projekto, o jis ne tik iš Europos Sąjungos lėšų, bet ir iš mūsų biudžeto virš 700 tūkst. yra finansuojamas. Kaip sako mūsų ornitologai, jūsų dėmesys meldinei nendrinukei ženkliai pranoksta dėmesį tokiai svarbiai rūšiai mūsų krašto – jūrinio erelio – buveinių apsaugai. Be abejo, galima suprasti, kad Baltijos aplinkos forumas jūrinio erelio buveinių nesaugo, o saugo būtent meldinės nendrinukes. Ir, kaip jūs rašote atsakymuose, jiems gana gerai sekasi: 2 mln., 4 mln., dalyvavo 17-os mln. ar dar 4 mln. eurų projektuose, tai vis susiję su Baltijos aplinkos forumu. Jūsų atsakymai dėl jūsų asmeniškai, kaip dalininko, darbuotojų, jūsų buvusio viceministro pono M. Gudo artimų žmonių, darbo Baltijos aplinkos forume tikrai neišsklaido, o dar pagilina tas abejones, kurias turėjome pasirašydami šiuos klausimus.

Dėl negebėjimo spręsti atliekų ir pakuočių tvarkymo problemas. Jūs pagrindinį dėmesį skyrėte regioninių aplinkos apsaugos departamentų sujungimui. Kaip jūs rašote, pradėta šių metų sausį ir turėtų pasibaigti liepos 1 dieną. Tačiau dėl tos nežinios, kuri yra šiuose pertvarkomuose departamentuose, šiandien ten ženkliai sumažėjo dirbančių žmonių skaičius, ten trūksta kvalifikuotų žmonių ir jų darbą ateina dirbti kai kur net studentai, neturintys reikiamos kvalifikacijos. Tai ne tik, kad nepadidina regioninių aplinkos apsaugos departamentų darbo kokybės, bet, atvirkščiai, ją gerokai sumažina. Jūsų minimame atsakyme dėl gaminių pakuočių įdiegtos apskaitos sistemos... mes matome praktikoje kitą dalyką. Specialistai, negalėdami pasinaudoti šia sistema visa apimtimi, turi dirbti dvigubą darbą – turi vesti atskirą popierinę apskaitą.

Dar kartą matome, kad reformų daug, rezultatas labai abejotinas. Tas pats pasakytina ir apie kompleksiską gamintojo atsakomybės principo diegimą. Nors Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo pakeitimas priimtas dar praeitais metais, jūsų atsakymuose mes vis girdime, praėjus daugiau kaip pusei metų, apie tai, kad tik bus daromi kompleksiniai patikrinimai, kad bus mažinama administracinė našta, bet nieko nėra padaryta dabar, kai jūs jau pusantrų metų vadovaujate Aplinkos ministerijai.

Dėl „Lietuvos energijos“ Vilniuje planuojamos statyti atliekų deginimo jėgainės. Mes taip ir negavome atsakymo, ar tai skaidrus, tinkamas projektas, kaip teigiate jūs, ar tai labai rizikingas, korumpuotas projektas, kaip teigia Ministras Pirmininkas, kaip jis sako, nuodijantis žmones ir netinkamas. Kas prisiims atsakomybę? Jūs, ponas ministre, ar perleisite ją Ministrui Pirmininkui?

Dėl išryškėjusio vadybos ir kompetencijos stygiaus. Pone ministre, jūs rašote, kad jums atskaitingoms institucijoms reikalingi kvalifikuoti ir profesionalūs darbuotojai. Tačiau konkursai toms pareigoms užimti tiesiog neskelbiami. Kai kurie vykę – nepavykę. Štai baigėsi Lietuvos geologijos tarnybos direktoriaus kadencija. Ji baigėsi vasario 14 dieną. Normali tvarka dar iki kadencijos pabaigos organizuoti konkursą, kad kitą dieną po kadencijos pabaigos institucija turėtų naują vadovą. Deja, Geologijos tarnybos vadovo pareigybę užimti konkursas skelbiamas praėjus tik keturiems mėnesiams, kai jau mes rašome klausimus, įsisukę spaudžiame, ir šių metų birželio 8 dieną pagaliau jūs paskelbiate konkursą, kuris dar tik įvyks artimiausiu metu.

Netenkina, be abejo, ir jūsų atsakymas dėl pozicijos Astravo atominės elektrinės klausimais. Taip, yra bendra europinė pozicija. Bet yra ir Lietuvos pozicija, kurią dėsto ir Užsienio reikalų ministerija, kurią dėsto ir Prezidentė. Be tvirtos Lietuvos pozicijos, nebus ir tvirtos Europos Sąjungos pozicijos. Mes komisijoje matome atsilikimą... ir gana spartų tos elektrinės įgyvendinimo projektą. O jūsų pozicija yra labai švelni.

Dėl aplinkos apsaugos, dėl medžių kirtimo miestuose. Jūs rašote, kad tiesiogiai už tai atsakingos savivaldybės. Bet, pone ministre, jūs esate aplinkos ministras...

PIRMININKAS. Laikas!

J. OLEKAS (LSDPF). ...jūs galite būti tuo lyderiu, kuris brėžtų reikiamą poziciją, kurią mes turėtume apginti.

Nekartosiu klausimų, kuriuos uždavėme dėl nepasirengimo miškų reformai. Mes matome visiškai skirtingus skaičius, kokius jūs teikiate iš tribūnos ir kokie yra faktiniai skaičiai. Priminsiu tik vieną.

PIRMININKAS. Laikas!

J. OLEKAS (LSDPF). (Minutę ir baigiu.) Tik vieną skaičių. Praeitą kartą atsakydamas į mūsų klausimus teigėte, kad girininko atlyginimas yra 1 tūkst. 700. Dabar atsakymuose rašote, kad tik 1 tūkst. 100.

Pone ministre, mes iš tikrųjų ne prieš reformas, bet mes prieš chaosą, kai reformos vykdomos nepasirengus. Mes už pozityvias permainas, kurios atliekamos pasirengus ir kurios duoda naudą. Ačiū.

PIRMININKAS. Interpeliaciją gavusio pareigūno atsakymas iki 30 minučių. Kviečiu ministrą.

K. NAVICKAS. Ačiū, Seimo Pirmininke. Ačiū, pone Olekai, už emociingą kalbą. Gerbiamos Seimo narės, gerbiami Seimo nariai, prieš atsakydamas žodžiu į man skirtus klausimus, dėkoju jums už šią galimybę pristatyti aplinkos sektoriaus įsisenėjusias problemas ir ministerijos darbus jas sprendžiant.

Sutikdamas su pasiūlymu tapti aplinkos ministru, turėjau viziją pasiekti, kad miškų sektorių duotų didesnę gražą gamtai, žmogui, atliekų ir vandentvarkos paslaugos būtų teisingos ir kad tie, kurie surenka pinigus iš žmonių už paslaugas, juos naudotų ypač atsakingai ir efektyviai.

Pradėjęs eiti ministro pareigas, radau sudėtingą situaciją ministerijoje ir aplinkos sektoriuje. Anksčiau priimti sprendimai sudarė sąlygas ne tik neefektyviam valstybės, bet ir ES lėšų panaudojimui ir didino socialinę nelygybę, regionų atskirtį. Pavyzdžiui, visi žinome, kad, tapdami Europos Sąjungos dalimi, Atliekų tvarkymo strategija turėjome siekti, kad miestų gyventojai turėtų dotuoti kaimo vietovių gyventojams atliekų surinkimo sąnaudas, nes jos dėl objektyvių priežasčių yra didesnės. Tačiau iki šiol viskas vyksta atvirkščiai. Tai keičiame ir siekiame įgyvendinti bū-

tinus sprendimus, kurie būtų socialiai teisingi, kad už atsakingai tvarkomas atliekas mokėtume mažiau.

Seimo nariams tikriausiai puikiai žinoma ir kita problema – vandentiekio ir nuotekų tinklų investicijos pustuščiuose miesteliuose.

Kažkada tai buvo labai populiari tarp politikų, kurie siekė asmeninės naudos ir naudojo tai kaip žingsnį laimėti vietos rinkimus, tačiau problemas, susijusias su nepasiektais aplinkosauginiais reikalavimais ir neefektyviai panaudotomis ES lėšomis, turi spręsti dabartinė Vyriausybė. Dėl ryžtingų žingsnių šiandien įgyvendiname aiškius planus, kuriais imamasi spręsti taip, ko nenorėjo matyti kiti.

Visi atsimename, kad lygiai prieš metus vardan vieno didžiausio valstybės turimo gamtos turto apsaugos ir jo atsakingo naudojimo Seimo pozicija ir opozicija susitelkė bei patvirtino, kad pokyčiai valstybinių miškų urėdijose būtini. Vieningai sutarėme siekti, kad miškai būtų valdomi efektyviai, šiuolaikiškai ir skaidriai. O kad pokyčiai buvo būtini, rodo pavyzdžiai, kuriuos atskleidžia nauja Valstybinių miškų urėdijos vadovybė. Pavyzdžiui, Alytaus padalinyje patikrinimas pradėtas gavus signalą apie galimai neteisėtą veiklą. Patikrinimo metu užfiksuoti reikšmingi nukirstos ir oficialiai pajamuotos medienos kiekio neatitikimai. Daugiau informacijos pateiksime pasibaigus tyrimui.

Man tikrai labai nemalonu apie tai kalbėti, tačiau mano interpeliacijos ir šio tyrimo pradžios sutapimas kelia daug klausimų. Manau, jog tai tikrai nesutapimas, todėl laikau pareiga tai viešinti ir siekti, kad valstybės turtas būtų naudojamas tinkamai, miškus prižiūrintys asmenys savo pareigas ir darbus atliktų tinkamai. Skirdami 16-kos regioninių padalinių vadovus, pripažinsiu, sulaukėme ne vieno nusistebėjimo, kad nesikonsultuojame su vietos politikais. Ėmėsis reformų, stengiuosi būti kurčias siaurų interesų gynėjams. Noriu, kad visi suprastume, jog aš vykdaū pažadą – iškelti profesionalumo reikalavimus aukščiau politinių. Pripažįstu, kad nesu neklystantis, darau klaidų. Tikrai per mažai bendrauju su Seimo nariais ir nepakankamai randu laiko komunikacijai, tačiau turiu ir nemažai planų, kurie dar tik pradėti įgyvendinti ir kuriuos jaučiu pareigą užbaigti. Būtina pasiekti, kad gyventojai mokėtų mažiau už tvarkomas atliekas, kad būtų patogiau rūšiuoti ir tinkamai sutvarkyti pavojingas atliekas, sudaryti prielaidas mažinti lauko tualetų skaičių kaimuose. Visa tai dėl švaresnės Lietuvos ir jos žmonių gerovės.

Taigi, gerbiamos Seimo narės, gerbiami Seimo nariai, dabar pateikiu atsakymus į raštu užduotus klausimus.

Dėl tariamo mano buvusios darbovietės protegavimo. Visi pagrįsti ir argumentuoti atsakymai buvo pateikti ne kartą. Metamų kaltinimų nepagrįstumą paneigė Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos atliktas tyrimas, tačiau išlieka klausimas, kodėl nenorime to išgirsti. Pradėjęs eiti pareigas, kaip ir numato įstatymas, santykius su savo buvusia darbovieta – ne pelno organizacija, viešąją įstaigą Baltijos aplinkos forumas viešai deklaravau, nusišalinau nuo sprendimų priėmimo ir nedalyvavau priimant sprendimus, susijusius su minėta įstaiga. Vadovaudamasis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos rekomendacijomis ir net darydamas daugiau, nei įstatymas reikalauja, 2017 metų pradžioje atsisakiau šios viešosios įstaigos dalininko teisių, kurias neseniai buvau įgijęs. Visa tai buvo patikrina ir patvirtinta 2018 m. vasario 7 d. VTEK sprendimu, kad jokių pažeidimų nenustatyta.

2018 m. gegužės 30 d. Baltijos aplinkos forumo vykdomų LIFE programos finansuojamų projektų situacija buvo pristatyta Seimo Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje. Pažymiu, kad Baltijos aplinkos forumas per pastaruosius metus nedalyvavo nė viename Aplinkos ministerijos skelbtame konkurse ar projekte. Ši įstaiga dalyvavo Europos Komisijos tiesiogiai įgyvendinamoje LIFE programoje, kurios projektų kvietimą skelbia, paraiškas vertina ir finansavimą skiria Europos Komisija.

Atkreipiu dėmesį, kad projektų idėjos konkuruoja visos Europos Sąjungos mastu. Paryškėjęs susidomėjimas šia programa viršijo Europos Komisijos galimybes finansuoti tinkamas projekto idėjas. Šios nepaprastai didelės projektų idėjos konkurencijos kontekste svarbu pažymėti, kad iš Lietuvos kasmet pateikiama tik iki dešimties paraiškų ir daugiausia iš nevyriausybinių organizacijų, iš kurių Europos Komisija atrinka vieną ar tris. 2013–2017 metais Europos Komisija suteikė

finansavimą tik dešimčiai projektų. Vadinamojo meldinės nendrinukės apsaugos projekto finansavimo sutartis tarp Europos Komisijos ir Baltijos aplinkos forumo pasirašyta 2016 m. liepos 1 d., nagi prieš man pradedant eiti pareigas. Europos Komisija patvirtino projektą ir rėmė nurodytas veiklas, kurios atitinka LIFE programos tikslus.

Projektą ir veiklų atitiktį, finansavimo sutarties sąlygas tiesiogiai kontroliuoja Europos Komisija. Aplinkos ministerija neturi įgaliojimų vertinti ir keisti atskirų projektų įgyvendinimo priemonių. Viešojoje erdvėje, ypač tam tikrose konkrečiose žiniasklaidos priemonėse, vis bandoma susieti Europos Komisijos finansuojamus projektus taip, lyg jie būtų finansuojami valstybės biudžeto lėšomis ir dalinami Aplinkos ministerijos. Tendencingai nutylima, kad Aplinkos ministerija nepriima sprendimų dėl šių projektų, jų nevertina ir neskiria jiems lėšų. Tai daro Europos Komisija. Atsakingai pareiškiu, kad man metami kaltinimai nėra pagrįsti faktais.

Naudodamasis proga noriu pabrėžti, kad LIFE projekto lėšos negali būti naudojamos jokioms kitoms reikmėms. Šios Europos Komisijos lėšos yra skiriamos prisidėti prie Europos Sąjungos aplinkos ir klimato politikos įgyvendinimo, kuriant pridėtinę visuomeninę vertę Europoje. Programos nauda gamtai yra akivaizdi, tad mažėjančiame bendrame Europos Sąjungos biudžete naujoje finansinėje perspektyvoje siūloma didinti programos finansavimą.

Dėl buvusio viceministro M. Gudo žmonos. Buvusio aplinkos viceministro daktaro M. Gudo žmona yra buvusi Baltijos aplinkos forumo darbuotoja, tačiau nuo 2014 metų rugpjūčio iki 2017 metų spalio ji buvo motinystės atostogose. Svarbu pažymėti, savo žmonos darbovietę, iš to galimus interesus konfliktus viceministras M. Gudas deklaravo ir valdė tinkamai, taip, kaip numato įstatymai.

Dėl atliekų ir pakuočių tvarkymo problemų. Pabrėžiu, kad visos aplinkos ministro ir generalinio prokuroro įsakymu sudarytos tarpinstitucinės darbo grupės rekomendacijos yra gyvendintos arba baigiamos įgyvendinti. Skaidresnė ir efektyvesnė atliekų sektoriaus veikimo priežiūra ir kontrolė yra vienas iš mano veiklos prioritetų. Per pusantrų metų Aplinkos ministerija tvarkant atliekas jau įgyvendino priemones, kurios užtikrins efektyvesnę ir skaidresnę atliekų tvarkymo sistemos veikimo priežiūrą bei kontrolę ir turės ilgalaikį teigiamą poveikį. Įvykdyta institucijų, atliekančių atliekų tvarkymo sistemos veikimo priežiūrą ir kontrolę, pertvarka. Siekiant sukurti prielaidas analizuoti atliekų judėjimą, operatyviau reaguoti į neteisėtus atliekų tvarkytojų veiksmus, bus užtikrinta efektyvi kompleksiška rizikos valdymu pagrįsta atliekų tvarkymo dalyvių priežiūra ir kontrolė. Nuo 2018 m. sausio 2 d. įdiegta Vieninga gaminių pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema (sutrumpintai GPAIS), kuri užtikrins efektyvesnę ir skaidresnę atliekų tvarkymo sistemos veikimą ir šios sistemos priežiūrą bei kontrolę. Valstybės institucijos turės tikslesnę ir patikimą informaciją apie atliekų tvarkytojus, atliekų kiekius, apie visus gamintojus ir importuotojus, į vidaus rinką pateiktus gaminių ir pakuočių kiekius, tikslus ir aktualius duomenis apie šalyje sutvarkomas jų atliekas, bus užtikrintas operatyvesnis duomenų gavimas, jų analizė, apsikeitimas informacija tarp institucijų.

Tobulinamas teisinis atliekų tvarkymo sistemos reglamentavimas. Inicijuoti Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo, Atliekų tvarkymo, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymų, teisės aktų pakeitimai, užtikrinsiantys efektyvesnę atliekų tvarkymo sistemos veikimą ir jos priežiūrą mažinant administracinę naštą, užkertant kelią, kad dabartinės problemos nepasikartotų ateityje. Kad įgyvendinamos priemonės buvo veiksmingos, rodo daugiau kaip penkis kartus išaugusios įplaukos į Atliekų tvarkymo programą. 2014–2016 metais įplaukos buvo apie 2 mln., 2018 metais, dar nesibaigus metams, mes jau turime 11,2 mln.

Dėl vadinamosios „Metrail“ bylos. Vadinamoji „Metrail“ byla yra ne kas kita, kaip ydingo teisinio reglamentavimo pasekmė, kuri tęsiasi nuo 2003 metų, ir neatsakingo gamintojų ir importuotojų teisės aktais įtvirtintų funkcijų vykdymo padarinys. Atkreipiamas dėmesys, kad galiojantis įstatymas nenumato galimybės atgaline data sumažinti mokesčio ir netaikyti sankcijų.

Aplinkos ministerija ėmėsi aktyvių veiksmų siekdama užtikrinti efektyvesnę gamintojų atsakomybės principo taikymo priežiūrą bei kontrolę ir išvengti, kad panašūs atvejai kaip „Metrail“ nepasikartotų. Tobuliname reglamentavimą. Parengti ir patvirtinti devyni teisės aktai, kurie aprėpia galimybę realiu laiku stebėti atliekų judėjimo maršrutus, sutvarkys atliekų deklaracijas, orga-

nizacijų kontrolės tarybų įgalinimą dėl atliekų tvarkytojų, gamintojų ir importuotojų interesus apginant prieš atliekų tvarkytojus. Be to, kaip jau minėta, nuo liepos 1 dienos (...) atliekų kontrolės prevencijos ir analitinis padalinys Aplinkos apsaugos departamente.

Dėl „Lietuvos energijos“ kogeneracinių elektrinių. Dėl atliekų deginimo ne kartą sakiau viešai ir šiandien galiu pakartoti, kad aš darysiu visus veiksmus pagal savo įgaliojimų ribas, kad atliekų, skirtų deginti, pritrūktų kuo anksčiau. Žinoma, tam reikia ir gyventojų solidarumo. Esame suplanavę konkrečius veiksmus – diferencijuotas mokestis neperdirbamai pakuotei, patogios rūšiavimo infrastruktūros plėtimas, gyventojų informavimas. Jeigu reikės, bus siūlomos papildomos priemonės, tokios kaip vienkartinio plastiko ar kombinuotojo produkto mokestis. 2012–2016 metais buvo sudarytos visos strateginės ir teisinės prielaidos, kad Vilniaus ir Kauno projektai būtų valstybės svarbos, taip pat sudarant sąlygas iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos finansuoti Vilniaus kogeneracinės elektrinės projektą.

Taigi, man pradėjus eiti pareigas, šių projektų įgyvendinimas buvo pažengęs. Iš kompetentingų institucijų gavus įvertinimus, man nekilo abejonės dėl finansavimo skyrimo iš Europos Sąjungos sanglaudos fondo, tai buvo tik formalumas. Politikos tęstinumas yra esminis darnaus vystymosi principas, jo laikymasis – esminė valstybės sėkmės prielaida.

Dėl Zabieliškio sąvartyno. Pakartosiu tai, ką esu sakęs ne kartą. Zabieliškio sąvartyno plėtra yra pavėluotas ir neperspektyvus projektas, nes politikai suka link atliekų vengimo ir nešalinimo sąvartynuose, jam trūksta pagrįstumo. Tačiau sąvartynų plėtra yra vietos savivaldos prerogatyva.

Dėl neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių. Inspektorių teisių apribojimai kyla iš teisės taikymo praktikos, kurią patvirtino tiek teismas, tiek Lietuvos Respublikos Seimas. Teismas pabrėžė, kad neetatinis aplinkos apsaugos inspektorius nėra pareigūnas ir pareigūnams suteiktomis teisėmis negali naudotis. Deja, toks teismo sprendimas. Teisybės dėlei turiu pasakyti, kad šių pokyčių Aplinkos ministerija neinicijavo ir taip pat nėra patenkinta. Be to, šie pakeitimai yra įvykdyti iki man pradėdant eiti pareigas.

Šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas leidžia neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriams kartu su valstybiniais aplinkos apsaugos inspektoriais dalyvauti aplinkosauginiuose reiduose. Tai yra pasinaudojama apie 50 % atvejų. Jų indėlis yra svarbus, todėl Aplinkos ministerija siekia ir sieks įtraukti kuo daugiau aktyvių ir aplinkai neabejingų žmonių į šią veiklą. Konsultuojamės su visų regionų neetatiniais inspektoriais ir aptariame jų veiklos efektyvumo didinimo ir sąlygų gerinimo klausimus.

Kategoriškai nepritariame nuomonei, kad reali gyvosios gamtos apsauga šalyje nevyksta. Pirmiausia ne tik gyvosios gamtos apsaugos inspekcijos pareigūnai, bet ir kiekvienas valstybinis aplinkos apsaugos kontrolės pareigūnas dalyvauja gyvosios gamtos apsaugos veikloje. Specializuotos gyvosios gamtos apsaugos inspekcijos tik įrodo, kad Lietuvoje gyvosios gamtos apsaugai skiriamas išskirtinis dėmesys. Nieko panašaus neturi nė viena ES šalis. Be to, neabejotinai pasiteisina ir nuolat veikianti (24 valandas, 7 dienas per savaitę) pranešimų apie aplinkosauginius pažeidimus priėmimo ir reagavimo sistema, populiariai 112.

Dėl Aplinkos ministerijos pavaldžių įstaigų nuolatinių vadovų. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos vadovo konkursas įvykdytas ir vadovas išrinktas šių metų gegužės 23 dieną. Aplinkos apsaugos departamento ir Lietuvos geologijos tarnybos vadovų konkursai yra paskelbti. Kiti konkursai rengiami ir planuojama juos skelbti. Šių įstaigų vadovams keliami aukšti profesiniai lyderystės, finansų, drausmės, žmoniškųjų išteklių valdymo, komunikavimo, strateginio mąstymo ir panašūs standartai.

Manau, kad tik aukštus profesinius ir vadybinius standartus turintis vadovas gali vadovauti minėtoms institucijoms. Todėl atranka į šių institucijų vadovų pareigybes vykdoma atsakingai, skiriant tam didelį dėmesį. Situaciją lemia tai, kad valstybės tarnyba tampa nebepatraukli, ir ne tik dėl mažo, lyginant su rinka, vadovo atlyginimo, bet ir dėl su viešumu susijusio patiriamos streso, didelės atsakomybės. Tai bendra, ne tik Aplinkos ministerijos sistemos problema. Todėl kviečiu Seimo narius neatidėliojant priimti naują Valstybės tarnybos įstatymą.

Nesutinku su teiginiais, kad minimose institucijose yra bevaldytė. Institucijose nuoširdžiai dirba laikinai paskirti, tačiau kompetentingi vadovai, dėl to darbo kokybė nekrenta. Negaliu su-

tikti ir niekada nesutiksiu, kad konkursai įvyktų bet kokia kaina. Ieškome ir ieškosime kompetentingų, kvalifikacinius reikalavimus visiškai atitinkančių kandidatų, jeigu tokių žinote, pakvieskite, paraginkite dalyvauti.

Dėl Astravo branduolinės jėgainės. Aplinkos ministerija laikosi nuoseklios ir bendros Lietuvos pozicijos Astravo branduolinės jėgainės klausimu. Jungtinių Tautų poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste konvencijos šalių susitikime yra teikiama bendra Europos Sąjungos šalių pozicija, ji yra suderinta ES koordinacinių posėdžių metu visų ES šalių narių pritarimu. Šalių susitikimuose kalbama bendru šalių bloko vardu ir tai daro ES pirmininkaujanti šalis su Europos Komisija. Tokiu būdu Lietuvos interesai atstovaujami aukštesniu ir skaitlingesniu lygiu, pateikiama bendra 28 šalių pozicija. Visi siunčiami dokumentai, visos pozicijos ir veiksmai, susiję su Baltarusijos Respublikoje statoma branduoline jėgaine, taip pat yra derinami su Užsienio reikalų ministerija ir visada atsižvelgiama į jų specialistų teikiamas rekomendacijas.

Pažymime, kad 2017 m. birželio 13–15 d. šalių susitikime Lietuvos interesai buvo apginti, nes nebuvo priimtas naujas sprendimas dėl Astravo branduolinės jėgainės. Liko galioti 2014 metų šeštajame šalių susitikime priimtas sprendimas, kad Baltarusija pažeidė keturis ESBO konvencijos straipsnius.

Dėl leidimo laidoti atliekas. Klausimas susijęs su tikrovės neatitinkančiomis prielaidomis. Priešingai nei teigėte, susidariusios mišrios komunalinės atliekos yra surenkamos ir vežamos apdoroti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais. Šiuose įrenginiuose atskiriamos antrinės žalos biologškai skaidžios atliekos ir atliekos, kurios netinkamos perdirbti, tačiau turinčios energetinę vertę. Išrūšiuotos netinkamos perdirbti energetinę vertę turinčios atliekos turėtų būti deginamos atliekų deginimo įrenginiuose. Tačiau šiuo metu Lietuvoje veikiančiame Klaipėdos atliekų deginimo įrenginyje negali būti sudegintos visos susidariusios ir netinkamos perdirbti energetinę vertę turinčios atliekos.

Aplinkos ministro 2017 m. gegužės 9 d. įsakymu numatyta, kad pasitelkus technologijas sąvartyne galima šalinti po mišrių komunalinių atliekų apdorojimo likusias pakartotinai panaudoti ir perdirbti netinkamas, tačiau energetinę vertę turinčias komunalines atliekas, kai nėra galimybių įgyvendinti Valstybiniame atliekų tvarkymo plane nustatyto artumo principo ir nėra pakankamų esamų šių atliekų dalies naudojimo energijai gauti pajėgumų. Šiuo metu netinkamas perdirbti energetinę vertę turinčias atliekas galima tik naudoti energijai gauti arba laikyti, iki bus galima panaudoti energijai gaminti.

Dėl nuotekų ir kitų pažeidimų. Per pastaruosius 10–12 metų į Lietuvos vandentvarkos ūkį buvo investuota apie 1 mlrd. eurų lėšų. Rezultatai galėjo būti neabejotinai geresni, jei prieš mane dirbę ministrai nebūtų sudarę prielaidų teikti finansinę paramą ištuštėjusių miestelių infrastruktūrai finansuoti ar teikti paramą 230 projektų, kur gyventojų yra mažiau nei 2 tūkst.

Dar vienas pavyzdys – savivaldybės investicijos į eksperimentines technologijas, kaip tai nutiko dėl Kėdainių valymo įrenginių. Šiandien turime ieškoti papildomo finansavimo, kad tas būdas išspręstume. Savo darbe principingai laikausi nuostatos, kad tiek biudžeto, tiek ES lėšos turi būti naudojamos maksimaliai skaidriai ir pagrįstai. Dėl to iki 50 % buvo sumažintas ES struktūrinės paramos vandentvarkos projektų finansavimo intensyvumas. Tai nulėmė, kad vandentvarkos įmonės pradėjo atsakingiau rinktis investavimo objektus.

Dėl netinkamų rezultatų įgyvendinant miesto nuotekų valymo direktyvą Europos Komisija pirmą kartą to paklausė 2014 metais ir iki pat 2017 metų Aplinkos ministerija nesiėmė jokių veiksmų problemai spręsti. Pažymėsiu, kad savivaldybės ir vandens įmonės, atsakingos už infrastruktūros plėtros planavimą, įgyvendinimą ir paslaugų gyventojams teikimą... Savivaldybės nevykdant sutartinių įsipareigojimų, Aplinkos ministerija, kaip tai ir numato galiojantys teisės aktai, privalo vandens tiekimo įmonėms taikyti finansines korekcijas. Šios korekcijos, anot Valstybinės kainų ir energetikos komisijos, negali būti įtraukiamos į tarifus gyventojams. Todėl kaltinimas, kad dėl valstybės interesų gynimo kils kainos, nėra pagrįstas.

2017 metų birželio mėnesį su Europos Komisija yra suderintas veiksmų planas, kaip Lietuva šalins pažeidimus, dėl kurių yra inicijuota pažeidimų procedūra.

Papildomai mano iniciatyva Aplinkos ministerija savivaldybėms iš Aplinkos apsaugos rėmimo programos skyrė 2 mln. 350 tūkst. eurų, kad prijungtų 2 tūkst. 880 gyventojų prie centralizuotų tinklų.

Dėl Vilniaus nuotekų avarijos. Negalima sieti klausimo dėl minimos nuotekų tinklų avarijos, kuri įvyko 2016 m. gruodžio 23 d., ir šių metų balandžio 21 dienos, nes tai visiškai skirtingi atvejai. Skirtingi ir nepalyginami atvejai. Tačiau svarbiausia yra tai, kad abiem atvejais mūsų pareigūnai situaciją fiksavo ir dalyvavo vertinant riziką. Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento pareigūnai pagal kompetenciją dalyvavo Vilniaus miesto savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų komisijos darbe, teikė pasiūlymus dėl žalos sumažinimo, aplinkos atkūrimo priemonių bei pagal kompetenciją vykdė kitas aplinkos apsaugos kontrolės funkcijas, vertino į aplinką patenkančią taršą bei jos poveikį Neries upei, teikė reikalingą informaciją institucijoms, dalyvavusioms valdant ekstremalią situaciją. Nedelsiant, po šios avarijos mano įsakymu buvo sudaryta komisija, kuri įvertino Aplinkos ministerijos ir jai pavaldžių institucijų veiksmus, valdant ekstremalias situacijas bei padarytą žalą, bendradarbiavo ir teikė rekomendacijas kitoms institucijoms.

Dėl taikos sutarties pasakytina, kad tokiose bylose, kai sudėtinga pateikti nenuginčijamus įrodymus, pagrindžiančius žalos dydį, siūloma teismo mediacija. Taikos sutartį tokiais atvejais patvirtina teismas, įvertinęs ir nustatęs, kad taikos sutartis neprieštaruja imperatyvioms įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatomis, viešajam interesui, nepažeidžia trečiųjų suinteresuotųjų asmenų teisių ir teisėtų interesų. Sudarytą sutartį vertinu kaip kompromisą, siekiant žalos aplinkai atkūrimo ir atlyginimo, taip pat siekiant išvengti bylinėjimosi administracinės naštos ir biudžeto lėšų eikvojimo.

Dėl želdinių. Priminsiu, kad, vadovaujantis Želdinių įstatymo nuostatomis, būtent savivaldybės priima sprendimus ir išduoda leidimus kirsti, persodinti ar kitaip šalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus, augančius valstybinėje ar privačioje žemėje. Savivaldybės įpareigosotos teikti fiziniams ir juridiniams asmenims informaciją medžių ir krūmų sodinimo, kirtimo, genėjimo, perkėlimo klausimais. Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į pastaruoju metu kylantį rezonansą dėl savivaldos veiksmų, tvarkant želdinius miesteliuose ir miestuose, inicijavo kelių teisės aktų korekcijas. Baigiamas rengti Želdynų įstatymo projektas. Taip pat Vyriausybės nutarimu pakeisti kriterijai, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskirtini saugotiniams.

Nepaisant to, kad dėl sprendimų dėl želdinių yra atsakingos pačios savivaldybės, Aplinkos ministerija situacijai pakeisti ėmėsi ir kitų veiksmų: rengė seminarus savivaldybių darbuotojams, teikė rekomendacijas, kreipėsi raštu į visas savivaldybių administracijas, inicijavo straipsnius, reportažus žiniasklaidoje.

Dėl netinkamų naudoti transporto priemonių. Visų pirma minimas įsakymas buvo priimtas 2016 m. lapkričio 25 d. Tai nėra mano pasirašytas įsakymas, kaip teigiate. Tačiau tai jokių būdu nereiškia, kad teisės aktas, nustatantis kriterijus, kada transporto priemonė laikoma atlieka, nereikalingas. Šis įsakymas buvo patvirtintas po ilgų parengiamųjų darbų. 2014 metais Ministro Pirmininko potvarkiu sudaryta Tarpinstitucinė darbo grupė naudotų transporto priemonių ir jų dalių bei eksploatuoti netinkamų transporto priemonių įvežimo ir tvarkymo kontrolei užtikrinti ir pasiūlymams dėl teisės aktų tobulinimo teikti. Būtent ši darbo grupė pasiūlė keisti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisykles ir nustatyti kriterijus.

Mano 2017 m. rugpjūčio mėnesio įsakymas buvo tik sušvelninti kriterijus – netinkamai eksploatuojant transporto priemonę, laikoma, kad jos remonto išlaidos yra lygios 75 % turto vertės iki eismo įvykio ar kito žmogaus, ar gamtos sukeltos nelaimės, arba didesnė, išskyrus istorines motorines transporto priemones. Šiuo metu yra rengiamas įstatymas, kuriame bus perkelti aplinkos ministro įsakymu patvirtinti kriterijai. Sprendimą turės priimti Seimas. Aplinkos ministerija neturi informacijos apie pretenzijas dėl galimų nuostolių atlyginimo.

Dėl Miškų įstatymo poįstatyminių aktų. Buvo parengti ir priimti visi esminiai įgyvendinamieji teisės aktai, kurie turėjo lemiamą reikšmę šalies miškų ūkio veiklos reguliavimui ir visuomeniniams santykiams (t. y. ne tik užtikrinantys įmonės veiklą, bet ir tretiesiems asmenims) ir

kurie buvo tiesiogiai susiję su Vyriausybės programoje numatytos valstybės įmonės Miškų urėdijos pertvarkos įgyvendinimu. Miškų įstatyme yra identifiikuotos svarbiausios Miškų urėdijos veiklos, tačiau nereiškia, kad valstybės įmonė negali vykdyti veiklos, kurios įstatymas nedraudžia ir kuri būtina įmonei pagrindinėms funkcijoms vykdyti.

Dėl medienos pardavimo skaidrumo. Šį kartą tikrai dėkui, kad pagaliau bendrai sutarėme, kad iki miškų sistemos pertvarkos galiojusi tvarka buvo nepakankamai atspari poveikiui. Siekiant didesnio skaidrumo, prekybos mediena reglamentavimo patvirtinimas yra perkeltas į Vyriausybės lygmenį, čia tai, ką padarėme mes. Vyriausybė medienos prekybos administratoriumi paskyrė nepriklausomą valstybės valdomą įmonę UAB „Baltpool“. Beje, kaip ir seniau, aukciono laimėtojas nustatomas tas, kuris pasiūlo didžiausią kainą, aukciono dalyviu gali tapti visi norintys, todėl diskriminacija yra neįmanoma.

Taip pat, toliau tobulinant prekybos mediena sistemą, Vyriausybės pavedimu aplinkos ministro balandžio 26 dienos įsakymu sudaryta darbo grupė. Į šią darbo grupę įtraukti su prekyba mediena ir jos reglamentavimu susijusių institucijų ir asocijuotų socialinių partnerių, įskaitant smulkiuosius medienos perdirbėjus, atstovai.

Dėl girininkų atlyginimų. Dėl per daugybę metų itin uždaros buvusios urėdijos sistemos esama daug nežinojimo ir sąvokų painiojimo, todėl dažnai klystama įvardinant girininko, eigulio ar kito specialisto miškininko pareigas. Vidutinis Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių vadovų atlyginimas 2018 metų I ketvirtį buvo 1 tūkst. 887 eurai; girininkų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis 2018 metų I ketvirtį – 1 tūkst. 157 eurai iki mokesčių. Ši informacija yra viešai prieinama Valstybinių miškų urėdijos interneto tinklalapyje.

Pabrėžiu, kad, kaip jau ne kartą žadėta praėjusiais metais, būtent šiemet vyksta esminiai pokyčiai pačioje įmonėje, vyksta ir darbo apmokėjimo sistemos pakeitimas. Pirmuoju etapu įmonė pakėlė mažiausiai uždirbantiems miškininkams specialistams atlyginimus nuo šių metų birželio 1 dienos, pavyzdžiui, vidutinis girininko atlyginimas per mėnesį bus 1 tūkst. 197 eurai iki mokesčių. Antruoju etapu numatyta sukurti vieną darbo apmokėjimo sistemą, kuri turėtų įsigalioti 2019 metų pradžioje.

Dėl tiesiogiai miške dirbančių eigulių ir girininkų atlyginimo santykio. Priminsiu, kad pažadas buvo ne ženkliai padidinti atlyginimus, o sulyginti bazinius tas pačias pareigas einančių darbuotojų atlyginimus, taip juos didinant. Įmonės aukščiausio lygio vadovų ir darbuotojų atlyginimai nelygintini, kaip nelygintini ir šių skirtingų pareigybių darbuotojų darbo turinys, funkcijos ir atsakomybės. Siekdama padidinti darbo užmokestį mažiausiai uždirbantiems darbuotojams, Valstybinių miškų urėdijos vadovybė peržiūrėjo girininkų, girininkų pavaduotojų ir eigulių atlyginimus ir nuo šių metų birželio mėnesio nustatė atlygį už darbą 470-čiai specialistų. Šios darbuotojų grupės atlyginimai padidės nuo keliasdešimties iki 140 eurų per mėnesį prieš mokesčius. Pakeitimas įsigalios iš karto po to, kai įmonė aptars šiuos atlygio pokyčius su profsąjungos atstovybe ir su darbuotojais ir darbuotojai pasirašys darbo sutartis.

Apžvelgiant pokytį nuo praeitų metų iki dabar, girininko atlyginimas yra padidėjęs 19 %, girininko pavaduotojo – 23 % ir eigulio – 17 %. Šis atlyginimo didėjimas įmonės darbo užmokesčio fondą didins 415 tūkst. eurų per vienerius metus. Iki metų pabaigos šis pakėlimas kainuos 243 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Laikas!

K. NAVICKAS. Gerai, pasistengsiu greičiau.

PIRMININKAS. Kiek jums dar reikia laiko?

K. NAVICKAS. Man dar reikėtų... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dar plius keturios minutės.

K. NAVICKAS. Gerai, penkias. Pabandysiu. Dėkui.

Tada aš greičiau perbėgsiu. (*Balsai salėje*) Kaip ir sakėte, atsakymai yra detaliau išdėstyti.

Generalinės miškų urėdijos sistemoje yra įdarbinta 20 darbuotojų. Kas čia dar? Gal pabaigai. Dėl Žemės ūkio inovacijos centro... danielių. Konstitucinės teisės lygybės principas, įstatymas netaikomas selektyviai išskiriant laukinių gyvūnų sąlygų sudarymą, jeigu jų laikytojas yra sietinas

su politine partija ir valdančiąją dauguma. Aplinkos apsaugos agentūros išduoda leidimą visiems, kurie pateikia prašymus. Šiuo atveju Žemės ūkio inovacijų centras prašymą laikyti danielius nelaisvėje pateikė, kaip ir numato teisės aktai, nustatyta tvarka.

Paskutinis pabaigai. Turiu pripažinti, Aplinkos ministerija atsakinga už nemenkos dalies sektorių kuravimą. Esu dėkingas visiems Seimo nariams, palaikiusiems pertvarkas, Aplinkos ministerijos komandai – negailėdami darbo valandų, iš šeimos pavogto laiko, o kartais ir visiškai nepagrįstai nuteisiami viešojoje erdvėje, dirba Lietuvai, ryžtingai vykdo pokyčius, kurie buvo reikalingi dar prieš 27 metus.

Sistema atrodo purviniausia tada, kai pradeda valytis. Tačiau turime suprasti, kad traukiame 27 metų senumo voratinklį, apraizgiusį mūsų miškų, aplinkosaugos sektorius. Natūralu, kad hidra ginasi. Ginasi pavaišindama jus kava, pasakodama graudulingas istorijas apie atleidžiamus, pažeidžiamus žmones, rašydama grasinančias žinutes, sleisdama pseudotiesų žiniasklaidoje arba feisbuke, kad tik nukreiptų dėmesį nuo tiesos, realių problemų ir faktų. Kaip aplinkos ministras, vadovaujuosi savo sukaupta patirtimi, ekspertų išvadomis, ES ir EBPO rekomendacijomis, viešumo, skaidrumo, kokybės ir efektyvumo kriterijais. Žinoma, tai nepatinka tiems, kurie skirtingi.

Kiekvienos aplinkos reformos epicentre yra žmogus, Lietuvos pilietis. Su kiekvienu darbuotoju, su kuriuo atsisveikinama dėl to, kad jo sukuriama vertė yra per menka ar vertybės nesutampa su pareiga valstybei, atsisveikinama garbingai ir sąžiningai. Blogiausia, kas dabar galėtų nutikti, tai sustoti viduryje brastos ir keisti kursą.

Gerbiamieji Seimo nariai, Tautos atstovai, dėkoju už jūsų dėmesį, esu pasiruošęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Statuto 221 straipsnio 3 dalis skelbia, kad interpeliaciją gavusio pareiškėjo atsakymai į Seimo narių klausimus iki 30 minučių. Klausimai užduodami tokia pat tvarka kaip Vyriausybės valandos metu. Mes surašėme ir pirmasis klausia Seimo narys P. Saudargas. Ruošiasi E. Gentvilas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Nesupratau, kuo aš ypatingas, kad pagal tą tvarką esu pirmas. Bet labai ačiū. Turiu galimybę paklausti gerbiamojo ministro.

Iš tiesų jūs jau daug laiko stovite tribūnoje, pavargote atsakinėti į tuos pačius klausimus. Neklausiu, kodėl vieno paukščiuko išsaugojimas kainuoja 40 tūkst., ar jie paskui neparskris atgal į savo gimtąją Baltarusiją, iš kur įvežami ir panašiai.

Aš paklausiu dėl man tikrai nuoširdžiai skaudamo rūpesčio dėl atliekų. Ar jūs nemanote, kad Lietuva jau yra nuėjusi į akligatvį, kad ne investavo į pirminį rūšiavimą, o pristatė mechaninio biologinio apdorojimo gamyklą ir dabar vienintelė išeitis Lietuvai – deginti atliekas? Kaip tai susiję su?.. Vis tiek jūs atėjote į Seimą, jūsų komanda, su žiedinės ekonomikos principais, kad jūs žalieji, jūs dabar atsakingai elgsitės su atliekomis. Tačiau kokia yra ministerijos pozicija dėl šių gamyklų, dėl mechaninio biologinio apdorojimo...

PIRMININKAS. Laikas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). ...ar jos pagrįstai veikia ir ar vienintelė išeitis dabar yra tik deginti, nes visa kita, manau, yra detalės?

K. NAVICKAS. Iš tikrųjų nuoširdžiai sakau ačiū už klausimą, nes jisai tikrai siejasi su tuo, kas ir man rūpi. Teisybės dėlei reikia pripažinti, kad deginimo nėra viena valstybė neišvengė. Taip jau yra. Jūsų labai pagrįstas klausimas dėl mechaninio biologinio apdorojimo mechanizmo arba įrenginių efektyvumo. Taip būtų tiksliau, būtų mano atsakymas, nes iš tikrųjų jų veikimas ir pasiekiami rezultatai nėra tokie, dėl kurių buvo galima investuoti tokias lėšas.

Aplinkos ministerija kaip tik dabar vykdo pirkimą naujam Valstybinio atliekų tvarkymo planui parengti, kuriame mes ir siūlysiame, kaip turėtų būti naudojami esami pajėgumai. Kaip pavyzdį galiu pateikti, kad kai kuriose mažose savivaldybėse naudoti, tiksliau, paleisti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginį, tiesiog tą patį rūšiavimą, liniją, neapsimoka, nes tai gali padaryti labiau automatizuotos linijos. Tačiau MBA įrenginiai, tie įrenginiai turi bioskaidžios dalies sutvarkymo visus komponentus. Kai kuriais atvejais kaip tik ir reikia ieškoti būdų, kad miesto, kur susidaro didesnė biodegraduojančių atliekų dalis, galėtų būti perdirbama tose agrarinėse MBA. Įvairių sprendimų tikrai reikia ieškoti.

Reikia nepamiršti to, kad atliekų tvarkymo sistema, kuri buvo kūrta 2004 metais, buvo sukurta dešimties regioninių sąvartynų pagrindu. Šalinant sąvartynuose tik 10 % atliekų, Lietuvai bus per brangu išlaikyti visus dešimtį sąvartynų. Vadinasi, mes turime apsispręsti, ir kokius sąvartynus išlaikysime, ir kaip judės atliekos atsiradus deginimui. Iš esmės tai keičia visą sistemą. Tai iš tikrųjų nemažas iššūkis susitvarkyti tą, ką turime. Ir tikrai norime, kad tai keistųsi.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Gentvilas. Ruošiasi J. Olekas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Pone *ministeri*, prieš šešias dienas, kai kartu pokalbyje su premjeru ir „Lietuvos energijos“ vadovu D. Maikštėnu sutarėte, kad didžioji dalis šiukšlių bus deginama Kaune, tai yra Vilniuje tiek neleisite ir dalį šiukšlių iš Vilniaus vešite į Kauną, jūs sutarėte, arba, kitaip sakant, išreikalavote iš „Lietuvos energijos“, kad bus taikoma nauja technologija, dėl kurios anksčiau nebuvo sutarta, tai yra azoto oksido mažinimo technologija iki dviejų su puse karto sumažinti, kaip papildoma priemonė arba kompensacinė priemonė Kaunui, kuris turės deginti Vilniaus šiukšles. Tai noriu paklausti. O iki tol pagal PAV'o geriausias tradicijas nebuvo galima to išreikalauti? Ar Vilniuje tai bus taikoma? Aš suprantu, kad susitarėte štai dėl tokio *gešefto*: premjerą reikėjo pridengti ir dabar šlovė Kaunui, taikome modernias technologijas. O kas iki tol? Mažėja pasitikėjimas jumis, gerbiamas ministre.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, matyt, kalbame apie skirtingus dalykus, nes tame susitikime, kuriame aš dalyvavau, derybos nevyko. Tiesiog daugelis pasiūlymų buvo pačios „Lietuvos energijos“, ypač dėl jūsų minėto azoto oksido papildomo išvalymo.

Atsakau į jūsų klausimą. Iš tikrųjų yra tai, kad tuo metu, kai buvo suprojektuota ir kai buvo vykdoma poveikio aplinkai vertinimo ataskaita, privalėjo būti, atsiprašau, pavartosiu anglišką žargoną (...). Bet technologija keičiasi, matyt, peržiūrėjus projektą pati „Lietuvos energija“ pasiūlė papildomas priemones. Noriu pasakyti labai atsakingai, tai ne mūsų buvo siūlymas, jų pačių lengva valia.

Kalbant apie atliekų kiekių perskirstymą, dėl ko iš tikrųjų dabar labai daug diskutuojama, tai reikia patikslinti. Iš esmės nebuvo kalbama apie dirbtinį atliekų kiekio perskirstymą tarp dviejų miestų, o buvo kalbama, kaip suvaldyti srautus, kurie yra tarp dviejų „Lietuvos energijos“ valdomų projektų. Kalbėti apie tai, kad dabar Vilniuje susidaro maždaug 130 tūkst. tonų komunalinių atliekų, kurios gali būti deginamos, tačiau yra... o pajėgumai yra statomi 160. Turint mintyje tendencijas mažėti dėl žiedinės ekonomikos priemonių, buvo paklausta, kokia yra žemutinė riba, kad technologija veiktų efektyviai. Technologijai veikiant neefektyviai, nuo tam tikros ribos nebus išvalomos nei emisijos į orą, nei bus tinkamai deginamos atliekos. Tai ta riba yra 80 tūkst.

Toliau buvo kalbama, ką daryti su tomis Kazokiškių sąvartyne sukaupptomis, arba pasaugoti pateiktomis, atliekomis. Čia buvo apie tai diskutuojama: kadangi Kaune yra numatyta, vien komunalinių atliekų kiekio neužtenka, jiems reikia ir pramoninių, tai iš Kazokiškių tos atliekos gali judėti ir viena, ir kita kryptimi. Mes kalbame apie poveikį Kaunui, kaip įvardinti... Apie poveikį Kaunui kalbame tik matydami pasaugoti pateiktas atliekas. Kitas dalykas, kuris irgi buvo susijęs su Kaunu, tai yra dėl Utenos regiono atliekų. Tai iš esmės, jeigu žiūrėtume pagal atliekų tvarkymo hierarchiją ir finansavimą, kadangi Kaunas turi tą rezervą dėl pramoninių atliekų deginimo, valstybės parama arba valstybės dėmesys pirmaisiai turi būti skiriamas komunalinėms atliekoms, o pramoninės atliekos jau yra pačios pramonės susitvarkymo reikalas. Iš esmės kažkokio susitarimo pasirašyto nebuvo arba aš tame susitikime nebuvau.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Olekas. Ruošiasi D. Kepenis.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Pone ministre, aš grįšiu prie Baltijos aplinkos forumo. Ar jūs sutinkate, kad perkelti paukščius ar gyvūnus reikalingas mokslo institucijos pritarimas? Ir kada Aplinkos ministerija kreipėsi dėl tokio pritarimo, ji gavo neigiamą atsakymą.

Antra klausimo dalis, ar jūs pasirašėte, ar čia ne jūsų parašas po šių metų gegužės 24 dienos bendru įsakymu su munitine, kad galima perkelti (1.3) paukščius iš ne Europos Sąjungos narių, taip atveriant kelią jūsų paukštelio perkėlimui?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Aš noriu iš karto užbėgti už akių ir kitam klausimui, nes mes dar planuojame ir kurtinius perkelti. Aš nežinau, ar man reikia Seimo leidimo tam, nes paukštis gerokai didesnis. Tai visko gali nutikti. O jeigu neironizuojant, tai iš tikrųjų yra tai, kad moks-

lo institucija pateikė savo išvadas. Mokslo institucijos išvados yra įdėtos į Meldinės nendrinukės apsaugos planą ir Meldinės nendrinukės apsaugos planas yra patvirtintas, kaip ir numatyta.

Paukščių pervežimo, apie kurį jūs kalbate, nei įstatymas, nei europinės direktyvos nedraudžia, bet kalbama apie nelaisvėje laikomus gyvūnus. Apie laisvėje laikomus gyvūnus arba jų translokaciją, jeigu teisingai tą žodį atsimenu, tai yra naujas veiksmas ir jis yra leidžiamas. Viskas vykdoma taip, kaip yra numatyta tiek europinėse direktyvose, tiek ir mūsų įstatymuose.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys D. Kepenis. Ruošiasi A. Matulas.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Noriu padėkoti jums, gerbiamas ministre, už tai, kad radote laiko aplankyti Klaipėdą ir pasidomėti asmeniškai žmonių lūkesčiais pietiniame miesto rajone, kur labai dažnai pučiant pietryčių vėjams pakyla smarvė. Po to buvo jūsų įvairūs susitikimai ir sprendimai, tačiau iki šiol ta smarvė nesibaigia. Ar galėtumėte pasakyti, kad galime pažadėti Klaipėdos pietų gyventojams, kad pagaliau įveiksime tą bėdą? Ar yra galimybių ją įveikti, ar taip ir nuleisime rankas ir ten liks gyventojai ištisai kvėpuoti karštu oru labai dideliu dvoku? Ačiū.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų aš žinau jūsų problemą ir Klaipėdos problemą. Ir kituose miestuose esama. Tai mes keičiame dabar iš esmės bioskaidžių atliekų tvarkymo reglamentą. Negaliu tiesiogiai pažadėti, kiek tai paveiks tą įmonę, bet jis ir keičiamas tam, kad mes valdytume kvapus, kad būtų tinkamos technologijos naudojamos. Jeigu tokių technologijų nėra, tokie įrenginiai turėtų keltis kuo toliau nuo gyvenamųjų vietovių. Turiu pabrėžti, tiksliau, nesikratydamas atsakomybės, bet tikrai pabrėžti teisybės labui, kad kvapų valdymas yra Sveikatos apsaugos ministerijos kompetencija, ne mūsų. Bet, taip, atliekų tvarkymas mūsų ir mes keičiame tą reglamentą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Matulas. Ruošiasi S. Gentvilas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, aš iki šiol manau, kad urėdijų pertvarka kai kuriems regionams buvo labai pražūtinga ir yra, pavyzdžiui, Pakruojo rajone atleista daugybė žmonių, buvo raginami išeiti savo noru, bus naikinamas medelynas, rangovų sumažėjo. Ištis neteks darbo vietų virš 100 žmonių, įskaitant su šeimomis, tai išvis čia regionui bus didžiulė žala. Bet paklausti noriu apie tai, kad savaitgalį pas mane atvyko keli Biržų urėdijos darbuotojai ir sako, jog jie žino, kad generalinis direktorius M. Pulkauninkas davė nurodymą atleisti iš darbo buvusį urėdą R. Gaudiešių, kuris dabar dirba eiguliu, rodos. Ar tikrai gali būti, kad tokio lygio vadovai duoda pavedimą susidoroti su buvusiais urėdais, kurie daug įdėjo darbo ir sveikatos į buvusią urėdiją, veiklą organizavo? Ar tokie dalykai tikrai yra daromi dėl to, kad susistatytų savus žmones? Ar jums žinomi tokie atvejai? Ir ar gali būti tokie pavedimai iš Vilniaus, pavardės, ką reikėtų atleisti išmokant šešių mėnesių kompensacijas?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Aš atsakingai atsakysiu jums, kad nė vienas urėdijos darbuotojas nebuvo atleistas. Visi, kurie išėjo, išėjo savo noru. Jie tiesiog nesutiko pereiti į kitą įmonę.

Dėl pavedimo. Aš tikrai nežinau ir negaliu komentuoti. Tuo labiau man keista, kad valstybės įmonės personalo valdymo klausimai skamba Seimo salėje. Ką mes esame pažadėję ir ko aš tikrai laikausi, tai tikrai nesikišu į personalo valdymo klausimus. Man yra svarbiausia rezultatai ir pasiekti tikslai, kurie yra užsibrėžti strateginiame plane.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas. Ruošiasi A. Sysas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, klausimas susijęs su jūsų atsakymais, visiškai nesarkastiškas klausimas. Daug keliaujate, su Europos kolegomis susitinkate, su aplinkos ministrais. Ar žinote kitą Europos Sąjungos valstybę, kurioje po automatinio išrūšiavimo nuvežtos laikinai saugoti atliekos į sąvartynus yra palaidojamos ministro leidimu, tai yra jūsų įsakymas, kurį jūs cituojate. Ir gyventojams nėra kompensuojami tie dalykai, nes gyventojai sumoka už automatinį rūšiavimą, jų atliekos nuvažiuoja į sąvartyną, ministras leidžia pašalinti amžinai, ir gyventojas sumoka už sistemą, kuri iš esmės suka pedalus be *lenciūgo*, taip sakant. Ar turite kitą Europos Sąjungos valstybę, kurioje vyksta toks absurdas dėl atliekų tvarkymo?

K. NAVICKAS. Tokios studijos mes nepadarėme. Iš tikrųjų aš nevertinu to kaip absurdo. Dar kartą pasakau, kad tai yra išeitis, kurią lėmė aplinkybės. Neturint deginimo įrenginių Vilniaus miesto atliekų tokiam kiekiui, kito sprendimo nėra, juo labiau kad tai leidžia ir Valstybinis atliekų tvarkymo planas.

Jūsų teiginys, kad gyventojai sumoka ir tie pinigai kažkur dingsta, yra nepagrįstas, nes ta dalis, kuri yra skirta iki galutinio sutvarkymo ir (...) Vilniaus regiono atliekų tvarkymo centre. Tačiau teisybės dėlei šitą klausimą prašau adresuoti ponui R. Šimašiui, nes Vilniaus regiono atliekų tvarkymo centrą 80 % valdo Vilniaus miesto savivaldybė. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas. Ruošiasi A. Šimas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, perskaitęs ir įdėmiai išklauses jūsų atsakymus, ir prisiminęs Prezidentės metinį pranešimą, turiu konstatuoti, kad Prezidentė buvo daug kritiškesnė savo atžvilgiu, ji net „nudegė pirštus“. Jūs gi tik kalbate apie pagalius į ratus ir kad kiekvienas gali padaryti klaidų. Apie savo klaidas nieko nekalbate.

Mano klausimėliai būtų susieti su darbo apmokėjimu, nes jūs atsakydamas daug kalbėjote apie efektyvų lėšų panaudojimą. Savo atsakymuose jūs teigiate, kad urėdai, kurie išdirbo daugiau kaip 10 metų iki 2017 metų pabaigos, išeidami gavo dviejų mėnesių išeitinę išmoką, o nuo sausio 1 dienos gavo tik vieno mėnesio išeitinę išmoką. Bet vyriausiojo urėdo patarėjas, kuris dirbo 107 kalendorines dienas, arba 76 darbo dienas, gavo mėnesinį atlygį ir šešių mėnesių išeitinę kompensaciją. Šiurkščiai skaičiuojant, kad jo atlyginimas buvo virš 5 tūkst., tai mokesčių mokėtojams šito patarėjo viena diena kainavo 700 eurų iki mokesčių. Mano klausimas: ar tikrai efektyviai išnaudojate mokesčių mokėtojų lėšas ir kaip su priesaikoje duotais žodžiais apie lygiateisiškumo principą, kuris yra numatytas Konstitucijoje? Labai ačiū.

K. NAVICKAS. Labai ačiū už klausimą. Reikia matyti visą paveikslą. Kalbant apie urėdus, kurie yra atšaukti ministro įsakymu, įstatymas nenumato kitokių išlygų kaip vieno mėnesio išeitinės kompensacijos.

Kalbant apie Valstybinių miškų urėdijos vyriausiojo patarėjo atvejį, reikia matyti du dalykus. Viena pusė yra ta, kad jisai turėjo ir galėjo turėti visas teises dirbti iki šiandien, būti Generalinės miškų urėdijos likvidatoriumi ir gauti tokią pačią kompensaciją. Iš kitos pusės, jis buvo daug svarbesnis mums ir atlikti konkrečias žinių perdavimo, tęstinumo perdavimo funkcijas... Kai įmonės susijungė, nauja vadovybė įvertino, kad šita pareigybė nėra būtina, ji priėmė sprendimą. Toks būtų mano komentaras. Tačiau darbas buvo padarytas.

PIRMININKAS. A. Šimas atsisakė. Kviečiu klausiti Seimo narį J. Razmą. Ruošiasi A. Salamakinas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, ar esate atlikę analizę, kaip urėdijų reforma šiuo momentu yra paveikusi medienos pardavimo rinkos situaciją? Kaip pasikeitė santykis tarp nuperkamos stambiųjų ir smulkiųjų perdirbėjų medienos kiekio, perdirbėjų ir eksportuotojų? Štai mes gauname nerimastingų žinių iš rajonų šilumos įmonių, kurios turi biokuro katilines, kad šiemet medienos briketai brangesni maždaug 30 %, negu buvo pernai, ir atitinkamai yra grėsmė dėl šilumos kainų augimo. Kiek šitokius pabrangimus galėjo lemti urėdijų reforma?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Urėdijų reforma niekaip negalėjo lemti, nes reglamentavimas, kuris kalba apie prekybą apvaliąja mediena, nė kiek nepasikeitė, išskyrus tiek, kad taisyklės buvo patvirtintos Vyriausybės. Kainą lėmė, ir tai yra tiesa, kainą lėmė blogos klimatinės sąlygos praeitų metų rudenį, tai ir užkėlė kainas visame regione. Matyt, yra poveikis ir biokurui. Toks būtų mano atsakymas.

PIRMININKAS. Klausia A. Salamakinas. Ruošiasi E. Pupinis.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Pone ministre, du trumpi klausimai. Pirmas – dėl nendrinukių. Jeigu jos išskridusios į šiltuosius kraštus grįš ne į Lietuvą, o į Baltarusiją, kur nupirkote, ar baltarusiai grąžins pinigus, nes jos – ne stumbrai, jų neužtvėrsi. Aš įsivaizduoju, kad jų genai veikia ir jos grįš ten, kur jūs nupirkote, t. y. į savo lizdus. Ir antras klausimas. Tiek svarstant biudžetą, o po to žiniasklaidoje pasirodė, abejonių sukėlė vienas iš projektų dėl auksavabalio, ar mėšlavabalio, apsaugos. Tada jūs sakėte, kad čia tikrai tas labai naudingas vabalas. Mano klausimas, ar įvyko jau šito projekto konkursas? Ir jeigu taip, kas jį laimėjo?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimus. Iš tikrųjų meldinė nendrinukė tikriausiai bus populiariausias paukštis Lietuvoje dar artimiausius trejus metus. Iš tikrųjų čia ne brangumas ir aš noriu labai atsakingai pasakyti: tai yra europinis projektas, ir translokacija, meldinės nendrinukės perkėlimas yra visos didelės europinės mokslininkų komandos darbas. Ir ta Europos Komisijos finansuojama

programa dėl to yra išplėsta, kad tai yra vykdoma pirmą kartą – pirmą kartą Europoje, ir tai yra ne tik Lietuvos atsakomybė, bet ir pačios... Tiksliau, sėkmės laukia dauguma Europos Sąjungos šalių, kuriose meldinė nendrinukė išnyko visam laikui. Tas sarkazmas – grįš ar negrįš, čia yra tokia viena dalis. Noriu atsakingai pasakyti – tai ne Lietuvos institucijos sprendimas, tiksliau, sumanymas, o tarptautinės meldinės nendrinukės darbo grupės pasiūlymai, ir jie vykdo tą projektą, gaudami geriausią europinę mokslinę konsultaciją. Tikiuosi, kad viskas bus gerai, kad mes turėsime daugiau paukščių Lietuvoje, nuo to tikrai niekam blogiau nebus.

Dėl niūriaspalvio auksavabalio. Tai taip pat yra projektas, finansuojamas iš Europos Sąjungos LIFE programos. Čia jokio konkurso nėra, tą konkursą, tiksliau, tą projektą laimėjo Lietuvos gamtos fondas. Reikia nepamiršti, kad nors ir atrodo juokingai, kad mes saugome atskirą vabalą ir galime jį visokiais žodžiais vadinti, bet niūriaspalvio auksavabalio buveinės yra brandūs ažuolynai. Iš esmės, jeigu mes norime išsaugoti ažuolynus, ypač brandžius, šitas projektas tam ir skirtas, tokia jo potekstė.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi J. Sabatauskas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, čia jau gerbiamasis J. Razma pradėjo klausti apie medienos brangimą. Ar iš tiesų atliekamas visas monitoringas, ar iš tikrųjų priežastys, susijusios su miškų urėdija, negalėjo paveikti? Jūs sakote, kad tai yra orai, bet iš tikrųjų kai kada orai nedaro didelės įtakos medienos kirtimui ir surinkimui, tuo labiau kad žiemos buvo pakankamai palankios, ir tie procesai vyko. Iš tikrųjų manau, kad reikėtų daryti tam tikrą monitoringą, nes vėlgi dėl vietinių perdirbėjų taip pat reikėtų kažkaip reaguoti, galbūt net koreguoti įstatymus.

Taip pat norėčiau paklausti. Vis dėlto dabar vyksta daug diskusijų dėl atliekų deginimo. Kaip jūs vertinate, ar šis projektas galėjo būti geriau organizuotas, nes turbūt ir nutolę regionai, jūs čia minėjote Utenos regioną... galbūt reikėjo smulkesnes įmones statyti ir sumažinti transportavimo kaštus? Aš norėčiau jūsų požiūrio, ar dar įmanomas grįžimas, pavyzdžiui, esant tam tikroms sąlygoms, kad kas nors būtų peržiūrėta? Ačiū.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimus. Dėl pirmojo. Monitoringas vyksta. Kiekvieną kartą po kiekvieno aukciono yra vertinama ir tos ataskaitos bus pateiktos. Nežinau, ar yra ketvirtinė, tiesiog neturiu su savimi skaičiaus. Bet iš tikrųjų, teisybės dėlei, aš turėjau grįžti prie to savo atsakymo (...). Oro sąlygos praeitą rudenį lėmė, kad aplinkinės šalys, ta pati Latvija, ta pati Estija, išvis neprigamino medienos ir Lietuvoje kaina automatiškai pakilo 20 % vien dėl to. Kainos pokytį arba kainos santykį, kiek lėmė oro sąlygos ar kokie nors kiti veiksniai, aš dabar tikrai negaliu atsakyti.

Dėl deginimo įrenginių. Jūsų labai pagrįstas klausimas, aš tą patį klausimą kėliau, kai pradėjau dirbti. Per tas ilgas diskusijas, technines diskusijas daug kalbėjome, aš tą patį sakiau ir klausiau projekto vystytojo „Lietuvos energijos“ ir Finansų ministerijos, kuri yra „Lietuvos energijos“ valdytoja, kas bus, jeigu mes pasieksime savo tikslus ir atliekų kiekiai gerokai sumažės? Jų atsakymas buvo viena reikšmis – jie turi... tiksliau, technologinio pokyčio tam nereikia, yra suplanavę tą trūkstamą kuro dedamąją keisti į biokurą. Šiuo atveju baigiasi mano kompetencija, aš sakau tai visiškai atvirai. Man atrodo, projekto vystytojai turi visą atsakomybę už pasiektus rezultatus ir jie mato tas rizikas. Mano, kaip aplinkos ministro, funkcija yra labai primityvi – turiu pasiekti, kad neperdirbamų atliekų, deponuojamų atliekų, antrinio panaudojimo atliekų būtų kuo mažiau, tai yra pačios aplinkos politikos sėkmė. Kitokios prasmės aš šiame projekte nematau.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Sabatauskas. Ruošiasi R. Budbergytė.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre...

K. NAVICKAS. Aš klausau, klausau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas ministre, pradžioje prieš klausimą trumpa replika. Kaip paskaičiavau, metinis nendrinukės išlaikymas – tai 9 dirbančių Lietuvos žmonių, gaunančių minimalų atlyginimą, metinės pajamos, vienos nendrinukės išlaikymas.

Kita vertus, dėl automobilių, pripažintų atliekomis, pasiteisinote, kad ne jūsų projektas, bet jūs, pirmas dalykas, sulaikėte jo įsigaliojimą pusei metų, po to dar jį taisėte, taisydamas net nepasiziūrėjote, ką sako Lietuvos galiojantys įstatymai šiuo klausimu, ir nutaisėte visai ne pagal įstatymus. Mano klausimas toks. Vien už tų automobilių, kurie dabar stovėjo muitinės sandėliuose, kiek suprantu, jau muitinė nebetaikė...

PIRMININKAS. Klauskite.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). ...tų 15 eurų dienos įkainio, nes priešingu atveju būtų suskaičiuota vos ne nuo 300 tūkst. iki 500 tūkst. žala tiems...

PIRMININKAS. Klauskite.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Klausimas toks. Ta suma, kuri bus, dar plius, kiek teismuose teisėsi asmenys... ar ministerija, aišku, pirmiausia, kai jie kreipsis su pretenzija, išmokės? O kaip jūs pats pasirengęs prisidėti nuostoliams atlyginti?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Taip, kaip numato įstatymas, taip ir bus pasielgta. Bet noriu pabrėžti viena, ir tai yra gana svarbu. Taip, 2014 metais dirbusi darbo grupė, premjero A. Butkevičiaus sudaryta darbo grupė, pateikė netinkamus pasiūlymus arba netinkamą teisės formą spręsti šiai aplinkosaugos problemai. Tačiau aplinkosaugos problema neišspręsta. Na, ir kas iš to? Mes vis tiek turime eiti dabar link įstatymo, nes esmės tai nekeičia. Mes turime tą, kas yra atlieka, vadinti atlieka ir nežaisti katės ir pelės. O kas bus, tas bus. O dar reaguojant į jūsų repliką, iš tikrųjų yra labai blogai priešinti žmonės, visa kita.

Dar kartą pabrėžiu – tai yra Europos Komisijos programa ir Europos Komisija neskaičiuoja taip buhalteriskai tikrai dalybos veiksmu. Yra kitų poveikių, yra ilgalaikis Europos visuomenei poveikis, ką tą patį, man atrodo, reikia vertinti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė R. Budbergytė. Ruošiasi L. Balsys.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, norėčiau paklausti jūsų, kodėl jūs, tvirtindamas įstatus Valstybinių miškų urėdijos, leidote užsiimti tokiomis veiklomis, kurios yra paslaugos ir kurios tikriausiai netenkina jokių viešųjų interesų?

Mano klausimas būtų toks. Ar jūs, kaip ministras, pasirašydamas tokius įstatus, aiškiai supratote, kad jūs ignoruojate įstatymo leidėjo valią, ketinimą ir tikslą neleisti pagal naują Miškų įstatymo redakciją užsiimti urėdijoms tokiomis paslaugomis? Nes iš jūsų atsakymo visiškai aišku yra, kad jūs net nepripažįstate, kad kaip ministras patvirtinote poįstatyminiu aktu galiojančius įstatus, prieštaraujančius įstatymui. Sakykite, ar jūs neturite teisininkų, ar jūs tiesiog iš tiesų esate toks arogantiškas ministras, kuris ignoruojate įstatymo leidėją?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Tiksliau, ačiū už nuomonę, ne klausimą, nes įstatai buvo pasirašyti ir pateikti teisininkų... parengti teisininkų ir jie buvo pasirašyti. Aš dar kartą noriu pabrėžti, kad Valstybės valdomų įmonių, valstybinių įmonių įstatymas ir tokias veiklas leidžia. Miškų įstatymas reglamentuoja tikrai tai, kas yra susiję su veikla miškuose. Toks būtų mano atsakymas, bent jau toks atsakymas man yra pateiktas.

PIRMININKAS. Ir klausia Seimo narys L. Balsys.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Pone ministre, kol jūs vargstate čia, tribūnoje, atsakydamas į klausimus ir apskritai ministro poste vargstate, tuo pat metu Lietuvos saugomų teritorijų miškuose vyksta daugybiniai plyni kirtimai, žalojantys kraštovaizdį, mažinantys rekreacinę tų saugomų teritorijų vertę, galbūt nešantys pelną tiems, kas kerta ir parduoda. Į mano jums raštu atsiųstą užklausimą jūs atrašėte atsirašymą, kuriame rašote, kad leidžia įstatymas kirsti trečios ir ketvirtos kategorijos miškus. Bet mano klausimas toks. Jeigu jums rūpi Lietuvos miškai ir ypač saugomos teritorijos, ar ne jūsų, kaip ministro ir politikos, pirmoji pareiga būtų taisyti ir siūlyti to įstatymo taisymus, kad nebūtų vykdomi plyni kirtimai saugomose teritorijose, kurių, primenu, viso labo tėra 11 % Lietuvos teritorijos? Ačiū.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų mes esame ir programoje pažadėję peržiūrėti tą tvarką. Teisybės dėlei reikia pasakyti, kad nacionaliniuose parkuose plyni kirtimai nėra leidžiami. Plyni kirtimai leidžiami tik regioniniuose parkuose. Teisybės dėlei reikia pasakyti ir tai, kad jeigu ūkinės paskirties miške tu nori atsodinti pušyną, tai pavėsio negali būti – tiesiog pušis neauga pavėsyje. Toks paprastas ūkininkavimas.

O iš tikrųjų aš politiškai suprantu, ką jūs pasakėte, ir šiuo atveju tikrai neiname į šoną nuo peržiūrėjimo viso reglamento.

PIRMININKAS. 221 straipsnio 4 dalis skelbia diskusiją, kurioje žodis paprastai suteikiamas paeiliui pritariantiems ir nepritariantiems atsakymui į interpeliaciją Seimo nariams.

Kalbės Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, dabartinio ministro, buvusio nevyriausybinių nepriekaištingas darbas nevyriausybiniame sektoriuje Baltijos aplinkos forume ir aplinkosauginių organizacijų koalicijoje ir buvo lemiamas pagrindas jį kviešti dirbti S. Skvernelio profesionalų Vyriausybėje, jeigu norite, technokratinėje Vyriausybėje. Aš, kaip Žaliųjų judėjimo dalyvis, aktyvus dalyvis, esu matęs jo realią veiklą, o ne kokią nors veiklos imitaciją, kaip čia bandoma pateikti, ir didžiulį indėlį į Lietuvos aplinkosauginį judėjimą. Tapus politiku, jam iškilo esminis reikalavimas, t. y. nusišalinti nuo bet kokių ryšių su buvusiomis darbovietėmis. Jis tą sprendimą padarė, tačiau pačiai organizacijai nėra jokio pagrindo nutraukti veiklą arba neveikti, aplinkosauginėje terpėje yra pareiga veikti toliau.

Turiu pripažinti, kad darbas parlamente, Seime, yra daug sunkesnis nei darbas nevyriausybiniame organizacijoje. Taip, NVO darbas yra lengvesnis. Aš, pats patyręs abu, turėdamas abi patirtis, galiu tai konstatuoti. Lengviau kritikuoti blogus sprendimus, negu kurti gerus.

Jūsų darbas sunkesnis negu nevyriausybinių darbas. Politiku reikia išmokti būti, politika negimstama. Aš ministrui nuoširdžiai linkiu lįsti iš po technokrato profesionalo širmos ir iš tikrųjų tapti pokyčių lyderiu. (*Balsai salėje*) Aš esu įsitikinęs, kad atsakymai yra pagrįsti ir lyderystė bus pagaliau labiau išreikšta.

Mano giliu įsitikinimu, ministrui drąsos neturėtų pritrūkti. Yra strateginiai dalykai, tokie kaip CO₂ emisija ir jos poveikio mažinimas, poveikio klimatui mažinimas, – tai susiję su labai nepopuliariais sprendimais dėl transporto priemonių. Taip pat dėl sąvartynų plėtros ministras privalo pasakyti griežtą ne ir nieko kito.

Aš atskirai noriu kreiptis į Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos kolegas, kurie atstovauja kaimo žmonėms, partijos senbuvius. Taip, ministras nėra lankstus žemės ūkio interesų grupių partneris, bet jis yra partneris, jis dalyvauja dialoge su žemės ūkio interesų grupėmis. Mūsų darbas taip pat matyti ir aplinkosauginę pusę. Mes, kaip kaimo, jeigu norite, kaimo ir miesto žalieji, turime džiaugtis, kad turime nelankstų žaliųjų interesams atstovaujantį ministrą. Tikiu, jis yra toks pat drąsus, kaip buvo 1988 metais, kai rengė mitingą Kauno santakoje, kai daugelis vis dar buvo baimės sukaustyti.

Prašau nepritarti interpeliacijai. Ačiū.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai neabejoju ministro vidinėmis aplinkosauginėmis nuostatomis. Manau, tai gerai iliustruoja, kad jis ir šiandien turbūt iš ministerijos į Seimą atvažiuo paspirtuku, o ne koku nors galingu BMW. Bet manau, kad tokių išorinių atributų neužtenka tam, kad užimtų ministro pareigas. Manau, kad tiesiog jam tekusios šios pareigos yra per sunkios.

Tikrai nematyti ministro politinės lyderystės, kai jos reikia, kai reikia spręsti įsisenėjusias problemas, inicijuoti svarbias įstatymų pataisas. Dažniausiai tą lyderystę Seime demonstruoja Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas, ir aš, pavyzdžiui, neretai pagalvoju, būtų daug geriau, kad jis būtų ministru ir su ta energija visko imtųsi.

Ministras, žinoma, tikisi, kad gali pasigirti įvykdyta urėdijų reforma. Pirmiausia sakyčiau, kad politinė valia dėl šitos reformos nepriskirtina ministrui. Vis dėlto tai buvo reforma, kurios aukščiausiu lygiu reikalavo ir Prezidentė, ir Ministras Pirmininkas. Kaip žinome, Ministras Pirmininkas su opozicine frakcija net atskirą susitarimą inicijavo ir pasirašė.

Ministro uždavinys buvo tai įvykdyti. Deja, tas vykdymas atrodo pakankamai prastai, kad ir kokią aspektą paimečiau. Ar buvusį viešinimą, kai ministro pasitelkti viešintojai iš regioninės spaudos reikalavo dirbtinai pagražintų straipsnelių su žymių vietos žurnalistų pavardėmis, nurodant, kurios ministerijos pareigūnus čia reiktų paklausinėti, užuot objektyviai sudarius galimybę žmonėms spręsti, kokia tai yra situacija. Visi urėdai totaliai buvo apšaukti kone nusikaltėliais. Uždrausta juos įdarbinti reformos metu, eiti kokias nors kuklias pareigas urėdijose, nors, be abejo, tarp jų buvo tų, kurie verti tokio požiūrio, bet buvo žmonių, sąžiningai atsidavusių savo darbui. Ir kaip jie turėjo jaustis dėl tokio ministro požiūrio?

Ir pagaliau šiandien mes dar nežinome iš esmės, kur yra vienos urėdijos centrinė būstinė, turbūt kažkur tarp Katinų kaimo ir Bačkonių? Man atrodo, nė su viena valstybės įmone dar nesaime turėję tokios keistos situacijos.

Ministras ginasi, kad formaliai jisai viešųjų ir privačių interesų konflikto nepatyrė, tai neužfiksuota. Formaliai taip yra, bet pažiūrėkime, kad ir paskutinis LIFE projektas, kuriame BAF, buvusi ministro darbovietė, dalyvauja kaip partneris, kai sudaroma tokia grupė, kur įeina APVA, saugomų teritorijų direkcijos, kitos valstybės kontroliuojamos struktūros ir BAF. Tai ar tokia struktūra, kur galingiausios valstybinės institucijos suvienytos su BAF'u, negaus finansavimo? Čia savaime aišku, visi mato, kad čia konkurencijos faktiškai nesukursi tokiai struktūrai. Ir štai – 17 mln. eurų, užtikrinant gerą gyvenimą iki 2027 metų. Tikėtis, kad žemės ūkio ministras, kuris formaliai pasirašo popierių, suabejos kažkuo ir nepasirašys, čia irgi būtų naivus dalykas.

Ministras dėl „Metrail“ istorijos nežvelgia nieko blogo, savo kaltės ar kitų savo pareigūnų. Bet vis dėlto, kodėl to pagrindinio pareigūno, kurio raštas lėmė, turiu omeny poną R. Sakalauską, kad nebuvo reikiamos kontrolės daugiau kaip metus, kodėl būtina jį prisiimti į ministerijos vyriausiuosius patarėjus ir nekreipti dėmesio į spaudos publikacijas apie jo turtus?

Ministras daug kur pasako, čia savivaldybės atsakomybė, čia Vilniaus atliekų reikalai ir t. t., bet aš siūlyčiau nevengti pačiam prisiimti atsakomybę, siūlyti perimti struktūras, jeigu kažkur reikia daryti tvarką. Sakykime, kodėl sveikatos apsaugos ministras tokias iniciatyvas parodo? Kai nori tam tikros tvarkos ligoninių sistemoje, tai nevengia paprašyti didesnių teisių.

PIRMININKAS. Laikas.

J. RAZMA (TS-LKDF). O ministrui patogiau, kada Zabieliškių sąvartynas – ne mano, tas – ne mano, želdiniai ir medžiai kertami savivaldybėse – ne mano, bet padarykite, kad būtų jūsų įtaka.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Mieli kolegos, ištis ši interpeliacija buvo pradėta ode, ar kaip ten pavadinsi. Iš tikrųjų noriu pratęsti tą retoriškumą ir kalbėti apie vieną interparą iš viešosios erdvės, tai apie kalbą, kad šis ministras ekspertų vertinamas kaip daugiausiai žalos šiuolaikinės Lietuvos istorijose padaręs ministras. Kalbu apie buvusį krašto apsaugos ministrą. Ir turbūt savotiškai keista, toks sutapimas, kad šis ministras yra būtent interpeliacijos autorius. Ar tai yra principai, ar kerštas, ar asmeniškumai, ar yra partijos nurodymai, dėl ko buvo daugiausiai klausimų dėl urėdijų. Turbūt opozicijos buvo atliktas tyrimas, kiek urėdų yra vienos, kitos ar trečios partijos atstovų iki reformos.

Turbūt tiems, kas buvo susipažinęs, klausimų nekylo, todėl ištis keistai atrodo šis procesas.

Tęsdamas toliau, galiu tik pasakyti apie dar vieną skandalingą istoriją. Turbūt prisimenate auksinius šaukštus. Tai vėlgi to paties buvusio ministro istorija ir vėl galiu tik priminti, kad tai yra tik dūmų uždanga viso to istorijoje. Jeigu prisimintume brangiausius pirkinius Lietuvos istorijoje krašto apsaugos srityje, bokserius, kurie, kaip ekspertai teigia, kainavo, buvo už juos sumokėta lygiai tiek, kiek už kovinius tankus, buvo galbūt padaryta didžiulė žala ir kalbama apie šimtus milijonų eurų. O šiuo atveju jaučiamas galbūt kažkoks, kaip ir minėjau, asmeninis vidinis ar partinis pyktis.

Iš tikrųjų, kolegos, norėčiau tik paprašyti, kad nepasiduokime toms intrigoms, nepasiduokime tiems teiginiams, kuriems pagrindo tikrai nėra, nes mes Aplinkos apsaugos komitete ne vieną kartą nuosekliai ir atidžiai vykdydami parlamentinės kontrolės funkciją analizavome tiek nendriukų istorijas, tiek atliekų istorijas, netgi dabar yra sukurta atskira grupė būtent atliekų problemoms spręsti, tiek ir kitus su ministerijos veikla susijusius klausimus nuolat gvildiname ir analizavome. Tiesioginio ministro indėlio į tam tikrus pažeidimus, nusižengimus tikrai nematau, bet pritariu, kad atėjęs ministras ministerijoje tikrai rado daug netvarkos, tikrai pasitempti yra kur. Noriu palinkėti jam daug tvirtybės, surasti savyje jėgų pasikeisti, galbūt kartu ir įsiklausyti į kolegų tam tikras pastabas, bet šiandien nematau rimtų priežasčių, kad ministras būtų atstatydyntas. Todėl, kolegos, kviečiu apsispręsti taip, kaip sako jūsų sąžinė. Ačiū.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys J. Olekas. Posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Dėkoju, kol ateina kolega, A. Salamakinas. Prašom.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš labai trumpai noriu pasakyti prieš tai kalbėjusiam. Šiuo metu vyksta interpeliacija ministrui, o ne tam, kas pateikė interpeliaciją. Tai reikėtų išnaudoti laiką tikrai normaliam kalbėjimui, o ne... kažkaip atvirkščiai išeina.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų repliką. J. Olekas – nuomonė prieš.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų išklausėme ministro atsakymus ir žodžiu. Ir ką mes išgirdome? Viena iš rimčiausių apibendrinančių frazių: man nesvarbu žmonės, man svarbu efektyvumas, t. y. pinigai. Pone ministre, paskirtas į atsakingas pareigas už sritį, manote, kad ten dirbantys žmonės nieko neverti? Gal todėl jums atrodo normalu, kad birželio pabaigoje miškų sektoriuje nėra priimta bendra darbo apmokėjimo tvarka. Jūs pamirštate, kad naujas vadovas gavo triskart daugiau negu buvęs vadovas, ir, kaip jūs sakote, tai dar mažai, o dirbantys miške žmonės, specialistai negauna nė cento daugiau. Jūsų aiškinimas apie tai, kad 20 % padidėjo atlyginimai eiguliams, girininkų padėjėjams, girininkams, švelniai tariant, neatitinka tikrovės. Jūs nepažymite, kad kalbate tik maždaug apie trečdalį darbuotojų. O visiems kitiems likęs tai tas pats atlyginimas. Kai jūs sakote, kad valstybės įmonės Lietuvos miškų urėdijos vadovo atlyginimas turėtų būti nepriklausomai nuo to, kokie pas jį dirba žmonės, kokie jų atlyginimai, kai sektoriuje dirba tiktai apie 4 tūkst. žmonių, tai palyginkite su ženkliai didesniais sektoriais, pavyzdžiui, Lietuvos kariuomene. Ten tarnauja virš 20 tūkst. žmonių ir kariuomenės vadas gauna tik apie 3 tūkst., tai yra dvigubai mažiau negu jūsų paskirtas vadovas. Ar tai atitinka teisingą numatytą atlygio už įdėtą darbą principą?

Iš tikrųjų mes šiandien nekalbame – gera ar bloga reforma, dėl to apsisprendė Seimo dauguma, sprendimas yra priimtas, bet mes kalbame, kaip jūs pasirengėte arba kaip jūs mus apgavote sakydamas, kad pasirengta ir galima tą reformą įgyvendinti. Kalbate apie kai kuriuos priimtus teisės aktus, kuriuos turėjote priimti. Bet vienas iš didžiausių pavojų ar problemų, iššūkių šiandien Lietuvoje yra sausra ir galimi gaisrai miškuose. Ir būtent šito norminio akto jūs iki šiol negalite pakeisti. 2019 m. sausio 1 d. galbūt kažką padarysite, bet nelaimė gali atsitikti bet kada.

Mes kalbame apie afrikinio kiaulių maro plitimą. Dar kai rašėme klausimus, konstatavome, kad šiais metais tokių atvejų nefiksuota, bet šiandien, kai jūs atsakinėjote į klausimus, mes sakome, kad jau fiksuota ir Jurbarko, ir Pakruojyje mažesniuose kiaulininkystės ūkiuose, bet jų jau yra. Štai apie ką kalbama ir dėl ko netenkina jūsų pateikti atsakymai.

Pone ministre, pagalvokite ir išgirskite, ką jums sako kolegos Seimo nariai. Politiko duona yra kitokia. Taip, gali būti geras visuomenininkas, gali būti geras savo srities lyderis, bet čia yra politika ir ministro postas yra politinis. Ir reikia matyti visą sritį, negalima ministrui bindženti kaip arkliui paskui vežimą. Ministras turi būti savo srities lyderis ir pasakyti, jeigu savivaldybės elgiasi ne taip, kaip turi elgtis su gamta, išdėstyti, parodyti lyderystę ir pasakyti, kad taip turi būti elgiamasi, taip turi būti saugoma gamta, o ne įsikibus į vieną meldinę nendrinukę poteriauti ir melstis, kad šitas paukštelis ir už keliasdešimt tūkstančių išliktų. Taip, jis yra svarbus, taip, jis yra mums mielas, bet ne tik jis vienas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusiją baigėme.

Dabar pagal mūsų Statutą baigiamasis interpeliaciją gavusio pareigūno žodis. Prašau, gerbiamas ministre.

K. NAVICKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų ačiū, gerbiami Seimo nariai, Seimo narės. Interpeliacija yra tikrai įdomus procesas. Rengdamas atsakymus į klausimus, galiu drąsiai stovėdamas prieš jus pasakyti, kiek yra padaryta per tuos pusantrų metų. Kai kurie dalykai teigiama linkme nustebino ir mane patį.

Gerbiame J. Oleko pasakymas, kad žmogus nėra svarbus. Aš tiesiog dar kartą turiu pabrėžti, kad visada epicentre buvo žmogus, ir į priekaištus dėl urėdijų darbuotojų atlyginimų pakėlimo yra labai paprastas atsakymas. Reikia turėti mintyje, kad atlyginimai dabar nustatomi pagal 36 individualiai veikiančias kolektyvines sutartis. Kiekviena ta sutartis apibrėžia skirtingus priedus ir nėra taip, kad atlyginimai šiandieną mažiausiai uždirbančių yra vienodi. Taip, bazinis atlyginimas yra sulygintas, bet nesulyginti priedai ir priedus nustato kolektyvinės sutartys. Tol, kol nebus vienos kolektyvinės sutarties (vyksta derybos), tol nebus paprasta tai padaryti, nes konsolidacijos procesas nėra toks paprastas.

Kaltinimų dėl lyderystės aš negaliu priimti, nes daug strateginių pokyčių, daug ilgalaikių pokyčių įvyko per tuos trumpus pusantrų metų. Kaip ir sakiau, būtų ne tik asmeniškai, aš manau, kad ir valstybei būtų neatsakinga keisti žirgus brastos viduryje.

Pabaigai: aš iš tikrųjų galiu tik džiaugtis atradęs naują kolegą J. Oleką, jis yra puikus arba bent jau bando pretenduoti į puikų biologinės įvairovės išmanymo ekspertą, žino, kaip reikia perkelti meldines nendrinukes, galėsime dirbti ateityje. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Pagal Statutą interpeliaciją pateikusių atstovų baigiamasis žodis. Ar gerbiamas J. Olekas dar nori kalbėti? (*Balsai salėje*) Pateikusių atstovų taip pat baigiamasis žodis. Laikomos Statuto normos.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, truputį pavargstame mitydami tuos veidus, bet, deja, tokia yra procedūra. Mūsų, pasirašiusių ministrui klausimus, vardu noriu konstatuoti, kad tos abejonės, kurios buvo kilusios iki pateikiant klausimus, šiandien neišsisklaido.

Taip, yra padaryta darbų ir ministrui dirbant kadencijos metu. Yra daug darbų padaryta, nors ministras tai neigia, ir prieš tai dirbusių ministrų, ministerijos žmonių. Nepradedame šiandien nuo nulinio varianto, todėl ir reikalavimai, ir siekiai yra šiek tiek didesni. Mes šiandien negalime būti to paties pasirengimo lygio ir vykdyti pertvarkas, keisti į gerą pusę, kaip buvome 1990 metais. Pagalvokime kiekvienas iš mūsų apie to meto poreikius, tikslus ir permainas. Ateiname į naują lygmenį, ir tada reikalavimai kiti. Ir čia svarbiausia darosi atsakomybė, savo žodžio laikymasis ir bendravimas.

Ministre, kaip tik šių, ko gero, savybių jums labiausiai ir pritrūko. Netgi valdančiųjų atstovai teigia – santykis su sistemoje dirbančiais žmonėmis, bendravimas su kolegomis savivaldybių atstovais ir panašiai. Todėl jūsų prisirišimas prie savo buvusios įstaigos... Tarp kitko, jūs ir nepaneigėte šiandien atsakydamas, ar jūs paduosite poną V. Kvedarą?.. Jis labai aiškiai straipsnyje „Kau-no dienoje“ nurodė, kad jūsų pakeitimai buvusio ministro G. Kazlausko įsakyme dėl to, kad galėtų atsirasti galimybė perkelti paukščius į Europos Sąjungą iš trečiųjų valstybių. Šitie padaryti pakeitimai būtent jūsų įmonei suteikia galimybę tą projektą vykdyti. Jūs neatsižvelgėte, kai Gamtos tyrimų centras sakė, kad toks perkėlimas yra neefektyvus ir nederinamas. Tie dalykai nepadaryti. Aš jau nenoriu dar kartą grįžti prie miške dirbančių žmonių atlyginimų. Todėl iš dalies konstatuodamas, iš dalies šiek tiek apgailestaudamas turiu dar kartą patvirtinti, kad jūsų atsakymai netenkina, ir mes siūlome toliau tęsti interpeliacijos procedūrą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji Seimo nariai, pagal Statuto 221 straipsnio 7 dalį sudaroma redakcinė komisija. Seniūnų sueigoje mes aptarėme, kad ji būtų sudaroma iš 13 narių. Frakcijoms buvo paskirstytos kvotos ir frakcijos pasiūlė savo asmenis į šią komisiją. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – V. Ačienė, A. Gumuliauskas, B. Markauskas, R. Martinėlis ir L. Stacevičius. Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – I. Šiaulienė, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – A. Kupčinskis, A. Navickas, S. Šedbaras. Atkreipiu dėmesį, kad tai yra interpeliacijos pateikėjai, nes vienas trečdalis komisijos narių turi būti interpeliacijos pateikėjai. Liberalų sąjūdžio frakcija – S. Gentvilas, interpeliacijos pateikėjas. Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija – J. Sabatauskas. (*Balsai salėje*) Atsiprašau didžiai gerbiamos Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos, pasitaisau, tiesiog, žinote, klaida besikubant, J. Sabatauskas. Frakcija „Tvar-ka ir teisingumas“ – V. Kamblevičius, interpeliacijos pateikėjas, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija – Č. Olševskis. Mieli kolegos, galbūt taip ir sutarkime, kad iš karto dabar renkami mano išvardinti redakcinės komisijos nariai į poilsio zoną, esančią dešinėje pusėje, kad parengtų nutarimą. Tikimės, kad tai padarys per 10–15 minučių.

13.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1997 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Mes dirbame toliau ir, kaip ir turėtų būti pagal mūsų Statutą, jau seniai praėjo pusė valandos, o ir daugiau, grįžkime prie darbotvarkės 1-4a klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respub-

likos Seimo sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1997. R. Tamašunienė. Prašom. Pateikimas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, prašau įtraukti į sesijos darbų programą Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, iškaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo Nr. VIII-1436 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1966.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Gentvilas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Nėra.

PIRMININKĖ. Nėra. M. Majauskas. Prašom, Mykolai.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama Rita, jūs puikiai išmanote ne tik Statutą bet ir įstatymus, turėjau galimybės įsitikinti ir tikrai vertinu jūsų žinias. Norėjau pasitikslinti. Tai, ką jūs siūlote, iš esmės jūs siūlote išslaptinti išslaptintą informaciją ir, kaip puikiai žinote, Valstybės tarnybos paslapčių įstatymas sako, kad, pasibaigus nustatytam terminui, informacija gali būti išslaptinta vienu atveju, nepasibaigus terminui, išslaptinama tik paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu. Valstybės saugumo departamentas sako, kad negalima išslaptinti, jūs sakote, kad galima išslaptinti. Ar teisingai suprantu, kad čia yra balsavimas iš esmės dėl nepasitikėjimo Valstybės saugumo departamentu?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Valstybės saugumo departamentas savo išvadose aiškiai parąšė, kad iliustracijoje yra spragų. Bet aš ne to prašau, aš prašau įtraukti į sesijos darbų programą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Po pateikimo... Ačiū pranešėjai. Po pateikimo nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – V. Kravčionok. Prašom.

V. KRAVČIONOK (*LLRA-KŠSF*). Ačiū. Mūsų kolegos iš dešinės dažnai apeliuoja į daugumą, kad atmesti nutarimo projektą dėl pateikimo, švelniai tariant, yra nekorektiška. Būtent dėl to kreipiuosi į Seimo narius, kad pritartų nutarimo projektui ir leistų pateikti įstatymo projektą. Be to, noriu pabrėžti, kad dėl šito projekto surinkta 50 Seimo narių parašų pagal 92 straipsnį, kas pagal Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimą leidžia ne tik įtraukti į darbotvarkę, bet ir tame pačiame posėdyje svarstyti šį klausimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – R. Juknevičienė.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš norėčiau dar kartą kreiptis į Seimo narius, kuriems ne tas pats, kokia yra šitos valstybės reputacija. Todėl, kad toks projektas, kokį pasiūlė Seimo narys ir taip entuziastingai remia visa jo frakcija, aš nepamenu, kad kada nors šita frakcija kokį nors projektą taip entuziastingai būtų rėmusi... (*Balsai salėje*) Toks siūlymas yra naudingas Rusijos FSB, būtent Kremliaus FSB nori atkeršyti žmonėms, kurie atėjo pareikšti lojalumo šitai valstybei, prisipažino ir pateikė metodus, kokiais metodais KGB juos verbuodavo. Neturėdami viso sąrašo žmonių, kurie prisipažino, jie kaip tik negali tų žmonių šantažuoti. Šito FSB siekė nuosekliai nuo pat įstatymo priėmimo prieš du dešimtmečius. Todėl žmogaus, kuris pateikė šitą projektą, tas pateikimas rodo jo paties interesą padėti FSB. Užuoat pats registravęs šitą projektą savo pavarde, jis geriau pateiktų pavardę to FSB pareigūno, kuris jam tą įstatymą parengė ir kuris jam nurodė tą iniciatyvą pateikti.

Todėl, gerbiami kolegos, visi, kurie balsuosite už šį projektą, vadinasi, jūs padėsite Kremliaus specialiosioms tarnyboms atkeršyti žmonėms, kurie yra lojalūs Lietuvai, ir padėsite jiems šantažuoti žmones.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuojame, kad būtų įtrauktas į sesijos darbų programą ką tik pateiktas Seimo nutarimas. Po pateikimo.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 67, prieš – 32, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta. Svarstymas. (*Balsai salėje, plojimai*) R. Juknevičienė balsavo prieš. Pasitaisome.

Diskusija. R. J. Dagys. Atsisako. Nuomonė po svarstymo. Norinčių kalbėti nėra. Gal galime bendru sutarimu? Ne, balsuojame po svarstymo. Prašome balsuoti po svarstymo, kad įtrauktume į sesijos darbų programą.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 65, prieš – 33, susilaikė 7. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Nuomonė prieš – R. Juknevičienė.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš jau išsakiau savo nuomonę. Iš tikrųjų labai gaila, kad valdančioji dauguma prisideda prie mūsų valstybės kompromitavimo, ir telieka išreikšti apgailestavimą.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamieji Seimo nariai, man iš tikro... Kodėl taip bijoma net pateikti šią įstatymą ir kiek yra tokių valstybių, kurios taip tikrai stropiai saugo tuos asmenis, kurie prisipažino? Kas gali garantuoti, kad prisipažinę asmenys ir toliau nedirba? Kas gali garantuoti, kad prisipažinti ta pati FSB nurodė? Kas gali duoti šią garantiją?

Kitas dalykas. Po pateikimo, aš manau, būtina pritarti, po to diskutuoti.

Antras dalykas. Lyg ir įstatyme numatyta, kad jeigu asmuo užima atsakingas pareigas, kandidatuoja į Seimą, į Prezidentus ir panašiai, teisėju renkamas, jis yra paviešinamas. Bet man atrodo, kad komisijai jokių sankcijų nėra, jei ji nepaviešina. Galbūt čia kas nors slepiasi, kokia nors labai rimta žuvelė, kuri neprisipažino, komisija taip pat ją saugo, todėl konservatoriai taip sunerimę ir atėjo visi į Seimo plenarinių posėdžių salę. Man kai kas čia įdomaus, kad nuo ryto iki vakaro tiek A. Anušauskas, tiek pats G. Landsbergis vaikščiojo su visais Seimo nariais ir kalbėjo, kad nebūtų net pateiktas šis įstatymas. Todėl, aš manau, po pateikimo mes pritarkime, o po to kalbėkime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Turbūt retas atvejis, kai aš nepritariu po pateikimo, nes paties to klausimo svarstymas jau yra didžiulis laimėjimas. Mes kažkada šį įstatymą, tokią tvarką priėmėme kodėl? Todėl, kad mes neturėjome visų išlikusių archyvų, mūsų duomenys labai fragmentuoti. Tie, kurie dirbo komisijoje dėl KGB rezervo, matė, kokie tie dokumentai yra. Todėl ir buvo priimtas toks įstatymas, prašoma lojalių žmonių, kurie nori gyventi iš naujo, prisipažinti. Yra tūkstančiai buvusių KGB darbuotojų, bet dabar kita pusė nežino, kas prisipažino, ir tai apsunkina jų reikalą.

Mes davėme įsipareigojimus jiems. Dabar pradėti šią klausimą svarstyti, vadinasi, ne tik suabejoti mūsų valstybe, bet iš tikrųjų, gerbiamas Petrai, tarnauti tam, kam jūs galbūt nesąmoningai norite pasitarnauti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Narkevičius išsako nuomonę už.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Išties pakartosiu ką tik išsakytus žodžius. Vien tik šio klausimo svarstymas jau yra didelis laimėjimas. Iš tiesų laimėjimas demokratijos, laimėjimas skaidrumo, laimėjimas viešumo, nes mes dabar kalbame apie nutarimą, pagal kurį būtų papildyta mūsų sesijos darbų programa, atsižvelgus į tai, į įstatymo projektą, kurį pasirašė daugiau negu 50 Seimo narių. Pagal Seimo statutinės nuostatas jis turėtų būti jau automatiškai įtrauktas į programą ir į dienotvarkę, o mes bandome boikotuoti tai, kad būtų pristatytas dar klausimas.

Ar jis bus po pateikimo priimtas, ar nepriimtas – kitas dalykas, koks jis pasieks svarstymą – vėl kitas dalykas, bet mes dabar boikotuojame, gerbiamieji konservatoriai-krikščionys demokratai, galimybę pateikti klausimą. Dėl ko? Galbūt gerbiamas Petras čia yra teisus – jūsų mobilizavimas galbūt reiškia kažką kita? Po dorais siekiais jūs norite paslėpti galbūt kažką? Nereikia bijoti. Kaip buvo pasakyta, nebijokime, atvirumas, skaidrumas laimės. Ir leiskite garbingai pristatyti klausimą, nes tai yra daugiau kaip 50 Seimo narių valia. Neboikotuokite, nes jūs tokiu būdu pasisakote prieš savo demokratinę sampratą. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. S. Gentvilas. Prašau. Nuomonė prieš.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Jaroslava, man turbūt lengviau šnekėti, nes aš gimęs 1984 metais ir turbūt visiškai negalėčiau būti tapatinamas su šituo dokumentu. Bet atvirumas, man atrodo, yra pats blogiausias dalykas šitoje istorijoje, nes noriu gyventi valstybėje, kuri laikosi savo pažadų. Vakarų demokratijos, priimdamos kontržvalgybininkus ar kitus, garantuoja jiems visokeriopą apsaugą. Mes, deja, turėjome santvarką, kuri vertė kai kuriuos mūsų piliečius tarnauti prieš mūsų nacionalinius interesus. Ir šitie žmonės po Nepriklausomybės stoji, prisipažino ir išsakė mums labai labai naudingą informaciją, kuria mūsų kontržvalgyba ir toliau naudojasi. Ar mes nuvilsime šituos žmones? Man atrodo, labai stipriai nuvilsime.

Kaip jūs pradėjote šį savo pasisakymą, tai, man atrodo, vien svarstymo pradžia ir pateikimas būtų didelis didelis pralaimėjimas, nes, kai bus bet koks kitas valstybės įsipareigojimas toliau einant, jau bus kalbama apie šią blogą precedentą, kad šiandien čia, salėje, mes pradėdame savo įsipareigojimų paneigimą.

Aš noriu gyventi valstybėje, kuri yra nuosekli. 50 Seimo narių, kurie atsitiktinai pasirašė tikrai dėl išitraukimo, ne dėl inicijavimo, tai nėra dar tikrai rodiklis, kad turi būti valstybės paslaptys

imtos pradėti svarstyti ir išviešinamos. Aš labai griežtai pasisakau. Suprantu jūsų gal ir geras intencijas, bet tai būtų pats prasčiausias precedentas Lietuvos nepriklausomybės metu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Kamblevičius – nuomonė už.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Tiesiog norėjau pasakyti jaunam politikui Simonui – niekas nieko nevertė. Jūs dar buvote negimęs ir jūs negalite žinoti, kaip ten buvo. O ką jums kas pasakojo, tai čia irgi yra...

Aš norėčiau truputį grįžti į priešistorę. Po Sąjūdžio Komunistų partija suskilo į dvi puses – į dabartinius konservatorius ir socialdemokratus. Ir daugiausia šitose partijose liko KGB darbuotojų.

Mieli kolegos, aš jums nuoširdžiai noriu pasakyti, jei per tuos 27 metus kažkiek vinguriavo socialdemokratai, jie dabar suprato ir jau eina prie apsisvalymo, o jūs, konservatoriai, kažko dar bijote. Jūs kažką slepiate. Jūs, ko gero, vos ne Lietuvos priešai, jei jūs visko bijote! (*Balsai salėje*) Aš sakyčiau, mieli kolegos, labai norėčiau solidariai palaikyti ir iš tikrųjų išryškinkime konservatorių juodus darbus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mieli bičiuliai, per 100 tūkst. žmonių Genocido centre yra paskelbti, kad jie yra kažkada nuo Stalino laikų iki 1990 metų bendradarbiavę su mums svetima rusų okupacine valdžia. Mažutė, menka dalis tų žmonių 1990 metais, aš atsimenu, pareiškė norą įsiliesti į mūsų visuomenę. Tai buvo maždaug apie 1 %. Dabar mes turime šituos žmones, kuriuos aš, kaip valstybės signataras, aš puikiai atmenu, kaip jie pateikė pareiškimus, kad jie nori būti mūsų valstybės pusėje tuo metu, kada dar buvo neaišku, ar Lietuva išlaikys savo nepriklausomybę. Dabar aš neginu visų tų ir tų, kurie prisipažino, bet toliau tęsti kiršinimą šioje visuomenėje, kuri baigia išsivaikščioti, tikrai nederėtų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Apsisprendžiame ir balsuojame, ar papildome sesijos darbų programą minėtu įstatymo projektu?

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 67, prieš – 31, susilaikė 10. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII P-1966) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, norėčiau pasiūlyti pabaigti šį darbotvarkės klausimą, kuris numatytas, ir pratęsti rytinį posėdį taip pat kaip ir su interpeliacija susijusius klausimus. Ar galime bendru sutarimu sutarti? (*Šurmuly salėje*) Ne? Balsuojame. Kas už tai, kad pratęstume posėdį ir leistume pateikti įstatymo projektą? Kartu redakcinė komisija pateiks nutarimą dėl interpeliacijos.

Balsuojame dėl rytinio posėdžio pratęsimo ir užbaigimo šių dviejų svarstomų klausimų. Interpeliacija ir pateikimas.

Balsavo 111 Seimo narių: už pratęsimą balsavo 75, prieš – 31, susilaikė 5. Pratęsime. Gerbiamasis A. Matulas. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš labai atsiprašau, žinau, kad neįskaitoma, bet dėl stenogramos. Aš prieš tai vykusiam balsavime norėjau balsuoti kategoriškai prieš, tiesiog buvau išsiblaškęs...

PIRMININKĖ. A. Matulas balsavo prieš. (*Balsai salėje*) Gerbiamasis A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Norėjau pasakyti repliką. Kadangi...

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo, taip.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi vis iš naujo gimsta nauji politologai, tiesiog priminsiu, kad Komunistų partija iš tikrųjų suskilo į dvi dalis: Komunistų partiją, valdomą M. Burokevičiaus, kurią vadinome naktine, ir tą, kuri galiausiai tapo Demokratine darbo partija, vėliau jungėsi su socialdemokratais ir galiausiai turime tą, ką turime. Todėl spekuliuoti reikia tik žinant istorijos faktus, o istorijos nepaneigsi, kad ir kaip jūs norėtumėte.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gal galima nebereplikuoti? Ponas P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš norėčiau replikuoti gerbiamam kolegai.

PIRMININKĖ. Trumpai.

P. GRAŽULIS (MSNG). 1996 metais, kada buvo krikščionys demokratai ir konservatoriai valdančioji dauguma, tai Č. Juršėnas suskaičiavo, kad iš tų beveik 78, rodos, Seimo narių 56 buvo

buvę Komunistų partijos nariais. Ir beveik visi buvo Konservatorių partijos gretose. Č. Juršėnas pasakė: mūsų tik 12 yra, nes tuo metu socialdemokratų buvo tik 12 ar kitaip jie vadinosi.

O iš principo, manyčiau, žiūrėkite, kas yra. Kaip jūs manipuliuojate ta rusiška korta. Prisiminkite, kai Prezidentas R. Paksas teikė saugumo vadovu G. Bagdoną, kuris dirbo kontržvalgybos vadu, Krašto apsaugos ministerijos II departamento vadovu, jūs jį apšaukėte KBG agentu. Taip, prisiminkite savo kalbas, ir nepatvirtinote jo Saugumo departamento vadovu, o patvirtinote kagėbistą, rezervistą A. Pocių. A. Pocius jums buvo ne Maskvos agentas, gerbiamieji.

PIRMININKĖ. Nutraukiu visas replikas. Dirbame toliau. Redakcinė komisija nepamiršta, kad turi atlikti savo darbą. I. Šiaulienė, R. Martinėlis, A. Kupčinskas, A. Navickas, S. Šedbaras, S. Gentvilas, J. Sabatauskas, V. Kamblevičius, Č. Olševskis – jūs į dešinę pusę, poilsio zonoje labai laukiami.

14.06 val.

Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo Nr. VIII-1436 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1966 (pateikimas)

Tęsiame darbą toliau. Kaip ir sutarėme, įstatymo projektas Nr. XIIP-1966, pateikimas. Kviečiu Z. Jedinskį pateikti Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo Nr. VIII-1436 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prašom.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Ačiū, kolegos, už leidimą pristatyti šį įstatymą. Manau, kad nieko ypatingo neįvyks, jeigu mes išgirsime ir padiskutuosime.

Šitas projektas jau buvo pateiktas 2017 metais, bet po pateikimo buvo atmetas. Turbūt daugeliui kyla klausimas, kokių naujų argumentų galime pateikti? Bus ir naujų argumentų, bus ir naujų faktų, labai idomių faktų, bet apie tai vėliau.

Pradžioje priminsiu keletą savo sakinių iš 2017 metų įstatymo pateikimo stenogramos. Cituoju, pirma. „Šiandien žmonės dažnai girdi apie politikų, visuomenės veikėjų buvusį galimą bendradarbiavimą su KGB struktūromis, tačiau jokio pagrindo ar tai įrodančio fakto neišgirsta. Esant tokiai situacijai, dažnu atveju galima pakenkti žmogaus reputacijai, skleisti apie jį tikrovės neatitinkančią informaciją, kurios neįmanoma patikrinti.“

Nepaėjus ir keliems mėnesiams po pateikimo, Lietuvą sudrebino skandalai. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras paskelbė, kad aktorius D. Banionis ir dirigentas S. Sondeckis sovietų okupacijos metais buvo užverbuoti dirbti KGB agentais. Ir, kaip mes gerai žinome, šitą informaciją reikėjo paneigti. Toliau. Laikraščio „Respublika“ paskelbti įtariamų KGB bendradarbių sąrašai sukelia didžiulį ažiotažą viešojoje erdvėje.

Gerbiamieji, šitų skandalų aš nekomentuojau, tik pateiksiu kaip faktą, kad pirmas mūsų argumentas buvo pagrįstas.

Antra. Projektu siekiama užkirsti kelią galimam tų asmenų šantažo poveikiui, jų sprendimams, kadangi dalis tokių asmenų galimai užėmė ir iki šiol eina aukštas pareigas valstybės valdyme ir teismų struktūrose. Pernai pristatymo metu pateikė buvusio vieno iš VSD kontržvalgybos vadovų K. Braziulio nuomonę, jis yra pasakęs: „Visus KGB archyvus padaryti viešus ir visiems prieinamus. KGB agentus reikia vertinti trejopai. Kai kurie KGB padaliniai kovoja su organizuotu nusikalstamumu, terorizmu ir kitomis visuomenei itin pavojingomis nusikalstamomis veikomis. Juos reikėjo įvertinti teigiamai. Tuos agentus, kurie padėjo KGB kaip represinei struktūrai susidoroti su kitaip manančiais žmonėmis, padėjo komunistų lyderiams ilgus metus išlaikyti valdžią savo rankose, reikėjo vertinti neigiamai. Buvo ir trečia agentų kategorija. Tai asmenys, kurie nieko nedarė, neteikė jokios informacijos KGB, tačiau jie buvo įforminti kaip agentai arba patikimi asmenys.“

KGB įstaigoje dirbo tokie patys žmonės kaip ir visuomenėje – buvo tinginių, buvo karjeristų, buvo vagių, sukčiautojų, provokatorių ir kitokių blogų žmonių. Jie visi norėjo būti paaukštinti, gauti didesnius atlyginimus, premijas. Tai kyla itin svarbus klausimas: kai Lietuva atgavo nepriklausomybę, kas turėjo įvertinti agentų darbą, kas ir kaip galėjo apriboti buvusio agento karjerą nepriklausomoje Lietuvoje? Mano giliu įsitikinimu, tai privalėjo būti Lietuvos visuomenė, tik ji

turėjo spręsti, kas vertas pasmerkimo ir bausmės, neleidžiant jam užimti svarbių pareigų valstybės aparate, o kas galėjo toliau sau ramiai gyventi ir dirbti, o ne kokia nors asmenų grupė, pasivadinusi laikinąja komisija.

Dabar kyla klausimas, kodėl KGB agentai ir jų visuomenei žalinga veikla tapo nepriklausomos Lietuvos paslaptimi, itin akylai saugoma Valstybės saugumo departamento? Todėl, kad svarbiausius sprendimus valstybėje priima asmenys, kurie patys buvo KGB agentais, komunistais ir aktyviais komjaunuoliais arba buvo (yra) su jais susiję. Pernai Seimo narys A. Anušauskas reagojo šitaip: be abejonės, K. Braziulio nuomonė įdomi, bet ne daugiau.

O dabar, gerbiamieji, aš jums pateiksiu dabartinio VSD vadovo D. Jauniškio nuomonę. Dėmesio! Keletas citatų iš spaudos konferencijos, pristatant grėsmių nacionaliniam saugumui VSD vertinimą. BNS žurnalistė paklausė: „Pirmą kartą apskaitoje yra užsimenama apie Rusijos šantažą neprisipažinusiems KGB bendradarbiams. Ar yra dirbančių valstybės institucijose tokių asmenų?“ Dabar dėmesio! VSD vadovo atsakymas: „Nepamirškime, kad yra ir besiliustravusių žmonių, kurie yra prisipažinę. Tai iš principo jie irgi gali būti veikiami to paties darinio traukiant senus failus.“ Kas buvo konferencijoje, tai puikiai žino ir girdėjo.

Antras klausimas: „Ar jūs dabar turite konkrečių atvejų? Gal yra žmonių, kurie, jūsų žiniomis, jau šiuo metu yra šantažuojami tokiu būdu?“, atsakymas: „Tokių atvejų mes žinome.“ Čia yra VSD vadovo atsakymas.

Ir dar vienas klausimas: „Kaip šią grėsmę galima būtų suvaldyti efektyviausiai?“ Ponas D. Jauniškis atsako taip: „Labai paprastai. Liustracijos procesas nebuvo pakankamai sklandus.“ Tai ką, gerbiamieji, mes ir siūlome šį liustracijos procesą įvykdyti taip, kaip Estija.

O dabar noriu replikuoti R. Juknevičienei, ji tikrai buvo labai gera, tvarkinga kariuomenės vadovė, bet jinai ir labai gera pasakų rašytoja. Ji paskelbė, kad aš dalyvavau Rusijos ambasadoje (turi kažkokių ten pažįstamų), kad dirbu Kremliaus naudai. Tai pagal šią logiką, pagal VSD vadovo atsakymus aš galiu teigti vienareikšmiškai, kad tie, kurie pasisako prieš liustraciją, dirba Kremliaus naudai. Čia ne mano nuomonė, čia VSD dabartinio vadovo atsakymai.

Pernai kalbėdamas prieš šio įstatymo projektą Seimo narys A. Anušauskas pateikė tokius argumentus, citata iš stenogramos: „Apie tai, kad dabar politikai yra prisipažinę, pabrėšiu, pagal įstatymą jų duomenys būtų nedelsiant paviešinti, taip pat ir kandidatų ir ministrus, ir bet kokio lygio politikus nuo savivaldybės iki Seimo. Dabar jūs irgi pasirašinėjote anketose, pildėte, deklaravote.“ O dabar dėmesio! Taip, teisingai, pagal įstatymą gerbiamas A. Anušauskas viską puikiai žino. Visi mes, dalyvaudami rinkimuose, privalome pildyti anketas. Ten 9.1 punkto klausimas: „Ar bendradarbiavote su buvusiomis SSRS slaptosiomis tarnybomis?“. Ir antras punktas: „Ar turėjote teistumą?“ Tai dabar labai įdomus faktas. Turbūt mes irgi puikiai visi žinome, kad Vyriausioji rinkimų komisija pašalina labai daug kandidatų, kurie turėjo teistumą, kurie arba neprisipažino, arba pamiršo. Bet aš bent negirdėjau nė vieno atvejo, kad buvo pašalinti tie, kurie neprisipažino bendradarbiavę su KGB.

Todėl man kilo labai įdomus klausimas. Iš neoficialių šaltinių aš sužinojau, kad Vyriausioji rinkimų komisija turi su Vidaus reikalų ministerija sutartį, pagal kurią tikrina visus kandidatus pagal teistumą. O kaip jūs galvojate, kaip vyksta su KGB? Pasirodo, jokios sutarties su VSD nėra, viena. Antra, iš neoficialių šaltinių sužinojau, kad joks patikrinimas nevyksta. Tada aš... (*Balsai salėje*) Taip, gerbiamas Anušauskai, čia neoficialus. Tada aš oficialiai kreipiausi į Vyriausiąją rinkimų komisiją ir turiu oficialų atsakymą. Aš kreipiausi konkrečiai, ne šiaip sau, dėl rinkimų 2016 metais į Seimą ir turiu oficialų raštą, kad kandidatai į Seimą 2016 metais pagal 9.1 punktą tikrinami nebuvo. Aš čia skelbiu oficialiai, ir klausimas dabar ne man, žiniasklaidai, klausimai Vyriausiajai rinkimų komisijai, Z. Vaigauskui. Čia jis vienasmeniškai priėmė tokius sprendimus ar jam kas pasiūlė, ar čia dėl aplaidumo? Kilo labai daug klausimų. Todėl yra pagrįstų įtarimų manyti, kad ir Seime, ir valdžios struktūrose yra tų, kurie neprisipažino, bet jie nėra tikrinami.

Dar turiu porą minučių. Norėčiau atsakyti į vieną dažniausiai man užduodamų klausimų ir... **PIRMININKĖ.** Viena minutė.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Čia buvo daug replikų būtent dėl to, kad šis įstatymas yra išdavystė tų, kurie prisipažino. Pirmiausia aš perskaičiau stenogramą, kai 1999 metais buvo priimamas šitas įstatymas, ir galiu jums pateikti tokią nuomonę, kad tie, kurie priėmė tą sprendimą apie

įslaptinimą, tai čia daugiausia jų... tai yra politikai, kurie patys save įslaptino, ir dabar mano, kad savęs išslaptinimas būtų išdavimas.

Antra, dėl įslaptinimo – net įstatymai neleidžia įslaptinti amžinai. Jau nuo priklausomybės praėjo 28 metai, tai net jau šitas pažadas yra įvykdytas dėl išslaptinimo. Jau praėjo 28 metai.

Trečia, apie išdavystę. Išdavystė yra būtent tų asmenų, kurie nukentėjo nuo tų KGB struktūrų, kurie buvo persekiojami, sėdėjo kalėjimuose, buvo tremiami į Sibirą. Dabar aš tiesiog neįsivaizduoju (aišku, galbūt jau mažai liko gyvųjų), kad jiems kas nors tada pasakytų, kad laisvoje Lietuvoje išdavystė buvo laikoma tų kagėbistų, kurie juos tremia... tai čia turbūt jie ne tai, kad nesuprastų, jie nebalsuotų už tokią nepriklausomą Lietuvą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – G. Landsbergis. Tuoju, minutėlę. Įjungiu.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš kartais net... Nežinau, ar įjungtas, ar ne. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs jau pateikėte.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Viskas, pateikta. Klausimų nebus. Žiūrėkite, gerbiamieji, iš tikrųjų kartais aš stebiuosi, kiek toli mes galime eiti politinio cinizmo vedami. Šitas įstatymo pateikimas yra paprasčiausias politinis cinizmas, įstatymų, teisės principo, teisės viršenybės principo pamynimas. Frakcijos vardu prašau dviejų dalykų.

Pirmas. Pertraukos iki kito posėdžio.

Antras. Norėčiau, kad Seimas kreiptųsi į Valstybės saugumo departamentą ir kad direktorius ateitų čia ir pristatytų departamento nuomonę. Šiuo įstatymu, jeigu mes jį beatodairiškai dėl spekuliacinių susitarimų tarp kai kurių frakcijų priimtume, tai būtų valstybės teisės viršenybės principo pamynimas ir šitas Seimas užsitrauktų sau milžinišką gėdą.

Kolegos, labai rimtai ir atsakingai kviečiu – pakvieskime Valstybės saugumo departamento direktorių išsakyti savo aiškią ir tvirtą poziciją. Galbūt tai sąžiningiems politikams padės apsispręsti ir balsuoti teisingai taip, kad valstybės garbė būtų išsaugota.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji, buvo teiktas pasiūlymas. Ar teisingai supratome, nes čia buvo truputėlį šurmulys? Jūs prašote pertraukos iki kito posėdžio ir pakviesti Valstybės saugumo departamento vadovą. (*Triukšmas salėje*) Palaukite! Pirmas... Ramiai! Viską išsiaiškinsime.

Pirmas pasiūlymas padaryti pertrauką iki kito posėdžio dėl įstatymo projekto Nr. XIII-1966. Frakcijos vardu yra paprašyta pertrauka. Aš priversta teikti balsuoti.

R. Tamašunienė, Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš noriu atkreipti dėmesį į Etikos ir procedūrų komisijos (pirmininkas buvo V. Stundys) išaiškinimą 92 straipsnio, kad Seimo narių grupė, pateikusi ir surinkusi atitinkamą skaičių parašų įtraukti į posėdžių darbotvarkę, bet ir tame pačiame posėdyje juos svarstyti... Buvo pertrauka paimta jau dėl mūsų nutarimo, kas, mano požiūriu, irgi nebuvo reikalinga, bet jau tiek to, o dabar dar mes žaidžiame su pertraukomis dėl to įstatymo projekto, dėl kurio buvo surinkti daugiau nei 47 Seimo narių parašai. Aš vis dėlto galvoju, kad pirmininkė atsižvelgė į tai, kas buvo parašyta Etikos ir procedūrų komisijos. Kitokio sprendimo nėra. Pagal Statuto 78 straipsnio 3 ir 4 dalis būtent Etikos ir procedūrų komisija aiškina, kaip traktuoti Statuto normas ir straipsnius.

O VSD vadovą, be abejo... po pateikimo ta diskusija reikalinga. Yra galimybė teikti siūlymus, išvengti prieštarų... Bet man taip pat atrodo, kad ištremtiems žmonėms pažadas, duotas valstybės, yra svarbiau, nei kad būtų apsaugoti 1,5 tūkst. kitų.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegose, Seimų praktika, deja, diktuoja tai, kad pertraukos gali būti paprašyta, ir toks išaiškinimas buvo ir kitas. Todėl aš manau, kad mes tikrai turėtume apsispręsti. Tai yra iki kito posėdžio. Kitas posėdis, vakarinis, bus 15 valandą ir šiuo momentu mes tikrai nieko neprarandame. 15 valandą prasidės kitas posėdis.

Ar galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu pritarti. Dėkoju. Žiūrėkime į laikrodį ir matysime situaciją.

Dėl vadovų iškviatimo. Turi iniciatyvos teisę frakcija, surinkusi atitinkamą skaičių parašų, ir aš manau, kad tokia iniciatyva ji pasinaudos.

Dabar aš noriu pakviesti redakcinės komisijos pirmininką, kuris buvo išrinktas, kad paaiškintų situaciją, kas gi atsitiko su redakcinės komisijos sprendimu dėl interpeliacijos. J. Sabatauskas

– pirmininkas? J. Sabatauskas kviečiamas į tribūną, kad paaiškintų Seimui situaciją, kuri yra dėl interpeliacijos. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke.

PIRMININKĖ. Kolegos, dėmesio!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, taip jau atsitiko, kad paskirti komisijos nariai mane išrinko pirmininku. Pagal Statutą buvo du projektai. Aš perskaitysiu. Abiejų projektų yra skirtumas. Vienas projektas bus su žodeliu „ne“, kitas be. Lietuvos Respublikos Seimas, apsvartęs Lietuvos Respublikos aplinkos ministro K. Navicko atsakymus į Seimo narių grupės interpeliaciją ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 61 straipsniu ir Seimo statuto 222 straipsniu, nutarė. 1 straipsnis ir vienintelis straipsnis. Buvo teikiamos balsuoti abi formuluotės. Viena buvo nepritarti, kita buvo pritarti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro K. Navicko atsakymams į Seimo narių grupės interpeliaciją.

Balsavimo rezultatai. Abiem atvejais jie vienodi: už – 6, prieš – 6, susilaikė 1. Nė vienas variantas nepriimtas. Toks komisijos darbo rezultatas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, manau, kad šiuo atveju reikalinga pertrauka, kad Teisės departamentas padėtų išsiaiškinti, arba mums reikia sudaryti naują komisiją, kuri dar kartą nagrinėtų ir priimtų sprendimą. (*Balsai salėje*) Kad būtų sudaryta nauja komisija, frakcijos turėtų pasiūlyti savo narius, todėl skelbiu rytinio posėdžio pertrauką.

Replika po balsavimo – V. Kamblevičius. Dėl vedimo tvarkos, prašau.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Mielieji kolegos, iš tikrųjų balsavimas buvo labai įdomus, bet kadangi yra lygu, mes padarėme klaidą, pirmininkas turi du balsus lemiamu momentu. Viskas priklauso nuo paties. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ramybės! A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Pirmininke, aš tikrai ramiai, bet būtų idealu, kad paskelbtumėte, kada mes vis dėlto balsuosime.

PIRMININKĖ. Mes kartu ir apsispręsimė, kaip tik norėjau dėl to susitarti. Per dabartinę pertrauką iki 15 valandos... (*Balsai salėje*) Rytinį posėdį mes baigiame dabar.

A. SYSAS (LSDPF). Patikslinote.

PIRMININKĖ. Iki 15 valandos frakcijos sudarys naują komisiją, tikėtina tai, ir prie šito klausimo grįšime 15 valandą. (*Balsai salėje*)

A. SYSAS (LSDPF). Pirmininke!

PIRMININKĖ. Prieikite prie šoninio mikrofono...

A. SYSAS (LSDPF). Pirmininke, ar galėčiau?

PIRMININKĖ. ...ir pasiūlykite. Nešaukite visi iš karto. Dabar kalba A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi reikės frakcijoms susirinkti ir išsirinkti į komisiją naujus narius, bet gerbkime, žmonės dar turi ir papietauti, gal darykime 15 val. 20 min. popietinį posėdį?

PIRMININKĖ. 15 valandą yra iškviestas ministras. Galbūt ministrui leiskime atsakyti. Sutarime. Ar galime sutarti šitaip? 15 val. 30 min. grįžtame prie šito darbotvarkės klausimo dėl ministro interpeliacijos. (*Balsai salėje: „Bet posėdis prasideda 15 valandą.“*) O posėdis prasideda 15 valandą, ministras iškviestas. (*Balsai salėje: „15 val. 20 min. prasideda.“*) Nebesiginčijame, suspėsime, mes mokame viską daryti greitai ir atsakingai.

J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos Neįgaliųjų teisių komisijos nariai, aš dabar iš karto kviečiu jus visus į 213 kabinetą skubos tvarka apsvarstyti mokesčių reformos klausimus, dėl kurių Neįgaliųjų teisių komisija yra papildoma komisija.

PIRMININKĖ. Neįgaliųjų teisių komisija, skelbiu, dabar renkasi...

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). 213 kabinete.

PIRMININKĖ. 213 kabinete. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pirmininke, naujos komisijos sudarymas gali duoti tokį patį rezultatą. Ne paprasčiau alternatyviai balsuoti slapta – pritariame, nepritariame?

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, mes tą ir padarysime, kai susirinksime pailsėję į vakarinį posėdį. Z. Jedinskis. Atsiprašau, J. Narkevičius. Matote, reikia poilsio.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū, gerbiama ponios Rima. Labai ačiū. Dėl vedimo, jau konkrečiai, tvarkos. Įdomu, kodėl dabar jūs siūlote pradėti vakarinį posėdį būtent nuo šito klausimo tęsimo, o ne nuo to, kuris buvo prieš tai.

PIRMININKĖ. 15 val. 30 min.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Prieš tai turėtų būti tas klausimas, kuris buvo prieš tai atidėtas.

PIRMININKĖ. Taip pat ir šitas klausimas bus.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Kuris pirmas turėtų būti? Pateikimo tąsa – tai būtų pirmas klausimas, o paskui komisijos. Tai čia logiškai pagal eilę tęstinumas.

PIRMININKĖ. Aš galėčiau sudėlioti kitokią logikos eilę, nes jau pirmiau mes pradėjome interpeliacijos klausimą svarstyti, o po to ėjo jūsų komisijos pateikimas. Nesiginčykime.

Skelbiu rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*) Renkamės 15 valandą. Yra pakviestas ministras Ž. Vaičiūnas. Energetika. O 15 val. 30 min. – dėl redakcinės komisijos. Po to visi kiti mūsų darbotvarkės klausimai. Iki pasimatymo 15 valandą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 188 STENOGRAMA

2018 m. birželio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. NEKROŠIUS ir I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Gerbiami kolegos, pradėdame birželio 19 dienos vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

Registracija. Užsiregistravo 46 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, mes rytiniame posėdyje sutarėme dėl mūsų darbo tvarkos, jog pradėsime nuo Vyriausybės pusvalandžio, bet, prieš pradėdami dėl naujos komisijos sudarymo, turėtume apsispręsti dėl komisijos narių skaičiaus. Pirmoji komisija buvo sudaryta iš 13 asmenų. Ar galime palikti tą patį skaičių, ar yra siūlymų? Galime palikti tą patį skaičių. Dėkoju. Sekretoriato darbuotojas pasiteiraus visų frakcijų dėl atstovų. Kada bus pateiktas sąrašas, tada galėsiu pranešti naujos komisijos sudėtį.

15.03 val.

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro Žygimanto Vaičiūno pranešimas „Gaminantys vartotojai: šiandienos ir ateities energetika“

Dabar kviečiame energetikos ministrą Ž. Vaičiūną padaryti pranešimą „Gaminantys vartotojai: šiandienos ir ateities energetika“. Prašom, gerbiamas ministre.

Ž. VAIČIŪNAS. Džiugu, kad šiandien iš šios tribūnos ir apskritai Seimo komitetuose dažnai tenka kalbėti apie atsinaujinančią energetiką, didžiąją atsinaujinančią energetiką ar strateginius projektus. Šios dienos tema būtent mūsų vartotojams strategiškai svarbus dalykas – mažoji energetika, kuri gali ir turi sukurti didelius pokyčius jau netolimoje ateityje. Iš tiesų tai yra tvari ir patraukli ateities energija, kurią jau šiandien paprasta, patogų ir verta naudotis. Iš tiesų radikalus saulės elektrinių kainos kritimas ir išmanioji energetika sukuria puikias galimybes mūsų vartotojams, būtų neatsakinga tuo nepasinaudoti ir to neišnaudoti. Tai būtent ambicingai ir atsakingai vertiname šias galimybes ir daugiau kaip metus dirbome prie šio klausimo. Šiandien noriu trumpai pristatyti tikslus, rezultatus, ką esame pasiekę, ir tolesnius žingsnius.

Kaip minėta, dažnai mes kalbame apie energetinę nepriklausomybę, energetiškai nepriklausomą valstybę, tačiau turime nepamiršti, kad pagrindinis mūsų tikslas yra energetiškai nepriklausomas vartotojas, ir būtent gaminantis vartotojas. Galimybė įsidiegti saulės elektrines individualiuose namuose vartotojui yra esminis instrumentas turėti mažesnes sąskaitas už elektros energiją ir taip pat būti žalios gyvensenos skatinimo priemone. Valstybei tai taip pat svarbu. Be abejo, tai yra mažoji energetika, bet tokiu būdu skatinama vietinė elektros energijos gamyba, didinamas šalies saugumas. Nereikia pamiršti to, kad tai yra ir ekonomiškai svarbi sritis, nes ši šaka iš esmės yra ir pakankamai plati. Tai yra visa saulės elementų, saulės elektrinių tiekimo ir montavimo grandinė, kuri taip pat sukuria papildomas galimybes mūsų verslui.

Iš esmės kalbant apie startą, nuo kokio skaičiaus startavome, ir kur esame dabar, tai skaidrėse matote. Šiai Vyriausybei pradėjus darbą gaminančių vartotojų sistema Lietuvoje apskritai buvo galima tik nuo 2015 metų spalio mėnesio ir faktiškai per daugiau nei metus buvo pasiekta tik 300 vartotojų. Lietuvoje turėjome tik ne visus 300 gaminančių vartotojų, kurie ant savo namų turėjo individualias saulės elektrines. Per daugiau nei metus šis skaičius padvigubėjo ir šiuo metu

matome sparčius žingsnius, ypač dėl to, kad iš esmės buvo padaryti esminiai pokyčiai šioje sistemoje, taip pat matome esminius pokyčius pagal instaliuotą galią. Šios Vyriausybės kadencijos pradžioje buvo tik 2 megavatai, šiandien turime faktiškai 8 megavatus. Svarbu tai, kad priimant praeitų metų liepos mėnesį Atsinaujinančių energijos išteklių įstatymo pakeitimus buvo iš esmės padidinta kvota nuo 10 megavatų iki 100 megavatų. Tuo metu dar buvo daug kalbų, kad galbūt reikia palaukti, kai pasieksime 10 megavatų buvusį tikslą, tai šiandien tą tikslą iš esmės esame pasiekę. Bet šie tikslai yra tik tarpiniai, be abejo, jie dar neatspindi tos pažangos, tų elementų, kurie bus pastaruoju laiku. Galima sakyti, kad šiais mėnesiais matome esminį startą, būtent nuo gegužės iki birželio mėnesio faktiškai pusantro šimto papildomų gaminančių vartotojų.

Nuo ko pradėjome? Buvo pakeistas Atsinaujinančių energijos išteklių įstatymas. Esame dėkingi Seimui už vienareikšmę paramą, iš esmės 100 % buvo remiamos šios nuostatos. Nuo praeitų metų, 2017 m. lapkričio 1 d., iš esmės praplėtėme galimybes ir panaikino teisinius apribojimus, t. y. gaminančiais vartotojais gali tapti ir juridiniai asmenys. Taip pat išplėtėme galią šiems asmenims nuo 50 kilovatų iki 100 kilovatų. Padidinome, kaip minėjau, dvipusės apskaitos kvotą nuo 10 megavatų iki 100 megavatų ir, kas labai svarbu, dvipuse apskaita gali pasinaudoti visų technologijų atsinaujinančios energijos išteklių elektrinės. Kalbame ne tik apie saulės, bet taip pat apie vėjo ir kitas elektrines. Be abejo, šiuo metu ekonomiškai naudingiausia ir konkurencingiausia yra saulės elektrinių plėtra. Šis sritis tikrai duoda didelę naudą, mūsų skaičiavimais, 100 megavatų kvotos pasiekimas galėtų pritraukti apie 87 mln. privačių investicijų ir apie 20 mln. papildomų mokesčių į valstybės biudžetą.

Kokia yra sistema dabar, šiandien, tai čia yra jau konkretūs rezultatai. Sistema veikia. Būtent penkis kartus sutrumpino prisijungimo procedūras gaminančių vartotojų, dešimt kartų sumažino dokumentų skaičių, reikalingų prisijungti – nuo 30 iki 3, ir iš esmės šiandien faktiškai gaminantis vartotojas gali prisijungti saulės elektrinę maždaug per 10–20 dienų.

Taip pat vienas iš esminių dalykų yra labai aiški žinia vartotojui, kaip paskaičiuoti vadinajamąjį pasaugojimo mokestį, tai yra tuo metu, kai yra perteklinės elektros energijos ir ji vartojama vakaro arba nakties metu. Išplėtėme šios apskaitos galimybes ir šiuo metu yra 3–4 modeliai, kaip galima apskaičiuoti pasaugomą elektros energiją, būtent mokestį už tai. Tai gali būti mišrus modelis tiek pagal kiekį, kilovatvalandes, tiek pagal galią, kilovatus, taip pat galima atsiskaičiuoti pertekline elektros energija.

Kas yra labai svarbu ir startuoja šiomis dienomis, t. y. nuo liepos 1 dienos? Suprantame, kad šių elektrinių atsiperkamumas yra vienas iš esminių dalykų, todėl sukūrėme finansavimo sistemą ir nuo liepos 1 dienos yra du esminiai pakeitimai.

Tai yra labai gera žinia mūsų gamintojams, vartotojams. Kadangi tai yra ganėtinai daug reikalaujanti investicija, tai sukūrėme galimybes turėti lengvatines paskolas. Šiuo metu tokios paskolos taip pat techniškai galimos, bet yra 14 % palūkanos. Mūsų siūlomas variantas nuo liepos 1 dienos – 3 % metinių palūkanų. Tai yra tikrai gera paskata mūsų vartotojams.

Taip pat finansuosime ir subsidijuosime esamą instaliuotą galią. Tai reiškia, kad už kiekvieną kilovatą, įdiegtą tokio gaminančio vartotojo, bus skiriama apie 300 eurų kompensacija. Tai maždaug trečdalis reikalingų finansinių išteklių, kad tokia sistema būtų įdiegta. Tai reiškia, kad atsiperkamumas tokios sistemos, kuris anksčiau buvo 12–14 metų, šiandien pagal šią sistemą yra 9–10 metų. Tas rodiklis, kuris yra priimtas Europos Sąjungos valstybėse narėse, yra būtent tas subalansuotas variantas, kuris nereiškia dar saulės elektrinių burbulų, bet kartu užtikrina patrauklias galimybes gaminantiems vartotojams. Be abejo, šitie kriterijai, šita paramos sistema taip pat išliks ir toliau nuo 2019 metų.

Kad ta parama būtų tvarti ir gaminančių vartotojų tikslai būtų pasiekti, svarbu turėti, be abejo, pakankamą finansavimą. Šiais metais finansavimas yra padidintas, lyginant su praeitais metais, daugiau kaip du kartus, o kitiems ateinantiems dvejiems metams, 2019–2020 metams, planuojama 17 mln. eurų papildoma finansinė parama būtent toms instaliuotoms elektrinėms finansuoti.

Tolesni žingsniai. Iš esmės plėtojame šią sritį etapais. Pagrindinė žinia yra ta, kad jau šiandien individualių namų savininkai gali sėkmingai įsdiegti tokią sistemą, tai yra patraukli, atsiperkanti sistema. Iš esmės nuo kitų metų sausio 1 dienos planuojame tokią sistemą taip pat skatinti diegti daugiabučiuose namuose.

Trečiasis etapas 2019 metų liepos mėnesį – geografiškai atskirti elektros gamybos ir suvartojimo vietas. Tai reiškia, kad tokia elektra, pagaminta vienoje vietoje, galėtų būti pasidalinta su kaimynu, arba jeigu vartotojas turi, pavyzdžiui, sode gamybos šaltinį ir daugiabučiame name naudoja elektros energiją, taip pat galėtų pasinaudoti savo pagaminta elektros energija.

Ketvirtas etapas – šie gaminantys vartotojai galėtų tapti rinkos dalyviais. Planuojame, kad tai galėtų atsitikti 2020 m. sausio 1 d.

Visi šie žingsniai yra aprašyti mūsų išsamiai parengtoje vizijoje, gaminančių vartotojų plėtos vizijoje. Ši vizija yra iki 2021 metų. Tai iš esmės yra tiek strategija, tiek taktika, kaip šita sritis turėtų būti toliau plėtojama. Gal trumpai tiek.

Čia, skaidrėse, yra penki žingsniai, kaip paprasta ir patogų įsirengti saulės elektrinę. Kaip minėjau, šiandien tai užtrunka nuo 10 iki 20 dienų. Užtenka paskaičiuoti reikalingą metinį elektros energijos poreikį, užpildyti paraišką ir tuomet pasirinkti sertifikuotą montavimo įmonę, kuri sumontuos tokias saulės elektrines. Ir ESO galiausiai sumontuoja išmanųjį dvipusį sąskaitos skaitiklį, kuris ir įvertina, kiek elektros energijos yra pagaminta, kiek yra sunaudota. Metų pabaigoje, tiksliau, iki balandžio 1 dienos, yra sumuojamas pagamintos ir suvartotos elektros energijos kiekis ir tokiu būdu vartotojas sutaupo. O sutaupo tikrai nemažai, nes pagal šią sistemą vidutinis vartotojas, įsidiegęs tinkamos galios elektrinę, gali sutaupyti netgi iki 90 % išlaidų, kurias šiuo metu moka už elektros energiją.

Tiek trumpai. Gal tada klausimų?

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Jūsų nori klausti keletas Seimo narių.

Pirmasis klausia G. Landsbergis. Prašom, jūsų klausimas.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, mano klausimas susijęs nuosekliai su jūsų dėstoma tema ir taip pat su šiukšlių deginimu. Tokią temą turbūt irgi esate girdėjęs, aktualią vilniečiams ir dabar itin suaktualėjusią kauniečiams.

Ministre, klausimas iš dviejų dalių. Pirmoji dalis, kaip apskritai jūs vertinate tai, kad dabar, po premjero susitikimo su „Lietuvos energijos“ vadovu, „Lietuvos energija“ priėmė sprendimą po Vyriausybės vadovo įsikišimo perkelti dalį šiukšlių deginimo iš Vilniaus į Kauną? Kaip jūs apskritai vertinate patį tokį valstybinės įmonės valdymo ir priimamų sprendimų politizavimą? Tai viena klausimo dalis.

Antroji klausimo dalis, koks jūsų būtų atsakymas vilniečiams ir kauniečiams? Pirmiausia vilniečiams, kuriems brangs šiukšlių išvežimas dėl to, kad dalį šiukšlių tiesiog reikės gabenti į Kauną deginti, ir kauniečiams, kurie dabar tampa Vilniaus šiukšlių deginimo vieta?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų dėl šiukšlių kiekio galbūt čia ir aplinkos ministras detaliau paaiškins, bet dėl „Lietuvos energijos“ sprendimų, be abejo, tai yra kryptys, tai dar nebuvo konkrečių sprendimų. Yra numatyta kryptis, kad galėtų būti perpus sumažintas deginamų atliekų kiekis. Iš esmės dar sprendimas nėra priimtas ir, be abejo, „Lietuvos energija“ dalyvauja abiejuose projektuose – tiek Vilniaus kogeneracinės jėgainės, tiek Kauno kogeneracinės jėgainės projektuose, ir ta apimtimi tai yra ir jų galimybė spręsti dėl šių atliekų kiekio perkėlimo.

Dėl visuomenės vertinimo, be abejo, kalbame apie komunalinių ir pramoninių atliekų dalį. Kaune buvo planuojamas pramoninių atliekų deginimas. Iš esmės yra tam tikras pramoninių atliekų apkeitimas komunalinėmis ir tai tikrai yra, aš manau, gana atsakingi sprendimai įvertinant apskritai šių projektų plėtrą ir vystymą tiek biokuro plėtos, tiek šiukšlių deginimo aspektu.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkui už galimybę paklausti. Gerbiamasis ministre, visų pirma, pagyrimo žodis, man atrodo, tai yra geriausia reforma, kurią kiekvienas žmogus supras asmeniškai ir Lietuvoje per trejus metus dar 30 tūkst. daugiau verslininkų sukursite. Labai sveikintina ir pati idėja, kad decentralizuota energijos gamyba gali būti konkurencinga ir ypač iš atsinaujinančių išteklių. To pasigendu turbūt per visą nepriklausomybės laikmetį. Su tuo susijęs klausimas.

Rytoj Aplinkos apsaugos komitete mes svarstysime Klimato kaitos finansinių instrumentų įstatymo projektą, kuriuo iš aplinkos taršos leidimo ateinantys pinigai yra paskirstomi arba renovacijai, arba atsinaujinančios energetikos paramai. Vienoje iš jūsų skaidrių minima 30 % parama tiesiogiai priklauso nuo šito. Kaip vertinate, kad ligi šiol iš esmės įstatymo nustatytų proporcijų

buvo nesilaikoma, ir ar tai nėra pavojus, kad iš esmės šitas visas atsiperkamumo skatinimas (sakote, kad per 9–10 metų atsipirks investicijos) bus be pagrindo, nes iš esmės viskas nueina renovacijai? Dėkui.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už labai gerą klausimą ir tikrai aktualų klausimą. Tikrai nemažai diskusijų turėjome ir, aš manau, pasiekėme rezultatą. Šiandien, kaip minėjau, iš klimato kaitos programos vietoj pernykščių 1,7 mln. šiais metais yra skirta 3,3 mln. Iš esmės matome, kad yra padvigubinta parama, ir netgi su maksimalią galią gaminančiais vartotojais (5 kilovatų) skaičiuojame, kad tokia parama, šiemet galėtų pasinaudoti apie 2 tūkst. gaminančių vartotojų. Šiandien, kaip minėjau, tokių vartotojų yra beveik 1 tūkst., tad šiais metais tokios paramos, vertiname, turėtų užtekti. Kitiems metams pakeisime finansavimo kišenę. Kitaip tariant, tuos 17 mln., kurie planuojami, planuojame skirti iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos. Tiesiog kol kas siekiame užtikrinti kiek įmanoma sklandesnę finansinę paramą gaminantiems vartotojams, todėl šiemet dėl to, kad negalėjome greitai pakeisti finansinės paramos priemonių, skyrėme iš Klimato kaitos programos, o kitais metais, kad tos paramos pobūdis būtų platesnis, labiau skatintų gaminančius vartotojus ir didesnę kiekį būtų galima paremti, bus struktūrinės paramos panaudojimas.

Rizikos, grėsmių nematau. Kalbėjome su Finansų ministerija, Aplinkos ministerija, ir esminė mūsų žinia yra ta, kad reikia sukurti kiek įmanoma stabilesnes paramos sąlygas gaminantiems vartotojams. Tai 1 kilovatas, maždaug 300 eurų, yra tas atskaitos taškas, kuris turėtų išlikti artimiausiais metais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, nors jūs čia daugiau kalbėjote apie ateities energetiką, aš noriu paklausti apie dabartines problemas, galbūt iš praeities šiek tiek. Mano klausimas būtų susijęs su Visagino atominė elektrinė dėl panaudoto kuro saugomų konteinerių ir visų kitų dalykų, kurie trunka jau ne pirmą dešimtį dėl tyrimų, kuriuos pradėjo prokuratūra dėl pardavimų ir visų kitų dalykų. Ką galėtumėte pasakyti? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju. Gal tik akcentuosiu, kad kalbėjau apie ateities energetiką, kuri bus svarbi ir valstybei. Bet šiandien šita sritis – taip pat svarbi ir iš esmės yra galimybių, kuriomis gali naudotis mūsų vartotojai.

Dėl Ignalinos, dėl panaudoto branduolinio kuro konteinerių iš esmės ginčai, kurie buvo anksčiau, yra pabaigti ir kuras yra sėkmingai perkraunamas, šiandien perkrauti 58 konteineriai iš 190. Kalbant apie pradėtus tyrimus, turbūt turėjote omenyje vamzdelių pardavimo konkursą, išteisinis tyrimas pabaigtas, dabar procesas vyksta teisme.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, kreipiausi į jus dėl įtampos svyravimo atokesnėse vietose. Labai ačiū, bet Valstybinė energetikos inspekcija atsiuntė tokį raštą, kad ji tą problemą sutvarkys, tarkime, mūsų krašte, Zarasų rajone, tik 2019 metais, apie metų vidurį, tai yra lygiai po metų. Prašom pasakyti, ar tikrai nėra galimybės tą dalyką padaryti greičiau? Ir apskritai buvo parengtas, kiek aš žinau, investicinis projektas pakankamai seniai, ir dar ministras A. Sekmokas žadėjo, kad tokių dalykų Lietuvoje jau nebebus. Praėjo tiek laiko ir vis dėlto tų problemų atsiranda ir išskyla. Prašom pasakyti, ar tikrai būtų galima greičiau sutvarkyti, kaip žadate šią problemą išspręsti? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už iškeltą klausimą. Iš tiesų tai yra ir mūsų buitiniams vartotojams aktuali problema, ir verslo vartotojams. Šiuo klausimu dar akcentuočiau, kad ne tik Energetikos inspekcijos čia klausimas, čia yra ESO atsakomybė, ir mes kaip tik kalbamės (...), kokios prioritetiškos zonos pagal esamas problemas turėtų būti išskirtos. Ten, kur tos problemos yra aktualiausios, ten jos turėtų pirmiausia būti sprendžiamos. Taip pat, kaip jau išsprendėme problemas iš esmės su verslo vartotojais, kada irgi buvo panašių problemų, sprendėme nuo tų problemų, kurios aktualiausios. Tai šiuo atveju patikinu, kad tai bus vienas iš mano klausimų su ESO, kaip būtų galima tai paspartinti.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas ministre, neretai kreipiasi, manau, ne tik į mane ir į kitus Seimo narius žmonės, kurie gyvena miestuose, ir šalia gyvenamųjų namų yra elektros pastotės, likusios nuo sovietmečio, penki metrai, dešimt metrų. Ar nėra numatyta kažkokios programos lė-

šų, kaip tas pastotes reikėtų iškelti? Nemanau, kad jų būtų labai daug, bet tai kenkia žmonių sveikatai ir, be abejonės, jeigu koks sprogimas ar kokia nelaimė, nukentėtų artimai esantys gyventojai. Ar nėra kažkokio sprendimo būdo?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pastočių iškėlimas paprastai vyksta pagal amžių, tai yra tos, kurios yra seniausios, – tokiu principu. Iš esmės taip pat galvojame ir apie struktūrinės paramos lėšų panaudojimą. Šiandien konkrečių skaičių nepasakysiu, bet taip pat, manau, tai yra vienas iš klausimų, kurį galėtume paspartinti.

PIRMININKĖ. Klausia J. Varžgalys. Prašom.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, noriu pritarti kolegai Simonui – iš tikrųjų tai ta ministerija, kuri užsiima gerais darbais, ir po dešimtmečio ir po 20 metų Lietuva tikrai matys padarytus gerus darbus. Mano klausimas jums būtų kitas. Šiandien daug kalbame apie mažąją energetiką, į ją įeina ir elektrinių statyba ant užtvankų, atstatymas buvusių elektrinių. Deja, šiandien kai kurie Lietuvos žalieji radikalai eina labai tiesioginiu keliu – viską griauti, viską naikinti, atseit leisti žuvims praplaukti. Tos žuvys ir taip gali praplaukti. Juk šiandien bet koks verslininkas neprašo valstybės pinigų, jis pats pastato užtvanką, pats nutiesia žuvininkus, ir viskas išsprendžiama. Kokia būtų jūsų nuomonė dėl mažųjų elektrinių?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Kaip suprantu, kalbate apie mažąsias hidroelektrines. Iš esmės Lietuvoje pagal ankstesnę strategiją visa kvota buvo išnaudota ir pagal šią strategiją, kuri yra baigiamosios priėmimo stadijos čia, Seime, neplanuojame platesnės šios srities plėtros būtent pirmiausia dėl aplinkosauginių reikalavimų. Tiek dėl konkurencingumo, tiek žiūrint į perspektyvą yra kitų sričių, į kurias turėtume susitelkti, bet aplinkos apsaugos reikalavimai yra tas trukdis, į kurį atsimušame.

PIRMININKĖ. Klausia A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (LSDDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, noriu pasakyti, kad Lietuvos energetikos sektorius visoje Europoje buvo vertinamas labai aukštai. Jūs tikriausiai žinote, kad 2015 metais Lietuvos energetikos sektorius Europos energetikų asociacijoje buvo pripažintas kaip padaręs didžiausią pažangą. Tą patį pripažino ir Europos Komisija, konkrečiai ir prezidentas Ž. K. Junkeris, kuris buvo mane pasikvietęs ir įteikė padėką už tai, kad įgyvendiname, kaip jūs žinote, elektros jungtis su Švedija, Lenkija, taip pat suskystintų gamtinių dujų terminalas, antžeminis terminalas Klaipėdoje, dujų jungtys, kurios buvo padidintos nuo Klaipėdos iki Kiemėnų, kad Lietuva galėtų, jeigu Rusija užsuktų dujas, visiškai apsirūpinti iš Klaipėdos.

Ar jūs man galite atsakyti į du dabar svarbius klausimus?

Jeigu Rusija anksčiau atsijungtų nuo Lietuvos ir sinchronizuotųsi be Baltijos valstybių, kokią mes turime parengę planą? Koks kitas stambus projektas energetikos sektoriuje būtų įgyvendinamas? Žinote, apie visa tai, ką jūs pristatote, kalbama dešimt metų. Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju. Aš manau, vienas dalykas – svarbu ne tik kalbėti, bet ir daryti. Šiuo atveju mažoji energetika yra ta sritis, kuri tikrai reikšminga. Valstybei reikšmė bus ateityje, 2030 metais mes galėsime kalbėti apie reikšmingą generaciją.

O kalbant apie atsijungimo grėsmes, be abejo, sinchronizacijos projektas yra prioritetas, šiuo metu vyksta intensyvi derybos. Aš tikiuosi, jos bus sėkmingos ir turėsime politinį susitarimą. Iš esmės kiti žingsniai ir bus reikalingi – vietinės generacijos plėtra tam, kad užtikrintume mūsų sistemos saugumą ir stabilumą. Kalbu apie generacijos plėtrą. Ko gero, tai galėtų būti gana lanksti generacija, kartu, neatmesčiau galimybes, ir su tam tikrais baterijos elementais, kurie taip pat yra svarbūs.

Kalbant apie tai, kas būtų, jei Rusijos ir Baltarusijos sistema bus parengta anksčiau, nei mes būsime pasirengę atjungti, tai planą turime. Jis yra sėkmingai įgyvendinamas kartu su „Litgridu“, bet čia detaliau jo nenorėčiau pristatyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausiantysis – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, mano kolega jūsų klausė apie „Lietuvos energijos“ projektus. Mes girdėjome Ministro Pirmininko pasisakymą apie neva suderintą sprendimą per pusę sumažinti atliekų kiekį, kuris bus deginamas Vilniaus gamykloje. Kaip puikiai žinome, ekonominiu požiūriu yra vienas optimalus sprendimas ir negali būti du optimalūs.

Dabar mano klausimas, ar ekonominiu požiūriu buvo padaryta klaida anksčiau sutariant kažkokį atliekų kiekį deginti, ar dabar padaryta klaida ekonominiu požiūriu? Aš neimu taršos požiūriu. Konkrečiai ekonominiu požiūriu. Jeigu anksčiau buvo priimtas optimalus sprendimas, tai dabar deginti mažiau atliekų – vadinasi, kainuos daugiau. Mano klausimas, ar esate apskaičiavę, kiek daugiau kainuos ir kaip tai atsilieps vilniečiams per šildymo kainas? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Šildymo kainoms tai neturės jokios įtakos. Šildymo kaina liks tokia, kokia buvo numatyta šioje projekto plėtroje – 21–22 eurai už megavatvalandę 2020 metais. Tokia kaina yra fiksuota „Lietuvos energijos“ rašte Energetikos ministerijai, derinant šį projektą lygiai prieš metus, kai buvo derinama biokuro ir atliekų dalis. Biokuro dalis yra mano atsakomybė. Ta apimtimi buvo fiksuotos labai aiškios šilumos kainos. Tos šilumos kainos buvo patvirtintos ir to jūsų minėto susitikimo metu, jos tikrai nedidės.

Kitas klausimas dėl optimalaus ekonominio modelio. Atliekų kiekis, be abejo, yra prognozuojamas, jis yra ganėtinai kintamas dalykas, įvertinant Europos Sąjungos žiedinės ekonomikos tikslus, tuos tikslus, dėl kurių yra sutarta. Iš esmės taip pat labai aiškiai turime įvertinti tai, kad Europos Komisija ateityje net neplanuoja skirti europinės paramos šiukšlėms deginti. Tai yra jau priimti Europos Komisijos sprendimai. Dar bus tolimesnės derybos.

Dėl atliekų kiekio. Iš esmės derinant šiuos projektus, Vilniaus kogeneracinės jėgainės projektą, buvo fiksuotas 160 tūkst. kub. metrų atliekų kiekis. Iš esmės tas kiekis buvo suderintas su Europos Komisija.

Tuo tarpu Kauno projektas įgyvendinamas kaip verslo projektas. Jis nebuvo suderintas su Europos Komisija, todėl ta tam tikra variacija tarp Vilniaus ir Kauno atliekų kiekio tiek teisiškai, tiek praktiškai galima.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas, skirtas Vyriausybės pusvalandžiui, išsekęs. Dėkoju, ministre, jums.

15.31 val.

Redakcinės komisijos Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos aplinkos ministrai Kęstučiui Navickui“ projektui parengti sudarymas

Gerbiami kolegos, mes sutarėme, kad ir naujoji redakcinė komisija Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos aplinkos ministrai Kęstučiui Navickui“ projektui parengti sudaroma iš 13 asmenų. Skelbiu naująją komisijos sudėtį. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija deleguoja į komisiją A. Gumuliauską, J. Jarutį, J. Rimkų, A. Širinskienę ir P. Valiūną. Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija – A. Butkevičių. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – A. Kupčinską, A. Navicką, S. Šedbarą. Liberalų sąjūdžio frakcija – S. Gentvilą. Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – J. Sabatauską. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ – V. Kamblevičių. Ir Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija – Č. Olševskį. Gerbiami komisijos nariai, prašom... (*Balsai salėje*)

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pasitikslinsiu. Sekretoriatas turbūt skaičiuoja tas proporcijas. Ar Mišri grupė dar neturi aukštesnio prioriteto negu Valstiečių ir žaliųjų ten apvalinimai, kai tiek daug jų narių deleguojama čia dabar?

PIRMININKĖ. Mes jau tikslinomės ryte Seniūnų sueigoje. Tiesiog, kai sudaroma iš 13 asmenų, gauna kiekviena frakcija atstovą, bet Mišriai, deja, tenka 0 ir nedeleguojama, kaip ir buvo pirmojoje komisijoje.

Dar tiksliau – Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kad niekam širdies neskaudėtų. Valstiečių ir žaliųjų sąjunga, jeigu 13, tai 5,2, tai kvota – 5, Tėvynės sąjunga – 2,88, bet kvota 3, Liberalų sąjūdis – 1,2, tai 1, Lietuvos socialdemokratų darbo – 1,02, tai 1, Lenkų rinkimų akcija – 0,74, tai 1, „Tvarkos ir teisingumo“ – 0,65, tai 1, Lietuvos socialdemokratų partija – 0,74, tai 1. O Mišrios Seimo narių grupės yra 0,56, tai dabar jau išeina, kad 0, nes 13. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkojame, gerbiama pirmoji pavaduotoja. Taigi dėl proporcijų išsiaiškinome. Ar galime bendru sutarimu? Dar dėl...

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke.

PIRMININKĖ. Per centrinį – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mes norime dėl techninių kliūčių mūsų kolegą J. Sabatauską pakeisti į J. Oleką laikinai. (*Balsas salėje*)

PIRMININKĖ. Prašau, į ką keičiate?

J. OLEKAS (LSDPF). Dėl techninių kliūčių kviečiu...

PIRMININKĖ. Į J. Oleką?

J. OLEKAS (LSDPF). Taip, vietoj J. Sabatausko.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, ar galime bendru sutarimu patvirtinti šios sudėties komisiją? Dėkoju.

Gerbiama komisija, prašom susirinkti vėl į poilsio zoną, rinkti komisijos pirmininką ir parengti Seimo nutarimo projektą.

15.34 val.

Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo Nr. VIII-1436 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1966 (*pateikimo tęsinys*)

Grižtame prie popietinės darbotvarkės. (*Šurmuly salėje*) Kolegos, grįžtame prie klausimų dėl Z. Jedinskio projekto. Prašom, gerbiamasis, į tribūną. Tuoj bus, kas užsirašė klausti, tuoj galėsime jums paskelbti, kas turi teisę klausti. Pirmasis klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, galbūt mano klausimas susidarytų iš dviejų nedidelių dalių. Pirmiausia, jūs prisimenate tą visą istoriją ir aš prisimenu, ar yra kitų šalių, kur slapti dokumentai iššaldomi 100 metų, nes buvo praėję 25 metai ir priėmėme dar 75 metams?

Antras klausimas. Kodėl toks susijaudinimas dešinėje pusėje?

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Pakartokite antrą klausimą.

A. SYSAS (LSDPF). Kodėl toks susijaudinimas dešinėje pusėje?

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Pirmiausia dėl kitų šalių. Kaip aš minėjau pristatydamas, Estija atliko liustraciją ir jokių pasekmių nebuvo. Antra. Vėl čia ne mano nuomonė, bet labai daug ir politikų, ir buvusių VSD darbuotojų nuomonė, kad liustracija, aišku, turėjo būti atlikta iš karto po nepriklausomybės paskelbimo ir kad šitie dokumentai turėtų būti prieinami visiems žurnalistams. Kas netingi, tegul ten krapštosi, ieško kompromituojančios medžiagos ir tada tikrai nebūtų jokių problemų.

O dėl dešinės pusės, na, aš nenoriu jokių įtarimų, bet jeigu pagal gerbiamos R. Juknevičienės logiką, tai priešinasi todėl, kad galbūt dirba Kremliaus naudai.

PIRMININKĖ. Klausia G. Landsbergis. Prašom. (*Šurmuly salėje*) Ar jūs neturite klausimo kol kas?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamasis prelegente, vis dėlto, kaip jūs manote, ar nėra... Kaip jūs žiūrite apskritai į valstybės duotą pažadą? Ar jūs esate palaikytojas tos pusės, kuri mano, kad valstybės žodis gali būti atšauktas tada, kada valdančiajai daugumai tai yra priimtina, tinkama arba ne. Ar vis dėlto jūs manytumėte, kad valstybė, remdamasi, na, jau netgi Romos suformuotu principu, kad *pacta sunt servanda*, kad susitarimų reikia laikytis ir kad tai yra mūsų visos teisės viršenybės pagrindas, vis dėlto turėtų laikytis savo duotų pažadų?

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū už klausimą. Iš dalies aš jau atsakiau į tą klausimą pristatydamas šį projektą. Noriu priminti, kad, pirma, dėl išslaptinimo tų, kurie prisipažino, valstybė tą duotą žodį išlaikė jau beveik 28 metus, kaip minėjau, net įstatymai neleisdžia išlaptinti amžinai. 75 metams, jums irgi žinant, praeitoje kadencijoje priėmė buvusios kadencijos Seimas 2015 metų gegužės mėnesį.

Dėl pažado. Kas davė pažadą? Pažadėjo ir išlaptino politikai, o ne visuomenė. Galbūt tie politikai, kurie turėjo ryšių su tomis struktūromis, save išlaptino ir davė sau pažadą. Manau, kad tas

pažadas, maža to, kad jis yra ne visai logiškas ir teisėtas, o iš kitos pusės, jeigu ir pagal įstatymą, jau įvykdytas.

PIRMININKĖ. Klausia R. Juknevičienė. Prašom.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Pranešėjau ir gerbiami kolegos, aš dabar pacituosiu vakar dienos Valstybės saugumo departamento Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atsiųstos išvados sakinį: „Paviešinus asmenų, prisipažinusių slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybos duomenis, Rusijos žvalgybos ir saugumo tarnyboms taptų žinoma, kurie asmenys neprisipažino, ir dėl to yra pažeidžiami, gali būti šantažuojami ir verbuojami šiuo pagrindu. Tokia situacija galėtų sukelti itin didelę žalą Lietuvos valstybės interesams.“

Gerbiamasis pranešėjau, tiksliau, negerbiamas, kodėl jūs darote žalą Lietuvos valstybės interesams? Ir ar nesiruošiate dabar tuoj pat palikti tribūnos, atsiprašyti visų, sėsti į savo vietą, o gal net atsistatydinti iš Seimo?

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Pirmiausia, gerbiamoji Rasa, iš karto atsakysiu į jūsų klausimą. Norėčiau pats matyti VSD vadovo šitą raštą, bet aš jums šiandien pristačiau ir pateikiau VSD vadovo D. Jauniškio atsakymus į tuos klausimus. Tai, kur jis paminėjo, kad būtent išlaptinimas ir net tie, kurie liustravosi, yra Rusijos žvalgybos šantažo objektas. Aš tikrai nieko prieš, jeigu čia ateis VSD vadovas ir atsakys į mūsų klausimus. Mes už viešumą, mes už skaidrumą, mes norime priimti tam tikrus sprendimus.

O aš iš jūsų, gerbiamoji Rasa, laukiu informacijos. Kai man praeitą posėdį pasakėte, kad tą įstatymo projektą padėjo rengti Rusijos ambasada, tai norėčiau išgirsti, kada ir kas man padėjo. Arba atsiprašyti, kad tai buvo netiesa, kad jūs tiesiog labai mokate kurti pasakas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną – G. Landsbergis. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Dėl posėdžio vedimo tvarkos, gerbiama pirmininke. Kadangi nebuvo atsižvelgta į mūsų prašymą pakviesti Valstybės saugumo departamento direktorių, išklausti jo atstovaujamos institucijos pozicijos, tai mes frakcijos vardu prašome pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Per centrinį mikrofoną – Lietuvos lenkų rinkimų frakcijos seniūnė R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Stebėdami tokį desperatišką elgesį, mes kitko ir negalėjome tikėtis, ir buvome pasiruošę. Tą diskusiją, labai aktualią visuomenei, mes atidedame dar iki ketvirtadienio. Vis tiek mes grįšime prie tos diskusijos, kadangi jūs paėmėte jau paskutinę pertrauką, ir ketvirtadienį mes pabaigsime šio pateikimo svarstymą. Ačiū Gabrieliui, jis iš tikrųjų rūpinasi, kad ta diskusija visuomenei kuo ilgesnė būtų ir kuo labiau aktuali.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, replikos išsakytos. Dar yra. Per šoninį mikrofoną – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji, pirmą kartą įstatymas buvo priimtas 25 metams. Kodėl reikia pratęsti dar 75 metams ir kas buvo padaryta, tikrai neaišku. Žiūrėkite, ar tik vieną kartą sulaužo savo pažadus valstybė? Buvo savanoriai, kurie gynė parlamentą, kas pažadėta? Kad jie galės gyventi tuose butuose, o butų jie neteko. Tai ką mes labiau mylime – savanorius ar kagėbistus, kurie prisipažino? Man atrodo, kad 25 metai – tikrai tas laikotarpis, kurio pakanka, ir nereikia pratęsti. Ir nieko neatsitiktų, jeigu mes ir anksčiau išviešintume. Kodėl jūs tokie sunerimę? Kas jums darosi? Nejaugi ten pas... jūsų prisipažinusiujų ten beveik visi. Kodėl... Ar ten visi prisipažinę.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, tą moralą jau visi girdėjome.

Per kitą šoninį mikrofoną – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Aš primenu prašymą, nuskambėjusį praėjusiame posėdyje, kad konservatoriai grąžintų visas iš KGB archyvo pavogtas bylas ir baigtų šantažuoti Lietuvos visuomenę. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Ir paskutinis per šoninį mikrofoną – V. Kamblevičius. Prašom.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Mielie konservatoriai, iš tikrųjų aš jus nuoširdžiai kaip kolegas kviečiu, atsiimkite savo prašymą iki kito posėdžio, nes vis tiek per tą laiką nespėsite panaikinti tų bylų.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, buvo teisėtas Konservatorių frakcijos prašymas balsuoti. Prašom balsuoti dėl siūlomos pertraukos.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 39, prieš – 48, susilaikė 12. Pertraukai balsų užtenka.

Per šoninį mikrofoną – A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nors kairioji pusė ir centras labai jaudinasi dėl šito įstatymo priėmimo, aš norėčiau šiek tiek apginti ir poną Z. Jedinskį – jo susirašinėjimai yra viena svarbi aplinkybė. Aš manau, kad Seimas, kaip institucija, kuriai atsakinga Vyriausioji rinkimų komisija, turėtų išsiaiškinti. Iš tikrųjų faktas: 2016 metais rinkimų metu kandidatai į Seimą – kiek jų, 1 tūkst., daugiau buvo? – kandidatai nebuvo tikrinami, vėliau patikrinti tik išrinkti Seimo nariai, t. y. čia esantys, ar nėra jų tame prisipažinusiųjų sąraše. Bet kandidatai netikrinti, nors visų rinkimų metu prieš tai buvo tikrinami. Kodėl ponas Z. Vaigauskas neatliko savo pareigos, kuri kiekvienų rinkimų metu buvo atliekama, būtent 2016 metais dėl tų kandidatų, reikėtų išsiaiškinti. Aš siūlau Seimui, šiuo atveju kreiptis į posėdžio pirmininką ir valdybą, tai ir padaryti.

PIRMININKĖ. V. Bakas – per kitą šoninį mikrofoną.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Įskaitykime mano balsą už pertrauką.

PIRMININKĖ. Vis tiek rezultatas nesikeičia.

15.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui Kęstučiui Navickui“ projektas Nr. XIII-2349 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Taigi, kolegos, redakcinė komisija baigė darbą ir teikia nutarimo projektą. Kviečiu redakcinės komisijos pirmininką J. Jarutį. Prašom mums jį pranešti.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiamas Seime, nutarimas „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui Kęstučiui Navickui“. Lietuvos Respublikos Seimas, apsvarstęs Lietuvos Respublikos aplinkos ministro K. Navicko atsakymą į Seimo narių grupės interpeliaciją ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 61 straipsniu ir Seimo Statuto 222 straipsniu nutaria: „1 straipsnis. Pritarti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro K. Navicko atsakymui į Seimo narių grupės interpeliaciją. Už balsavo 7, prieš – 6.“

PIRMININKĖ. Dėkoju, pirmininke. Užsirašę yra ar klausti, ar?.. Gerbiamas komisijos pirmininke, grįžkite. Pirmasis jūsų nori klausti N. Puteikis. Prašom.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš norėjau paagituoti, ar čia ne šita stadija? Čia ne šita agitacijos stadija?

PIRMININKĖ. Ne, jūs paskubėjote. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti, ar balsuosime dėl komisijos išvados? (*Balsai salėje*) Po pateikimo pritariame? (*Balsai salėje*) Taip.

Gerbiami kolegos, nutarimo projektas pateiktas. Tai ar prašom?.. Ar galite visi susitelkti?

Taigi 1 straipsnis. Pritarti. Ar po pateikimo galime bendru sutarimu pritarti? Balsuojame. Prašom.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 65, prieš – 38, susilaikė 11. Taigi po pateikimo yra pritarta.

Diskusijoje norėsite kalbėti? (*Balsai salėje*) Prašom, atviras langas, gerbiami kolegos. Yra norinčių dar tęsti diskusiją? Nėra. Po svarstymo galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Priėmimas. Motyvai už, prieš. Mūsų technika nespėja, lukterkite, tuoj galėsite. Taigi prieš jau yra norinčių. Prašom. Pirmasis – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, kur pirmoji komisija dirbo ir galbūt vienas valstiečių ir žaliųjų atstovas tikrai objektyviai ir nuoširdžiai balsavo, tas balsavimas rodo, kad yra pagrindo reikšti priekaištus ministrui, ir net ne ministrą palaikantis turėtų būti Seimo sprendimas. Jo atsakymai, deja, biurokratiški – kažką dariau, kažką sprendžiau, bet tikrai nerodo tos politinės lyderystės, kuri yra reikalinga tai tikrai sudėtingai sričiai. Akivaizdu, kaip ministras beaiškintų, vis dėlto ji slegia ir netiesiogiai daro įtaką buvęs ryšys su BAF'u, kai matome tą daugiamilijoninę europinės paramos skyrimą. Nors ir nėra tiesmukiško ministro parašo, bet suprantame, kad visai ministerijos komandai yra viskas aišku: jeigu tai yra su ministru susijusi viešoji įstaiga, jos projektas turi būti gerbiamas ir padaroma viskas, ko reikia. Geriau, kad ministro pareigas užimtų toks asmuo, kuris tokių problemų neturi.

Dar nuvylė, kad ministras, kai kokie nors sudėtingesni reikalai, atsistoja į šoną – čia savivalda, čia atliekų centrai ne mano, čia vandentvarkos projektai, kai neįvykdyti išpareigojimai, ne mano, čia savivaldybės turėjo žiūrėti, čia medžiai kertami ne mano ir t. t. Ne tokio, manau, mini-

stro mes turime tikėtis, o problemos sudėtingos ir sritys jautrios. Taigi aš kviečiu pasakyti, kad ministro atsakymai yra ne tokie, kokių Seimas tikisi, ir atitinkamai sudaryti galimybę Vyriausybę papildyti energingesniais nariais.

PIRMININKĖ. N. Puteikis. Prašom.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Išklausių ministro atsakymus dėl masiškai kertamų medžių Lietuvoje, tokia ministro libertaristinė pozicija reiškia, kad bet kuris meras, administracijos direktorius, išgirdęs jo atsakymus arba perskaitęs jo atsakymus, dešimteriopa jėga šnios visus ažuolus, kedrus ir klevus aplink kapines, kapinėse, šalia dviračių takų ir visur, kur tik gali pavogti europinius pinigus per šiuos kirtimus. Kategoriškai nesutinku su ministro pozicija. Kaip žmogus ir kaip politikas tikrai negali sutikti su tokiu nusišalinimu, su tokia arogancija ir su tokiu visišku abejingumu.

Gerbiamas ministre, jūs tiesiog padvigubinsite, patrigubinsite iškertamų puikių, šimtmečius, dešimtmečius augusių medžių skaičių Lietuvoje. Tiesiog aš nesuprantu. Aš jus pažįstu nuo Sąjūdžio laikų. Aš nesuprantu, kodėl jūs taip elgiatės.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, tenka turbūt pakartoti, ko labiausiai man pritrūko, tai bent kruopelės savikritikos, kad tikrai yra problemų, kurias reikia spręsti ir kad ne viskas padaryta. Sakiau, kad skaitydama metinį pranešimą Prezidentė buvo žiauriai kritiškesnė savo atžvilgiu. Pakartojau. Ir tie dvigubi standartai... aš kalbėjau būtent dėl atlyginimų. Mes čia daug kalbame apie darbo užmokestį ir kad senieji blogai dirbo, juos reikia atleisti, ministrui paskirti trigubai didesnį atlyginimą, patarėjui irgi vos ne trigubai. Ar normalu, kad už 76 dienas mes sumokame 50 gabalų, taip liaudiškai šnekant? Viena diena tokių patarėjų 700 eurų išeina. Čia efektyvus darbas? Vien dėl to. Jeigu koks nors kitas ministras tai būtų padaręs, visą laiką kalbate apie skaidrumą, aiškumą, efektyvumą, lėšų panaudojimą, turbūt būtų suvalgytas gyvas. Šitam ministrui kaip nuo to paukštelio vanduo nuteka ir niekas nesvarbu.

Gerbiamieji, netaikykite dvejopų standartų. Ir visos kitos problemos, kurias kėlė mano kolegos. Tikrai nuoširdžiai išklausių atsakymų ir perskaičiau nuoširdžiai ir kruopščiai – atsirašinėjimo meno viršūnė. Aš suprantu, kad valstiečiai, nepritardami interpeliacijai tokiam ministrui, likusias jo valdymo pasekmes prisiima sau, ir rinkėjai tą įvertins, turėkime omenyje. Už viską reikės atsakyti.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis kalbantis prieš – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, apgailestauju, kad iš tikrųjų mums teko svarstyti tokį klausimą ir teko išgirsti tik tokius atsakymus, kurie nemažos Seimo narių dalies netenkina. Tikrai manau, jau nebegrįšiu prie konkrečių dalykų, apie kuriuos čia kalbėjo kolegos, kad sisteminio požiūrio, lyderystės, pasiruošimo tom pertvarkom, kurios yra priimtose ir vykdomose, aiškiai matome, kad yra per mažai. Jeigu galima sau leisti, kad sistemoje dirbantys žmonės metus laiko lauktų, kol bus parengta dėl pasikeitimų nauja darbo apmokėjimo tvarka, tai nežinau, kaip jus, bet manęs ir daugelio miško sektoriuje dirbančių žmonių tikrai netenkina. Man teko kalbėti su daugeliu iš jų, girdėti, ką jie girdėjo ir ko jie tikėjosi iš ministro, ir kaip šią dieną yra nustumiami jų lūkesčiai į 2019 metus, tikrai tai netenkina.

Be abejo, kad šiandien neišgirdome ir tos bambagyslės nutraukimo nuo buvusios darbovietės. Aš dar kartą kartoju: ministre, iš tikrųjų kaltinimai, kurie yra išdėstyti dėl jūsų sąsajų su buvusią darbovietę, ne 2017 metų, kuriuos nagrinėjo Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, bet būtent 2018 metų pasirašyti įsakymai, išlieka atviri. Arba jūs turite ginti savo garbę teismuose, arba jūs turite trauktis iš savo posto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi norintys prieš kalbėti jau išreiškė poziciją. Dabar už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, turbūt vėl lenda tie patys skauduliai ir turbūt net nekeista, kad tos partijos, kurios 27 metus darė įtaką... Ypač miškų sektoriuje tos didžiausios nuoskaudos jaučiamos, kur buvo pajudinti jų partijos kolegos, bičiuliai ar kaip kitaip be vadinsi, turbūt tai didžiausi skauduliai ir praradimai. Vien dėl to tikriausiai šiandien čia, salėje, vyksta tas teatras, bandoma prikabinti tiek ministrui, tiek valdantiejiems, tiek specialistams, kurie sąžiningai dirbo toje sistemoje, kad viskas yra blogai.

Iš tiesų kalbant apie negirdėjimą, manau, interpeliacijos autoriai negirdi, neįsiklauso, nežiūri, kas vyksta Seime. Užtektų jums, kolegos, perklausti Aplinkos apsaugos komiteto stenogramą,

kur buvo būtent kalbama apie ministro buvusią darbovietę, kaip tie pinigai yra paskiriami, kaip jie įsisavinami, kokios reikalingos ataskaitos, kokie reikalingi rezultatai ir visi kiti dalykai, apie ką mes tikrai kalbėjome, ir klausimų komiteto nariams tikrai nekilo. Aišku, keista dėl kai kurių kolegų komiteto narių, kurie tikrai girdėjo tuos atsakymus, patys gyrė ministrą kaip tikrai inovatyvų, gerą ir visoki kitoki, kitokiais epitetais kalbėjo, šiandien balsuoja prieš. Turbūt partinė diktatūra verčia elgtis kitaip, bet noriu tikėti, kad tas vidinis balsas iš tiesų prabilo. Kviečiu, kolegos, palaikyti ministrą.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (*LSDDF*). Balsuodamas ir pasisakydamas už, palaikydamas ministro atsakymus interpeliacijos metu, tikiuosi, gerbiamas ministras susimąstys ir atkreips dėmesį į tai, nes tikrai tam tikru atveju čia buvo labai objektyvios kritikos, ypač dėl bendravimo su pavaldiniais, peržiūrint atlyginimų sistemą ir kitų dalykų. Tačiau aš niekada nesutiksiu ir jau kelintą kartą kalbu, kad tie, kurie pateikė interpeliaciją, kurie nesugebėjo išlaikyti kritikuojamo žmogaus, tuo labiau dabar kritikuojamo ministro garbę ir orumą... leidžia sau tokiais žodžiais komentuoti pasisakymą. Tai buvo pamulinimas akių, bindzinti kaip arkliui paskui vežimą ir t. t. Manau, tai nedaro garbės autoriui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, daugiau kalbančių nėra. Prašom apsispręsti dėl teikiamo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui Kęstučiui Navickui“. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 110 Seimo narių: už – 65, prieš – 34, susilaikė 11. Seimo nutarimas yra priimtas. (*Gongas*) Pritarta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro K. Navicko atsakymui į Seimo narių grupės klausimus.

16.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairių“ projektas Nr. XIIIIP-2069(2) (svarstymas)

Mieli kolegos, grįžtame prie popietinės darbotvarkės. Pagal popietinę darbotvarkę mūsų 2-2 klausimas yra nutarimo „Dėl Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairių“ projektas Nr. XIIIIP-2069. A. Papirtienę kviečiu į tribūną.

A. PAPIRTIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas birželio 13 dieną svarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairių“ projektą Nr. XIIIIP-2069. Nusprendė pritarti komiteto išvadai ir patobulintam Seimo nutarimo projektui ir teikti jį Seimui svarstyti. Už – 5, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nutarimas turi du straipsnius. Dar diskusija. Atsiprašau. Pirmasis – A. Gumuliauskas. Prašom.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš tikrai norėčiau labai trumpai jums paneigti mitą, kuris dažnai sklindo šitoje salėje, kad savo kalba, jos išlikimu rūpinasi tik lietuviai ir kad tai yra archajiniai dalykai, o modernioji Europa jau žengia visiškai kitu keliu.

Turiu pasakyti, kad tiek Estijoje, tiek Latvijoje, tiek Šiaurės valstybėse egzistuoja specialios institucijos, kurios kaip tik ir užsiima valstybinės kalbos politika. Estijoje tai yra Estų kalbos taryba, Latvijoje – Latvių kalbos agentūra, Lenkijoje – Lenkų kalbos taryba, Šiaurės šalyse, pavyzdžiui, Norvegų kalbos taryba, Švedų kalbos taryba, Islandų kalbos taryba, Danų kalbos taryba. Iš tikrųjų ypač norėčiau akcentuoti kaip demokratijos lopšį, naujos demokratijos lopšį, Prancūziją, kur labai saugoma ne tik gimtoji kalba, bet ir labai preciziškai vystoma istorijos politika. Jeigu pažvelgtume į Prancūzų kalbos gynimo įstatymą arba pažiūrėtume į Prancūzijos istorijos atminties įstatymą, tai jis man asocijuojasi netgi su Rusija, kur atsakomybė už istorinės atminties tam tikrų postulatų pažeidimą yra tikrai neadekvačiai didelė. Noriu pasakyti, kad šitos gairės yra ypač svarbios. Labai keista, kad praeitos kadencijos Seime vis dėlto dauguma praleido progą ar tiesiog neturėjo tokios iniciatyvos būtent parengti tokį dokumentą. Šis dokumentas parengtas ganėtinai solidžiai, manau, kad mes už jį turėtume balsuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Į diskusiją kviečiu A. Ažubalį.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Ponia posėdžio pirmininke, kolegos, po dešimties metų pertraukos vėl galime turėti veikiantį nežinybinį, o pakankamai aukšto lygio valstybinės kalbos politikos ir planavimo dokumentą.

Priėmę gaires ir pradėję įgyvendinti sąmoningą kalbos politiką, vėl taptume kaip dauguma Europos Sąjungos valstybių, kurių daugelis turi panašius teisės aktus. Žinoma, čia nekalbu apie Prancūziją, kurioje puoselėjama valstybinė prancūzų kalbos politika kelia pavydą, nes prancūzų kalba visais įmanomais būdais, tarp jų ir finansiniais, stiprinama ir ginama. Galima, žinoma, pasižiūrėti ir į kaimynus estus, kur kalbos politika yra sisteminga ir nuosekli. Estai kasmet skiria per 10 mln. eurų kalbos plėtrai.

Tačiau atvirai kalbant ir šis dokumentas, nors iš esmės jis yra sveikas, geras, bet kai kurie Švietimo komiteto sprendimai buvo paveikti, kaip aš įvardinčiau, angliškojo parko gerbėjų, t. y. tų, kurie pritaria nuostatoms, kad reikia naikinti viską, kas yra natūralu ir paveldėta, o turi būti gerbiama egzotika, t. y. visa, kas iki tol buvo svetima, siekiama diegti ir įtvirtinti. Invazinių rūšių legalizavimas tampa ne tik anglišku parku, bet ir trokštama lietuvių kalbos politika. Ir pastarajai dėl kai ko buvo pritarta. Pavyzdžiui, Švietimo komitetas balsavo už siūlymą išbraukti nuostatą, kad valstybinei kalbai ir jos prestižui nepalanki mokslo politika daro neigiamą įtaką lietuvių kalbos tyrimams bei plėtrai. Ar tai yra netiesa? Kad jūs žinotumėte, tai šiuo metu nė vienoje aukštojoje mokykloje nėra magistro pakopos lituanistikos studijų, tik bakalaureatas. Visur kitur geriausiai atveju yra subendrintos magistro studijos.

Lietuvių kalbos stūmimą į pašalius geriausiai iliustruoja ir šie liūdni skaičiai: pirmą kartą nepriklausomos Lietuvos istorijoje lietuvių kalbos egzaminą pasirinko laikyti mažiau abiturientų negu anglų kalbos. Kaip kitaip vertinti situaciją, kada švietimo srityje konstitucinė vertybė – valstybinė kalba – nėra laikoma prioritetu? Tą įrodo ir ponios M. Petrauskienės pakeista lietuvių kalbos brandos egzaminų tvarka, kurią po mūsų skundo su frakcijos kolegomis S. Šedbaru ir L. Kasčiūnu priėmė nagrinėti Vyriausiasis administracinis teismas. Jau nekalbant apie tai, kad Vilniaus universitete buvo, atsiprašant, reformuotas Filologijos fakultetas, kurio pavadinime neliko žodžių „lietuvių kalba, baltistika, lietuvių literatūra“. Viskas subendrinta ir optimizuota. Galiu tik apgaildestauti, kad liberalų pastangomis komitetas pritarė siūlymui iš gairių išbraukti nuostatą, kad Mokslo ir studijų įstatyme lituanistikos prioritetą reikia įtvirtinti ir realiais įgyvendinamaisiais teisės aktais. Iki šiol jų nėra. Matyt, buvo pritarta vadinamųjų reformatorių argumentui (cituoju): „Tokio teiginio rašymas yra nekorektiškas ir netgi atskleidžia mokslo politikos nesupratimą.“ Citatos pabaiga.

Kita pozicija, nuo kurios atsitraukė komitetas, tai pritarimas siūlymui išbraukti nuostatą, kad šiuo metu nepakankamai apibrėžtas valstybinės kalbos vartojimas švietimo institucijose, tarp jų ir nevalstybinėse, kurioms suteikiama teisė steigti Lietuvoje. Pasiūlymo iniciatorių teigimu, tai dvelkia perdėta kontrole ir noru užkirsti kelią tolesnei sėkmingai veikiančių įstaigų veiklai. Matyt, taip kuriame paralelinę švietimo sistemą Lietuvoje.

Tačiau baigdamas vis dėlto noriu pasakyti, kad daug geriau turėti tokias gaires nei jokių, ir tikiuosi, kad Valstybinė lietuvių kalbos komisija parengs tokį gairių įgyvendinimo priemonių planą, kuris realiai, o ne deklaratyviai atlieps lietuvių kalbos poreikius ir vertybes. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu S. Tumėną. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, apie svarstomas gaires galiu kalbėti epiškai ir daug. Galiu kalbėti, kad gairės – tai kalbinės politikos principai, uždaviniai ir jų sprendimo būdai. Galiu kalbėti, kad pristatomos gairės yra savotiški saugikliai, kurie yra svarbūs tūkstančiams humanitarinės erdvės žmonėms, tūkstančiams lituanistikos ne siaurąja prasme žmonėms. Tačiau, mano nuomone, pagrindinės gairės – tai ne tekstas, kuris čia surašytas ir pristatomas. Pagrindinės gairės, aš esu įsitikinęs, gyvena mūsų sąmonėje. Jos spinduliuoja iš mūsų sąmonės, iš mūsų įsitikinimų, iš mūsų vertybinių nuostatų, jos ir lemia. O kad tokių grėsmių ir pavojų yra, užsiminė ir kolega, tai vykstantys reiškiniai senajame Vilniaus universitete, kitose institucijose, kur iš pavadinimų dingsta žodžiai lietuvių, lietuvių literatūros, Lietuvos istorijos ir t. t.

Gairės reikalingos, kad galėtų kryptingai, prasmingai, nuosekliai dirbti žmonės bent jau keturiuose institutuose, kurie neseniai... Mano rankose yra parodos, vykusios Lietuvos Respublikos Seime, skirtos atkurtos Lietuvos šimtmečiui, kur pristatomos 100 svarbiausių lituanistinių mokslinių knygų... Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas pristato per pastaruosius 20 metų išleistų per 700 leidinių. Kalbininkai pristato per 500 mokslinių leidinių, Lietuvos istorijos institutas pristatė per 650 leidinių. Šitos gairės ir reikalingos, kad šitie žmonės galėtų ir toliau prasmingai dirbti.

Taip pat gairės reikalingos, kad suprastume ir patvirtintume, kad stipriausi šiandien pasaulyje lituanistikos ir baltistikos centrai yra ne kur nors pasaulyje, užsieniuose, o Lietuvoje.

Gairės reikalingos, kad nepaskėstume, nepradingtume kosmopolitizmo liūne, kad būtų išsaugotas lietuviškas žodis, tarmės, kad būtų išsaugota lietuviško žodžio vartoseną viešajame gyvenime, kad būtų kuriama, prižiūrima terminija.

Ačiū Dievui, gyvename demokratinėje valstybėje ir visada yra ir bus net ir tarp lituanistų vaicekauskienių, bet visada Lietuvoje bus ir iš Kelmės erdvių atsiradusių brandžių vyrų vytautų vyšniauskų, išsaugojusių ir tikinčių, kad tautos gyvasties vienas iš pagrindinių degiklių yra lietuviybė ir lietuviškas žodis.

Čia ne kartą šiandien buvo minima didžioji valstybė Prancūzija. Taip, Prancūzija taip suprato, didžiulė Prancūzija suprato, kad reikia tokių saugiklių. Ir ji ginasi įstatymais nuo anglizmo ir kitų svetimybų invazijos.

Linkiu, kad tai suprastume ir mes, patvirtintume šitas gaires ir tada, manau, Lietuvos kalbininkai, literatūros mokslininkai, kalbininkai praktikai, žodžio vartotojai galės prasmingai dirbti bent jau artimiausius penkerius metus. Ir tai prisidės prie to, kad Lietuvoje išliktų patys geriausi, prasmingai dirbantys lituanistikos ir baltistikos centrai. Kviečiu pritarti šioms gairėms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, norintys diskutuoti visi jau kalbėjo. Imsimės gairių tvirtinimo. Kviečiu A. Papirtienę į tribūną.

Pirmasis skirsnis „Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairės“. Dėl I skyriaus „Bendrosios nuostatos“ siūlymų nėra. Antrasis skirsnis „Pagrindiniai valstybinės kalbos politikos principai ir nuostatos“.

Ar kolegos Seimo nariai M. Adomėnas, G. Steponavičius ir E. Pupinis norėsite pristatyti savo siūlymus, kuriems komitetas iš dalies yra pritaręs?

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Gerbiamoji pirmininke, matau, mikrofonas įjungtas.

PIRMININKĖ. Prašau.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Norėčiau pasakyti, kad dėl dalies pasiūlymų, kuriems iš dalies yra pritarta, mes sutiksime, bet aš ties kiekvienu atveju pasakysiu, ar sutinkame, ar ne.

Pirmasis siūlymas, dėl kurio iš dalies yra siūloma pritarti. Norėtume, kad būtų balsuojama dėl mūsų originalaus. Ir pradžia aš noriu pasakyti tokius bendrus kelis argumentus, kodėl mes, grupė Seimo narių, pateikėme keliolika pasiūlymų Seimui apsispręsti.

Rėmėmės nemažos dalies, galbūt daugiau jaunosios kartos, Lietuvos lituanistų pozicija, viešai pasirodžiusia per pastarąsias savaites, kai Seimui buvo pateiktos Lietuvių kalbos politikos gairės. Mes manome, kad daugeliu atvejų reguliacinė, kontroliuojančioji ir norminančioji lietuvių kalbos politika yra ištis jau nebeatitinkanti laikmečio. Tai atspindi ir daugelio Vakarų valstybių patirtis. Daugelis analitinių straipsnių, paskelbtų ir Lietuvoje, rodo, kad mes irgi turėtume vaiduoti iš tų reguliacinių ir norminimo varžtų.

Siūlymas dabar susijęs su 13 punktu, kuriuo mes siūlome išbraukti kalbos planavimą kaip pagrindą lietuvių kalbos politikai įgyvendinti, nes iš tiesų manome, kad tai yra per didelis aiškinamasis ir institucinis krūvis. Ir ne planavimas, o ištis laisva kalbos raiška ir pačių vartotojų laisvas vartojimas yra pagrindinis tikslas ir kryptis, į ką turi būti nukreipta lietuvių kalbos politika ir šios gairės. Mes siūlome balsuoti dėl mūsų siūlymo ir pritarti jam.

PIRMININKĖ. Taip, jūs prašote balsuoti. Tik patikslinsiu, kad jūs prašote išbraukti ne tik planavimą, bet ir kalbos sandarą, sistemą ir vartoseną.

Gerbiami kolegos, prašom balsuoti. Komiteto nuomonę aš jau skelbiau – pritarta iš dalies, bet prašome paskelbti. Prašom, gerbiama Aušra.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – iš dalies pritarti.

PIRMININKĖ. Ir skambėtų visas tekstas? Perskaitykite.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Valstybinės kalbos politikos įgyvendinimo pagrindas yra kalbos planavimas, apimantis šias sritis: kalbos statusą, kalbos vartojimo teisinių pagrindų kūrimą ir tobulinimą, kalbų santykius viešosios vartosenos srityse, kalbos prestižą, kalbos sandarą, sistemą ir vartoseną, kalbos mokymą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašom balsavimu... Dar yra dėl motyvų. Už nori kalbėti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, siūlyčiau...

PIRMININKĖ. Kalbos už pataisą.

S. GENTVILAS (LSF). ...pritarti iniciatorių pasiūlytam variantui, kad būtų išbraukta iš esmės kalbos planavimo tezė ir norėtųsi, kad būtų laisvesnio pobūdžio tekstas, kuris sako apie tai, kad kalba savaime vystosi, ji nėra kieno nors sugalvotas konstruktas ir kad kalbos politikos įgyvendinimas nebūtų toks tik iš viršaus žemyn žiūrėjimas. Siūlytume panaikinti šitą sakinį.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Man labai keista, kad žmonės bando iš dokumento išbraukti mokslinį terminą – tai ir yra kalbos planavimas. Gerbiamieji ekonomistai, jeigu mes išbrauksime iš jūsų teksto, pavyzdžiui, „rinka“, nes ir taip suprantama arba suprantama galbūt ne taip, tiesiogiai, kažkaip kitaip? Aš manau, kad diskusija komitete buvo ir buvo įrodyta, kad kalbos planavimas yra mokslinis terminas, ir jis šiame tekste yra būtinas. Aš manau, kad mes tikrai turėsime šviežių supratimą, kad prieš mokslą tikrai neisime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kas pritariate Seimo narių siūlymui, balsuojate už, kas nepritariate, palaikote komiteto poziciją, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 22, prieš – 40, susilaikė 30. Siūlymui nėra pritarta.

Kitas 15.2 punktą, taip pat Seimo narių M. Adomėno, A. Gelūno, G. Steponavičiaus ir E. Pūpinio. Komiteto pozicija.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, 15 punktą kalba apie veiksnius, kurie turi neigiamą įtaką dabartinei valstybinės kalbos būklei. Ir vienas iš veiksnių 15.2 kalba apie didėjančią lietuvių kalbos ir kitų kalbų konkurenciją viešojo gyvenimo srityse. Mes nemanome, kad tai yra neigiamas veiksnys, tai yra tiesiog realybė, ir visada taip buvo. Kai kuriais atvejais skirtingų kalbų konkurencija gali tapti teigiamu atveju ir netgi postūmiu mums labiau savo kalbą puoselėti ją vartojant ir kalbant. Tai mes apskritai nesutinkame su tokiu vertinimu ir todėl siūlome šitą 15.2 punktą išbraukti.

PIRMININKĖ. Komiteto pozicija.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – iš dalies priarti. Komiteto pasiūlymas šį punktą išdėstyti taip: „lietuvių kalbos ir kitų kalbų konkurencija viešojo gyvenimo srityse“.

PIRMININKĖ. Motyvai už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, ar tikrai konkurencija... Pabrėždami, kad konkuruoja kalbos, mes čia ką nors pasieksime? Man atrodo, reikėtų išiklausyti, ką gerbiamas G. Steponavičius sako, kad buvimas terpėje kitų kalbų praturtina ir išašmonina mus, kokia kalba mes kalbame, ir kartais skolinius pradedame pakeisti tomis lietuvių kalbos frazėmis, kurios egzistuoja. Ir nereikėtų kalbėti apie konkurenciją kaip apie kokią nors blogį ir pavojų. Todėl siūlytume iš esmės panaikinti 15.2 punktą, nes tai tiesiog praturtina... kalbų įvairovė gali suteikti ir pozityvių dalykų.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kai apie konkurenciją kalbame, tai aš suprantu konkurenciją ekonomikoje, versle, dar kur nors, bet kai mūsų lietuvių kalba yra kaip pagrindinė gimtoji kalba, su kuo ji dar gali konkuruoti Lietuvoje? Aš šito niekaip negaliu suprasti. Ir kitas dalykas, taip, gerbiame visas kitas kalbas, kuo daugiau moki kalbų, tuo geriau, bet ir Konstitucijoje parašyta, ir mūsų viešajame gyvenime mūsų gimtoji kalba yra lietuvių kalba, ir ji yra be konkurencijos. Jeigu jau imtume, kad ji su kažkuo turi konkuruoti ir dėl to tobulėtų, tikrai paklauskite lietuvių kalbos žinovų, mokslininkų, jūs jokio tobulėjimo šioje srityje niekaip nepamatysite. Tarkime, lietuvių kalba konkuruos su prancūzų kalba. Jeigu tokios įstatymo pataisos, tarkime, būtų

Prancūzijoje registruotos, nežinau, kokia būtų prancūzų reakcija į savo kalbos konkurencingumą su kitomis kalbomis. Aš tikrai negaliu tam pritarti, net ir komiteto nuomonei negaliu pritarti.

PIRMININKĖ. Taigi, gerbiami kolegos, teks balsuojant apsispręsti dėl teikiamo siūlymo. Palaikanti Seimo narių grupė balsuoja už, turintys kitą nuomonę balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 15, prieš – 26, susilaikė 46. Siūlymui nėra pritarta.

Kitas turėtų būti 15.3 punktas, taip pat tos pačios grupės siūlymas.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Atsiprašau, dėl 15.3 komiteto yra pritarta siūlymui, todėl nebalsojama, jeigu teisingai suprantu.

Dėl 15.4 pritariama iš dalies. Mes sutinkame su tokiu siūlymu. Jeigu galiu, gerbiamoji pirmininke, eiti eilės tvarka?

PIRMININKĖ. Toliau.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Siūlymas dėl 15.7. Jam yra nepritarta. Aš norėčiau išdėstyti motyvus, kodėl mes tokį siūlymą teikiame ir dėl jo prašome balsuoti.

PIRMININKĖ. Prašom pristatyti.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū. 15.7 punktas vis dar kalba apie neigiamus veiksnius dabartinei lietuvių kalbos būklei. Jis skamba, kad ne visada yra veiksminga valstybinės kalbos priežiūros sistema. Mes kaip tik manome, kad lietuvių kalbos plėtrai ir kūrybingam jos vartojimui kenkia perdėta ir reguliacinė lietuvių kalbos politika, dažnai grindžiama net ir nuobaudomis. Mes siūlome performuluoti, kad šis 15.7 punktas skambėtų: „Pernelyg direktyvi valstybinės kalbos priežiūros sistema labiau linkusi drausti ir bausti, o ne skatinti gerąsias kalbos vartojimo praktikas.“

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Argumentai – kalbos priežiūros sistema veikia pagal Valstybinės kalbos įstatymą, kuris savo ruožtu įgyvendina Lietuvos Respublikos Konstitucijos preambulę ir 14 straipsnio nuostatas. Ir dar šis pasiūlymas prieštarauja bendrajai gairių logikai.

PIRMININKĖ. Ar norėsite kalbėti prieš, Audroniau Ažubali?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ne, viskas.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kolegos, prašom apsispręsti dėl teikiamo siūlymo. Kas palaikote, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 17, prieš – 36, susilaikė 34. Siūlymui nepritarta.

Toliau – gairių pirmasis skirsnis „Kalbos statusas“ ir 17 punktas.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Taip, ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes vertiname komiteto pastangas ieškoti korektiškesnės formuluotės ir išbraukti žodžius „globalioji anglų kalba“, nes įvairių kalbų buvimas šalia lietuvių kalbos yra tam tikras iššūkis ir mūsų kalbai. Su tuo mes sutinkame, bet kartu mes manome, kad formulavimas apie nepakankamai aiškų reglamentavimą kalbos yra ne visai korektiškas, nes mes tikrai galvojame, kad tai gali vesti į papildomas įvairias kontroliuojančias, draudžiančias priemones, kaip čia yra vadinamos kraštovaizdyje, tai viešos iškabos, užrašai, ir tai gali būti susiję su neigiamomis pasekmėmis, taip pat ir pritraukiant investicijas į Lietuvą. Todėl mes siūlome balsuoti dėl mūsų formuluotės, kuria mes pasiūlėme išbraukti 17 punktą.

PIRMININKĖ. A. Ažubalis nori kalbėti prieš. Dar komiteto nuomonė. Prašau.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – iš dalies pritarti ir šis punktas buvo parduotas ir suglaudintas. Siūlome išdėstyti taip: „Šiandien daugelis pasaulio kalbų vis labiau konkuruoja tarpusavyje, valstybinės kalbos santykis su anglų kalba ir kitomis kalbomis įvairiose viešojo vartojimo srityje ne visada aiškiai reglamentuotas.“

PIRMININKĖ. Palaiko pataisą E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tai reglamentuoja visai kiti įstatymai. Ką tai reiškia nereglamentuotas? Yra kalbos komisijos, kurios derina. Man labai tokia įdomi kova su anglų kalba. Iš tikrųjų kai kur yra problemų su rusų kalba. Netgi valstybinėse įstaigose, kaip poliklinikoje, šiuo metu gausu rusiškai kalbančių ir pabandyk tenai nekalbėti. Iš tikrųjų nemanau, kad reikėtų kovoti tik su anglų kalba ir ją minėti kaip išskirtinę. Aš pritariu mūsų siūlymui, kad apsk-

ritai šitie reikalai yra pakankamai gerai reglamentuoti. Jeigu nepakankamai gerai vykdo institucijos priežiūrą, tai čia jau kita problema, ne įstatymo ir ne šio akto.

PIRMININKĖ. Ir motyvai prieš – A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Aš pritariu komiteto nuomonei ir raginu kolegas balsuoti, nes anglų kalbos ir kitų kalbų, ypač anglų kalbos, išigalėjimas dabar mūsų švietimo sistemoje, kai mokslininkai vis dažniau rašo tiesiai šviesiai savo tezes, savo darbus, doktoratus anglų kalba, tai aš jums pasakysiu, atvirai kalbant, iš tikrųjų tai stumia lietuvių kalbą į pašalius.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašom balsuoti. Kas palaikote Seimo narių grupės siūlymą, balsuojate už, kas komiteto nuomonę, prieš arba susilaikote.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 18, prieš – 32 ir susilaikė 39. Taigi siūlymui nėra pritarta.

Kitas punktas 17.2, siūlote jį visiškai išbraukti. Ar sakysite motyvus, gerbiamas Steponavičiau? Prašau.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū. Aš tikrai noriu grįžti prie 17.1 punkto, nes čia yra pritartimas iš dalies. Noriu pasakyti, kad tenkina atrasta komitete formuluotė. Ji tikrai kalba apie užsienio studentus ir jiems sąlygų studijuojant Lietuvoje mokytis lietuvių kalbos sudarymą vietoje ankstesnės formuluotės, kuria iš esmės būtų sudaromos visiškai nepalankios sąlygos pritraukti studentus iš užsienio. Dėl 17.1 formuluotės pritarti iš dalies tinka.

Dėl 17.2. Noriu atkreipti dėmesį, kad 17.2 punktas, kurį mes siūlome išbraukti, skamba, kad ištis grėsmė, kad dalyje Europos mokslo erdvės jau vyrauja anglų kalba ir prie jos pereina ištisos mokslo sritys, yra nepagrįstas. Tai yra, mūsų vertinimu, pakankamai nekorektiškas formulavimas ir supriešinimas, nes dažnai anglų kalbos tarptautiškumo prasme Europos erdvėje šalia lietuvių kalbos vartojimas kaip tik leidžia stiprinti mūsų pozicijas skelbiant straipsnius. Tikrai įvairūs tyrimai, dar kartą norime pabrėžti, patvirtina, kad tai sudaro prielaidas mums savo potencialą geriau atskleisti, todėl mes ir siūlome 17.2 punktą, kaip nepakankamai korektišką, išbraukti.

PIRMININKĖ. Komiteto pozicija.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Komiteto argumentai, kad būtina numatyti priemones, leidžiančias užtikrinti lietuvių kalbos vartojimą ir mokslo srityje, skatinti lietuviškos terminijos kūrimą.

PIRMININKĖ. Motyvus prieš sako S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Tarptautinės publikacijos yra puiku, tačiau jeigu paliksime šitą siūlymą, faktiškai tęsis tradicija, kai Lietuvos lituanistai, baltistai turi būtinai važiuoti į Daugpilį, Liepoją, Rygą skaityti pranešimų, nes kitaip prieš atestacijas jie susiduria su didžiulėmis problemomis. Taigi aš kviečiu nepritarti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašau balsuoti ir apsispręsti dėl teikiamo siūlymo. Kas palaikote Seimo narių siūlymą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę arba palaikote komiteto poziciją, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 16, prieš – 35, susilaikė 36. Taigi siūlymui nėra pritarta.

17.4 punktas. Ar pristatysite? Prašom, gerbiamasis Steponavičiau.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. 17.4 punkte kalbama apie kalbinį kraštovaizdį ir valstybinės kalbos santykį su kitomis viešojoje informacijos erdvėje vartojamomis kalbomis ir kad tai nėra aiškiai reglamentuota. Nurodoma pavyzdžių, kad tai yra prielaidos atsirasti daugiau svetimkalbiškumo. Bet jeigu būtų einama netgi neįteisino linkme, tarkime, dvikalbių lentelių ten, kur yra tautinių mažumų bendruomenių, bet kad ir tame pačiame mūsų Vilniaus mieste... Pagal tokią logiką, kaip yra dabar formuluojamas gairėse punktas, kurį mes siūlome išbraukti, užrašai „Varšava gatvė“ arba „Vokiečių gatvė“ vokiečių kalba nebegalėtų būti iškabinami. Mes tikrai nemanome, kad yra grėsmė kraštovaizdžiui dvikalbių užrašų naudojimas, kaip tai yra Lenkijoje, ten, kur gyvena mūsų tautiečiai. Jeigu išbrauktume tą punktą, tikrai mažiau čia gąsdintume vieni kitus tuo svetimkalbiškumu ir turėtume daugiau susikalbėjimo. Kviečiame pritarti.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Dalis yra išbraukta ir sureduota, suglaudinta. Siūlome papunktį išdėstyti taip: „Kalbinis kraštovaizdis. Valstybinės kalbos

santykis su kitomis kalbomis viešojoje informacijos erdvėje nėra aiškiai reglamentuotas, taip pat neaiškus valstybinės kalbos vartojimo reikalavimų vykdymas viešojo gyvenimo srityse.“

PIRMININKĖ. Motyvai už – S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, Klaipėdos autobusų stoty, kai įeini, yra parašyta: „Atvykimas“, „Išvykimas“. Kalbinis kraštovaizdis galėtų būti turtingesnis, jeigu būtų parašyta ir rusiškai, ir angliškai atvykimas ir išvykimas. Man atrodo, tai tikrai nepakenktų lietuvių kalbai, bet kaip tik kai kada praturtintų ir atvykusieji pasijustų laukiami. Pasakymas, kad kalbinis kraštovaizdis yra kažkas neigiamo ir tas daugialypumas... man atrodo, reikėtų vengti tokių tezių, todėl labai sveikinčiau visus, kurie balsuotų už išbraukimą tokių nuostatų.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Mane pirmiausia stebina, kad žmonės, prisistatantys liberalais, priylgina žodį „reglamentuoti“ žodžiui „uždrausti“ ir kalba, kad tai yra reakcingas noras išguiti kitas kalbas iš viešosios erdvės. Tokie paaiškinimai man tikrai skamba kažkokiu sovietizmu.

O pataisos teikėjams aš siūlyčiau pasižiūrėti (...) įstatymą Prancūzijoje. Jis buvo priimtas 1995 metais. Prancūzai yra iki smulkmenų suregulavę pavadinimus, užrašus ir labai pavydžiai saugo savo prancūziškąjį kalbinį kraštovaizdį. Jie žino, kad kito tokio kraštovaizdžio nėra. Lietuvoje toks kalbinis kraštovaizdis irgi yra vienas, jo nėra Antarktidoje ar Australijoje, taigi balsuokime prieš.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašom balsuoti dėl teikiamo siūlymo. Kas palaikote komiteto poziciją, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 19, prieš – 35, susilaikė 32. Siūlymui nėra pritarta.

17.5.2 punktas.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Dėl jo mes neprašome balsuoti, priimtina formuluotė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. 17.5.3 punktas.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Jam buvo pritarta, tai ir nereikia balsuoti, jeigu teisingai suprantu.

PIRMININKĖ. Buvo lyg ir... 5 dalies 4, atsiprašau.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, 17.5.4 punktas. Tikrai gerai, kad sukurtas lietuviškas šriftas „Palemonas“, bet mes čia kalbame apie valstybės politikos dokumentą – gaires. Ir jame įrašytas visiškai techninis sakiny, kad mokslo reikmėms sukurtas originalus lietuviškas kompiuterinis šriftas „Palemonas“, ir siektina, kad jis būtų įtrauktas į programinės įrangos gamintojos „Microsoft“ šriftų meniu. Visiškai techninis punktas, dėl savo konkretumo iškrentantis iš bendro dokumento konteksto. Dabar šitas „Palemono“ šriftas yra plačiai naudojamas, čia yra dar daugiau žmonių, galinčių apie tai pasakyti. Ne tokio konkretumo punktui būti šiose gairėse, mes ne prieš tai, bet tiesiog manome, kad asimetrija savo konkretumu yra su viso dokumento logika.

PIRMININKĖ. Komiteto pozicija.

A. PAPIRTIENĖ (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė – nepritarti. Tai nėra tik techninis dalykas. Šiam šriftui sukurti buvo skirti dideli pinigai, tačiau šis šriftas nėra oficialiai įtrauktas į „Microsoft“ šriftų meniu, todėl kyla sunkumų. Turėtume siekti derybų būdu, kad šriftas būtų įteisintas, nes būtina skatinti lietuviško raidyno diegimą.

PIRMININKĖ. Motyvų už niekas nenori išsakyti. Motyvai prieš – S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Techninis tai techninis, tačiau kiekvienos valstybės pasididžiavimas – turėti savo šriftą. Toks yra mūsų „Palemonas“, yra galimybių, reikia tik noro Lietuvos Respublikos Vyriausybės, kad jis pakliūtų į „Microsoft“ šriftų meniu. „Microsoft“ vadovai yra pasakę, kad jeigu valstybė nepatenka į šriftų šimtuką, neturi jokių perspektyvų ir ateityje bus išbraukta apskritai iš gyvavimo ir iš geografijos. Taigi aš manyčiau, kad šitas įrašymas sudarytų puikią terpe pasirūpinti mūsų Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kad „Palemonas“ atsirastų „Microsoft“ šriftų meniu.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašau balsuoti. Kas palaikote Seimo narių siūlymą, balsuojate už, turintys kitą nuomonę – prieš arba susilaikote.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 15, prieš – 28, susilaikė 40. Siūlymui nėra pritarta.

17.6 punktas. Prašom pristatyti.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Labai ačiū. Jeigu dar kolegė neužstotų man...

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, gerbiama Rita, pranešėjas nemato kito pranešėjo.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Tiesiog, kad galėčiau kalbėti. Gerbiami kolegos, mes siūlome išbraukti 17.6 punktą dėl siekio daugiau reglamentuoti lietuvių kalbos vartojimą darbo santykių srityje. Jeigu jūs maždaug kilometro spinduliu apsižvalgytumėte aplink šitą pastatą, jūs pamatytumėte, kad čia yra daugybė tarptautinių kompanijų, verslo centrų, kurie faktiškai dirba su visu pasauliu. Jie konsultuoja *online* nuolatiniu būdu kitų šalių klientus ir ten yra įprasta praktika, kad yra vartojama anglų kalba, skandinavų kalbos. Dabar bandyti net sureguliuoti tarptautinėse kompanijose, kaip įmonės viduje žmonės kalbės ir kad būtinai čia yra problema, kolegos, pasižvalgykite, ką daro kitos šalys. Jos džiaugiasi, kai pritraukia užsienio specialistų, ar jie būtų iš Indijos aukštos kvalifikacijos, ar dar iš kitur mokslo centrų, ir ten dažniausiai yra normalu, kad jie tarpusavyje skirtingų tautybių dirbantys žmonės kalba nebūtinai lietuvių kalba. Nėra čia problemos ir nereikėtų siekti perdėtai reglamentuoti. Todėl mes ir siūlome šį punktą išbraukti.

PIRMININKĖ. Komiteto pozicija.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritarti. Argumentai – ši kalbos politikos gairių nuostata leistų plėtoti sąlygas vartoti valstybinę lietuvių kalbą darbo rinkoje ir aiškiau reglamentuotų jos vartojimą.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, mes kai kada teisės aktus nuvalkiojame taip, kad iš tikrųjų mes prirašome gražių frazių, o iš esmės tos gražios frazės negali būti įgyvendintos. Iš tikrųjų kaip jūs galite priversti visus kalbėti arba vien lietuviškai, arba vien angliškai, ypač Lietuvos teritorijoje. Na, nepriversite. Darbo rinkoje, kur kalba dabar užsieniečiai atvažiuavę angliškai, tai ir kalbės. Arba jie čia neatvažiuos. Kodėl aš turiu kalbėti angliškai, jeigu visur galiu kalbėti lietuviškai? Tai kur galiu, ten kalbu. Iš tikrųjų tos frazės faktiškai kiekviena neįgyvendinama. Jos gali būti, bet kas iš to?

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Jokių problemų nesudaro kitų kalbų vartojimas institucijose, yra ir darbo sutarties, ir darbo sąlygų principuose numatoma, kur kas vartojama. Bet kad iš principo tuos klausimus reikia reglamentuoti, tikrai akivaizdu net ir čia Seimo salėje. Kai mes vietoj lietuvių kalbos vartojame *online* norėdami parodyti, kad anglų kalbą moku, tai tikrai argumentacijos reikia.

PIRMININKĖ. Taip, kolegos, prašom balsuodami apsispręsti. Kas palaikote Seimo narių siūlymą, balsuojate už, komiteto poziciją – prieš arba susilaikote.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 24, prieš – 31, susilaikė 28. Siūlymui nėra pritarta.

Toliau dėl 23 punkto, dėl bendrinės kalbos normų kodifikacijos. Prašom, gerbiamas...

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Aš tik patikslinčiau, 24.

PIRMININKĖ. Taip, pagal...

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Gerai. Mes siūlome tik dalį antrojo sakinio, trečiojo sakinio išbraukti, kuris kalba apie neva nepalankią mokslo rezultatų vertinimo politiką, ir dėl to jaučiamas fundamentinių ir taikomojo pobūdžio darbų stygius. Tai yra netiesa. Pastaruoju metu, per pastaruosius šešerius, septynerius metus tikrai atsirado daugiau lituanistikos prioritetą stiprinančių programų, yra skirti finansai vien tam, ir pasakyti, kad jos yra nepakankamai vertinamos arba subjektyviai nuvertintos, yra nekorektiška ir tendencinga. Todėl mes siūlome dalį sakinio išbraukti ir tikimės, kad bus objektyviau žiūrima vengiant tokių tendencingų formuluočių gairėse.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritarti. Argumentai: tokia nuostata leistų spartinti fundamentinius ir taikomuosius visuomenėje aktualius kalbotyros darbus – žodynus, praktines gramatikas ir kita ir peržiūrėti jų vietą institucijų mokslinės veiklos vertinimo sistemoje. Kitaip tariant, reiktų peržiūrėti tokio pobūdžio mokslo darbų vertinimo kriterijus.

PIRMININKĖ. Ar Audronius nori išsakyti motyvus? Tada balsuojame. Prašom, kolegos. Kas palaikote Seimo narių siūlymą, balsuojate už, komiteto – prieš arba susilaikote.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 20, prieš – 31, susilaikė taip pat 31. Siūlymui nėra pritarta.

Toliau, gerbiami kolegos, 32 straipsnio ketvirtas. Bet čia antras variantas. Jūs, Steponavičiaus, vadovaujatės pagal pirmą, dėl to jums neatitinka numeracija. Yra siūloma dalį išbraukti. Prašom pristatyti.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Viena vertus, mes manome, kad pati formuluotė yra pakankamai neaiški.

Antra vertus, siūlymas licencijuoti dalykinės kalbos vertėjus į lietuvių kalbą yra tiesiog naujos biurokratinės naštos kūrimas ir reikiamų rezultatų neduos. Turi būti stiprinamos mokslo institucijos, asociacijos, investuojama į mokymus, bet ne licencijavimas yra kelias užtikrinti aukštesnę vertimų į lietuvių kalbą kokybę. Galime kaip tik pasidžiaugti, per pastaruosius dešimt metų puikios užsienio literatūros vertimai į lietuvių kalbą yra vertinami puikiai ir čia tikrai yra daugiau pozityvo nei baimių. Todėl mes ir siūlome balsuoti pagal mūsų pasiūlymą išbraukiant dalį punkto.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

A. PAPIRTIENĖ (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė – iš dalies pritarti. Išbraukiamos konkretybės, tačiau paliekamas dalykinės kalbos vertėjų licencijavimas. Ir šį papunktį išdėstyti taip: „Pastaraisiais metais išleista vertimo teorijos ir taikomųjų darbų, kurie padeda gerinti vertimų į lietuvių kalbą kokybę. Vertėjų rengimo sistema ne visada užtikrina reikiamą jų lietuvių kalbos kompetenciją. Kaip ir daugelyje šalių, reikalingas dalykinės kalbos vertėjų į lietuvių kalbą licencijavimas, nes iki šiol oficialiai aukštosiose mokyklose yra vertinamas tik jų užsienio kalbos mokėjimas.“

PIRMININKĖ. Taigi nuomonę už nori išsakyti E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, mes galime prisizaisti taip, kad iš tikrųjų sumažės vertimų. Čia tiksliai nepasakyta, kokių vertėjų licencijavimas. Ar mes visiems drausime vertimais užsiimti ir visi turės turėti licencijas, ar tik mokslinei literatūrai? Nemanau, kad turėtume visur žiūrėti tik per blogio prizmę. Tai sistema, ji kainuos. Mes visi prirašome frazių. Licencijavimas kainuos, viskas kainuos, institucijos kainuos, o po to pinigų neskiriame ir viskas lieka taip, kaip lieka. Tada geriau kai kada ir nerašyti, ko negalime padaryti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Šį kartą nesu kategoriškai prieš, bet tiktai manau, kad taip, kaip komitetas suformulavo, yra tiksliau. Čia tikrai pirmiausia visas dokumentas yra tiktai gairės, o toliau viskas bus detalizuota, ir dėl tų neaiškumų, kurie pataisos autoriams iškyla dėl licencijavimo, tai bus aiškus reglamentas, ar mokslinei literatūrai, ar kokiai kitai reikalingi kvalifikuoti vertėjai. Be abejo, šiandien yra įmonės, organizacijos, kurios samdo žmones, kurie nėra profesionalūs vertėjai. Aš manau, kaip reglamentuota komiteto, reikėtų pritarti komiteto nuomonei ir nepritarti arba susilaikyti balsuojant dėl autorių nuomonės.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojate dėl teikiamo siūlymo. Tvarka ta pati.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 17, prieš – 29, susilaikė 44. Nėra pritarta siūlymui.

Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Tikrai nereikalauju nei balsuoti, nei nutraukti, bet koks nors aiškumas turi būti dėl darbotvarkės. Šiam klausimui darbotvarkėje buvo skirta 10 minučių. Tikrai nefiksuoju, kiek jau, bet gal reikia daryti pertrauką, nes tada visa darbotvarkė nusikelia ir žlunga.

PIRMININKĖ. Jeigu kolegos būtų sutikę, kad būtų diskutuojama tik dėl tų punktų, kuriems nepritarta, tai mes būtume pajudėję sparčiau. Dabar nedaug liko, bet iš principo pagal Statutą turi teisę teikti siūlymą ir jį argumentuoti. Aš kito kelio neturiu. Norėčiau baigti šitą klausimą, kad negaištume, vis tiek reikės po svarstymo apsispręsti dėl viso dokumento.

37 straipsnio 2 dalis. Dėl profesijos mokytojų.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Taip, aš kitus kolegas galiu nuraminti, kad liko trys ar keturi siūlymai neaptarti, mes tikrai artėjame prie pabaigos. Dėl 37.2 punkto. Reikalavimų profesijos mokytojams gairėse įtraukimas yra perteklinis, nes ir dabar pretenduojant į pareigas dirbti mokykloje lietuvių valstybinės kalbos mokėjimas yra numatytas. Dėl formuluotės „profesijos mokytojai“ ar „kandidatai į profesijos mokytojus“. Nėra kandidatų į profesijos mokytojus, terminas vėl netikslus. Tiesiog mes, suprasdami rengėjų norą apimti visas švietimo grandis, manome, kad tiesiog jau dabar realybėje yra tie reikalavimai ir šita nuostata yra perteklinė.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė?

A. PAPIRTIENĖ (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė – nepritarti. Šią problemą kelia pati profesinio mokymo bendruomenė, ypač tie, kurie siekia įgyti profesiją. Jiems svarbu, kad mokymo turinys būtų pateiktas aiškiai ir suprantamai.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, gal atsisakykime išsakyti motyvus? Prašom balsuoti.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 20, prieš – 32, susilaikė 31. Siūlymui nėra pritarta.

Kitas 38.2 punktas – dėl aukštųjų mokyklų dėstytojų.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Kolegos, mes manome, kad nuostatos, skambančios, kad aukštųjų mokyklų dėstytojai turi atitikti kvalifikacinius reikalavimus, tačiau valstybinės kalbos mokėjimas į juos nėra įtrauktas, taip pat nėra sistemos, užtikrinančios studijų medžiagos kalbos kokybę, yra žalingos mūsų tarptautiškumui. Normalu, kad mėnesiui ar semestru atvykstantis dėstytojas iš užsienio negali suspėti išmokti lietuvių kalbos, bet tai yra normali praktika. Šimtai dėstytojų atvyksta, dėsto, kaip ir mūsiškiai kitose šalyse paprastai dėsto anglų ar kitomis kalbomis, ir tikrai tokių nuostatų įrašymas gali tapti tokiau nepagrįstu kliuviniu aukštosios mokykloms šalia mūsų puikių dėstytojų prisikviesti ir užsienio dėstytojus, pasirašyti su jais kad ir trumpalaikės darbo sutartis, todėl mes siūlome šią nuostatą išbraukti.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Ši nuostata yra taikytina ne užsienio mokslininkams. Būtų plėtojama kai kuriuose universitetuose taikoma patirtis, kai dėstytojai turi parengti mokomąją medžiagą taisyklinga lietuvių kalba.

Antras dalykas. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos tyrimai parodė, kad kai kurių aukštųjų mokyklų vadovėlių ar kitų mokymo priemonių kalba yra gana prasta.

PIRMININKĖ. Prašom, gerbiami kolegos, apsispręsti dėl teikiamo siūlymo.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 18, prieš – 27, susilaikė 34. Siūlymui nepritarta.

Dėl IV skyriaus nėra pataisų. Dėl V skyriaus nėra. Pereiname prie antrojo skirsnio „Kalbos prestižas“. 44 straipsnio 1 dalies formuluotė.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Šį siūlymą atsiimame, nes mus patikino, kad iš tiesų tautosaka yra atskira dedamoji, todėl prašom nebalsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsiimate?

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Taip.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Vadinas, lieka komiteto pozicija. Dėl trečiojo skirsnio nėra, dėl ketvirtąjo skirsnio taip pat nėra. Yra vienas siūlymas dėl 49.5 punkto. Prašom.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Šiuo atveju yra siūloma tirti ir prognozuoti lietuvių kalbos mokymo poreikius, numatant galimus demografinius Lietuvos gyventojų pokyčius. Tai vyksta nuolat, tam yra investuojami valstybės pinigai, mokesčių mokėtojų pinigai. Tiesiog nereikia kartoti, tai yra nuosekliai ir sistemingai vykstantys procesai.

PIRMININKĖ. Komitetas.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Vis dėlto tyrimai atliekami fragmentiškai, nekoordinuotai, todėl ne visada suteikia aktualios ir tikslios informacijos sprendimams priimti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašom balsuoti dėl teikiamo siūlymo.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 19, prieš – 29, susilaikė 38. Siūlymui nepritarta.

Ir paskutinis siūlymas dėl 52.1.2 punkto.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Mes neprašome balsuoti, manome, kad iš esmės yra atspindėta ir atsižvelgta į mūsų siūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visus siūlymus apsvairstėme. Dėkui, gerbiama Aušra. Ar motyvai po svarstymo dar bus sakomi? Taip. Pirmasis kalba A. Gumuliauskas. Prašom.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Jau daug kalbėta. Aš tikrai kviečiu balsuoti už šį projektą ir užtikrinti valstybinės kalbos politikos stabilumą iki 2022 metų.

PIRMININKĖ. Ir motyvai prieš – G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, neturėtume čia vieni kitų baksnoti pirštais ir sakyti, kad mums nerūpi lietuvių kalbos stiprinimas ar išsaugojimas, skiriasi požiūris, kaip matome savo lietuvių kalbos stiprinimą ir plėtrą. Noriu reaguoti į Prancūzijos patirtį dažnai apeliuojančius kolegas, ne sykį čia kalbėjusius. Cituoju: „Šiandieninėse vakariečių kalbų bendruomenėse, net ir tokiose, kurios turi senas preskriptyvizmo tradicijas kaip Prancūzija, kal-

bos reguliavimu užsiimančių mokslininkų retai besutiksi.“ Ir čia yra šaltiniai į autoritetingiausių Europos tyrėjų nuomones iš knygos, straipsnių rinkinio „Lietuvių kalbos ideologija“, kuris nemažai dekonstruoja baimes ir reguliacinius dalykus, ką ši gairių redakcija pateikia.

Gerbiami kolegos, problema lietuvių kalbai yra, deja, labiau neteisėtas, neetiškas, prievartinis valstybės institucijų elgesys vartotojų atžvilgiu. Gairėse nėra minimas kalbos vartotojas kaip pagrindinis atspirties taškas, kuris mūsų kalbą turtina, ir iš jo, kaip vartotojo, turėtų atsiskleisti dalykai, kaip lietuvių vartotojas jaučiasi, kokie jam kyla iššūkiai, ko jis nori. Dabar, ko nėra šiose gairėse ir ko būtina atsisakyti, tai yra biurokratinis balastas, dažniausiai pasireiškiantis reguliavimo ir baudavimo pavyzdžiais. Tai tikrai neprisideda prie to, kad mes visi jaustumės savo kalbos šeimininkais, ją puoselėjantys ir kuriantys. Tikrai ačiū, kad yra atsižvelgta bent į dalį mūsų siūlyimų, į dalies Lietuvos lituanistų bendruomenės siūlyimų, kuriais mes rėmėmės teikdami šiuos siūlymus, bet tikrai ši Kalbos politikos gairių redakcija galėjo būti labiau pasverta, mažiau grėsmėmis grindžiama, todėl aš negaliu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, prašom balsuoti dėl viso pateikto dokumento „Dėl Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairių“ projekto.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 66, prieš – 2, susilaikė 15. Taigi po svarstymo projektui Nr. XIIIIP-2069(2) yra pritarta.

Gerbiami kolegos, toliau Seimo posėdžiui pirmininkaus A. Nekrošius. Dar per šoninį mikrofoną suteikiu žodį I. Degutienei. Prašom.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų noriu padėkoti už tai, kad mes po dešimties metų pertraukos turėjome ryžto priimti teisingą sprendimą – po svarstymo pritarti gairėms. Bet dėl to, ką girdėjau pasisakančius, dar kartą noriu priminti, kad reikėtų pasiskaityti Lietuvos Respublikos Konstituciją, kokia kalba Lietuvoje yra būtent mūsų krašto kalba.

Ir kitas dalykas. Taip, pasaulis nestovi vietoje, Lietuva taip pat. Yra ir technologinis amžius, daug kur yra pokyčių ir lietuvių kalbą vartojant yra daug pokyčių. Bet kada jūs kalbate vėl vartotojiškai, pabrėžiu šitą žodį, nes jūs pavartojote patys kalbėdami „vartotojas, vartotojas, vartotojas“, tai, kas tas vartotojas, tikrai sudėtinga atsakyti, arba, tiksliau, žinau, ką jūs turite mintyje, bet norėčiau toliau plėstis.

Ir dar į ką noriu atkreipti dėmesį. Gerbiami kolegos, kai Seime Europos Komisija penkti metai organizuoja didžiausią konferenciją apie nacionalinių kalbų vartojimą kitose valstybėse ir europinėse institucijose, tai Seimo narių turbūt ant pirštų galiu suskaičiuoti, matau du, na maksimumas – tris žmones. Tai jūs pakalbėkite su gerbiamu Arnoldu, kuris tas konferencijas ir organizuoja. Kada jūs kalbate apie lietuvių kalbos terminiją, tai galiu labai aiškiai pasakyti, kad yra sukurtas ir Terminų bankas, dėl kurio irgi kol įrodžiau Seime, kad toks bankas yra reikalingas, nes tą banką, kaip sakoma, administruoja Lietuvos Respublikos Seimas. Tai mus, kaip valstybę, kuri puoselėja ir ugdo savo kalbą, ir ją tobulina iš tikrųjų pavyzdžiu rodo ir kitoms valstybėms. Tie pasiskaidymai arba tos pataisos, kurios čia buvo registruotos, iš tiesų parodo, kad domėjimasis yra paviršutinis, nešiuolaikinis ir kad, gerbiami kolegos, jei jau ką nors norime pasakyti, tai jau bent reikėtų žinoti kontekstus ir situaciją, kuri šiandien yra tikrai lietuvių kalbos puoselėjimo kryptimi. Ir dar atkreipiu dėmesį į tai, kad jeigu mano mylimoje *Alma Mater* yra naikinamas Baltistikos fakultetas, tai jau tikrai reikia gerokai susirūpinti. Ačiū visiems, kurie balsavo už šitas gaires.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Dėkoju.

17.10 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2167(2) (svarstymas)

Toliau tęsiame darbotvarkę. Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2167(2). Švietimo ir mokslo komiteto išvadą pristato E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, komitetas svarstė šitą projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti užsirašė A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų įstatyme yra numatyti koeficientai, kurie labai aktualūs mokslo darbuotojams. Bet aš labai trumpai noriu vis dėlto pasisakyti dėl šio projekto.

Kaip žinome, daugiausia yra mokslo darbuotojų, kurie ateina jauni, ką tik po studijų, ir jų algos yra mažos, labai mažos. Jauni žmonės kuria šeimas. Iš tikrųjų jiems išsilaikyti nepaprastai sunku, todėl kyla ir emigracijos pagundų, kurios yra realizuojamos. Aš nežinau, kaip mes rengiamės išeiti iš šio uždaro rato. Aš suprantu principą, kad geriau tiek, kiek siūloma, negu nieko, geriau šiek tiek padidinti negu nieko, tačiau atkreipiu dėmesį į siūlomas ribas keičiant mokslo darbuotojo apmokėjimą. Pavyzdžiui, instituto direktoriaus koeficientas (aš kalbu tik apie viršutinę ribą) maksimalus bus nustatytas didesnis – 2,46, o paties žemiausio lygio mokslo darbuotojo padidėjimas – 0,87. Gal atvirkščiai reikėtų apsukti: direktoriui – 0,87, o mažiausiai uždirbančiam – 2,46?

Mano tokia trumpa replika. Bet kokių atveju matyti, kad vis dėlto administracijos darbuotojams mes skiriame pačius didžiausius koeficientus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų? Motyvus sakyti niekas neužsirašė. Pataisų nėra siūloma. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 81, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

17.13 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-884(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-884(2). Švietimo ir mokslo komiteto išvadą pristato E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tai yra I. Šiaulienės, ne E. Pupinio registruotas teisės aktas. Vadinas, balsuoti reikės teigiamai.

Iš tikrųjų noriu priminti, kad iš esmės kalbama apie tokius svarbius dalykus kaip mokslo ir technologijų parkai ir galimybę prie parkų vystymo prisidėti tiek valstybei, tiek savivaldybei savo turtu arba lėšomis. Jeigu trumpai, tiek.

Iš tiesų buvo du komitetai, kurie teikė savo siūlymus. Daugiau atsižvelgėme į Ekonomikos komiteto siūlymus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Audito komiteto išvadą pristato I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Audito komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šitą įstatymo projektą ir iš esmės jam pritarė bendru sutarimu. Tačiau taip pat pateikė pasiūlymų, atsižvelgdamas į Teisės departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Konkurencijos tarybos pasiūlymus, kuriuos apsvarstė. Esminis pasiūlymas, kuris yra pateiktas – būtent numatyti įstatymu pareigą vertinti per finansinius metus perduotą naudą, kuri yra perduodama būtent šiuo mechanizmu, ir numatyti, kad Vyriausybės įgaliota institucija patvirtintų konkrečią techninę užduotį, kad auditoriai, iš tikrųjų atliekantys auditą, žinotų, ką jie turi patvirtinti, nes tai nėra paprastas finansinių ataskaitų auditas. Tokį pasiūlymą suformulavome pagrindiniam komitetui bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ir Ekonomikos komiteto. Žiūriu, turėjo būti A. Kupčinskas, tačiau nematau salėje. R. Miliūtė. Prašau.

R. MILIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Sveiki, gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas bendru sutarimu priėmė sprendimą, iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms ir pasiūlė pagrindiniam komitetui tobulinti įstatymo projektą, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos ir konkurencijos tarybos pasiūlymus, kuriems pritarė komitetas, ir komiteto pasiūlymus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti ir išsakyti nuomones niekas neužsirašė. Kviečiu E. Pupinį atgal į tribūną. Svarstome siūlymus. Pirmasis siūlymas yra Seimo Audito komiteto. I. Šimonytė gal galėtų pristatyti? Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Ai, Audito komiteto...

PIRMININKAS. Taip, pirma turime pristatyti.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Iš esmės visi šitie pasiūlymai yra susiję su viena pagrindine problema, kad iš siūlomos formuluotės nėra aišku, kaip įvertinti valstybės pagalbos mastą ir ką iš tikrųjų turi įvertinti auditoriai, atlikdami užtikrinimo užduotį, būtent vertindami perduotą turtą ir perduoto turto naudą. Aš vis dar manyčiau, kad tai, ką pasiūlė Audito komitetas, iš tikrųjų leidžia išspręsti tą problemą, bet pagrindinis komitetas kažkodėl nusprendė kitaip.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Galima? Pirmasis siūlymas bus kaip tolesnis siūlymas dėl auditų. Pirmajame siūlyme numatyta, kad patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį gali būti perduotas valstybės arba savivaldybės turtas. Čia buvo atsižvelgta į siūlymas, bet mes, kaip sakėme, laikėmės ir esmės Ekonomikos komiteto formuluotės. Tai čia bus tolesnis Audito komiteto siūlymas dėl audito.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė, matau, nepritarti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų čia turėjo būti pritarta iš dalies. Gal Sekretoriatas suklydo, nes mes formuluotes tas perkėlėme, bet turbūt dėl to, kad laikomės Ekonomikos komiteto redakcijos, čia taip buvo parašyta.

PIRMININKAS. Prašom Ingridos komentaro.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Išties čia labai keistai suformuluotos komiteto išvados ir tai mane suklaidino, nes tai, kas vadinama „pritarti iš dalies“, vėlesnė pataisa, aš sakyčiau, yra nepritartimas, tai, kas yra nepritarti, kolega Edmundas sako, kad iš dalies pritarta, tai antroji pataisa turbūt yra svarbesnė nei šita pataisa.

PIRMININKAS. Ar nereikalaujate balsuoti dėl pirmojo siūlymo?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Prašau?

PIRMININKAS. Ar reikalaujate balsuoti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ne.

PIRMININKAS. Ačiū.

Taip, kitas siūlymas yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Gal galite pristatyti išvadą?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Mes iš tikrųjų pritarėme. Galbūt šiek tiek formuluotė keitėsi, kaip sakėme, ėmėme Ekonomikos komiteto, bet pati mintis dėl nuomos termino perdavimo disponuoti turtu yra įrašyta 20 metų. Esmė atspindėta.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu pritarti šiam siūlymui? Ačiū, pritarta.

Kitas siūlymas taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip, Vyriausybės siūlymas. Čia taip pat šiek tiek patikslinome terminą, įrašėme: „Vyriausybės ir (arba) savivaldybės tarybos nustatyta tvarka viešojo konkurso būdu.“

PIRMININKAS. Taip.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Esmė tokia, kad kai perduodamas turtas, tai atlikti toms funkcijoms mokslo ir technologijos parkai turėtų paskelbti konkursą viešai, kad galėtų išrinkti geriausią pasiūlymą. Iš dalies atsižvelgta.

PIRMININKAS. Seimas pritarė bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

Toliau yra Seimo Audito komiteto siūlymas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Čia būtent ir yra tas visas straipsnis, pasiūlytas mūsų komiteto, naujai suformuluotas, kad būtų labai aiški kontrolės seka, kaip iš tikrųjų yra vertinama valstybės pagalba, kuri yra suteikta šiuo instrumentu, ir ką turi patikrinti ir patvirtinti auditoriai, kurie turi atitinkamai dėl to pasisakyti, vertindami finansines ataskaitas. Nors komitetas sako, kad iš dalies pritaria, bet, mano vertinimu, tai yra visiškai priešingas kontrolės metodas, negu siūlė Audito komitetas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tiesų buvo nemažai diskusijų, kokio varianto laikytis. Kadangi, kaip ir minėjau, du komitetai teikė savo siūlymus ir jie, aišku... Audito komiteto siūlymas buvo sugriežtinti auditus, turėtų būti griežtesnė priežiūra, tačiau, diskutuojant su Ekonomikos komitetu ir ten esančiais šio įstatymo kuratoriais, tai jie mano, kad tai gali būti perdėta. Apskritai lietuviai kai kada mes per daug įdėmiai perimame europinius reikalavimus ir prisidirbame sau problemų.

Tačiau norėčiau pasakyti, kad bent jau mūsų pateiktame teisės projekte, atsižvelgiant į Ekonomikos komiteto pasiūlymus, yra numatyta. Galiu perskaityti: „Audito įmonė arba auditorius, atlikęs metinį finansinį ataskaitų auditą, pateikia auditoriaus išvadą ir audito ataskaitą, kurioje turi būti pateiktas finansinės naudos, kurią mokslo ir technologijų parkas įgijo iš patikėjimo teise valdomo turto perdavimo mokslo ir technologijų parke įkūrusioms įmonėms.“ Iš tikrųjų tas pats yra, tik ten jų griežtesnė atranka, kad turėtų įsitraukti ir Audito rūmai, formuodami užduotį. Manome, kad to būtų per daug, todėl laikėmės Ekonomikos komiteto pateiktų siūlymų.

PIRMININKAS. Kaip supratau iš Ingridos reakcijos, ji norės balsavimo. Tuoju įjungsiu.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, kadangi iš klausos ir iš argumentų man susidaro toks vaizdas, kad iš tikrųjų nebuvo pagrindiniame komitete įsigilinta į tai, ką realiai siūlo Audito komitetas, tai aš šitame etape tiesiog nenoriu čia kelti sumaišties, svarstymo stadija praėjusi, tiesiog jau dėl suredaguoto projekto mes pabandysime dar kartą įregistruoti pasiūlymą, kuris pasiekia būtent tą rezultatą, kurį reikėtų pasiekti. Nes pasirinkus tokią formulotę, kuri dabar yra, neišvengiamai kils praktinio pobūdžio problemų, ką iš tikrųjų turi patikrinti auditoriai. Dėl to įstatyme reikėtų pasakyti, bet tuomet aš tą diskusiją siūlyčiau atidėti iki priėmimo stadijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, supratome. Kitas siūlymas yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės, tačiau jis netenka aktualumo, kadangi data gegužės 1 diena jau senokai praėjusi. Toliau yra Seimo Ekonomikos komitetas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Mes atsižvelgėme iš esmės beveik į visus siūlymus, kadangi Ekonomikos komitetas pasiūlė pakeisti datą.

PIRMININKAS. Pritariate iš dalies. R. Miliūtė gal norėtų reaguoti? Pritariate? Pritaria. Ačiū.

Toliau yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymas, paskutinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Čia vėl bendro pobūdžio dėl įstatymo projekto taikymo. Dauguma tų dalykų yra paskutiniame variante sutvarkyta.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau siūlymų nėra. Motyvai dėl viso – I. Šiaulienė, nuomonė už.

I. ŠIAULIENĖ (LSDDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, čia reikia balsuoti, bet ne todėl, kad I. Šiaulienė pateikė, tikrai yra svarbus klausimas norint, kad efektyviau veiktų mokslo ir technologijų parkai. Kaip žinau, komitetai buvo kreipęsi dėl Vyriausybės išvados, buvo tikslinta, Vyriausybė pritarė.

Tokių parkų mes turime septynis ir jie yra svarbūs, jeigu mes kalbame apie inovatyvią aukštą pridėtinę vertę, apie tokią vertę kuriančius produktus, padėti ir verslo naujokams, ypač inovacijų srityje, įsiliesti į rinką, stiprinti mokslo ir verslo partnerystę ir leisti parkams patiems priimti sprendimus, kadangi ne... turto naudojimas ne tik pagal panaudą, bet ir pagal patikėjimo sutartį, tai yra kad ir mokslo ir technologijų parkai, siekdami efektyvumo, galėtų tą turtą perleisti tretiesiems asmenims. Ir jeigu taip atsitiktų, pasibaigus 20 metų laikotarpiui tas turtas galėtų būti perduotas valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms, jeigu su jomis tie parkai bendradarbiavo arba bendradarbiauja. Tai yra svarbu ir prašyčiau dėl to balsuoti.

O tai, ką kalbėjo gerbiama Ingrida, kaip audituoti ir kaip padaryti, kad tikrai efektyviai tas turtas būtų naudojamas, tiesiog komitetai, svarstydami šitą klausimą, turėjo išsiaiškinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų prieš niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti šiam projektui? Ačiū, pritarta.

17.26 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-497(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-497(2). Švietimo ir mokslo komiteto išvadas pristato A. Gumuliauskas. Prašom į tribūną.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Švietimo ir mokslo komitetas birželio 14 dieną svarstė projekto papildomą išvadą. Tą pasiūlymą pateikė Seimo komiteto pirmininkas E. Jovaiša. Jo pasiūlymas papildyti 1 straipsnį 8 dalimi ir pakeisti keičiamo įstatymo 17 straipsnio 19 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Šio straipsnio 3 dalies 2, 3, 4, 5, 6 punktuose nustatytais atvejais tol, kol į kontrolieriaus vietą paskiriamas naujas kontrolierius, Seimas Švietimo ir mokslo komiteto teikimu gali pavesti laikinai eiti kontrolieriaus pareigas asmeniui, atitinkančiam kontrolieriui keliamus reikalavimus.“ Už šį pasiūlymą balsavo 7, susilaikė 1. Esmė šio pasiūlymo yra ta, kad kol kas nėra dar akademinio...

PIRMININKAS. Komiteto išvadą tiesiog.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Leidėjų iniciatyvos teise pasiūlymų nebuvo gauta. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai: pritarti patobulintam Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII P-497(2), komiteto išvadai ir teikti Seimui svarstyti. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Tai vienas dalykas. Ir čia yra papildoma išvada. Paskui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Yra vienas Seimo nario E. Jovaišos siūlymas. Prašom pristatyti.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Esmė yra aiški. Gerbiamieji kolegos, kadangi susiduriame su įvairiomis situacijomis, kai tų trijų mėnesių neužtenka, tiesiog reikia išbraukti, pasitikėti Seimo Švietimo ir mokslo komitetu, kuris turi teisę jums siūlyti laikinąjį vadovą. Komitetas tam pritarė. Tai tiek ir yra mano pasisakymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kaip minėjo Arūnas, komiteto nuomonė – pritarti. Matau, dėl pataisų nori pasisakyti. Gintarai, gal atsisakote ir tęsiame? Greičiau bus. Dėkoju.

Dėl viso. Šiai pataisai pritariame bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. Toliau – motyvai dėl viso. Niekas neužsirašė. Bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. Po svarstymo šiam projektui pritarėme bendru sutarimu.

17.30 val.

Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-1733(3) (svarstymas)

Kitas klausimas – Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-1733(3). Kultūros komiteto pranešėjas... Robertas gal galėtų? Ar kas nors kitas? Robertai, gal galėtumėte pristatyti išvadas? Dėkui.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos muziejų įstatymo Nr. I-930 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII P-1733(3) ir komiteto išvadoms.

Balsavimo rezultatai: už, prieš nėra, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė.

Pereiname prie pataisų. Yra vieno Seimo... Ai, yra daugiau. Atsiprašau. Pirmasis siūlymas yra Seimo nario J. Razmos. Prašau, galite pristatyti. Pirmasis siūlymas dėl 1 straipsnio.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš nelabai suprantu čia žanro, tiesą sakant. Seimas buvo pritaręs mano pasiūlymui. Komitetas negali paneigti to Seimo pritarimo. Jeigu komitetas fiksavo, kad jie laikosi kitokios pozicijos, gina ankstesnę poziciją, tiesiog iki priėmimo komitetas gali įregistruoti mano priimtą jau siūlymą paneigiančią pataisą ir per priėmimą bandyti ištaisyti tą situaciją, kaip nori. Bet dabar komitetas negali atėjęs pasakyti: žinote, čia Seimas kažkaip pabalsavo, mes susirinkome ir nusprendėme geriau. Aš čia nematau reikalo iš naujo pristatyti savo pasiūlymo, nes manau, kad komitetas negalėjo paneigti mano jau priimtų siūlymų.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, Seimas turi galimybę apsispręsti.

PIRMININKAS. Seimas jau apsisprendė ir, kaip žinoma, praeitą kartą grąžino komitetui...

J. RAZMA (TS-LKDF). Kaip aš minėjau, komitetas tiesiog iki priėmimo gali registruoti mano priimtą pataisą paneigiantį pasiūlymą ir taip...

PIRMININKAS. ...154 straipsnio 3 ir 4 dalys. Grįžtame tiesiog į pradžią ir vėl iš naujo svarstome, taip paprastai paaiškinus. Jeigu Seimas šį pasiūlymą priima, procedūra kartojama nuo įstatymo projekto svarstymo pagrindiniame komitete. Jums leidus, gal galite pristatyti?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikiuosi, kad Seimo nariai laikysis savo parodytos pozicijos ir nesiblaškys, nes, kaip aš ir minėjau, tikrai nėra pagrindo įtarinėti tuos pasiaukojančiai dirbančius muziejaus vadovus, kurie neretai patys savo rankomis yra sukūrę ir tą muziejų turinį,

įtarinėti kažkokiais nepotizmais, neskaidrumais, įvedinėti jiems kadencijas, varinėti per konkursus pagal kažkokius kultūros ministrės sugalvotus reikalavimus, kur, žinoma, tam muziejininkui, atsidavusiam savo tai pagrindinei misijai, kažkokie naujosios viešosios vadybos reikalavimai gali būti ir sudėtingas uždavinys. Manau, kad nereikia ant to vieno kurpalio mauti viską, kad visur čia kadencijos, rotacijos ir kad tai yra kažkokia panacėja nuo mus užvaldžiusios visuotinės korupcijos ar panašių dalykų. Kur reikalinga, tai, be abejo, teisėsaugos struktūrose, kur didelius pinigų skirsto, bet ne tokiose kultūros įstaigose kaip muziejai.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš tada noriu...

PIRMININKAS. Komiteto išvada.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). ...nepritarti, nes dalyvavo visos asociacijos, kurioms jūs keliate įtarimus, ir visos kultūros, muziejų, bibliotekų asociacijos rado bendrą sutarimą ir pritarė šiam sprendimui.

Dar išskirtina prie komiteto argumentų, kad daugelyje jau viešojo sektoriaus institucijų vadovų kadencijos jau yra ir taip ribojamos. Regionuose jos tiesiog neribojamos, o tik nacionaliniams.

PIRMININKAS. Dėl siūlomos pataisos R. J. Dagys – už.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mes matome, kad ta rotacijos praktika visiškai nepasiteisino, niekur faktiškai. Na, kas galėtų kokį nors pavyzdį pasakyti? Tiesiog ta rotacija... Turime kitą problemą – mes jau nebeturime kvalifikuotų žmonių tose institucijose. Rotavome visus beveik visur, dabar turime stygių, todėl keliame mūsų kokybės klausimai. Nėra čia tų žmonių tiek daug, kad galėtume jais švaistytis į kairę ir į dešinę. Jeigu blogai dirba, yra atestacija, yra... Valstybės tarnybos dabar priimame gana sugriežtintas sąlygas ir galimybę atleisti tuos žmones, kurie ką nors padaro. Tai yra tas kelias, kuriuo mes turėtume ir eiti. Bet turėtume branginti tuos žmones, kurie ką nors sukūrė, ant kurių daug kas laikosi, dėl to tikrai kokybė nepagerės, nes norint, kad valstybės orkestras grotų, pirmiausia reikalingi muzikantai. Jeigu mes muzikantus išmesime, juos pakeisime kitais, nereiškia, kad orkestras gros. Aš tikrai siūlau atsisakyti tos panacėjos, kuri buvo labai ilgai mums visais būdais brukama rotacijomis, baigti su jomis ir pereiti prie racionalaus mąstymo, nes matome, su kuo susidūrėme. Susidūrėme su priešinga tendencija – tiesiog nebeliko, vis mažiau ir mažiau lieka kvalifikuotų darbuotojų, kuriais būtų galima pasikliauti.

PIRMININKAS. Nuomonių prieš nėra. Kviečiu balsuoti dėl J. Razmos siūlymo.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 35, prieš – 18, susilaikė 21. Siūlymui nepritarta.

Kitas, taip pat J. Razmos, siūlymas yra iš esmės susijęs. (*Balsai salėje*) Taip, nebalsuojame.

Toliau yra R. Šarknicko siūlymas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Savivaldybių muziejų vadovai, iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas priimti neterminuotai, toliau eina atitinkamo muziejaus vadovo pareigas iki 2023 m. birželio 30 d.

PIRMININKAS. Jūs sutinkate su komiteto išvada?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, iš dalies yra pritarta. Tiems darbuotojams, kurie dirba neterminuotai, nes anksčiau buvo, kad baigtųsi kur kas anksčiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat yra siūlymas, taip, paskutinis siūlymas... atsiprašau, viena praleidau. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymas dėl to paties straipsnio. Ir kokia komiteto išvada?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nepritarti.

PIRMININKAS. Kas galėtų iš Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto? Gal G. Burokienė galėtų atsakyti? (*Balsai salėje*) Nereikalaujate balsuoti?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Komiteto argumentai: siekiant užtikrinti įstatymo visuotinį ir viešiną taikymą... Gerai.

PIRMININKAS. Nereikalaujate. Ir dėl antro Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymo?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nepritarti.

PIRMININKAS. Ir Goda neprašo balsuoti?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Neprašo.

PIRMININKAS. Neprašo. Ačiū.

Motyvai dėl viso. J. Razma – už.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gal tai atrodo šiek tiek paradoksaliai, bet šiuo atveju, nors ir nepritarė mano pataisai, vis dėlto jau yra pažanga, palyginti su Vyriausybės pirminiu teikimu, kai norėjo ir

rajonų muziejų vadovams padaryti ribotas kadencijas. Tai bent jau taip. Yra šiokios tokios garantijos žmonėms, kurių rajonuose tikrai nėra per daug, ir čia kokių nors rotacijų tikrai nereikia. Bent jau tie vadovai galės eiti į konkursą ir tikėtis laimėti. Tik, aišku, bėda yra ta, kad dėl tų konkursų skaidrumo visai atsitinka. Deja, neretai ir politikų įtaka, politiniai susitarimai lemia, kad nebūtinai tas geriausias kandidatas ir tampa vadovu. Vis dėlto aš nuogaustaudamas ir perspėdamas, įvertindamas, kad buvo atsisakyta tos absoliučios kadencijų ribojimo pirminės iniciatyvos, santūriai balsuosiu už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, nuosekliai laikausi tos nuostatos, kad mūsų įstatymai ir galimybės leidžia bet kurį vadovą, jei nori, atleisti, padarant atestacijas, patikrinimus ir visus kitus dalykus. Aš suprantu, kad veikia susitarimai – rajone kartu žvejoja, medžioja, kažkaip nėra kaip, jeigu ir blogai dirba, tai tada viską surašykime į įstatymus. Bet ar, esant tokiai demografiniai situacijai ir žmonių stygiui, ypač rajonuose, mes nedarome meškos paslaugos, kad dorai, sąžiningai, gerai dirbančius žmones mes išgrūsime, nes vis tiek kadencijos lieka – dviem ir ne daugiau. Mes galvokime apie tai, kad kultūra po valstiečių ir žaliųjų valdymo nenumirs, nors jai vadovauja būtent ponas R. Karbauskis, o jis daug kalba apie kultūrą, bet finansavimo ir visi kiti dalykai gyvenime kažkaip kitaip atrodo. Todėl tas įvilikimas visų į kadencijas – būtent tik tiek, man tikrai nepriimtinas. Aš pasitikiu žmonėmis ir reikalauju iš vietinės valdžios, mūsų reikalas reikalauti, jeigu reikia, kad jie būtų keičiami, o ne viską reguliuoti įstatymu.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti po svarstymo.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 51, prieš – 1, susilaikė 23. Pritarta po svarstymo.

17.42 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1734(2) (svarstymo tęsinys)

Kiti lydimieji projektai. Kadangi praeitą kartą buvo nukelta, tai iš karto einame prie siūlymų. Pirmasis siūlymas yra taip pat J. Razmos. Prašom pristatyti. Bibliotekos.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia projektus jūs vadinate lydimaisiais, bet jie, aš sakčiau, kiekvienas yra pats sau nepriklausomas tik kad su panašiais aspektais, bet negalima sakyti, kad bibliotekos yra lydinčios muziejus. Kad per pereitą balsavimą nepritarta mano pataisai, niekas netrukdo, pavyzdžiui, kultūros centrų vadovų atveju nustatyti, kad jiems konkursas nebūtinai. Iš tikrųjų aš manau, kad žinant, kad, deja, su tais konkursais yra visokių neskaidrumų, trikdymai gerai dirbančius kultūros centrų vadovus, juos varydami į konkursus, nieko mes nepasieksime. O kaip buvo minėta, jeigu yra prastai dirbančių vadovų ir tikrai galima kultūros centrų veiklą palyginti, nes panašia veikla užsiima daugelis rajono kultūros centrų, žodžiu, esant blogiems rezultatams, tikrai galima atleisti be jokių kadencijų. Aš kviečiu bent jau kultūros centrų vadovų atveju tų konkursų nenumatyti, tuo labiau kad tikrai, kaip sakiau, negalime užtikrinti, kad jie vyks skaidriai ir kad politiškai nebus tokiu būdu atsiseikinta su puikiai dirbančiais dabartiniais kultūros centrų vadovais.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Pakartosiu, kad visi kultūros centrai – regionų, savivaldybių, asociacijų rengė susitikimus ir šitam dalykui pritarė, kad būtų penkerių kadencija, tik ji būtų neribojama. Gerbkime dabar jau ir jų nuomonę, nežiūrėkime, kas kitaip galvojame, bet yra bendras susitarimas visų. Komiteto sprendimas yra nepritarti J. Razmos siūlymui.

PIRMININKAS. Motyvai dėl siūlymo, A. Dumbrava vienintelis už. Gal galime praleisti ar norite kalbėti? Norite?

A. DUMBRAVA (TTF). Aš už, palaikydamas J. Razmos siūlymą, norėčiau, teisingai sakau, ar ne? Už siūlymą?

PIRMININKAS. Taip, už siūlymą.

A. DUMBRAVA (TTF). Mieli kolegos, aišku, darbuotojai, kultūros centrų vadovai pasirinktų geresnę blogybę, taip sakant. Bet iš principo aš pritariu tam, kad nebūtų šitų kadencijų. Jeigu pa-

imtume mūsų aplinkines šalis, nė vienoje šalyje tokių kadencijų nėra įvedama savivaldybių vadovams, kultūros centrų ir t. t.

Taigi mes daug motyvų išsakėme, kad to nereiktų daryti, ypač rajonuose, kur tikrai tų žmonių nėra labai daug ir kur žmonės tikrai sąžiningai, dorai atlieka savo pareigas. Nors dabar nelabai įsivaizduoju – vieniems įvedus kadencijas, kitiems neįvedus irgi būtų nelabai gražus dalykas, tačiau iš principo siūlau pritarti J. Razmos siūlymui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu Seimo narius balsuoti dėl J. Razmos siūlymo. Kas pritariate, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę – prieš arba susilaikykite.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 31, prieš – 5, susilaikė 38. Siūlymui nepritarta.

Replika po balsavimo – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Prieš tai balsuodamas aš suklydau – norėjau balsuoti prieš. Prašau dėl protokolo. Kur buvo dėl muziejų.

PIRMININKAS. Į protokolą įrašome, kad jūs balsavote prieš.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Taip, dėl Muziejų įstatymo.

PIRMININKAS. Gerai, dėkojame.

Kitas siūlymas, taip pat J. Razmos, yra susijęs, todėl nebalsuojame.

Kitas siūlymas R. Šarknicko, komitetas pritarė iš dalies.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Mano taip pat analogiškas, susijęs su teiktu pirmu, dėl darbo iki 2023 metų. Komiteto nuomonė – iš dalies pritarti. Analogiškas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Toliau yra V. Juozapaičio siūlymas. Komiteto nuomonė? Kadangi Vytauto nematau salėje, gal galėtumėte išsakyti komiteto nuomonę?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – iš dalies pritarti. Jie koreliuojasi tarpusavyje.

PIRMININKAS. Mes pritariame komitetui bendru sutarimu. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip pat analogiškas praeitam buvusiam.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė – nepritarti.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nepritarti.

PIRMININKAS. G. Burokienė neprieštarauja? Neprieštarauja. Dėkoju.

Taip pat yra V. Juozapaičio dar vienas siūlymas. Komiteto nuomonė?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nepritarti.

PIRMININKAS. Kadangi teikėjo nėra, palaikome komiteto nuomonę ir nepritariame. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto paskutinis siūlymas. Komiteto nuomonė?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nepritarti.

PIRMININKAS. Guoda pretenzijų neturi? Ne.

Dėl viso. Motyvai dėl viso. Nuomonė prieš – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš nenoriu ilgai kartotis. Laikaisi tos pačios nuostatos, kad mes pasidavėme nereikalingam, prezidentūros primestam mums, Seimui, kadencijų... užkadencinimui visko. Dabar mes greitai ir valytojoms, matyt, kadencijas numatysime, nes yra užregistruotas specialistų kadencijų įstatymas. Liko, sakau, pagalbinius darbuotojus į kadencijas ir būsiu kaip kariuomenėje viską sureguliuavę. Todėl pasisakau prieš.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 42, prieš – 2, susilaikė 29. Po svarstymo pritarta.

17.49 val.

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1735(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1735(2). Siūlymų... Tuoju, minutę.

Taip pat J. Razma analogiškai siūlo. Prašau pristatyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vėl, kolegos, yra ir dėl kultūros centrų vadovų mano to paties pobūdžio siūlymai. Man kažkaip savotiškai ir nesmagu, kad iš Vyriausybės ateina štai tokie projektai, ku-

riais siūloni tie konkursai, kadencijos, lyg kultūros įstaigų vadovai būtų prisipiktnaudžiavę, iššvaistę lėšų, kai tų lėšų vos užtenka varganiems atlyginimams mokėti ir nuolat su ištiesta ranka dar reikia labdaros prašyti, kad koks nors kultūros centro kolektyvas galėtų kažkur išvykti. Man pats tas sumanymas neskaniai atrodo. Manau, kad tikrai nėra ten kažkokių tų piktnaudžiavimų. Žmonės toje srityje tikrai dirba idealistai, entuziastai. Manau, kad tokiais siūlymais savotiškai juos įžeidžiame, kad čia gelbėkimės nuo nepotizmo ir t. t. Aš dėl to siūlau, kad nebūtų kultūros centrų šiuo atveju vadovams tų konkursų, kadencijų ir paliktume, kaip dabar yra. Paskiriame konkurso tvarka neribotam laikui ir jeigu blogai dirba, įvertiname, atleidžiame ir viso gero.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto išvada.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Prieš tai buvęs Bibliotekų įstatymo straipsnis... Jūs vietoj bibliotekų kalbėjote apie kultūros centrus. Tai jūs iš esmės pakartojote. Noriu pasakyti, kad jaunos šeimos, kurios atvažiavo į Pasvalio kultūros centrą dirbti, direktoriauti, taip pat yra patenkintos, kad atsiranda šitie dalykai, nes anksčiau negalėdavo dalyvauti konkursuose. Tai atvėrė kelią jaunoms šeimoms važiuoti iš universitetų ir dalyvauti konkursuose. Taigi yra Kultūros komiteto nuomonė nepritarti J. Razmos...

PIRMININKAS. Dėl siūlymo nuomonė už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Nežinau, apie kokias čia šeimas kalbame. Matyt, nelabai su valstybės tarnyba tai susiję arba koku nors šiuo atveju. Apskritai kultūros centrai yra susiję su kokia nors viena žmogaus išskirtine veikla. Iš esmės jam pasitraukus arba jį išrotavus, gali būti išrotuota bet kuri veikla. Tiesiog nebus iš principo to entuziasto, ant kurio laikosi visa bendruomenė, visuomeninė veikla. Aš manau, tokius žmones paprastai visi brangina ir dėl jų konkuruojama, o ne jie išrotuojami. Tikrai siūlau nepasiduoti tai atėjusiai panacėjai, kuri čia mums jau kvaršina galvą ne vienus metus, kad tik rotacija – pats geriausias būdas pagerinti bet kokių įstaigų darbą. Mes visi puikiai suprantame, kad tai nėra taip. Ar mes gerbiame patys save? Kai kalbamės, visi puikiai suprantame, kad tai iš tikrųjų negerai, bet mygtukus spaudžiame taip, kaip kažkam reikia. Tikrai siūlau gerbti save ir savo nuomonę ir visus kolegas nepasiduoti tam tokiam einančiam populizmui, kuris dar iki šiol eina, bet jau turbūt veikia tiktai mus čia, salėje sėdinčius, bet ne tuos žmones, kurie ten dirba.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Aš atsiprašau, ne į tą eilutę užsirašiau. Palaikau J. Razmos...

PIRMININKAS. Niekio tokio. Kviečiu balsuoti dėl J. Razmos siūlymo.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 33, prieš – 15, susilaikė 27. Siūlymui neprita.

Kitas siūlymas taip pat Seimo nario J. Razmos, tačiau jis yra susijęs. Seimo narys neprašo balsuoti.

Kitas siūlymas Seimo narių R. Karbauskio ir R. Šarknicko.

Ir komiteto nuomonė?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Iš dalies pritarti.

PIRMININKAS. Dėkui.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Tas pats.

PIRMININKAS. Dėkojame, bendru sutarimu galime pritarti. Toliau Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymas. Komiteto nuomonė.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Neprita.

PIRMININKAS. Goda, žiūriu, neprieštarauja? Neprieštarauja.

Toliau kitas yra Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymas. Komiteto nuomonė?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Neprita.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu galime pritarti.

Dėl viso diskutuoti, atsiprašau, išsakyti nuomonę neužsirašė. Tuoj patikrinsime. Atsiprašau, visgi yra užsirašiusių. A. Sysas – prieš.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Manau, kad mes, parlamento nariai, priimdami vieną ar kitą sprendimą turėtume matyti tikslą, ar tikrai nuo to rajone ir kaime, ir miesteliuose kultūros padaugės. Aš labai abejoju, kad tokia kadru politika kultūros padaugins. Jeigu tik... Pranešėjas sako, kad ten kas nors atvažiuos, jauna šeima ir galės dalyvauti konkurse, tai aš nemanau, kad mes

gyvenome kokioje nors valstybėje, kurioje draudžiama buvo dalyvauti konkursuose. Dalyvauti konkursuose turbūt galima buvo visais laikais, tik ar buvo galima laimėti, čia kitas klausimas. Lygiai taip pat, kaip ir kituose įstatymuose, čia atsiranda kadencijos, kurioms aš nepritariu, todėl siūlau nepritarti tokiems įstatymams.

PIRMININKAS. Aš tik noriu Seimo narius informuoti, kad vakar gauti Seimo nario V. Juozapaičio siūlymai, kurie keliauja į priėmimo stadiją.

Kadangi visi motyvai išsakyti, kviečiu balsuoti dėl viso projekto.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 44, prieš – 4, susilaikė 27. Po svarstymo priimtas.

17.57 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1737(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas siūlymas, atsiprašau, kitas darbotvarkės klausimas – Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1737(2).

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Komitetas šiam įstatymo projektui pritarė bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Yra vienas siūlymas Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto ir komiteto nuomonė – nepritarti. Žiūriu į Godą, ar neprieštarauja? Ne, neprieštarauja. (*Balsai salėje*)

Dar yra Seimo nario V. Juozapaičio siūlymas, kuris keliauja į priėmimo stadiją.

Dėl viso. Motyvai prieš – A. Sysas. Nėra. Kviečiu balsuoti dėl viso projekto.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 53, prieš nėra, susilaikė 19. Po svarstymo pritarta.

17.59 val.

Civilinio kodekso 3.3, 3.153, 3.212, 3.217, 3.219, 3.224, 3.253, 3.254, 3.259, 3.260, 3.261, 3.269 straipsnių pakeitimo, 3.220 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Kodekso papildymo 3.254¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-645 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2123(2), Civilinio proceso kodekso 28, 336, 404, 480, 481, 482, 483, 487, 489, 490 ir 582 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-646 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2124(2), Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 4, 16, 18, 19, 20, 21, 26, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-647 4, 5 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2125(2), Administracinių nusižengimų kodekso 6, 75 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2126(2), Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 7, 12, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 29, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2127(2), Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2128(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Civilinio kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir 3.220 pripažinimo netekusiu galios ir kodekso papildymo 3.254 straipsniu įstatymo Nr. XIII-645 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2123(2). Teisės ir teisėtarkos komiteto išvadas kas galėtų pristatyti? Gal L. Stacevičius galėtų pristatyti?

L. STACEVIČIUS (LVŽSF). Teisės ir teisėtarkos komitetas svarstė įstatymo projektą ir komiteto sprendimas ir pasiūlymai – pritarti komiteto patobulintam projektui Nr. XIIIIP-2123(2) ir komiteto išvadoms. Ir įregistruoti lydimąjį projektą, tai yra Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-643 pakeitimo projektą, kuris turi būti svarstomas kartu su komiteto patobulintu projektu Nr. XIIIIP-2123(2). Balsavimo rezultatai: už – 10, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti niekas... Atsiprašau, dar papildomas yra Socialinių reikalų ir darbo komitetas. R. J. Dagys, prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas apsvaustė nagrinėjamą įstatymo projektą ir iš esmės jam pritarė. Siūlo pagrindiniam komitetui jį patobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento bei Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Į tribūną kviečiu G. Kindurį, kuris pristatys Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadas.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas kaip papildomas svarstė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2123 ir bendru sutarimu priėmė sprendimą iš esmės pritarti įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2123 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu į tribūną O. Valiukevičiūtę. Ji pristatys Žmogaus teisių komiteto išvadas.

O. VALIUKEVIČIŪTĖ (*TTF*). Beveik labas vakaras. Žmogaus teisių komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2123. Vienam Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymui nepritarė, o visiems kitiems pritarrė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame.

O. VALIUKEVIČIŪTĖ (*TTF*). O dėl lydimųjų negalima iš karto?

PIRMININKAS. Galite ir dėl lydimųjų, jeigu galite.

O. VALIUKEVIČIŪTĖ (*TTF*). Ir visiems lydimiesiems Žmogaus teisių komitetas pritarrė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl diskusijos ir motyvų niekas neužsirašė. Siūlymų nėra. Gal galime bendru sutarimu? Ačiū, pritariame bendru sutarimu po svarstymo.

Lydimieji. Projektas Nr. XIIIIP-2124(2). Iš esmės visų komitetų tokios pačios išvados. Gal galime nekviesti pranešėjo? Ačiū.

Motyvai dėl viso ir diskusijos. Niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta po svarstymo.

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2125(2). Pranešėjas R. J. Dagys pristato Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadas. Galite kartu ir dėl kitų lydimųjų pristatyti.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, komitetas apsvartė nagrinėjamą įstatymo projektą ir pritarrė patobulintam komiteto įstatymo projektui, išvadoms bendru sutarimu. Kartu atkreipiu dėmesį, kad pateikė naują straipsnį, jo redakciją, 10 straipsnio – 34 straipsnio pakeitimo projektą, kuriam komitetas taip pat pritarrė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gal kartu galite ir lydimuosius? Jeigu galite, pristatykite ir lydimuosius.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Čia mes buvome kaip pagrindinis komitetas, todėl aš taip ir sakiau. O kitiems įstatymų projektams, einamiesiems įstatymų projektams komitetas, kiek pažiūriu, visais klausimais irgi yra pritarręs bendru sutarimu – visiems patobulintiems įstatymų projektams.

PIRMININKAS. Dėkojame. Toliau gal dar galėtų G. Kindurys taip pat kartu ir lydimuosius visus pristatyti, šio projekto ir kitų.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2125 komitetas priėmė sprendimą pritarti iniciatorių siūlomam įstatymo projektui, tada dėl Administracinių nusižengimų... projektas Nr. XIIIIP-2126 – iš esmės pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, joms komitetas pritaria. Dėl Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2127 sprendimas – iš esmės pritarti ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Ir pritarti Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2128.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ona jau pristatė visus. Dar vienas liko. Gerai. Yra toks siūlymas – visiems trims pritarti po svarstymo bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. Vienas dar liko, kur reikėtų pristatyti TTK išvadas, tai projektas Nr. XIIIIP-2126. Žiūriu, A. Širinskienė yra salėje. Gal galėtų pristatyti išvadas? Tai yra projektas Nr. XIIIIP-2126(2).

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas birželio 13 dieną svarstė projektą Nr. XIIIIP-2126 ir pritarrė tiek patobulintam antrajam variantui, tiek komiteto išvadai, balsuodamas vieningai – 8 balsais už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Niekas diskutuoti ir neužsirašė. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

18.08 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-643 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2320 (pateikimas)

Kitas klausimas – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-643 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2320. Pranešėja A. Širinskienė. Pateikimas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, tiesiog norėčiau pateikti lydimąjį aktą, jis atsirado Teisės ir teisėtvarkos komitete diskutuojant, kai išvadų rengėjai tiesiog pastebėjo, kad derinant tiek Civilinio proceso kodekso, tiek kitų teisės aktų sąvokas yra neatitikimas dėl Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo, ir dėl to buvo nuspręsta siūlyti registruoti dar vieną lydimąjį aktą, t. y. Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, keičiamas jo 1 straipsnis, tiesiog suvienodinant sąvokas ir siekiant, kad teisės aktuose sąvokos būtų vienodos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti niekas neužsirašė, motyvuoti – taip pat. Gal galime bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Siūlomi komitetai, kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svartyti birželio 26 dieną. Bendru sutarimu, ačiū, pritarta.

18.09 val.

Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2096(2)ES, Administracinių nusižengimų kodekso 79, 479, 480, 589 straipsnių pakeitimo ir 82 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIII-2097(2), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 49 ir 50 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2098(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 55 straipsnio pakeitimo ir 56¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIII-2099(2), Darbo kodekso 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2100(2), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22 ir 29¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2102(2), Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 36⁴, 36⁸ ir 36⁹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2103(2), Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2104(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 17, 20, 21, 29, 36 straipsnių pakeitimo ir II dalies II skyriaus papildymo antruoju¹ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIII-2105(2) (svarstymas)

Toliau Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2096(2)ES. Teisės ir teisėtvarkos išvadas pristato J. Sabatauskas. Gal galite kartu ir lydimuosius pristatyti?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Komitetas svarstė Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pataisas, kurios susijusios su duomenų apsaugos reglamento įgyvendinimu. Atsižvelgęs į daugelį pastabų, pasiūlymų, komitetas pritarė patobulintam variantui 9 balsais už, nebuvus nei susilaikiusių, nei prieš. Tačiau komitetas siūlo atkreipti Seimo dėmesį, kad, svarstant su valstybės tarnybos reforma susijusį Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-1599, reikia jo nuostatas suderinti su naujos redakcijos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu Nr. XIII-2096ES.

Taip pat komitetas pritarė Administracinių nusižengimų kodekso patobulintam variantui 9 balsais už ir pritarė Visuomenės informavimo įstatymo... Ne, visuomenės jau ne mūsų, atsiprašau. Ai, dar Administracinių bylų teisenos įstatymo pataisų taip pat pritarė patobulintam variantui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu į tribūną R. Miliūtę. Nematau. Gal kas galėtų iš Ekonomikos komiteto pristatyti? Virgilijus? Prašau. V. Poderys į tribūną, Ekonomikos komiteto išvados dėl Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo.

V. PODERYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pirmininke, komiteto sprendimas yra iš esmės priimti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu Z. Streikų, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadas pristatys mums visiems.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvarstė įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-P-2096 ir nusprendė iš esmės pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip pat gal galėtumėte ir dėl lydimųjų pristatyti, Zenonai? Lydimųjų, turiu mintyje, Vyriausybės įstatymo, Viešojo administravimo, Vyriausiosios rinkimų komisijos.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Lydimiesiems taip pat pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Žmogaus teisių komiteto – A. Navicko nematau. Tačiau S. Jovaiša, manau, pasiruošęs. Prašau. Pagrindinio ir lydimųjų.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš irgi noriu kalbėti apie visus aštuonis įstatymų projektus. Jiems komitetas pritarė bendru sutarimu ir siūlo atsižvelgti pagrindiniam komitetui į Teisės departamento pastabas, o į jas yra atsižvelgta arba nepritarta komiteto bendru sutarimu. Taip pat čia yra Seimo nario A. Bauros siūlymai dėl pirmojo projekto Nr. XIII-P-2096, jiems komitetas nepritarė. Jei-gu gerbiamas Seimo narys atsiims juos kaip perteklinius, komiteto nuomone, nereikės ir balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Iš karto galime pereiti prie siūlymų. Pirmasis siūlymas yra Seimo nario A. Bauros. Prašau pristatyti. Tuojau įjungs.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kadangi tiek pagrindinis, tiek papildomi komitetai mano siūlymui nepritarė, aš neprašau balsuoti ir sutinku su jų nuomone tiek dėl šito 2 straipsnio, tiek dėl 6 straipsnio.

PIRMININKAS. Supratau. Tada žiūrime toliau. Seimo nario V. Simuliko siūlymas. Seimo nario nematau. Tačiau komiteto nuomonė, kaip matau, nepritarti. Galime pritarti komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta. (*Balsai salėje*) G. Burokienė dar? Atsiprašau. Dar yra Seimo narės G. Burokienės siūlymas. Prašau pristatyti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Pasiūlymo esmė – atsisakyti perteklinių nuostatų, reguliuojančių Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus teisinį statusą. Projektu siūloma nustatyti, kad Duomenų apsaugos inspekcija yra Vyriausybės įstaiga, Duomenų apsaugos inspekcijai vadovauja inspekcijos direktorius. Vyriausybės įstaigos vadovo, įskaitant ir Duomenų apsaugos inspekcijos direktorių, skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų bendrosios nuostatos. Vertinant sistemškai, esant tokiam reguliavimui netikslinga dar papildomai rašyti, kad Duomenų apsaugos inspekcijos direktorius yra valstybės pareigūnas, kad jis į pareigas skiriamas ketveriems metams.

Antra vertus, įvertinkime tai, kad Seime svarstomas Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo siūloma keisti visų Vyriausybės įstaigų vadovų teisinį statusą ir skyrimo į pareigas trukmę. Iš valstybės pareigūnų, skiriamų į pareigas ketveriems metams, jie siūlomi traktuoti kaip valstybės tarnautojai, įstaigų vadovai, į pareigas priimami konkurso būdu penkeriems metams.

Naujos redakcijos Valstybės tarnybos įstatymas, numatyta, įsigalios 2019 m. sausio 1 d., o Asmens duomenų teisinės apsaugos naujos redakcijos įstatymas – 2018 m. liepos 9 d. Todėl tik priimtą ir įsigaliojusį Asmens duomenų teisinės apsaugos naujos redakcijos įstatymą Seimo V (rudens) sesijos metu reikės keisti dėl šios inspekcijos vadovo statuso keitimo.

Jeigu pritartumėte mano siūlymui, Asmens duomenų teisinės apsaugos naujos redakcijos įstatymo keisti daugiau nereikėtų, todėl labai kviečiu visus balsuoti dėl mano pasiūlymo.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Nepritarė, nes šio įstatymo, dabar svarstomo įstatymo, įsigaliojimas numatytas liepos 9 dieną, o Valstybės tarnybos – 2019 m. sausio 1 d. Jis dar yra nepriimtas, kai mes jį priimsime, galėsime tada ir atitinkamai taisyti.

Kolegos, aš turiu pabrėžti, kad reglamentas tiesioginio taikymo įsigaliojo gegužės 25 dieną. Mes jau čia truputį savivaliaujame ir smarkiai vėluojame, todėl tą taisyką, kai priimsime Valstybės tarnybos įstatymą, tikrai galėsime atlikti rudens sesijoje. Todėl komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Dėl pataisų svarstymo dėl motyvų niekas neužsirašė. Kaip supratau, Guoda prašo balsuoti. Gerbiamieji Seimo nariai, balsuojame dėl G. Burokienės siūlymo. Kas palaikote, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, balsuokite prieš.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 14, prieš – 9, susilaikė 47. Siūlymui nepritarta.

Daugiau siūlymų nėra. Dėl viso dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Lydimieji. Iš eilės projektas Nr. XIIIIP-2097. Išvadas pristatė, gal galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta. (*Balsai salėje*)

Atsiprašau, atleiskite, dar V. Bakas turėjo pristatyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą dėl Administracinių nusižengimų kodekso. Prašom į tribūną.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Komitetas svarstė 2018 m. birželio 6 d. įstatymo projektą, bendru sutarimu pritarė. Atsižvelgdamas į Teisės departamento pastabas, pasiūlė tobulinti ir jam pritarė.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kaip minėjau, dėl motyvų ir diskutuoti niekas neužsirašė. Galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2098(2). Liko pristatyti tik Kultūros komiteto išvadas. S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Komitetas svarstė birželio 13 dieną, dalyvavo Žurnalistų etikos inspektorius tarnybos atstovai. Sprendimas – iš esmės pritarti ir siūlyti Seimui svarstyti įstatymo projektą. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu? Ačiū, sutarėme bendru sutarimu po svarstymo.

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2099(2). Liko pristatyti Biudžeto ir finansų komiteto išvadas. V. Rinkevičius. Kviečiu į tribūną V. Rinkevičių, kuris pristatys Biudžeto ir finansų komiteto išvadas dėl Bankų įstatymo.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Komitetas apsvarstė projektą Nr. XIIIIP-2099 ir nutarė pritarti projektui, jį patobulinus pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir Žmogaus teisių komiteto pasiūlymą. Priimta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta po svarstymo.

Kitas klausimas – Darbo kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2100(2). Pranešėjas... Dar liko R. J. Dagys, Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Nematau salėje. Kas galėtų pristatyti iš Socialinių reikalų ir darbo komiteto? (*Balsai salėje*) Atsirado. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadas reikėtų pristatyti dėl Darbo kodekso 27 straipsnio.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Komitetas apsvarstė įstatymo projektą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Diskutuoti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta po svarstymo.

Liko 1, 2, 3, 4 klausimai, t. y. projektai Nr. XIIIIP-2102(2), Nr. XIIIIP-2103(2), Nr. XIIIIP-2104(2) ir Nr. XIIIIP-2105(2), dėl kurių išvadas jau perskaitė. Siūlymų jokių nėra. Diskutuoti ir dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Gal galime visiems keturiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

18.24 val.

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1925(2)ES (svarstymas)

Kitas klausimas – Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1925(2)ES. Į tribūną kviečiu V. Baką, kuris pristatys Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš gal šiek tiek turėčiau pakomentuoti. Iš tikrųjų Seimui buvo pateikti du tarpusavyje susiję Kibernetinio saugumo įstatymų projektai, t. y. nauja jo redakcija, projektas Nr. XIIIIP-1925, ir projektas Nr. XIIIIP-2101, kurį parengė Teisingumo ministerija. NSGK, kaip pagrindinis komitetas, nusprendė sujungti abu įstatymų projektus į vieną, atitinkamai suderindamas su Krašto apsaugos ministerija ir Teisingumo ministerija abiejų projektų nuostatas ir siūlo toliau svarstyti vieną bendrą naujos redakcijos Kibernetinio saugumo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1925(2). Seimui pateiktas antrasis komiteto patobulintas projekto variantas, jam komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju už išsamų pristatymą. Kviečiu R. Miliūtę, ji pristatys Ekonomikos komiteto išvadą.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Taigi Ekonomikos komitetas bendru sutarimu priėmė sprendimą iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms ir pasiūlė pagrindiniam komitetui tobulinti įstatymo projektą atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus, kuriems pritarė komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų už – tik L. Kasčiūnas. Norite ką nors pasakyti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Norėčiau.

PIRMININKAS. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų čia mes žengiame į naujas politikos sritis. Šito sprendimo, šito įstatymo mums reikėjo tikrai labai seniai. Šiame įstatyme yra centralizuojama sistema, kuri buvo pernelyg decentralizuota, be atsakomybės. Taip pat labai aiškiai apibrėžiamos atsakomybės ribos ir tų kibernetinio saugumo subjektų. Kas dar yra labai svarbu, būna, pasitaiko tokių atvejų, kad valstybinėse įmonėse, įstaigose vis dar yra vadinamųjų produktų, produkcijos, kuri yra visiškai nesuderinama su mūsų kibernetiniu saugumu. Dabar kartais tu gali kreiptis raštu, paklausti, iš kur ta produkcija, kaip ji buvo įsigyta, ar kas nors bandė patikrinti per saugumo įvairius parametrus ir panašiai, dažnai gauni atsakymą, kad iš esmės čia mes esame susitvarkę ir panašiai, kad turėjome, galbūt niekas mūsų neįpareigojo daryti vienokio ar kitokio sprendimo ir panašiai. Dabar, kai mes priimsime šitą įstatymą, tada Kibernetinio saugumo centras turės teisę paprašyti, kad ta įstaiga iš savo pinigų atliktų nepriklausomą auditą, ir tas auditas įvertintų, ar toje įmonėje, tos įmonės infrastruktūroje, komunikaciniuose tinkluose esantis produktas, tam tikra sistema yra suderinama su mūsų kibernetinio saugumo reikalavimais, ar ne. Tai yra didžiulis žingsnis į priekį ir manau, kad tikrai tokių dalykų kaip „Kaspersky“ ir daug kitų dalykų, kurie turi aiškių ryšių su mums priešiškomis valstybėmis, mes jau savo valstybėje neturėsime. Tai yra tikrai labai svarbus dalykas ir tikrai visus raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai visi išsakyti. Gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta.

18.28 val.

Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 5, 8 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-2520(2)VK (svarstymas)

Kitas klausimas – Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 5, 8 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-2520(2)VK. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadas pristato D. Gaižauskas. D. Gaižauskas. Pristatote išvadas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Jau be akinių, tai neskaitysiu. Dėl Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 2, 5, 6, 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu? (Balsai salėje) Ačiū, pritarta bendru sutarimu po svarstymo.

18.29 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 66, 68, 77, 78 straipsnių ir Įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-199(2)ES (svarstymas)

Kitas klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 kai kurių straipsnių ir įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-199(2)ES. Ekonomikos komiteto išvadas pristato V. Poderys. Ar yra? Ne, nėra. A. Baura tada.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, šių metų birželio 13 dieną svarstė minimą įstatymo projektą ir priėmė tokį sprendimą: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu V. Baką. Jis pristatys Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą dėl šio įstatymo projekto.

V. BAKAS (LVŽSF). Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė įstatymo projektą ir pasiūlė sujungti Seime esančias iniciatyvas. Pagrindiniu projektu laikyti VRM pateiktą projektą Nr. XIII-199 ir jam pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti niekas neužsirašė.

Galime pereiti prie siūlymų. Pirmasis siūlymas dėl 3 straipsnio. Tai yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto siūlymas. Komiteto nuomonė nepritarti. Vytai, gal norite pristatyti? Iš vietos galite pristatyti, jeigu norite. Tai gal A. Baura galėtų pristatyti pirmą Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto siūlymą, kuriam komitetas lyg ir nepritare? Ar Vytas tas? Taip, dėl 3 straipsnio. Ten, kur papildyti projektą keičiant įstatymo 65 straipsnio 2 dalį. Tuoj, minutėlę! Pagelbėsime. Čia, kur išbraukėme sunkių ir labai sunkių nusikaltimų...

V. BAKAS (LVŽSF). Iš esmės gal aš dėl visų pasiūlymų, jeigu galima, pasisakysiu.

PIRMININKAS. Galima.

V. BAKAS (LVŽSF). Svarstant pagrindiniame Ekonomikos komitete buvo paprašyta Vyriausybės išvados, nes buvo gauta įvairių institucijų – VSD, Duomenų apsaugos inspekcijos, taip pat verslo struktūrų pasiūlymų. Mūsų komitetas paprašė atsižvelgti ir suderinti atsižvelgiant į įvairių institucijų pasiūlymus. Vyriausybė 2017 m. lapkričio 15 d. pateikė išvadą, kurioje pasiūlė tobulinti projektą pagal suderintus pasiūlymus. Pagrindinis komitetas pateikė išvadą, kurioje atsispindi tie pasiūlymai, todėl mes siūlome pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Jūs nereikalaujate balsuoti dėl šių siūlymų? Komitetas nepritare abiem siūlymams. Dėkoju. Nereikalaujate.

Kitas siūlymas yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Komiteto nuomonė.

A. BAURA (LVŽSF). Kitas siūlymas yra dėl... Kurį čia žiūriu? Dėl Vyriausybės – komiteto nuomonė pritarti iš dalies. Vietoj tų siūlymų kelių punktelių į vieną 6.3 punktą yra sujungta ir komitetas pritare iš dalies.

PIRMININKAS. Dėkojame. Mes bendru sutarimu taip pat pritariame komiteto nuomonei. Dėkoju. Daugiau siūlymų nėra.

Dėl viso nuomonė už. Tik J. Razma užsirašęs. Ar norėsite kalbėti?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų šiandien po svarstymo pritare tam įstatymo projektui padarysime tam tikrą žingsnį, lengvinantį mūsų teisėsaugos institucijų darbą, kai reikia kovoti su nusikaltimais, kuriems vykdyti naudojamos elektroninės priemonės, mobilieji telefonai, na, pradėsime galbūt veiksmingai reaguoti ir tais atvejais, kai reikia žmogui staigiai pagelbėti dėl sveikatos ar grėsmės gyvybei, kai jo mobiliojo įrenginio aptikimo vieta yra svarbus faktorius. Tam tikri įpareigojimai, kurie čia numatyti mobiliojo ryšio paslaugų teikėjams, manau, tikrai nėra per dideli. Komitete ieškojome kompromisų, ir dviejų mėnesių duomenų saugojimo terminas, man atrodo, yra racionalus, nors galbūt teisėsauga norėtų, kad jis būtų ilgesnis. Šiam kartui, aš manau, reikia pritarti tokiam kompromisiniam variantui, o toliau, aišku, diskutuoti ir žiūrėti, nes besiplėtojanti elektroninė erdvė su naujomis technologijomis iškelia ir naujų iššūkių. Kviečiu pritarti šiam projektui.

PIRMININKAS. Kadangi dėl motyvų prieš niekas neužsirašė, gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta po svarstymo. Pritariame.

18.36 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 34 straipsnio ir Įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3694 (svarstymas)

Kitas klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 34 straipsnio ir įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3694. Ekonomikos komiteto išvadas pristato A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, šių metų birželio 13 dieną svarstė minimą įstatymo projektą ir priėmė sprendimą įstatymo projektą atmesti. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti niekas neužsirašė. Motyvai dėl viso. Nuomonė prieš – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Ekonomikos komitetas šį projektą galbūt daugiau ir vertino iš verslo pozicijų: projekto iniciatorių reikalavimas registruoti visas mobiliųjų telefonų korteles gal iš tiesų atrodo toks gana drastiškas žingsnis, iškėlus tokį reikalavimą šios srities verslui, bet vis dėlto aš gal kviesčiau neatmesti šios iniciatyvos, nes kai kuriose šalyse tai yra padaryta, ir tiesiog priimti kitą sprendimą – gražinti projektą iniciatoriui tobulinti, kad būtų galima tą diskusiją toliau tęsti, galvoti, kokie čia variantai galimi. Galbūt autoriai rastų kokių nors tarpinių išeičių, bet problema dėl skambučių iš neregistruotų kortelių yra, yra sukčiavimo atvejų, yra įvairių nusikaltimų pasinaudojant šituo, tad tiesiog imti ir atmesti tą iniciatyvą, man atrodo, būtų ne visai gerai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu balsuoti dėl komiteto išvados atmesti. Kas palaikote komitetą, balsuokite už.

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 48, prieš – 1, susilaikė 18. Komiteto išvadai atmesti pritarta.

18.39 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1092 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2197(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1093 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2198(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1094 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2199(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 47 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1095 1 straipsnio pakeitimo ir 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIP-2200(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 56, 72 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1098 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2201(2), Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 40, 54 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1099 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2202(2), Kredito unių įstatymo Nr. I-796 49, 60 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1100 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2203(2), Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1107 6, 9, 40, 74, 76, 77, 80, 82, 85 straipsnių pakeitimo ir 78 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIP-2204(2) (*svarstymas*)

Kitas klausimas – Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1092 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2197(2). Kviečiu S. Jakeliūną, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką, pristatyti išvadas dėl šio projekto, gal galite ir dėl kitų – lydimųjų. Ačiū.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui. Biudžeto ir finansų komitetas birželio 13 dieną, svarstė minėtą įstatymo projektą ir septynis lydimuosius įstatymų projektus. Pagrindiniam įstatymo projektui nusprendė pritarti atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas dėl komiteto patobulinto varianto, taip pat ir komiteto išvadoms ir balsuojant, tiksliau, nebuvo balsavimo, buvo pritarta bendru sutarimu. Dėl kitų septynių lydimųjų aktų sprendimas buvo dėl visų vienas – taip pat pritarti įstatymų projektams ir komiteto išvadoms. Visi sprendimai buvo bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi diskutuoti ir dėl motyvų niekas neužsirašė, o dėl visų projektų nėra jokių siūlymų, gal galime visiems kartu pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Tai yra nuo projekto Nr. XIIIP-2097 iki projekto Nr. XIIIP-2204, visi iš eilės.

18.41 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2074(2) (*svarstymas*)

Toliau kitas klausimas – Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2074(2). Aplinkos apsaugos komiteto išvadas gal galėtų pristatyti, pavyzdžiui, pirmininkas?

K. MAŽEIKAS (*LVŽSF*). Gerbiamas pirmininke, pastraipsniui?

PIRMININKAS. Miškų įstatymo projektas Nr. XIIIP-2074.

K. MAŽEIKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Seimo kanceliarijos Teisės departamento?.. Visą? Komiteto išvada, supratau. Komiteto išvada: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų ir diskutuoti niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Norėčiau paminėti, kad šiandien gauta viena S. Gentvilo pataisa, kuri keliauja į priėmimą. Ačiū.

18.43 val.

Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2230(2) (svarstymas)

Toliau – Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2230(2). Pranešėja – A. Širinskienė, ji pristatys Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė projektą Nr. XIIIIP-2230 ir, pritardamas daliai Teisės departamento pastabų ir pasiūlymui, pritarė patobulintam komiteto variantui, kartu ir komiteto išvadai, balsuodamas santykiu už – 6, prieš – 2, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Diskutuoti, matau, užsirašė A. Vinkus. Kviečiu į tribūną. *(Balsai salėje)*

Per šoninį mikrofoną...

A. VINKUS (LSDDF). Nežinau, kodėl sustabdė mane. Pirmininkas pakvietė, tai aš...

PIRMININKAS. Aš labai atsiprašau, bet Radvilė labai aktyvi.

A. VINKUS (LSDDF). Pirmininke, aš klausau jūsų, ką daryti, aš išėjau į tribūną?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Suteikime žodį Radvilei.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Frakcijos vardu norėtume paprašyti šito klausimo pertraukos iki kito posėdžio. *(Balsai salėje)*

A. VINKUS (LSDDF). Bet aš jau buvau tribūnoje.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Frakcijos vardu pertrauka iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Kadangi pagal Statutą frakcijos vardu bet kuriuo metu gali paprašyti pertraukos, kviečiu balsuoti dėl pertraukos iki kito posėdžio.

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 23, prieš – 37, susilaikė 7. Pertrauka iki kito posėdžio.

Per šoninį mikrofoną – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Pirmininke, ištis vyksta didžiulė destrukcija, trukdanti posėdžio darbui. Kadangi mūsų kaimynai lenkai pralošia Senegalui, tai įjunkite ant ekrano, bent futbolo pažiūrėsime, bus prasmingiau.

PIRMININKAS. A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LSDDF). Nežinau, gerbiamas pirmininke, ar jūs principingai pasielgėte, bet jūs mane pakvietėte, atėjau į tribūną ir tada jie išėjo. Suprantate, šitaip nemanau, kad... Turi mokytis iš šitos situacijos visi.

PIRMININKAS. Aš tikrai apgailestauju dėl tos situacijos. Kitą kartą atsižvelgsime. Nutraukiu diskusiją, judame toliau, baikime darbotvarkę. Ar labai norite reaguoti? J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega Antanai, frakcija sprendimą dėl pertraukos buvo priėmusi tikrai daug anksčiau. Jeigu būtume žinoję, kad jūs būsite pagrindinis pranešėjas, gal būtume kitaip nusprendę. Bet tai tikrai nesusiję su noru kaip nors sutrikdyti, todėl labai atsiprašome, kad jūs pakliuvote į tokią situaciją.

A. VINKUS (LSDDF). Paminėjote mano vardą. Pone Jurgi, sutrikdyti mane – mažaūgį Antaną Vinką – ne taip lengva.

PIRMININKAS. Dėkoju, tikiuosi, viskas draugiškai ir nepyksite.

18.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl valstybinės žemės efektyvaus valdymo ir kontrolės“ projektas Nr. XIIIIP-1519(2) (svarstymas)

Toliau – Seimo nutarimo „Dėl valstybinės žemės efektyvaus valdymo ir kontrolės“ projektas Nr. XIIIIP-1519(2). Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadų pranešėja – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė nutarimo projektą gegužės 30 dieną. Projektas buvo patobulintas atsižvelgiant į gautas pastabas, ypač Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės, nes yra gauta ir Vyriausybės išvada. Patobulintam variantui buvo pritarta balsuojant 9 balsais už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Kadangi diskutuoti užsirašė S. Gentvilas, tačiau jo salėje nematau, motyvų sakyti niekas neužsirašė, gal galime bendru sutarimu? Ar yra prieš? Atsiprašau, motyvai prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jeigu jūs manote, kad jūsų Vyriausybė, vadovaujama S. Skvernelio, nemano, kad reikia atsakingai elgtis su valstybine žeme, jeigu matote, kad jie kur nors švaisto, bet kaip nuomoja, parceliuoja, priimkite tokį nutarimą. Aš, nors ir kaip keista, taip nemanau. Man atrodo, mažiausiai reikia tokių propagandinių nutarimų auklėti savo Vyriausybę. Priimkime įstatymų lygiu, jei ką nors reikia griežčiau sužiūrėti dėl valstybės žemės, bet ką reiškia toks nutarimas, kuris teisiškai niekaip neįpareigoja, o tik moralizuoja, kažką aiškina Vyriausybei. Kviečiu nepasiduoti tokiam politizuotam ir beprasmiškam sumanymui.

PIRMININKAS. Nuomonė už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Išties tai nėra koks nors mažareikšmis dalykas. Kažkada nekilnojamojo daikto – žemės – kilnojimas prasidėjo nuo tvartelio perkėlimo. Galbūt tai buvo pakišta tiesiog suinteresuotų asmenų. Šiuo atveju pamatėme, kad valstybinės žemės gauti tarp pastatų, kai nebaigta restitucija, galima tiesiog pasiūlius Konservatorių partijos pirmininko verslui pasistatyti toje vietoje mokyklą už valstybės lėšas, o tada jau galima prie Mindaugo tilto gauti teisę statyti aštuonis daugiaaukščius – iki aštuonių aukštų statinius tarp privatizuojamų statinių. Žemė valstybinė, tai, vadinasi, žemės užvaldymas yra neteisėta forma. Teisėsaugos institucijos, žvelgdamos į tą situaciją, tiesiog kaip strčiai įkišusios galvą į žemę ir mato didžiulį politinį spaudimą, neaišku, kaip bus po rinkimų, kaip klostysis situacija, konstitucinę mūsų piliečių teisę susigrąžinti žemę natūra tiesiog ignoruoja. Žemės yra, bet teigiama, kad jos nėra, neva jinai yra tarp statinių, tuose tarpuose, o tie tarpai yra tokio dydžio ir tokios vertės, kad mes seniai galėjome natūra grąžinti žemę teisėtiems jos savininkams. Jų, dar primenu, laukia daugiau negu 4 tūkst. vien Vilniuje, o jiems bandoma išmokėti kompensacijas ir dar kažkaip elgtis. Štai matėme ir svarstymo metu pačiame Teisės ir teisėtvarkos komitete, kokia yra baimė pareigūnų, kai kalbi su jais ir kai jie ateina kalbėti viešai. Todėl reikalinga tvirta Seimo pozicija ir kryptis, kad tvarteliai toliau bus nekilnojami. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 50, prieš – 3, susilaikė 10. Po svarstymo projektui pritarta.

Kitas darbotvarkės klausimas. Žiūriu į L. Kasčiūną ir M. Navickienę. Jūs norite perkelti? Gerai, pažymime.

18.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2314 (pateikimas)

Toliau M. Majauskas. Ar bandysite pristatyti? Atsiklausiu iš karto. Taip. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo...“ projektas Nr. XIII-2314.

Per šoninį mikrofoną – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog frakcijos vardu norėčiau pertraukos iki kito posėdžio paprašyti.

PIRMININKAS. Gerai, kviečiu balsuoti. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 62 Seimo nariai: už – 44, prieš – 11, susilaikė 7. Pertrauka iki kito posėdžio.

Replika po balsavimo. M. Majauskas – per šoninį mikrofoną.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Aš tikrai norėjau padėkoti gerbiama Agnei, jog mane išgelbėjo nuo tokios sudėtingos situacijos, nes kai kolega A. Vinkus atėjo jau iki pačios tribūnos, tik jam atėjus, paprašė pertraukos mano kolega. Ačiū, Agne, kad man nereikėjo viso kelio vaikščioti ir aš sužinojau apie tai anksčiau. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame Agnei už rūpinimąsi. V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Agnė įvykdė vieno iš projekto, kurį norima buvo siūlyti svarstyti, autoriaus E. Gentvilo mintį, kurią jis šiandien išreiškė pradžioje posėdžio, kad likę per 100 šioje sesijoje neapsvarstytų klausimų, numatytų pavasario sesijoje, kad jie bus svarstomi, o mes teikiame ir priimame naujus klausimus, naujus projektus, kurie nebuvo numatyti. Aš visiškai sutinku su E. Gentvilo kritika tuo požiūriu, manau, Agnė teisingai padarė, kad paprašė pertraukos, nes tiesiog pats autorius prieštarauja sau dėl šio projekto.

PIRMININKAS. Dėkojame. R. Baškienė – per šoninį mikrofoną.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, mes galime juokauti, šitaip elgtis, kaip ką tik pasielgėme, prieš tai buvę pasiūlymai daryti pertrauką, dabar pasiūlymas. Panašu, kad ruoškimės pratęstai sesijai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Toliau tęsiame darbotvarkę.

18.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2116 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2116. Pranešėjas – A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu teikti IV (pavasario) sesijos darbų programą papildyti Energetikos įstatymo Nr. IX-884 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu.

PIRMININKAS. Dėkoju, niekas klausti neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Niekas neužsirašė kalbėti. Galime bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū.

Priėmimas. Balsuojame. Tuo įjungsiu. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 57 Seimo nariai, visi 57 – už. Prašau pristatyti... Atsiprašau, nutarimas priimtas. (Gongas)

18.56 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2115 (pateikimas)

Prašau pristatyti projektą Nr. XIII-2115.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šiomet sausio 1 dieną įsigaliojo Energetikos įstatymo 24 straipsnio pakeitimai, kurie užtikrina prievolių vykdymą. Iki šiol dažnai pasitarkė, kad didmeninėje prekyboje nefasuotais naftos produktais būdavo piktnaudžiaujama ir grobstomas pridėtinės vertės mokestis. Buvo priimti pakeitimai, kur buvo reikalaujama pateikti garantijos prievolių vykdymo užtikrinimo dokumentą, kurio suma – 1 mln. eurų, ir į šito straipsnio 24 dalį, į tą reikalavimą patenka visos įmonės, kurios vykdo veiklą ir prekiauja naftos produktais. Yra vienos įmonės, kurios prekiauja ir vykdo veiklą ne tik Lietuvoje, yra tos, kurios vykdo veiklą tik Lietuvoje, ir jos yra labai mažos. Mėnesio apyvarta net nesiekia draudimo prievolės dokumento ir plius, kad tos įmonės neišrašinėja sąskaitų be PVM, su nuliniu PVM, jeigu taip lietuviškai ir paprastai pasakyčiau. Šiuo projektu ir siūlome, kad toms įmonėms, kurios veiklą vykdo tik Lietuvos Respublikos ribose be eksporto operacijų, šita prievolė nebūtų reikalinga. Tai užtikrins ir didesnę konkurenciją, ir naujų įmonių Lietuvos Respublikoje atėjimą į rinką.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Pirmininkas klausia A. Baurą.

A. BAURA (LVŽSF). Mano labai trumpas klausimėlis. O kiekgi galėtų būti tų naujų žaidėjų, sakykim, naftos rinkoje priėmus jūsų siūlomą pataisą?

A. PALIONIS (LSDDF). Iš tiesų mes neskaiciavome, kiek gali būti naujų. Bet kiek dabartinių žaidėjų gali uždaryti, regionuose uždaryti verslus, kur yra mažos kolonėlės, maži kolonėlių tin-

k lai, kurie nedaro didelių apyvartų ir jiems yra per didelė našta milijonas eurų... Vienas iš argumentų, kad tos garantijos bus nereikalinga iš smulkaus verslo ir prekybos Lietuvos Respublikoje, tai palengvins tik atsiradimą. Bet pagrindinis momentas šito pasiūlymo, kad dabar veikiančios įmonės planuoja užsidaryti.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, kai mes, rodos, Antikorupcijos komisijoje svarstėme tą klausimą, neturėjome ten tokios informacijos, kad dabar veikiančios įmonės čia matytų problemų. Vis dėlto kalbama apie naujus žaidėjus, o iš kitos pusės Mokesčių inspekcija kažkaip nuogąstavo. Jeigu jiems dėl šitokios pataisos padaugės tų kontroliuojamų subjektų, o piktnaudžiavimai čia vis dėlto yra šiek tiek daugiau galimi negu kokiam kitame versle, ar mes taip neapsunkinsime Mokesčių inspekcijos darbo, ypač kai kitiems metams skelbiate didžiulius kovos su šešėliu planus? Tas projektas tikrai nėra kovos su šešėliu projektas.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Jurgi, pritariu, mes svarstėme. Aš pats turiu kreipimusi įmonių, kurios vykdo veiklą Aukštaitijoje, ir turiu Mokesčių inspekcijos išaiškinimą, kad ji kitaip ir negali taikyti šito įstatymo, visoms yra vienodai. Mes žinome, kad praeitą savaitę Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba irgi sugavo verslininkus, jeigu galima taip pasakyti, kurie per trejus metus nuspėpė virš 6 mln. eurų. Tai nėra smulki įmonė, kuri prekiaavo Lietuvoje, tai yra schemos, susijusios ne su prekyba Lietuvoje, o su prekyba už Lietuvos Respublikos ribų. Tikrai tokių smulkių įmonių yra. Į mane asmeniškai ne viena yra kreipusis. Todėl šitas projektas ir yra.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū. Man lyg ir painokas šitas variantas. Jūs sakote, kad įmonės, kurios veiks tik Lietuvoje, ar ir tos, kurios turės dukterines?

A. PALIONIS (*LSDDF*). Tos įmonės, kurios vykdo veiklą tik Lietuvoje, neeksportuoja naftos produktų, joms net nėra prasmės.

Dabar žiūrėkite, jeigu tarp muitinės akcizinių sandėlių prekiauja naftos produktais, tai yra garantija akcizui ir mes įvedėme papildomai garantiją pridėtinės vertės mokesčiui. Tos įmonės, kurios prekiauja Lietuvoje, jos neprekiauja tarp akcizinių sandėlių, jos parduoda kurą į kolonėlę. Dėl to, kad ji parduotų kurą į kolonėlę, kuri yra Lietuvos Respublikoje, ji turi turėti milijono garantiją, kai tos įmonės mėnesinė apyvarta yra, pavyzdžiui, 150 tūkst. Draudimo kompanija garantijos neduoda, garantija gali būti užšaldytos lėšos atsiskaitomojoje banko sąskaitoje. Tai yra tokiame smulkiame verslui, kuris neturi eksporto operacijų, nepakeliama našta. Todėl ir yra išlyga: jeigu tu neturi eksporto, ta garantija ir nereikalinga.

PIRMININKAS. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, kolega, už pristatymą. Energetikos įstatymas, kuris buvo nukreiptas į tai, kad dėl užstato sistemos... tai buvo pritaikyta grynai eksportu ir importu užsiimančioms įmonėms, kada buvo galimai grobstomas PVM, ir nustatytas ne vienas toks atvejis. O šita garantijų sistema palietė apie 800–900 įmonių Lietuvoje. Visiškai pritariu kolegai Andriui, kad didelė dalis tų įmonių yra smulkios, dirbančios vietinėje rinkoje, niekur neišvežančios jokio kuro, šiek tiek užsiimančios *didmena*, parduodančios ūkininkams ir kitoms įmonėms, tai joms šita našta iš tikrųjų nepakeliama. Gali būti, kad įšaldyti tokias sumas, kurių galbūt net apyvartos per metus neturi, tiesiog yra neadekvatu. Todėl pritariu šitam pasiūlymui ir kviečiu kolegas palaikyti.

PIRMININKAS. Motyvų prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Jurgis siūlo balsuoti. Gerai, kviečiu balsuoti.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 51, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. (*Balsai salėje*) Siūlymas – pavasario sesijoje.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Jeigu komitetas apsvarstys.

PIRMININKAS. Jeigu komitetas suspės, galime siūlyti į sesijos pabaigą. 30 dieną.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Arba 29 dieną.

PIRMININKAS. J. Razma turi siūlymą.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Vis dėlto aš siūlyčiau nejuokauti dėl tokių projektų, ramiai paprašyti ir Vyriausybės išvados, nes vis dėlto mes tokiais projektais iškeliame klausimą, kokia tai gali būti

paskata šešėliui rasti, ir čia nėra taip paprasta. Mes turėjome tuo klausimu diskusiją Antikorupcijos komisijoje, nuomonių ten buvo įvairių, tikrai nesiūlyčiau skubotai tokių klausimų spręsti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Prašom. Yra vienas siūlymas dėl Vyriausybės išvados. Kviečiu dėl jos balsuoti. Ar galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu tada. Ačiū. Ir buvo siūlymas svarstyti šiek tiek anksčiau. Kai Vyriausybė išvadą pateiks, tada ir matysime. Šitą klausimą baigiame.

19.06 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 37, 43, 47, 48, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 68 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹, 56³ straipsniais įstatymo Nr. XIII-592 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2289, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2290 (*pateikimas*)

Kitas klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹, 56³ straipsniais įstatymo Nr. XIII-592 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2289. Pranešėja... (*Balsas salėje*) Oi, atsiprašau, gal galima sukeisti vietomis? Gal galima. Ačiū. Kadangi jau paskelbiau, tai Švietimo įstatymo projektas kartu su lydimuoju.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Čia keičiamas Švietimo įstatymas ir Švietimo pakeitimo įstatymas, kur buvo įvestos mokyklų vadovų kadencijos ir konkursų grafikas. Šiuo pakeitimu norima sukurti papildomą apsaugą vadovams, kurie atsiduria nelygiavertėje socialiai jautrioje situacijoje. Taigi siūloma keletas pataisų.

Dabar pristatysiu dėl kompetencijų vertinimo. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtinta tvarka, kiekvienas pretendentas, ketinantis dalyvauti paskelbtame konkurse švietimo įstaigos vadovo pareigoms eiti, konkurso komisijai privalo pateikti vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijų vertinimo ataskaitas, pagal kurias būtų aišku, kad pretendentas atitinka vadovui privalomas vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijas.

Šiuo pakeitimu siūloma, kad ilgamečiai vadovai, kuriems artėja dabar konkursai ir kurie dirba 20 metų ir daugiau, galėtų pasirinkti, ar laikyti Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros parengtą kompetencijų testą (jis yra ganėtinai sudėtingas ir ilgas), ar jam būtų prilygintas ministerijos parengtas, švietimo ministro tvarka patvirtintas kompetencijų vertinimas, jis iš dalies apibrėžtų jo kompetencijų lygį. Tai galėtų būti, pavyzdžiui, įvairūs įrodymai apie jo išklašytus kursus, visa tai, ką jis anksčiau perėjo, testavosi, ir vertinimo laikotarpis nebūtų susietas su konkurso laikotarpiu, jis, turėdamas visą vadinamąjį *portfolio* surinkęs, tiesiog galėtų paprasčiau įrodyti savo kompetencijas.

Dabar dėl kito pakeitimo. Kitas pakeitimas yra susijęs su tuo, kad su švietimo įstaigos vadovu, jeigu jis nelaimi konkurso arba atsisako dalyvauti konkurse švietimo įstaigos vadovo pareigoms eiti, darbo sutartis gali būti nutraukta, tačiau jam turėtų būti siūloma laisva darbo vieta toje teritorijoje, kurioje savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija organizuoja valdymą. Vadinasi, pagal dabar galiojantį Darbo kodeksą jam siūloma laisva darbo vieta įstaigoje, tačiau mes norime išplėsti šias galimybes, kad jam būtų siūloma darbo vieta visoje savivaldybės teritorijoje.

Kitas pateikimas yra susijęs su tuo, kad asmuo, vadovas, kuriam yra suėję 65 metai ir jis atleistas iš pareigų dėl pareigybės panaikinimo, tokiu atveju, kai yra reorganizuojama švietimo įstaiga, jam po atleidimo iš pareigų dėl pareigybės panaikinimo per šešis mėnesius taip pat turėtų būti siūlomos kitos švietimo įstaigos vadovo pareigos.

Dar kita pataisa susijusi su tuo, kad įstatymu buvo įvestos kadencijos, ir buvo tam tikros vadovų grupės aptartos tame įstatyme, tačiau iš nuostatų iškrenta tam tikra grupė vadovų, kuriems iki pensinio amžiaus liko mažiau negu penkeri metai, ir toliau nepasakoma, kaip jiems... Viena grupė, sakykim, iki penkerių metų, jeigu stažas ir neterminuotai, lieka dar dirbti penkerius metus, tai yra aptarta įstatyme. Toliau kita grupė, kur daugiau kaip penkeri metai, jie po įstatymo įsigaliojimo eina į konkursus. Štai šitai grupei, kuriems liko mažiau negu penkeri metai iki pensinio amžiaus, neaptarta, ką daryti toliau. Todėl siūloma nuo 2019 m. sausio 1 d. toliau eiti penkerius metus švietimo įstaigos vadovo pareigas, ir tokiu atveju neterminuota sutartis tampa termi-

nuota. Jeigu nesutinka dirbti pakeistomis darbo sąlygomis, tada gali būti atleidžiamas iš švietimo įstaigos vadovo pareigų. Tokios yra pataisos, šiek tiek šalinančios socialinę įtampą vadovams, kadangi dabar susiduriama su artėjančiais konkursais. Jų reikės organizuoti labai daug. Vadovai iš tikrųjų jaučia įtampą, kuriems pirmieji konkursai ateina, yra labai daug konkursų – virš 160 ir daugiau. Lietuvoje dar yra apie 110 laikinųjų vadovų. Taigi pirmiausia buvo... Taip pat yra mūsų užregistruota pataisa atidėti metams konkursų grafiką. Tačiau dabar bandome, jeigu šios pataisos būtų priimtose, tai analogiškai tikrai palengvintų vadovų gyvenimą. Atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, čia pavyzdys, ką reiškia skubėjimas. Mes vertėmės per galvą, priimdami Švietimo įstatymo pataisas, kad tik kuo greičiau priimtume. Po to dabar galvojame, kaip metams atidėti. Galbūt reikia sulėtinti tempą. Šis įstatymo projektas, čia buvo pristatyta, kad virš 65 metų, bet išsivaizduokite antro įstatymo 19 punktą – buvusiam švietimo įstaigos vadovui, išskyrus švietimo įstaigos vadovus, kuriems suėjo 65 metai, atleistam iš pareigų dėl pareigybės panaikinimo, per šešis mėnesius nuo atleidimo iš pareigų dienos Vyriausybės nustatyta tvarka siūlomos kitos švietimo įstaigos, išskyrus aukštosios mokyklos, vadovo pareigos. Jeigu tų pareigų įstaigose nebėra? Ar jam sukurti įstaigas? Ką toks straipsnis reiškia, ypač savivaldybėje, kai, pavyzdžiui, tuo metu nėra laisvos darbo vietos. Kaip per šešis mėnesius tą darbo vietą jūs galėtumėte sukurti? Kur tą žmogų dėti, jeigu tos vietos nėra, o įstatymas tai reglamentuoja? Iš tikrųjų padėtis be išeities, ar kitaip manote?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Tokiais atvejais galima siūlyti dalyvauti konkursuose, žmonėms tiesiog pranešti. Aišku, jeigu nebus tokios vietos, per šešis mėnesius gal dar bus įmanoma surasti ką nors, bent jau žmogui padėti, neišmesti jo tiesiog į gatvę.

PIRMININKAS. Klausia...

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Tiesiog pasiūlyti dalyvauti konkurse.

PIRMININKAS. Dėkoju.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Per šešis mėnesius tikrai yra pakankamai, ką tik paminėjau, tikrai per visą Lietuvą yra ir laikinų vadovų, ir konkursų daug turi būti vykdoma, taigi tikrai pasiūlyti galima.

PIRMININKAS. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, intencijos, man atrodo, jūsų geros, bet žiūrėkime iš praktinės pusės. Tikrai ar nebūtų išmintingesnis jūsų sprendimas tiesiog nukelti kuriam nors laikui įsigaliojimą ir normaliai sutvarkyti tuos visus siūlymus, ką ir kolega klausė. O galbūt kai kuriuos dalykus galima ir nebūtinai šiuo įstatymu, bet Vyriausybės nustatyta tvarka sureguliuoti, nes dabar praktiškai... Kada mes jį priimsime? Dar Prezidentė, neaišku, kaip sureaguos, kada bus, o jau ruduo. Įstaigos vadovai turėtų žinoti, kaip jie toliau dirbs. Ar nemanytumėte, kad po pateikimo vis tiek atidėjimą reikėtų svarstyti, nes vargu ar mes viską spėsime padaryti?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Aš manau, kad šitas pataisas reikia priimti, ypač dėl kompetencijų vertinimo vadovai laukia. Galima, aš pritarčiau jums iš tikrųjų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Idėja jūsų gal ir nebloga, bet labai subjektyvu dėl tos laisvos darbo vietos. Čia po to gali būti ir ginčų, vienai pusei atrodys, kad yra, kitai pusei atrodys, kad nėra. Ar čia nesukels tokių nereikalingų po to nesusipratimų?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Atsiprašau...

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėl laisvos darbo vietos.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Dėl laisvos darbo vietos...

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). ...pasiūlyti, kad vadovui baigus savo kadenciją...

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Šiaip jam galima siūlyti...

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). ...ir atleisti iš darbo, bet privalome pasiūlyti laisvą darbo vietą, dėl tos laisvos...

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Nebūtinai vadovo.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Suprantama, bet vis tiek čia gana subjektyvu. Ar toje pačioje mokykloje, ar toje pačioje savivaldybėje?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Nebūtinai, čia yra ne toje pačioje įstaigoje. Čia būtent mes išplečiame, kad būtų galimybė siūlyti teritoriniu lygmeniu. Kadangi vadovo darbdavys realiai yra savivaldybė arba kai kuriais atvejais, sakykim, valstybė, tai galima siūlyti, nes dabartinis Darbo kodeksas, pakartosiu, numato tikrai galimybę siūlyti toje pačioje įstaigoje. Čia mes siūlome išplėsti, nes, dar kartą sakau, direktoriaus darbdavys yra... steigėjas yra savivaldybė, tai savivaldybės teritorijoje tikrai gal būtų įmanoma atrasti tą laisvą darbo vietą.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, turbūt reikėjo ir savikritiškiau pasakyti, kad su šiomis švietimo įstaigų vadovų kadencijomis, rotacijomis yra persistengta, pasiduota tam vajui. Dabar taip pat dėl kultūros įstaigų einama. Nežinau, kodėl čia taip visi pasiduoda. Ir dabar patys pradedame žiūrėti, kas iš to išeina ir ką čia taisyti.

Aš norėčiau klausti, kas vis dėlto yra pirminis šio projekto autorius? Iš to, kaip jūs pristatote, manęs neįtikinsite, kad jūs čia pati viską surašėte. Beje, Statutas reikalauja sąžiningai atskleisti pirminius autorius.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Taip, mes čia bendradarbiaudami su prezidentūra. Kadangi šitas įstatymas, kurį dabar taisome, taip pat buvo prezidentūros produktas, tai dabar ieškome... Jeigu jūs gerai prisimenate, kai buvo pateikimas dėl vadovų kadencijų, buvo mano pataisos, kad nebūtų ribojamos kadencijos ir visokių kitokių buvo dalykų. Čia aš dalyvauju nuo pat pradžių šito vadovų reikalo, taigi turiu moralinę teisę pristatyti ir šias pataisas.

PIRMININKAS. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū. Miela kolege, jūs pati kalbėjote, kad dar šiuo metu ir vadovai, kur eina, yra įtampa, ir daugelis net neina į tuos konkursus, ir jūs turbūt gerai žinote, kad jau daugelyje Respublikos savivaldybių niekas nebeina į direktorius, po pusę metų dirba laikinieji, nes šitas konkursas, kuris yra daromas Vilniuje, tai yra kažkoks marazmas. Jūs turbūt labai gerai atsimenate, čia įkūrė G. Steponavičius, būdamas ministru. Jis norėjo susitvarkyti rajonuose, kad direktoriai būtų Liberalų sąjūdžio, viską taip padarė, kad laimėtų tik sąjūdiečiai. Dabar, man atrodo, reikia iš viso šią tvarką panaikinti. Ministrė parašo įsakymą ir nereikia čia jokių konkursų, ir taip jau nėra žmonių į tuos konkursus. Jūs turbūt gerai žinote, kad, atvažiavęs iš kaimo į Vilnių, penkias valandas tampomas tas žmogus, kuris nori būti, ir jam praeina bet koks noras. Jis pasako ir dešimtam: nevažiuok, nes ten chaosas. Ar reikia šitą dvejonę, kuri pasklidusi kaip nenormalus reiškiny, toliau tęsti?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Kaip jūs sakote, kol mes šitą chaosą bandysime panaikinti, tai pirmiausia pritarkime palengvinimui šiomis pataisomis.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Nes nebeliko laiko iki konkurso, reikia paskubėti, panaikinti vadovams įtampą.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Iš tikrųjų tai tik šioks toks jūsų palengvinimas. Labai pritariu prieš tai kalbėjusiam V. Kamblevičiui dėl konkursų švietimo vadovų pareigoms užimti. Ministrui nereikia net aukštojo išsilavinimo, o mokyklos direktoriui kaime reikia pereiti realiai tris konkursus, norint tapti mokyklos direktoriumi. Tai atbaudo visus jaunus žmones ir jų tiesiog nėra.

Dar noriu atkreipti jūsų, kaip komiteto narės, dėmesį į kompetencijų vertinimo kriterijus, kai neperėjus konkurso parašo, kad trūksta kūrybiškumo, ir net neparodo išspręstų testų, padarytos medžiagos, nesupažindina. Aš nežinau, kaip tokia tvarka gali būti valstybėje.

Aš vis dėlto noriu paklausti dėl laisvų darbo vietų. Mokyklos vadovas yra bendruomenės narys, mokyklos direktorius yra labai reikšminga persona bendruomenėje. Mes pasiūlysiame jam užimti laisvą direktoriaus vietą kitoje vietovėje. Ar iš tikrųjų jūs manote, kad tai geras sprendimas? Vis dėlto aš siūlyčiau, kaip ir minėjo kažkuris kolega, atidėti kuriam laikui ir pasirengti normaliai vadovų kaitai. Ar jūs taip nemanote? Ačiū.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Dar kartą pakartosiu, kad vadovai laukia šitų pataisų. Aš tikrai derinau su Mokyklų vadovų asociacija. Jie tikrai prašo šitų pataisų, skambina. Tikrai neatidėkime. Mes neturime daug laiko, visus kitus geresnius dalykus mes dar turėsime laiko padaryti, bet šita

žingsnį reikia padaryti, nes laiko nėra. Negalima taip, kad visiškai nieko jiems neduodame, nes nieko labai gero nesugalvojome. Nors tokia pradžia, ypač dėl kompetencijų.

Kaip ir minėjau, iš tikrųjų kompetencijų patikrinimas yra labai varginantis, gniuždantis, sudėtingas ir reiktų galvoti apie metodikos pakeitimą. Todėl ir siūloma, kad galėtų būti kita tvarka, kur galėtų būti įrodymai, kaip aš jau minėjau, vadinamasis kompetencijų portfelis, kur būtų sudėti įvairūs mokymų pažymėjimai, įvairūs dalyvavimai projektuose ir visi kiti dalykai, ką vadovai rengdavo atestacijai. Juk šitiek metų išdirbę vadovai tikrai turi ką parodyti. Tai būtų kur kas lengvesnis jų kompetencijų įrodymas. Aš netgi galvočiau, gal ateityje būtų galima keisti visą sudėtingą tvarką į paprastesnę, juk specialistas, vadovas, išdirbęs tiek metų, tikrai tas kompetencijas yra įgijęs.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia A. Šimas.

A. ŠIMAS (*LVŽSF*). Ačiū. Tikrai tas įstatymas, kaip čia kalbėjo, sukėlė chaosą ir dabar ieškome alternatyvos, kaip išsaugoti direktoriams... Prašom pasakyti. Jeigu naikinant mokyklą mokyklos direktorius atleidžiamas ir jam bus pasiūlyta kokia nors vieta, sakykime, rajono pakraštyje, paprasčiausiai pradinių klasių mokytojo, ar tai atitinka to buvusio direktoriaus kompetenciją, nes jis buvo atleistas naikinant kitą mokyklą ir dabar pasiūlė?.. Nėra alternatyvos. Vis dėlto buvęs direktorius.

Dar vienas dalykas. Ar tikrai tas vertinimas reikalingas, nes į rajonus, kaimo mokyklas nebus kam eiti užimti direktoriaus pareigas už tokius atlyginimus. Dar vertinti ir eiti per tokias kančias – nežinau. Pirmiausia, manau, gal reikia ne tą, kaip jūs minėjote, gal reikia naikinti vertinimo kompetencijas, pirmiausia gal tai reikia taisyti.

A. PAPIRTIENĖ (*LVŽSF*). Dėl kompetencijų to sudėtingo vertinimo aš jau kaip ir atsakiau, kad tikrai būtų galima svarstyti palengvintą tvarką arba būtent tą vadinamąjį kompetencijų portfelį. O dėl laisvos vietos, ar dirbti mokytoju direktoriui, tai, aišku, turėtų būti jo sutikimas, ar jis sutiktų dirbti būtent tokį darbą. Be jo sutikimo, žinoma, niekas neprivers.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Laikas klausyti baigėsi. Motyvai dėl viso. Nuomonė prieš – E. Pupinis. E. Pupinis – nuomonė prieš.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šiuo atveju labai tiktų estų Liaudies fronto vieno iš vadovų pasisakymas, jeigu kas girdėjote, kuo skiriasi estai, latviai ir lietuviai. Iš tikrųjų estai labai ilgai galvoja, po to priima įstatymą ir jis veikia, latviai ilgai galvoja, bet nepriima, o lietuviai priima, po to galvoja, ką čia priėmė ir kaip čia viskas veiks. Tai lygiai taip pat ir su šituo įstatymu. Tikrai, jeigu apsisprendėme atidėti, tai kam tada šį svarstyti? Jeigu iš tikrųjų atidedame, tai atidedame, nes po kadencijų įvedimo direktoriaus pareigybė tapo dar nepopuliarsnė. O jeigu įvesime dar etatinį apmokėjimą, tai bus ne tik nepopuliari, bet ir pavojinga, nes direktorius turės labai daug priešų, nes visiems geras nebūsi, ypač skirstydamas valandas – kontaktines, nekontaktines ir tas laisvas.

Manyčiau, kad tas pats lauks mūsų ir dėl etatinio apmokėjimo, bet šitam tai tikrai siūlau nepritari ir svarstyti kitą variantą – neribotam laikui atidėti kadencijas, nes iš esmės kadencijas įvedėme, o paskatų jokių direktoriams taip ir neįvedėme. Ko gero, ilgai neįvesime, tik dar pridėsime problemų su visokiais etatiniais apmokėjimais. Tikrai atidėti įstatymą, nežinau, metams bus mažoka. Ko gero, iš karto atidedame dvejimėms metams ir tada žiūrime, kas čia iš viso to išeis. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Galima būtų įtarti, ką kolega ką tik argumentuodamas minėjo, bet juk atidėjimo kol kas aš nematau. Yra konkreti problema, kai tiesiog mūsų žmonės tapo (mūsų, turiu omeny mus visus čia), nors patys mes toms visoms rotacijoms nesame pritare, įkaitais. Tai dabar nors šiek tiek reikia tiems žmonėms palengvinti gyvenimą. Čia, duok Dieve, kad spėtume tą padaryti. Grynai iš žmoniškumo, iš žmogiško supratimo aš siūlau pritarti šiam įstatymo projektui... nors kokią nors sprendimą.

Tai, ką mes sujaukėme, tikrai jiems gyvenimo nepalengvino. Aš ne veltui šiandien ne vieną kartą kalbėjau šioje salėje prašydamas daugiau neįjaukti su tomis visokiomis kvailomis rotacijomis ir panašiai. Prirotavome, va. Prirotavom! Šiuo atveju matome akivaizdžiai, ką reiškia prirotuoti, ir vis tiek toliau rotuojame. Tai pasimokykime, nedarykime tų kvailysčių. Siūlau dabar pritarti, bet

siūlau elgtis panašiai, matant šitas spragas, ir kitų įstatymų, kuriuos mes šiandien priimame, atžvilgiu. Kur galima, tas visas rotacijas kaip nepasiteisinusias reikia išbraukti.

PIRMININKAS. Kadangi du projektai, tai antroji nuomonė prieš – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš labai trumpai pasistengsiu. Iš tikrųjų sumaištis veja sumaištį, tie, kurie balsuos už, tai tikrai niekada nenorės būti švietimo darbuotojais, aš manau, po šito, ką mes dabar išgyvenome ir ką išgyvena pedagogai. Iš tikrųjų juos apėmęs nerimas, dar laukia etatinio apmokėjimo projektas, čia yra didžiuliai paklydimai. Gal iš tikrųjų mes neskubėkime, atidėkime rudenii, ramiai padiskutavę žinosime, ar čia yra racionalus grūdas, ar ne, ar reikės ieškoti išeinantiems darbuotojams vietos, kurios nėra.

PIRMININKAS. Visos nuomonės išsakytos. Kviečiu balsuoti dėl abiejų projektų.

Balsavo 54 Seimo nariai: už – 45, prieš nėra, susilaikė 9.

Po pateikimo pritarta. Dėl abiejų projektų pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti birželio 28 dieną. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta.

19.30 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 345 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2310 (pateikimas)

Dabar, kaip minėjau, sukeistas projektas. Tai yra Administracinių nusižengimų kodekso 345 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – A. Gaidžiūnas. Prašau.

A. GAIDŽIŪNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, teikiu Administracinių nusižengimų kodekso 345 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-2310, kuris parengtas siekiant suderinti su komiteto jau svarstomu Gyvulių veislininkystės įstatymo pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIII-2144 (...), atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadą, kurioje atkreipiamas dėmesys į tai, kad minėtame Gyvulių veislininkystės įstatyme įtvirtintos nuostatos, kad už gyvūnų veisimo reglamento nustatytų reikalavimų pažeidimus taikoma Administracinių nusižengimų kodekse nustatyta atsakomybė ir ji turi būti įtvirtinta Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektu. Teikiamu Administracinių nusižengimų kodekso 345 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siūloma papildyti kodekso 345 straipsnį nurodant, kad už reglamente 2016 m. spalio 12 d. nustatytų reikalavimų pažeidimus asmenims užtraukiama bauda. Baudos dydis toks pats, kaip už ūkinių gyvūnų veislininkystės norminių aktų pažeidimus numatyta bauda. Prašau pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju už tokį glaudų pristatymą. Pirmasis klausia A. Skardžius. A. Skardžius klausia ar ne? Ar atsisako? Prašau klausti.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Išties norėčiau paklausti pranešėjo. Tarkim, labai rimta reforma, kad pačios veislininkystės, sakykime, Lietuvoje turinčios tokias galias tradicijas ir turint tiek specialistų, tokia reforma, kurios greitai iki lapkričio, iki sausio 1 dienos kai kurie įstatymai turi įsigalioti... Yra didelis susirūpinimas būtent tos srities pačios bendruomenės, specialistų. Tas labai greitas įgyvendinimas ir būtent perdavimas Veterinarijos tarnybai tiek pačios politikos formavimo ir kontrolės, ir viso to mechanizmo... Jūs dabar kalbate apie baudas. Taip, tai yra sudedamoji dalis. Rytoj komitetas svarstys patį įstatymą. Kodėl reikia, jūsų manymu, tokios skubos ir ar nepriskaldysime malkų taip skubėdami? Galbūt būtų galima išdiskutuoti su visomis pusėmis?

A. GAIDŽIŪNAS (LVŽSF). Tas projektas svarstomas jau ne taip... Jau seniai yra svarstomas. Žemės ūkio ministerija sutinka, kad būtų perduota veterinarijai. O baudos yra... Niekas nekinta. Jos lieka tokios pat, kaip ir buvo anksčiau, tiktai keičiama sąvoka iš gyvulininkystės į gyvulių ūkio. Čia baudos yra tos pačios, kokios buvo anksčiau.

PIRMININKAS. Klausia V. Gailius. Atsisako klausti.

Motyvai. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Aš atsisakau.

PIRMININKAS. Atsisakote. Gal galime bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta. Siūlo mi komitetui: kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Mūsų darbotvarkės laikas jau trys minutės kaip baigėsi, bet liko tik tai du rezerviniai klausimai. Tai yra peticijų projektai. Jums leidus, baigiame šituos klausimus ir baigsime posėdį.

19.34 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Kazio Čypo peticijos“ (projektas Nr. PNP-55) priėmimas

Pirmasis rezervinis – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Kazio Čypo peticijos“ projektas. Pristato E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų K. Čypo peticija buvo svarstyta Peticijų komisijoje birželio 13 dieną. Posėdyje iš esmės išnagrinėjo K. Čypo peticiją ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą pakeisti Administracinių bylų teisenos įstatymo 33 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir nustatyti, kad Administracinio teismo pirmininkas ar teisėjas motyvuota nutartimi atsisako priimti skundą, prašymą, jeigu byla priskiriama to Administracinio teismo kompetencijai. Iš tikrųjų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgdama į Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad pareiškėjo siūloma minėta 33 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostata dubliuoja galiojančio kodekso tą pačią 33 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatą. Visa komisijos išvada yra jums išdalinta. Prašome pritarti šiam mūsų Peticijos komisijos sprendimui.

PIRMININKAS. Diskutuoti niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu pritarti Peticijų komisijos išvada atmeti? Ačiū, pritarta.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiami kolegos.

19.35 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Romualdo Simonaičio peticijos“ (projektas Nr. PNP-56) priėmimas

PIRMININKAS. Kitas klausimas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Romualdo Simonaičio peticijos“ projektas. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, taip pat ir R. Simonaičio peticiją komisija nagrinėjo tą pačią dieną, birželio 13 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą pakeisti Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 53 straipsnį ir nustatyti priedo už stažą mokėjamą darbe suluošintam invalidui, neįgaliam žmogui.

Komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą nuomonę, į komisijos posėdyje gautus paaiškinimus, taip pat dėl to, kad teisės aktai šiuo metu neužkerta kelio pareiškėjui gauti priedą už stažą. Jeigu asmuo, gaunantis netekto darbingumo (invalidumo) pensiją įgyja teisę gauti senatvės pensiją, ši pensija pagal asmens prašymą skiriama teisės gauti pensiją atsiradimo metu galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

Atsižvelgusi į tai, komisija taip pat po svarstymo atmetė šią peticiją ir siūlo vadovautis galiojančiais teisės aktais.

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, ar galime pritarti bendru sutarimu Peticijų komisijos siūlymui atmesti? Ačiū, pritarta.

Paskutinis klausimas – Seimo narių pareiškimai. Kiek žinau, nieko nėra. Naglis dar nesusikaupė. *(Balsai salėje)* Skelbiu... *(Balsai salėje)* Dar norite užsiregistruoti? Gerai, registruojamės.

Užsiregistravo 54 Seimo nariai.

Skelbiu birželio 19 dienos vakarinį posėdį baigtą. *(Gongas)*

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 14, 44
Adomėnas Mantas 65, 66
Anušauskas Arvydas 46, 47, 49, 61, 74
Armonaitė Aušrinė 21
Ažubalis Audronius 64, 67, 68, 69
- Bagdonas Gintaras 48
Bakas Vytautas 61, 86, 88
Balsys Linas 40
Banionis Donatas 48
Baškienė Rima 7, 42, 43, 58, 92
Baura Antanas 85, 87, 88, 92
Bilotaitė Agnė 20
Brazauskas Algirdas Mykolas 25
Braziulis Kastytis 48, 49
Būda Vincas 27
Budbergytė Rasa 39, 40
Burokevičius Mykolas 47
Burokienė Guoda 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 78, 80, 85
Butkevičius Algirdas 40, 57, 58
- Čypas Kazys 99
- Dagys Mindaugas 27
Dagys Rimantas Jonas 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 45, 46, 70, 78, 81, 82, 83, 86, 95, 97
Degutienė Irena 66, 71, 73
Dumbrava Algimantas 56, 79
Džiugelis Justas 51
- Gaidžiūnas Aurimas 98
Gailius Vitalijus 14, 15, 98
Gaižauskas Dainius 87
Gaudiešius Romanas 37
Gelūnas Arūnas 66
Gentvilas Eugenijus 7, 8, 35, 36, 71, 92
Gentvilas Simonas 23, 37, 44, 45, 46, 48, 55, 58, 66, 69, 90, 91
Graužinienė Loreta 8
Gražulis Petras 46, 47, 56, 60
Gudas Mindaugas 27, 30
Gumuliauskas Arūnas 44, 58, 63, 66, 72, 76, 77
- Jakeliūnas Stasys 89
Jarutis Jonas 58, 61, 93
Jauniškis Darius 49, 60
Jedinskij Zbignej 48, 49, 52, 59, 60, 61
Jovaiša Eugenijus 73, 76, 77
Jovaiša Sergejus 85, 93, 98
- Juknevičienė Rasa 45, 49, 59, 60
Junkeris Žanas Klodas (Juncker Jean-Claude) 57
Juozapaitis Vytautas 80, 82
Juršėnas Česlovas 47, 48
Juška Ričardas 10
- Kamblevičius Vytautas 44, 47, 48, 51, 58, 60, 96
Kaminskas Darius 9, 14, 15, 18
Karbauskis Ramūnas 79, 81
Kasčiūnas Laurynas 64, 87, 91
Kazlauskas Gediminas 44
Kepenys Dainius 36, 37
Kindurys Gintautas 83
Kravčionok Vanda 45
Kupčinskas Andrius 44, 48, 58, 74
Kvedaras Valdas 44
- Landsbergis Gabrielius 46, 50, 55, 59, 60
Liesys Jonas 81
- Maikštėnas Darius 36
Majauskas Mykolas 45, 57, 91
Markauskas Bronius 27, 44
Martinėlis Raimundas 44, 48
Matulas Antanas 37, 47
Mažeika Kęstutis 26, 42, 62, 89, 98
Miliūtė Rūta 74, 76, 84, 87
Mockus Darius 12
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 90
Morkvėnas Žymantas 27
- Narkevič Jaroslav 46, 52
Navickas Andrius 21, 44, 48, 58, 85
Navickas Kęstutis 27, 28, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 43, 51, 58, 61, 63
Navickienė Monika 91
Nekrošius Arvydas 53, 73
- Olekas Juozas 27, 28, 36, 42, 43, 44, 59, 62
Olševski Česlav 44, 48, 58
- Paksas Rolandas 48
Palionis Andrius 51, 92, 93
Papirtienė Aušra 16, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 94, 95, 96, 97
Petrauskienė Jurgita 64
Pocius Arvydas 48
Poderys Virgilijus 84, 87
Popovienė Raminta 82
Pranckietis Viktoras 7, 26

- Pulkauninkas Marius 37
Pupinis Edmundas 24, 38, 39, 65, 66, 67, 70, 71, 74, 75, 76, 95, 97, 99
Puteikis Naglis 61, 62
Razma Jurgis 7, 14, 15, 17, 18, 20, 24, 25, 38, 39, 41, 42, 58, 61, 77, 78, 79, 80, 81, 88, 89, 90, 91, 93, 96
Rimkus Juozas 58
Rinkevičius Viktoras 86, 92, 95

Sabatauskas Julius 12, 25, 26, 39, 40, 44, 48, 50, 51, 58, 59, 80, 84, 85
Sakalauskas Raimondas 42
Salamakinas Algimantas 38, 43, 51
Saudargas Paulius 35
Sekmokas Arvydas 56
Simonaitis Romualdas 99
Simulik Valerijus 85
Sysas Algirdas 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 37, 38, 51, 56, 59, 62, 79, 80, 81, 82
Skaistė Gintarė 12, 20, 23, 24, 25
Skardžius Artūras 60, 90, 91, 98
Skvernelis Saulius 11, 41, 91
Sondeckis Saulius 48
Stacevičius Lauras 44, 82
Steponavičius Gintaras 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 96
Streikus Zenonas 84, 85
Stundys Valentinas 50

Šalaševičiūtė Rimantė 8
Šarknickas Robertas 26, 77, 78, 79, 80, 81
Šedbaras Stasys 9, 11, 25, 26, 44, 48, 58, 64
Šiaulienė Irena 44, 48, 53, 74, 76
Šimas Audrys 38, 97
Šimašius Remigijus 38
Šimonytė Ingrida 74, 75, 76
Širinskienė Agnė 58, 83, 84, 90, 91

Tamašunienė Rita 7, 8, 22, 26, 45, 50, 60, 96
Tomilinas Tomas 16, 20, 41
Tumėnas Stasys 64, 68, 69, 86

Urbšys Povilas 13, 18, 24

Vaičiūnas Žygimantas 52, 53, 55, 56, 57, 58
Vaigauskas Zenonas 49, 61
Valiukevičiūtė Ona 83
Valiūnas Petras 58
Varžgalys Juozas 57
Vasiliauskas Gediminas 16
Vingrienė Virginija 17, 18
Vinkus Antanas 63, 90, 91

Zingeris Emanuelis 47

Žemaitaitis Remigijus 10

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*